



BANCA INTESA

Beograd

Godišnji izveštaj 2020.

Godišnji izveštaj 2020.



## Sadržaj

Najznačajniji finansijski pokazatelji	7
Pismo predsednika Upravnog odbora	8
Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora	10
Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor	12
Elementi strategije i planiranog razvoja Banke	22
Poslovanje sa stanovništvom i malim biznisom	26
Poslovanje sa privredom	32
Upravljanje sredstvima i investiciono bankarstvo	36
Društveno odgovorno poslovanje	40
Sistem upravljanja rizicima	46
Događaji nakon datuma bilansa stanja	54
Finansijski izveštaj	56
Organizaciona struktura	210
Mreža ekspozitura	212

## Najznačajniji finansijski pokazatelji

Banca Intesa Beograd	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
<b>BILANS USPEHA</b>	<b>20.796.217</b>	20.388.188
Neto dobitak po osnovu kamata	7.500.029	7.691.852
Neto dobitak po osnovu naknada i provizija	10.833.517	13.938.435
Dobitak pre oporezivanja	(1.257.729)	(1.587.375)
Porez na dobit	(94.231)	(21.601)
Neto dobitak od odloženih poreskih sredstava i obaveza	9.481.557	12.329.459
Dobitak posle oporezivanja		
<b>BILANS STANJA</b>		
Gotovina i sredstva kod centralne banke	142.071.319	97.392.634
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	22.741	38.301
Hartije od vrednosti i potraživanja po osnovu derivata	90.356.841	108.369.638
Kredit i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija i komitenata	462.543.282	425.076.129
Investicije u zavisna društva	1.199.472	1.199.472
Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine	15.515.686	15.302.768
Ostala sredstva, tekuća i odložena poreska sredstva	5.476.313	5.251.950
<b>Ukupna aktiva</b>	<b>717.185.654</b>	<b>652.630.892</b>
Finansijske obaveze po osnovu derivata	2.589	7.869
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i drugim komitentima	587.544.810	538.672.810
Rezervisanja	1.383.450	861.164
Ostale obaveze i tekuće poreske obaveze	19.240.175	13.021.982
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>608.171.024</b>	<b>552.563.825</b>
<b>Kapital</b>	<b>109.014.630</b>	<b>100.067.067</b>
<b>Ukupna pasiva</b>	<b>717.185.654</b>	<b>652.630.892</b>
<b>POKAZATELJI POSLOVANJA</b>		
Dobitak pre oporezivanja / Ukupna aktiva	1,51%	2,14%
Dobitak pre oporezivanja / Ukupan kapital	9,94%	13,93%
Prihodi od kamata / Ukupna aktiva	3,18%	3,49%
Rashodi od kamata / Ukupna pasiva	0,32%	0,35%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	19,85%	21,23%
Ukupna aktiva po zaposlenom	234.298	212.376
Broj zaposlenih	3.061	3.073

## Pismo predsednika Upravnog odbora



Dame i gospodo,

Godina na isteku svakako je jedna od najtežih za svakog od nas, ne samo u poslovnom, nego i u svakom drugom smislu. Koliko god nam se pre 12 meseci činilo da će usporavanje ekonomske aktivnosti i robne razmene zbog sve primetnijeg protekcionizma i geopolitičkih previranja na globalnom nivou biti veoma izazovno, sa ove vremenske distance to zaista deluje kao kap u okeanu. Pandemija virusa COVID-19 koja je obeležila 2020. godinu, izazvala je veoma vidljive ekonomske probleme, prekinula globalne lance snabdevanja, onemogućila rad velikom broju sektora, naročito uslugama i, prema procenama MMF-a, gurnula u recesiju više od 160 zemalja sveta.

Vlade većine zemalja na krizu su odgovorile masivnim paketima podrške privredi i stanovništvu da bi se ublažile ekonomske posledice pandemije, što je za posledicu imalo da su u mnogim državama budžetski deficiti dostigli istorijske maksimume. Ekspanzivnu fiskalnu politiku pratila je i ekspanzivna monetarna politika jer su centralne banke širom sveta ubrizgale u finansijske sisteme na hiljade milijardi evra i dolara svežeg novca, zadržavajući kamatne stope u negativnoj zoni, nastojeći da tim jeftinim novcem ublaže privredni pad, spreče zatvaranje većeg broja radnih mesta i pripreme teren za ubrzan oporavak nakon pandemije.

U takvom opštem ambijentu, u situaciji kada će, po

procenama MMF-a, najrazvijenije zemlje Evropske unije ove godine imati pad bruto domaćeg proizvoda veći od šest odsto, a Italija i Španija pad veći i od 10 procenata, Srbija će godinu završiti sa padom od jedan odsto (procena Ministarstva finansija) do 1,5 odsto (najnovija procena MMF-a). U nekim drugim prilikama svaki pad BDP-a bi bio lov za brigu, ali u uslovima nove realnosti ne sme se izgubiti iz vida da manji pad od Srbije, po procenama MMF-a, neće imati ni jedna zemlja u Evropi. Nekoliko je faktora koji su doprineli da pad BDP-a u Srbiji ne bude veći. To je pre svega masivan paket mera podrške privredi, koji je Vlada Srbije usvojila neposredno nakon proglašenja pandemije. Uz te mere, kao i nekoliko godina unazad, na BDP su pozitivno uticali rast lične potrošnje, veća izdvajanja iz budžeta za javne investicije i poslovično značajan priliv direktnih stranih investicija, jer će se, urkos pandemiji, ove godine u Srbiju, prema procenama NBS, sliti oko 2,9 milijardi evra direktnih stranih investicija. Zahvaljujući merama fiskalne konsolidacije u prethodnom periodu, uprkos značajnoj budžetskoj podršci privredi i stanovništvu, javni dug na kraju oktobra, prema podacima Ministarstva finansija, nije prešao 57 odsto BDP-a tako da javne finansije zemlje nisu ugrožene, a niska i stabilna inflacija je omogućila NBS dodatno popuštanje monetarne politike. Referentna kamatna stopa u decembru smanjena je na istorijski najniži nivo od samo jedan odsto, što bi moglo blagotvorno da deluje u narednoj godini na oporavak privrede.

Nakon dve godine, koliko sam na čelu Upravnog odbora, mogu s ponosom da konstatujem da smo, uz stalna tehnološka unapređenja uspeli da nastavimo sa trendom rasta i da je Banca Intesa i dalje banka broj jedan u Srbiji po svim pokazateljima - prva je u ukupnoj aktivi i kreditima sa udelom od preko 15,0%, u ukupnom kapitalu sa udelom od blizu 15,0% i sa preko 16,0% u ukupnim depozitima klijenata na kraju trećeg kvartala. Banca Intesa je i ove godine, u kojoj je NBS nekoliko puta donosila odluke o programu kredita privredi i stanovništvu, ostvarila rast plasmana, doprinoseći tako da, s jedne strane, pad privredne aktivnosti bude mnogo manji nego u drugim zemljama i da se, s druge strane, dodatno i u ovim kriznim vremenima poboljša kvaliteta života građana.

Poverenje koje su nam ukazali klijenti, naravno nije bez osnova, jer godinu završavamo visoko likvidni, sa jakim kapitalnom bazom, što najbolje pokazuje odnos kredita i depozita od 80,4% i adekvatnost kapitala od

19,9% na kraju trećeg kvartala, dok je udeo loših plasmana na kraju novembra smanjen na 2,4%. Neto dobit pre oporezivanja Banca Intesa dostigla je 7,8 milijardi dinara na kraju trećeg kvartala.

Za takve rezultate zaslužni su svi zaposleni, kao i menadžment na čelu sa predsednikom Izvršnog odbora, i koristim priliku da se svima zahvalim na odgovornom, požrtvovanom i posvećenom radu. Sa ovakvim timom i uz stabilnu podršku Intesa Sanpaolo, uveren sam da će Banca Intesa i u narednom periodu ostati banka broj jedan na srpskom bankarskom tržištu, na kojem konkurencija iz godine u godinu raste.

S poštovanjem,

Ignazio Jaquotot,  
predsednik Upravnog odbora

## Uvodna reč predsednika Izvršnog odbora



Dame i gospodo,

Iza nas je godina u kojoj smo iz korena promenili način života i rada, lične i profesionalne planove, tako da smo za svoj primarni cilj postavili očuvanje zdravlja. U 2020. godini, koja će ostati upamćena po pandemiji koronavirusa, ograničavanju kretanja i fizičkom distanciranju, uspeali smo da u rekordnom roku prilagodimo poslovne procese uslovima vanrednog stanja u zemlji i da na adekvatan način uposlamo raspoložive kapacitete, čime smo obezbedili kontinuitet poslovanja i dostupnost klijentima. Time smo još jednom pokazali jačinu i stabilnost nastavljajući da svakodnevno preduzimamo sve neophodne korake kako bismo povećali našu i sigurnost naših klijenata u meri u kojoj su nam dozvoljavale tržišne okolnosti. Uspeli smo da, i u ovako izazovnom okruženju, kompletno promenimo način rada migrirajući većinu aktivnosti na digitalnu platformu, ostvarimo dobre rezultate i zadržimo primat na tržištu.

Pogođena efektima pandemije koronavirusa, globalna ekonomija, prema procenama Svetske banke, u 2020. godini beleži negativan rast bruto društvenog prihoda od 4,3%, dok je pretpostavka da će pad BDP u Srbiji biti samo 1,1%, zahvaljujući ekonomskoj strukturi naše zemlje. Pored toga, paket mera Vlade Republike Srbije, koji uključuje garantnu šemu namenjenu preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećima, kao segmentima privrede koji su najizloženiji udarima krize, predstavlja jedan od načina očuvanja ukupne

stabilnosti ekonomskog sistema. Kao najveća banka i kreditor u zemlji, Banca Intesa se aktivno uključila u program kreditiranja sa garancijom države plasiravši do sada preko 234 miliona evra i tako doprinela poboljšanju likvidnosti velikog broja preduzeća.

Pored navedenih mera Vlade, Narodna banka Srbije (NBS) je od početka pandemije u četiri navrata spuštala referentnu kamatnu stopu da bi u decembru ona došla do svog istorijskog minimuma od 1%. U cilju ublažavanja posledica pandemije, u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije, ponudili smo svojim klijentima čak tri puta mogućnost za dobijanje olakšica u otplati kreditnih obaveza, koje su bile od izuzetnog značaja ne samo za njih već i sveukupnu stabilnost domaće privrede.

Bankarski sektor Srbije dočekao je pandemiju koronavirusa na stabilnim fundamentima iskazanim kroz visoku likvidnost, dobru kapitalizaciju i značajan kvalitet aktive, čemu najbolje svedoči činjenica da je tokom trećeg tromesečja, prema poslednjim podacima NBS, rast plasmana u odnosu na isti period 2019. godine bio najviši u regionu. Ukupni krediti bankarskog sektora su na kraju trećeg kvartala 2020. godine bili za 13,3 odsto viši nego u septembru 2019. godine.

U Novu godinu ulazimo sa 1,36 miliona klijenata, kao dokazani lider na tržištu po svim ključnim indikatorima poslovanja – ukupnoj aktivi, kapitalu, kreditima i depozitima klijenata.

Uprkos izazovima 2020. godine, Banca Intesa nastavlja trend dobrih rezultata zahvaljujući ukupnom rastu portfolija kredita fizičkim licima od 12,4%, zaključno sa novembrom 2020., odnosno rastom stambenih kredita za gotovo 18%, kao i gotovinskih za preko 8% u poređenju sa istim periodom 2019. godine. I u domenu poslovanja sa privredom Banca Intesa je sačuvala poziciju lidera zabeleživši godišnji rast kreditnog portfolija za gotovo 5%, u isto vreme spuštajući nivo problematičnih kredita na istorijski nizak nivo od 2,5%.

Kao prva finansijska institucija na tržištu i lojalan član zajednice, uvažavajući ozbiljnost situacije, donirali smo 10 miliona dinara Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje za jačanje kapaciteta zdravstvenog sistema, čime smo iskazali najveći stepen solidarnosti i humanosti kako bismo zajedno prevazišli tešku situaciju sa kojom se suočavamo. Takođe, u saradnji sa EBRD, potpisali smo kreditnu liniju od 20 miliona evra, kako bismo bili u prilici da podržimo privredna društva da lakše prevaziđu negativne posledice koje je na njihovo poslovanje ostavila pandemija.

Izuzetna mi je čast što smo po deveti put dobili priznanje od uglednog finansijskog časopisa "The Banker" kao najbolja banka u Srbiji, čime nisu nagrađeni samo naši rezultati u protekloj godini, već i opredeljenost da kontinuirano unapređujemo sopstveni poslovni model, pre svega kroz digitalizaciju procesa i usluga, kako bismo adekvatno odgovorili rastućim zahtevima svih segmenata klijenata i održali visok nivo njihovog zadovoljstva. Posebno me raduje i činjenica da su nas baš ove godine i vodeći međunarodni finansijski časopisi "Euromoney" i "Global Finance" proglasili za najbolju banku u Srbiji.

Imajući u vidu rezultate u možda najizazovnijoj godini savremenog doba, želim da se u ime Izvršnog odbora Banca Intesa zahvalim svim zaposlenima na izuzetnom požrtvovanju i odgovornosti, ali i na timskom radu i

uzajamnoj podršci u izmenjenim uslovima poslovanja usled pandemije.

Posebno se zahvaljujem akcionarima i članovima Upravnog odbora koji su nam i u ovim teškim vremenima bili podstrek da nastavimo sa stvaranjem jake, moderne i efikasne banke i ostanemo prvi izbor našim klijentima pružajući im adekvatnu podršku i dalje predvođeci bankarski sektor Srbije.

S poštovanjem,

Draginja Đurić,  
predsednik Izvršnog odbora

## Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

# Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

- ▶ Iznenadni šok izazvan pojavom virusa COVID-19 i restriktivne mere donete u cilju njegovog suzbijanja dovele su do ozbiljnih ekonomskih poremećaja, koji su uzrokovali recesiju privrede
- ▶ Sveobuhvatne antikrizne mere pomogle su da se ublaži negativan uticaj krize na realni sektor, privremeno povećavši fiskalni deficit na rekordno visok nivo
- ▶ Vrednost dinara ostala je fiksirana prema evru i pored poremećaja u trgovinskim i tokovima kapitala izazvanih pojavom novog virusa, zahvaljujući snažnim intervencijama Centralne banke

Godina za nama ostaće upamćena po do sada nezabeleženom nivou neizvesnosti izazvane pojavom novog korona virusa. Njegovo brzo širenje na globalnom nivou ostavilo je duboke, negativne posledice na pojedinačna društva i nacionalne ekonomije, postavljajući veoma teške izazove kreatorima politika, a svetski BDP doživio je najveći pad još od kraja Drugog svetskog rata.

Makroekonomska kretanja u Srbiji u toku 2020. godine bila su pod snažnim uticajem pandemije. Nakon njene pojave u Srbiji u martu, BDP je u drugom kvartalu ostvario najoštrij pad u poslednje dve decenije, budući da su mere donete u cilju suzbijanja širenja epidemije negativno uticale na domaću i eksternu tražnju, poremetivši istovremeno lance snabdevanja. Iako je oporavak privredne aktivnosti nakon relaksacije mera od maja meseca bio brži od očekivanog, između ostalog i zahvaljujući ekspanzivnim fiskalnim i monetarnim merama, druga polovina godine donela je još jednu kontrakciju, iako mnogo manju nego u drugom kvartalu. Rapidan porast broja inficiranih i zaoštavanje epidemioloških mera na završetku godine nepovoljno su uticale na ekonomsku aktivnost, rezultirajući neizbežnom recesijom na nivou cele godine.

Iako je pad BDP-a u Srbiji bio primetno blaži nego u većini drugih evropskih zemalja, on je prevashodno posledica slabije razvijene ekonomije i njene strukture, koja se oslanja na proizvodnju bazičnih, egzistencijalnih proizvoda, čija tražnja nije značajno smanjena tokom krize. Veći pad BDP-a izbegnut je i zahvaljujući adekvatnim monetarnim i fiskalnim merama, koji su primenjene u skladu sa dobrom međunarodnom praksom. Zahvaljujući dobrim makroekonomskim performansama i unapređenoj fiskalnoj poziciji u godinama neposredno pre izbivanja pandemije, paket mera podrške privredi bio je među najizdašnijima, usmeren prevashodno na očuvanje radnih mesta

i likvidnosti privrede. Isplata minimalne zarade i odlaganje plaćanja doprinosa i nekih poreza veoma dobro su dočekane od strane privrede, dok je ponuđeni moratorijum na postojeće obaveze po kreditima i lizingu prihvaćen od oko 90% dužnika. Ostale mere za podršku likvidnosti privatnog sektora uključile su kredite pod povoljnim uslovima i garantnu šemu za kredite preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećima.

Da bi smanjila negativne efekte krize, NBS je od marta četiri puta smanjila referentnu kamatnu stopu spustivši je na istorijski minimum od 1,0% u decembru. Nastavak politike monetarnog popuštanja pogodio je daljem padu kamatnih stopa na međubankarskom novčanom tržištu, a kreditne stope na dinarske kredite privredi po prvi put su pale ispod nivoa kamatnih stopa na kredite indeksirane u evrima. Kreditna aktivnost zabeležila je snažan rast potpomognut ekspanzivnom monetarnom politikom, efektima moratorijuma i isplatom kredita u okviru garantne šeme. NBS je putem REPO aukcija i bilateralnog otkupa državnih obveznica obezbedila dodatnu dinarsku likvidnost na tržištu, kao i deviznu likvidnost putem svop aukcija.

Uprkos snažnoj fiskalnoj i monetarnoj ekspanziji, deflacioni efekat snažnog pada cena nafte i slabije domaće i eksterne tražnje bio je dovoljno snažan da inflaciju zadrži u donjem delu inflacionog koridora. Zahvaljujući intervencijama centralne banke, dinar je bio među najstabilnijim valutama na svetu.

Zarade su nastavile da rastu, vođene prevashodno rastom zarada u javnom sektoru. Nezaposlenost je u drugom kvartalu bila na rekordno niskom nivou od 7,3% a porast na 9% u trećem kvartalu bio je više posledica manje stope neaktivnosti radne snage nego smanjenja broja zaposlenih. Pandemija će verovatno imati odloženo dejstvo na tržište rada, s obzirom na to da je isplata minimalnih zarada iz paketa državne pomoći sprečila otpuštanja većih razmera do sada.

Implementacija fiskalnih mera, uz istovremeni pad prihoda države usled smanjene privredne aktivnosti, rezultirala je rekordno visokim fiskalnim deficitom za koji se očekuje da dostigne 8,8% BDP-a, prema rebalansu budžeta usvojenom u novembru. Ovo je dovelo do privremenog rasta nivoa javnog duga, koji se približio nivou od 60% BDP-a. Nakon pojačane aktivnosti na prodaji dinarskih obveznica početkom godine i emisije evroobveznica u nominalnom iznosu od 2 milijarde evra na međunarodnom tržištu u maju zarad pokrića

povećanih potreba za finansiranjem, Srbija se vratila na međunarodno tržište krajem novembra uspešnom emisijom desetogodišnje evroobveznice u vrednosti od 1,2 milijarde dolara. Prvi put izvršen je hedžing putem svop transakcije, a najveći deo prikupljenih sredstava usmeren je na pre vremenu otplatu dela duga po osnovu skupljih dolarskih evroobveznica emitovanih 2011. godine.

Zbog veće rezistentosti prema šoku izazvanom virusom korona u odnosu na uporedive zemlje, očuvane stabilnosti finansijskog sistema i očekivanja da će se javne finansije postepeno vraćati u stanje ravnoteže počev od 2021. godine, kreditne agencije S&P i Fitch nisu smanjile kreditni rejting Srbije, zadržavši ga jedan nivo ispod investicionog rejtinga.

Zvanični razgovori sa MMF-om povodom poslednje revizije savetodavnog aranžmana Instrument za koordinaciju politika uspešno su završeni u oktobru. Iako je Srbija nastavila sa implementacijom programa, MMF je istakao neophodnost da se očuva fiskalna disciplina i ubrza primena dogovorenih strukturnih reformi nakon kašnjenja izazvanih pandemijom, kako bi se obezbedio snažniji i stabilan rast u srednjem roku. S druge strane, u pregovorima o pristupanju Evropskoj uniji izostali su rezultati koji bi ukazali na napredak zemlje u ovom procesu i u toku 2020. godine nije otvoreno nijedno novo pregovaračko poglavlje.

U 2021. godini očekuje se da će se privreda vratiti na prekrizni nivo aktivnosti, vođena oporavkom domaće tražnje, u čemu će fiskalna i monetarna politika igrati važnu ulogu. Ipak, ekonomski izgledi ostaju pod visokim stepenom neizvesnosti u vezi sa jačinom i trajanjem pandemije i daljim razvojem događaja na polju vakcinacije.

## Makroekonomsko okruženje

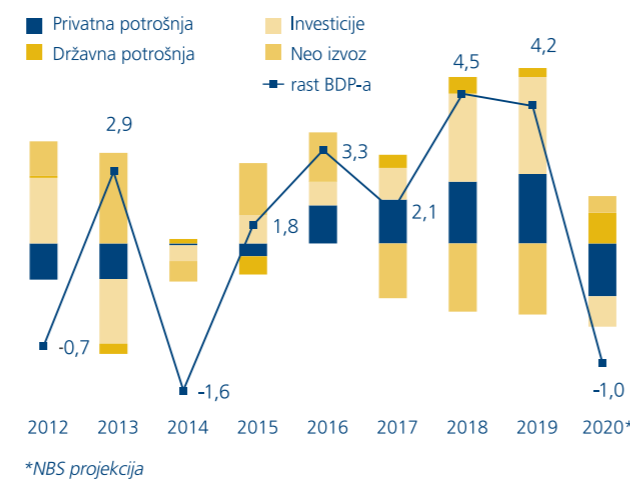
### Ekonomska aktivnost

Nakon snažnog rasta u prvom kvartalu 2020. godine, privredna aktivnost zabeležila je realni pad od 6,3% u drugom kvartalu pod negativnim uticajem epidemije korona virusa. To je najsnažnija kvartalna kontrakcija zabeležena u više od dve decenije. U trećem kvartalu BDP se oporavljao brže nego što se očekivalo, usporivši pad u odnosu na isti kvartal prethodne godine na -1,4%, a srpska ekonomija je u prva tri kvartala ostvarila prosečan pad od oko 0,8% međugodišnje.

Posmatrano sa proizvodne strane, industrijski sektor i odlična poljoprivredna sezona pomogle su privredi da se oporavi u trećem kvartalu, dok su usluge i građevinarstvo dali negativan doprinos, što je u slučaju građevinske aktivnosti posledica poređenja sa visokom bazom iz prethodne godine. Agregati na rashodnoj strani ukazuju da je manje dramatičan pad ostvaren zahvaljujući bržem oporavku investicija i porastu domaće

i strane tražnje nakon relaksacije epidemioloških mera i popravljenog poverenja potrošača. Snažan fiskalni i monetarni stimulus podržali su oporavak, pozitivno se odrazivši i na kretanja na tržištu rada.

Doprinosi godišnjoj stopi rasta BDP-a (u %)



U poslednjem kvartalu pak, brzi rast broja infekcije u zemlji i zaoštavanje restriktivnih mera kako bi se suzbilo širenje virusa verovatno će voditi ka dubljem padu koji će ipak biti manjeg stepena u odnosu na pad koji je registrovan u drugom kvartalu. Visoka baza iz prošle godine koja je posledica izgradnje dela Turskog toka kroz Srbiju će dodatno doprineti ovome. Sveukupno, predviđa se da će iznos BDP za celu godinu biti na nivou od -1,0%, prema projekciji NBS, dok MMF veruje da će pad ekonomske aktivnosti iznositi -1,5%.

U narednoj godini, očekuje se da će se srpska privreda vratiti na prekrizni nivo i da će vrlo verovatno da ga premaši, pri čemu su privatna potrošnja i investicije viđeni kao glavni izvori rasta. Rizici ostvarenja projekcije su prevashodno povezani sa daljim tokom pandemije i, u vezi sa tim, tempom ekonomskog oporavka u svetu, pre svega u zoni evra, i oporavkom domaće ekonomije.

### Inflacija

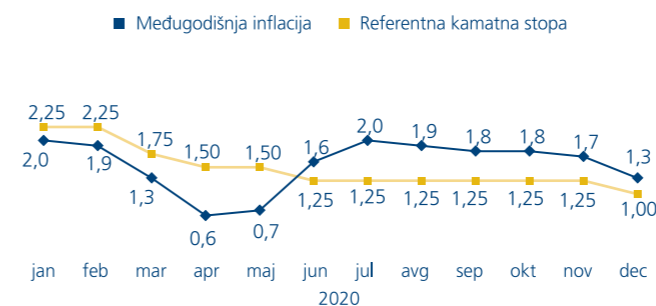
Inflatorni pritisci ostali su niski u toku cele 2020. godine. Pre izbivanja krize, međugodišnja inflacija se kretala oko 2,0%. Nakon što je pala ispod donje granice ciljanog raspona (3,0%±1,5 p.p.) u martu, dodatno je usporila u aprilu i maju, prevashodno determinisana efektom visoke baze kod cena povrća i padom cene naftnih derivata. U junu, njena vrednost vratila se u granice inflacionog cilja, vođena rastom cena duvana i prehrambenih proizvoda, pre svega porastom cene voća, do kog je došlo zbog nepovoljnih vremenskih uslova koji su oštetili rod mnogih vrsta voća u većem delu Evrope.

Iako su blago ubrzale svoj rast, potrošačke cene su ostale niske i tokom trećeg kvartala. Nakon što je dostigla nivo od 2,0% u julu, što je i njen sedmogodišnji prosek, međugodišnja inflacija se stabilizovala na nivou od oko 1,8% u trećem kvartalu, da bi u poslednjem

kvartalu usporila spustivši se na 1,3% u decembru. U poređenju sa 2019. godinom, potrošačke cene u 2020. godini povećane su u proseku za 1,6%.

Bazna inflacija, kretala se u intervalu 1,5-2,0% u većem delu godine, ukazujući na odsustvo većih inflatornih pritisaka što potvrđuju i kratkoročna inflaciona očekivanja privrede i finansijskog sektora koja nastavljaju da se kreću znatno ispod centralne vrednosti inflacionog cilja.

Kretanje međugodišnje inflacije i referentne kamatne stope (u %)



Izvor: NBS

Prema projekciji Narodne banke Srbije, očekuje se da će međugodišnja inflacija nastaviti da se kreće u donjem delu ciljanog inflacionog koridora (3%±1,5pp) do kraja 2021. godine, čemu će doprineti relativno niska agregatna tražnja i niska inflacija u međunarodnom okruženju, dok će dezinflatorni efekat niske cene nafte postepeno iščeznuti. Rizici u pogledu ostvarenja projekcije inflacije u kratkom roku mahom se odnose na kretanje cena voća i povrća, kao najvolatilnijih komponenti inflacije koje će nastaviti da determinišu profil inflacije, uz cenu naftnih derivata.

### Monetarna politika

Suočena sa prvim znacima krize, Narodna Banka Srbije je pokazala svoju spremnost da odgovori na negativne efekte pandemije na domaću ekonomiju. Na vanrednoj sednici održanoj 11. marta 2020. godine, istog dana kada je Svetska zdravstvena organizacija proglasila pandemiju izazvanu novim virusom korona, NBS je donela odluku da smanji referentnu kamatnu stopu za 50 baznih poena na 1,75%. U isto vreme, sužen je koridor osnovnih kamatnih stopa sa ±1,25% na ±1% u odnosu na referentnu stopu. Na sednicama u aprilu i junu referentna kamatna stopa je ponovo smanjena za po 25 baznih poena, kako bi se omogućio dalji pad kamatnih stopa na međubankarskom tržištu i stopa na dinarske kredite i doprinelo bržem oporavku celokupne privrede kroz podršku rastu kreditne aktivnosti.

Centralna banka preduzela je i dodatne mere podrške realnom sektoru. Obezbeđen je znatan iznos dinarske i devizne likvidnosti bankama putem direktnih repo operacija svop aukcija i bilateralne kupovine dinarskih državnih hartija od vrednosti. Odmah je uveden tromesečni moratorijum u otplati obaveza po osnovu kredita i lizinga, koji je naknadno, u avgustu, produžen

za dodatnih 60 dana kako bi se olakšao teret krize građanima i privredi.

U julu je uspostavljena preventivna repo linija sa Evropskom centralnom bankom kako bi se domaćem finansijskom sistemu, u slučaju potrebe, obezbedila dodatna likvidnost u evrima. Takođe, obezbeđeni su još povoljniji uslovi dinarskog kreditiranja privrede u okviru garantne šeme za mikro, mala i srednja preduzeća i preduzetnike, čime se doprinelo jačanju stepena dinarizacije. Naime, u julu je odlučeno da banke koje klijentima budu odobravalе dinarske kredite po nižim kamatnim stopama od maksimalne (jednomesečni BELIBOR + 2,5 p.p.) i to za najmanje 50 baznih poena, imaju višu stopu remuneracije na iznos izdvojene obavezne rezerve u dinarima za 50 baznih poena, i to na iznos odobrenih kredita pod povoljnijim uslovima. Kao rezultat, dinarizacija plasmana privredi i stanovništvu nastavila je da raste, dostigavši maksimum od skoro 37% u oktobru (porast za 8,8 p.p. u odnosu na kraj 2012. godine).

U novembru, s pogoršanjem zdravstvene situacije usled brzog širenjem virusa COVID-19 u Evropi i u Srbiji, NBS je preduzela još jedan preventivni korak s ciljem obezbeđenja visokog nivoa jeftine likvidnosti bankarskom sektoru i preko njega, privrednom sektoru. Bankama su na raspolaganje date dve linije za obezbeđenje dinarske likvidnosti putem dodatnih svop aukcija kupovine deviza i aukcija repo kupovine hartija od vrednosti, uz organizovanje redovnih aukcija na nedeljnom nivou (ponedeljkom za svopove i četvrtkom za repo aukcije).

U decembru, NBS je odlučila da snizi referentnu kamatnu stopu za dodatnih 25 baznih poena, što je četvrto smanjenje u 2020. godini u pokušaju da se obezbedi podrška privredi u borbi protiv pandemije. Nakon poslednjeg smanjenja, referentna kamatna stopa iznosi rekordno niskih 1%, što je 1,25 p.p. manje u odnosu na njen prekrizni nivo. Koridor osnovnih kamatnih stopa je takođe sužen sa ±1,0 p.p. na ±0,9 p.p. i time je kamatna stopa na depozitne olakšice smanjena na 0,1%, a stopa na kreditne olakšice na 1,9%.

U ciklusu ublažavanja monetarne politike koji je pokrenut u maju 2013. godine, centralna banka je snizila referentnu kamatnu stopu za ukupno 10,25 baznih poena. To se reflektovalo na pad kratkoročnih kamatnih stopa, kao i kamatnih stopa na depozite i kredite. Kamatne stope na dinarske kredite privredi smanjene su za 13 procentna poena na 3,4%, dok su stope na dinarske kredite stanovništvu smanjene za 11,9 procentnih poena, dostigavši novi minimum od 8,6% u oktobru 2020.

U skladu sa programom monetarne politike za 2020. godinu, Narodna banka je nastavila da primenjuje režim plivajućeg deviznog kursa, a intervencije na deviznom



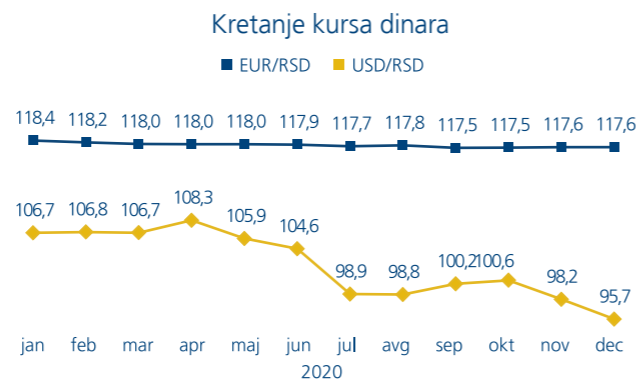
tržištu su imale za cilj da smanje prekomerne oscilacije deviznog kursa i očuvaju cenovnu i finansijsku stabilnost. I pored turbulencija na finansijskom tržištu izazvanih pandemijom, centralna banka nije dozvolila oscilacije vrednosti dinara prema evru, intenzivno intervenišući na prodajnoj strani. Zahvaljujući tome, kurs je ostao doslovno nepromenjen u odnosu na početak godine, na nivou od oko 117,6 dinara za evro.

U narednom periodu biće zadržan ekspanzivan pristup monetarnoj politici kako bi se stimulisao oporavak ekonomske aktivnosti, dok će NBS nastaviti da pomno prati kretanja i uticaj svih relevantnih činilaca iz domaćeg i međunarodnog okruženja na potrošačke cene i stabilnost finansijskog sistema. Kako se bude razvijala situacija u pogledu daljeg toka pandemije, puna koordinacija mera monetarne i fiskalne politike moraće da se očuva, kako bi se umanjili mogući negativni šokovi iz međunarodnog okruženja i ekonomski pad zbog širenja korona virusa.

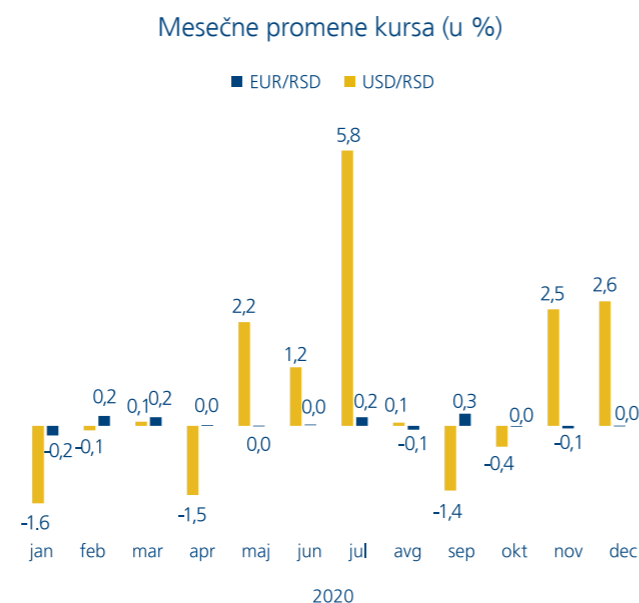
### Kurs dinara

Od početka godine, kurs dinars u odnosu na evro ostao je stabilan, krećući se u vrlo uskom rasponu između 117,5-117,6 dinara za evro.

Iako je lokalna valuta bila izložena snažnim depresijacijskim pritiscima tokom drugog kvartala u uslovima pojačane neizvesnosti uzrokovane širenjem pandemije, sa visokim nivoom deviznih rezervi na svom raspolaganju, Narodna banka je imala dovoljno prostora da ne dozvoli značajnije oscilacije kursa. Usled manjeg priliva stranog kapitala i povećane tražnje portfolio investitora za devizama, pritisak na dinar je bio najvidljiviji u aprilu kada je NBS neto prodala 440 miliona evra, nakon čega je usledila još jedna snažna intervencija u iznosu od 250 miliona evra u maju. Depresijacijski pritisci na dinar su značajno smanjeni od leta, a mesečni nivo intervencija je bio primetno manji u odnosu na drugi kvartal. U novembru su se ponovo javili aprecijacijski pritisci, a centralna banka intervenisala je na kupovnoj strani po prvi put od januara. U toku novembra i decembra NBS je neto kupila 285 miliona evra na međubankarskom deviznom tržištu, dok je u periodu januar-decembar 2020. godine neto prodala 1.450 miliona evra kako bi očuvala stabilnost lokalne valute.



Izvor: NBS



Izvor: NBS

Centralna banka ima dovoljno prostora za sprovođenje svoje politike stabilnog dinara, uzimajući u obzir visok nivo deviznih rezervi. Povoljniji izgledi u odnosu na uporedive zemlje regiona, očekivano postepeno poboljšanje izvozne aktivnosti i tokova kapitala, stabilna inflacija i povećano kreditiranje u dinarima delovaće pozitivno na kurs dinara, za koji se očekuje da ostane na sličnom nivou kao i u 2020. godini.

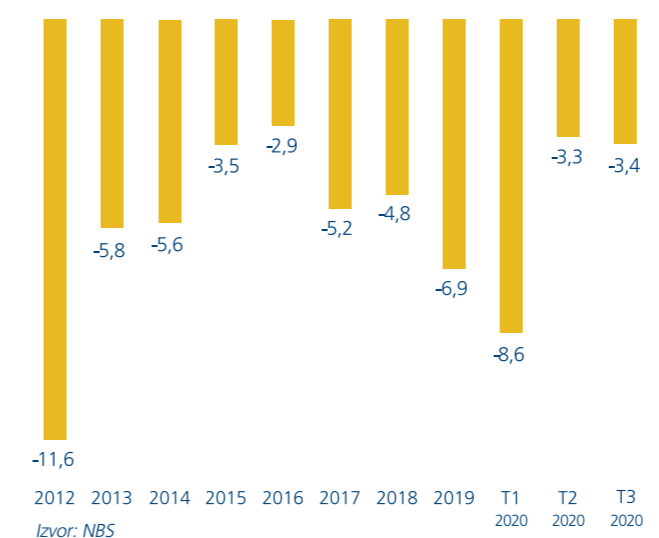
### Deficit tekućeg računa i spoljni dug

Pod uticajem krize, došlo je do značajne redukcije deficita tekućeg računa. Veći realni pad uvoza u odnosu na izvoz ove godine blago je poboljšao spoljnotrgovinsku poziciju zemlje, a taj efekat je, uz značajno smanjenje deficita na primarnom dohotku, prevazišao smanjenje suficita na računima sekundarnog dohotka.

Nakon prvih deset meseci 2020. godine, deficit tekućeg računa iznosio je 1,65 milijardi evra, smanjivši se za oko 29% u odnosu na isti period prošle godine. I pored značajno smanjenog priliva stranih direktnih investicija, deficit je ostao u potpunosti pokriven neto-prilivom SDI. Prema projekciji Narodne banke Srbije, učešće deficita tekućeg računa u BDP-u smanjiće se na nivo od oko 5% u ovoj godini, u poređenju sa učešćem od 6,9% u 2019. godini. Na poboljšani bilans tekućeg računa utiće

povoljniji odnosi razmene (pad svetske cene nafte i rast izvoznih cena žitarica i osnovnih metala), ukidanje taksi od 100% na proizvode koji se isporučuju na Kosovo kao i niži rashodi po osnovu primarnog dohotka u uslovima smanjene profitabilnosti privrede zbog krize izazvane pandemijom.

Očekuje se da će se učešće deficita tekućeg računa u BDP-u blago povećati naredne godine (do 5,5% BDP-a), vođeno oporavkom domaće tražnje, uz i dalje punu pokrivenost neto prilivima SDI, kao i u prethodnih šest godina.



Izvor: NBS

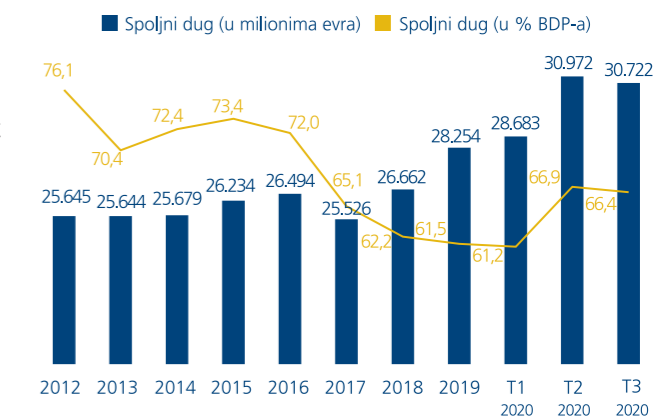
### Deficit tekućeg računa (u % BDP-a)

Nakon što je u periodu od 2015. do 2019. godine bio na silaznoj putanji (kao % od BDP-a), spoljni dug zabeležio je skok u 2020. godini pod uticajem pandemije. Prema poslednjim raspoloživim podacima, ukupni spoljni dug Srbije iznosio je oko 30,7 milijardi evra ili 66,4% BDP-a na kraju trećeg kvartala 2020. godine, uvećavši se za oko 2,5 milijarde evra u odnosu na kraj 2019. godine. Ipak on se i dalje nalazi ispod granice visoke zaduženosti koja je propisana od strane Svetske banke (80% BDP-a), dok je trenutna održivost nivoa duga dodatno podržana povoljnom ročnom strukturom, budući da dugoročne obaveze prevladavaju u strukturi duga.

Racio spoljnog duga prema izvozu robe i usluga popeo se sa 121,0% na kraju 2019. godine na 139,6% na kraju trećeg kvartala 2020. godine, ostajući ispod donje granice Svetske banke od 220%. Ipak, po ovom kriterijumu, Srbija se više ne nalazi u kategoriji manje zaduženih zemalja s obzirom na to da je racio spoljnog duga prema izvozu robe i usluga prešao nivo od 132%. Iako njegova putanja izgleda nepovoljno u ovom momentu, MMF ocenjuje spoljni dug Srbije kao održiv u srednjem roku. U svom izveštaju koji je objavljen nakon završene pete revizije savetodavnog aranžmana Instrument za koordinaciju politika, MMF projektuje da će ukupan spoljni dug Srbije dostići nivo od 67,4% BDP-a u 2020. godini, pre nego što počne da postepeno

opada, spuštajući se ispod nivoa od 60% u 2023. godini. U vezi sa ovim, očekuje se i da bruto potrebe za eksternim finansiranjem budu najveće u 2021. godini i da nakon toga počnu da se postepeno smanjuju.

### Spoljni dug



Izvor: NBS

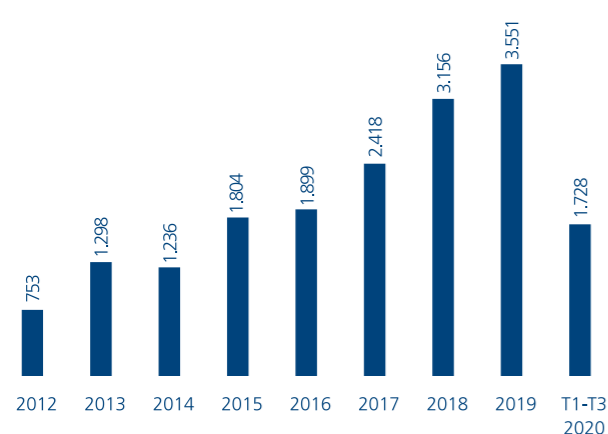
### Strane direktne investicije

Kriza izvana korona virusom rezultirala je smanjenjem spoljnotrgovinske neravnoteže, ali i znatno manjim prilivom stranog kapitala u poređenju sa prethodnom godinom. Nakon što su pet godina zaredom beležile rastući trend, strane direktne investicije, doživele su značajan pad u 2020. godini. U prva tri kvartala neto priliv stranih direktnih investicija dostigao je nivo od oko 1,7 milijardi evra, što je za oko trećinu manje u odnosu na isti period prethodne godine. Ipak ovaj nivo se i dalje može smatrati solidnim, imajući u vidu snažan pad poverenja investitora u uslovima globalne krize i činjenicu da se poredio sa rekordno visokim prilivom iz 2019. godine.

Posmatrano po sektorima, jedna trećina investicija bila je usmerena u prerađivačku industriju, za kojom slede transport i skladištenje i građevinarski sektor. Kao i prethodne godine, najveći deo SDI priliva potekao je iz evropskih zemalja (73%), dok su azijske zemlje na drugom mestu (24%).

Narodna banka Srbije projektovala je da će u celoj 2020. godini neto priliv stranih direktnih investicija dostići 2,3 milijarde evra ili 5% BDP-a i da će u punoj meri pokriti deficit tekućeg računa. Ipak, realni priliv SDI prevazišao je očekivanja, sudeći po preliminarnim podacima koje je Guverner NBS izneo na kraju godine, a koji ukazuju da je nivo SDI dostigao oko 2,9 milijardi evra. Jedna od ključnih investicija koja je povećala ukupan priliv stranog kapitala u poslednjem kvartalu svakako je prodaja Komercijalne banke slovenačkoj NLB banci u transakciji vrednoj oko 395 miliona evra.

## Strane direktne investicije (u milionima evra)



Izvor: NBS

U narednoj godini se ne očekuje značajniji skok stranih direktnih investicija, imajući u vidu da će ekonomski i neekonomski rizici ostati visoki u toku većeg dela godine, a pogoršanje finansijskih performansi kompanija, potencijalnih investitora, rezultiraće odlaganjem ili čak povlačenjem iz investicija u inostranstvu. S druge strane, privlačenje stranih investitora ostaje jedan od najvažnijih prioriteta Vlade Srbije, imajući u vidu da je novim budžetom za 2021. godinu obuhvaćen i veći nivo subvencija za ovu vrstu investicija.

## Spoljna trgovina

I spoljnotrgovinski tokovi bili su pod negativnim uticajem pandemije, i u aprilu su i izvoz i uvoz zabeležili oštar međugodišnji pad od 28,1% and 28,9%, respektivno, što je najveći pad zabeležen u jednom mesecu od početka 2009. godine. Otvaranje ekonomija i oporavak domaće i strane tražnje vodili su ka postepenom povećanju mesečnih obima spoljnotrgovinske razmene. U prvih jedanaest meseci 2020. godine spoljnotrgovinska razmena Srbije dostigla je nivo od 36,3 milijarde evra, što je za 3,9% niže u odnosu na isti period prethodne godine, a pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 74,3%. Vrednost izvoza iznosila je 15,47 milijardi evra (-4,4%), dok je vrednost uvoza dostigla 20,83 milijarde evra (-3,5%), što je rezultiralo ukupnim trgovinskim deficitom od 5,35 milijardi evra (-0,8%).

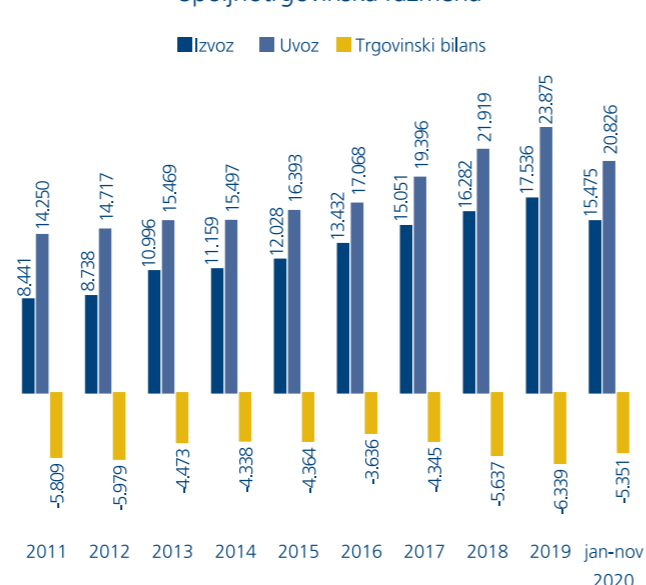
Nakon što je zabeležio najnižu vrednost u aprilu (najmanji mesečni nivo od januara 2017. godine) u uslovima smanjene eksterne tražnje i zastoja u dobavljačkim lancima, izvoz je počeo postepeno da raste, ostavši ipak ispod nivoa iz prethodne godine. Gotovo svi najznačajniji izvozni proizvodi Srbije su zabeležili međugodišnji pad, osim hrane, i to žitarica i voća i povrća.

Električne mašine i aparati ostali su broj 1 izvozni proizvod, sa učešćem od 12,3% u ukupnom izvozu. Voće i povrće je na drugoj poziciji (5,1%), a slede žitarice na trećem mestu (5,0%). Motorna vozila i prikolice su ispale sa liste 5 najznačajnijih izvoznih proizvoda uz registrovan pad od 23% mg. u prvih jedanaest meseci 2020. godine.

Prema raspoloživim podacima, kompanija HBIS (Železara

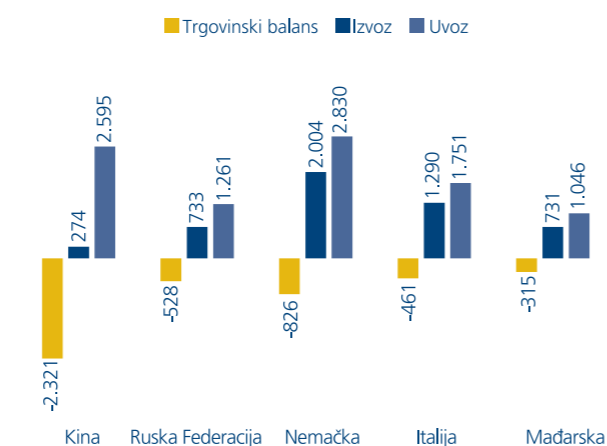
Smederevo) ostala je najveći srpski izvoznik iako je jedna od visokih peći ugašena u julu u procesu prilagođavanja proizvodnje smanjenoj tražnji. Tigar Gume i Zijin Copper (RTB Bor) zauzele su drugo i treće mesto, respektivno, dok je Fiat, koji je u toku 2019. godine bio drugi najveći izvoznik, pao na četvrto mesto zbog poremećaja izazvanih pandemijom ali i generalno slabom tražnjom za njegovim modelom FIAT 500-L na globalnom nivou. Oko dve trećine spoljne trgovine Srbije bilo je usmereno ka zemljama Evropske unije, dok su zemlje CEFTA bile drugi po važnosti spoljnotrgovinski partner, sa kojim je ostvaren visok suficit u razmeni (ratio pokrivenosti uvoza izvozom od 317%). Glavni spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su Nemačka (2 milijarde evra), Italija (1,29 milijardi evra) i Bosna i Hercegovina (1,1 milijarde evra), dok su u uvozu to bili Nemačka (2,83 milijarde evra), Kina (2,6 milijardi evra) i Italija (1,75 milijardi evra).

## Spoljnotrgovinska razmena



Izvor: Republički zavod za statistiku

## Spoljnotrgovinska razmena (u milionima evra) sa glavnim partnerima (u milionima evra)



Izvor: Republički zavod za statistiku

Može se očekivati da se izvozni rezultati Srbije poprave sa otvaranjem privreda i postepenim daljim jačanjem eksterne tražnje. Brzina oporavka će ipak zavisiti od trajanja pandemije i dinamike oporavka zone evra i susednih zemalja, kao naših najvažnijih izvoznih destinacija. Sledeće godine se predviđa i rast uvoza, posebno uvoza opreme i repromaterijala za industrijske svrhe s nastavkom započetog investicionog ciklusa.

## Fiskalna politika

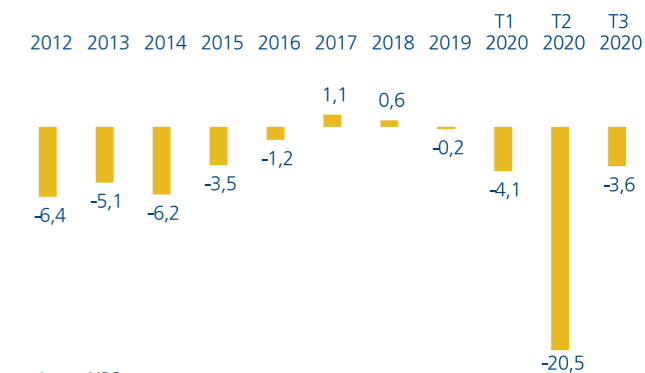
Kriza izazvana pandemijom COVID-19 snažno je uticala na fiskalne tokove i na strani prihoda i na strani rashoda. I dok su prihodi očekivano pali zbog usporavanja privredne aktivnosti, javni rashodi su snažno porasli pod uticajem većih izdavavanja za zdravstvo i primene paketa antikriznih mera. Zahravajući poboljšanim javnim finansijama i postignutoj fiskalnoj stabilnosti u period pre krize, Vlada je bila u poziciji da donese adekvatne fiskalne mere kako bi podržala privredu sa paketom vrednosti oko 5,7 milijardi evra odnosno 12,5% BDP-a.

U prvih jedanaest meseci 2020. godine, deficit na nivou opšte države dostigao je nivo od 353,2 milijarde dinara. Prema rebalansu budžeta koji je Vlada usvojila u novembru fiskalni deficit je planiran na nivou od 8,8% BDP-a, što je najveći nivo deficita od kada se podaci za Srbiju objavljuju. Ovaj nivo deficita gurnuće javni dug blizu, ali ne preko Mastroškog limita od 60% BDP-a.

Prema usvojenom budžetu za 2021. godinu, budžetski prihodi su planirani na nivou od 1.336,3 milijarde dinara (+3,5% međugodišnje), a rashodi na nivou od 1.514,8 milijarde (-15% međugodišnje). Posledično, deficit budžeta iznosiće 178,5 milijardi dinara odnosno oko 3% BDP-a, što je nivo prethodno dogovoren sa MMF-om koji bi trebalo da zaustavi dalji rast racia javni dug/BDP, pod pretpostavkom da ne dođe do većih negativnih iznenađenja.

Iako je Fiskalni Savet preporučio da se rast zarada u javnom sektoru ograniči, Vlada je budžetom predvidela povećanje plata zaposlenih u javnom sektoru (u proseku oko 5%), uz predviđeni porast penzija od 5,9% u skladu sa usvojenom švajcarskom formulom indeksacije. Sa druge strane, budžet predviđa i snažan porast izdavavanja za kapitalne investicije, za koje se planira da dostignu nivo od oko 5,5% BDP-a.

## Konsolidovani budžetski deficit (u % BDP-a)



Izvor: NBS

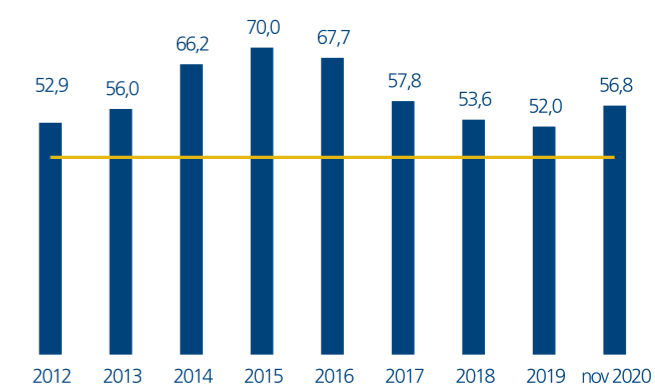
Na kraju novembra 2020. godine, javni dug iznosio je 26,65 milijardi evra, dok je udeo javnog duga u BDP-u iznosio 56,8%.

Veliki deo javnog duga je i dalje denominovan u stranoj valuti (obaveze u evrima čine 46,7%, a dolarske obaveze 16,3% ukupnih obaveza), dok je 30,3% javnog duga denominovano u dinarima. S druge strane, učešće dinarskog dela duga kontinuirano raste, zbog čega je javni dug Republike Srbije manje osetljiv na promene deviznih kurseva u odnosu na period od pre nekoliko godina.

Od početka godine, javni dug je porastao za oko 2,7 milijardi evra. Nakon pojačane aktivnosti na prodaji dinarskih obveznica početkom godine i emisije evroobveznica u nominalnom iznosu od 2 milijarde evra na međunarodnom tržištu u maju, kako bi se pokrile povećane potrebe za finansiranjem, Srbija se vratila na međunarodno tržište krajem novembra, uspešnom emisijom desetogodišnje evroobveznice u vrednosti od 1,2 milijarde dolara. Prvi put izvršen je hedžing putem svop transakcije uz ostvarenu kuponsku stopu za finansiranje u evrima od 1,066%, najnižu koju je naša zemlja ikad zabeležila. Najveći deo prikupljenih sredstava usmeren je na prevremenu otplatu dela postojećeg duga po osnovu skupljih dolarskih evroobveznica emitovanih 2011. godine.

## Javni dug (u % od BDP-a)

Granica definisana Zakonom o budžetskom sistemu



Izvor: Uprava za javni dug

Fiskalni deficit od 3% BDP-a koji je planiran u narednoj godini trebalo bi da omogući da javni dug (kao % BDP-a) ponovo uspostavi silaznu putanju od 2021. godine, prema planu Vlade Srbije. Ipak sam budžet je baziran na optimističnoj pretpostavci da će rast BDP-a u 2021. godini dostići 6%. Zbog toga Fiskalni Savet upozorava da bi, u slučaju ostvarene manje stope rasta, nivo prihoda lako mogao da bude manji od planiranog nivoa, dok bi rashodi mogli biti veći ukoliko bude potrebno doneti nove mere za podršku privredi u narednoj godini. U tom slučaju deficit bi prešao planiranih 3% BDP-a a javni dug bi, umesto zaustavljanja, nastavio da raste preko nivoa od 60% BDP-a.

### Bankarski sektor

Na kraju 2020. godine, bankarski sektor Srbije činilo je 26 banaka, od kojih je 19 u stranom vlasništvu. Broj banaka je ostao nepromenjen u odnosu na prethodnu godinu, dok se broj ekspozitura i zaposlenih u bankarskom sektoru smanjio u odnosu na 2019. godinu.

Konsolidacija bankarskog sektora započeta 2009. godine nastavljena je i u 2020. godini.

Od marta 2020. godine JUBMES banka posluje pod novim poslovnim imenom kao ALTA banka, s obzirom da je od maja 2019. godine Alta Pay Group postala najveći pojedinačni vlasnik akcija ove banke.

Mađarska grupacija OTP group je znatno povećala svoje učešće na bankarskom tržištu Srbije, s obzirom da je u septembru 2019. postala jedini vlasnik Societe Generale banke koja od tada posluje pod nazivom OTP banka. Potpuna integracija OTP banke sa Vojvođanskom bankom koju je OTP grupacija kupila u decembru 2017. godine treba da se završi 2021. godine.

Sredinom novembra, Opportunity banka a.d Novi Sad je promenila vlasničku strukturu. Dosadašnji jedini vlasnik ove banke – Opportunity Transformation Investments Inc, sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama, je smanjio svoje učešće na 22%. Umweltbank iz Nemberga i Gemeinschaftsbank iz Bohuma sa sedištim u Nemačkoj postale su novi akcionari banke sa vlasničkim udelima od 30% i 19,99% respektivno, dok su dva pravna lica – Triodos Sicav II iz Luksemburga i Legal Owner Triodos Funds B. V. iz Holandije stekli po 14% učešća.

Nakon što su Evropska centralna banka i Narodna banka Srbije dale svoju saglasnost u decembru 2020. godine završena je privatizacija Komercijalne banke, koja je zvanično postala vlasništvo slovenačke NLB banke. Naime, Vlada Republike Srbije je krajem 2019. godine kupila 34,58% akcija Komercijalne banke od dva akcionara – Evropske banke za obnovu i razvoj i

Međunarodne finansijske korporacije. Tako je država stekla vlasništvo od 83,23% akcija ove banke koje je prodala slovenačkoj NLB banci u februaru 2020. godine.

Ukupna aktiva bankarskog sektora je porasla za 10,4% od početka godine. Na kraju trećeg kvartala ukupna aktiva iznosila je 4,5 biliona dinara, odnosno 38,4 milijardi evra.

Tokom 2020. godine domaća kreditna aktivnost je nastavila da raste. Dobra realizacija kredita početkom godine, nije prekinuta ni pandemijom COVID-19 s obzirom na set ekonomskih mera donetih od strane države i Narodne banke. Štaviše, na kraju septembra 2020. godine ostvarena je dvocifrena međugodišnja stopa rasta kredita. Od izbijanja pandemije NBS je primenjivala ekspanzivnu monetarnu politiku, znatno smanjujući referentnu kamatnu stopu. Dodatno, NBS je sredinom marta donela odluku o uvođenju moratorijuma na otplatu kreditnih obaveza i obaveza po osnovu finansijskog lizinga u trajanju od najmanje tri meseca. Moratorijum u otplati kredita je prihvatilo 94% građana i 93% preduzeća. Dodatna dvomesečna pauza u otplati kredita i obaveza po osnovu finansijskog lizinga trajala je tokom avgusta i septembra. Drugi moratorijum je prihvatilo 82% zaduženih građana i 69% preduzeća. Sredinom decembra NBS je donela odluku o odlaganju obaveza po osnovu kreditnog zaduženja za fizička lica, poljoprivrednike, preduzetnike i privredna društva za dodatnih šest meseci.

Dvocifrenoj međugodišnjoj stopi rasta kredita doprineli su i krediti za likvidnost namenjeni mikropreduzećima, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima iz garantne šeme. Poslovne banke su uz garanciju države od početka ovog programa do kraja septembra odobrile kredite u iznosu od 1,2 milijardi evra od ukupno 2 milijarde evra koliko banke uz garanciju države mogu da plasiraju privredi u vidu kredita do kraja januara 2021. godine.

Pored ekspanzivne monetarne politike Narodne banke Srbije, niske kamatne stope na međunarodnom tržištu novca i povećana konkurencija među bankama na domaćem tržištu takođe su uticale da uslovi finansiranja ostanu povoljni. Tokom 2020. godine, kamatne stope na dinarske i na evroindeksirane kredite privredi i stanovništvu ostvarile su najniže vrednosti do sada, dok se trend približavanja kamatnih stopa na dinarske i evroindeksirane kredite, naročito kod privrede nastavio.

Od početka godine, ukupni krediti klijenata porasli su za 9,9% , dostigavši iznos 2.622 milijarde dinara, odnosno 22,3 milijarde evra na kraju trećeg kvartala. Rast kreditne aktivnosti zabeležen je kako u segmentu privrede, tako i u segmentu stanovništva.

Kreditni privrede su na kraju trećeg kvartala dostigli iznos od 1.366 milijardi dinara i zabeležili međugodišnji

rast od 13,3%. Veće stanje kredita je delimično rezultat uvođenja moratorijuma, ali i programa kreditiranja iz garantne šeme. Posmatrano po delatnostima, glavni pokretači rasta u 2020. godini bili su prerađivačka industrija, građevinarstvo, poljoprivreda i poslovanje nekretninama. Međutim, uprkos merama za ublažavanje negativnih efekata pandemije, obim novoodobrenih kredita privredi zaključno sa trećim kvartalom 2020. godine je za 14,9% manji nego u istom periodu prethodne godine.

Zaključno sa septembrom, krediti stanovništva su zabeležili međugodnji rast od 13,8% i iznosili su 1.225 milijardi dinara. Ublažavanje uslova kreditiranja stanovništva, moratorijum, ali i garantna šema za preduzetnike su svakako doprineli većem stanju kredita na kraju trećeg kvartala. Međutim, imajući u vidu novoodobrene kredite, treći kvartal 2020. je završen sa 24,4% manje plasmana stanovništvu, nego što je to bio slučaj u istom periodu prethodne godine. U proseku više od 50% kredita odobrenih sektoru stanovništva tokom prva tri kvartala su bili potrošački krediti, praćeni stambenim kreditima.

Trend dinarizacije se nastavio tokom 2020. godine, čime se valutna struktura kredita blago poboljšala u odnosu na prethodnu godinu. Učešće dinarskih u ukupnim kreditima je u septembru dostiglo novu najvišu vrednost od 36,6%. U segmentu privrede, stepen dinarizacije je dostigao 19,3%, dok su dinarski plasmani u segmentu stanovništva činili 56,6%. Dinarizaciji su doprineli i novi plasmani stanovništvu s obzirom da je na kraju septembra više od polovine ovih kredita odobreno u domaćoj valuti.

Stepen dinarizacije je dodatno porastao zbog pada kamatnih stopa na dinarske kredite privredi usled povoljnijih kredita iz garantne šeme.

Do kraja septembra 2020. godine nastavljen je rastući trend depozita i u domaćoj i u stranoj valuti. Ukupni depoziti, kao primarni izvor finansiranja banaka u Srbiji su porasli za 13,3% u odnosu na početak godine, posebno zbog uzdržanosti od potrošnje zbog neizvesnosti izazvane pandemijom COVID-19. U trećem kvartalu 2020. godine depoziti su dostigli nivo od 3.095 milijardi dinara, što predstavlja više od dve trećine ukupnih obaveza tržišta. Kada se devizni depoziti posmatraju po valutnoj strukturi, evro i dalje predstavlja dominantnu valutu, čineći više od 90% ukupnih deviznih depozita i depozita indeksiranih u stranim valutama, dok je ostatak ovih depozita najvećim delom denominovan u američkim dolarima i švajcarskim francima.

Zaključno sa septembrom kratkoročni depoziti su činili skoro 90% ukupnih depozita. Najzastupljeniju kategoriju depozita i dalje predstavljaju depoziti po viđenju.

Iznos problematičnih kredita nastavio je da se smanjuje i u 2020. godini, zahvaljujući uspešnom sprovođenju Strategije za rešavanje problematičnih kredita i Odluke o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banaka. U septembru, udeo problematičnih u ukupnim kreditima je dostiglo novi najniži nivo od 3,4%. U odnosu na kraj 2019. godine udeo problematičnih kredita privrede u ukupnim kreditima ovog segmenta se smanjio za 0,7 p.p i dostigao najnižu vrednost od 2,5% na kraju trećeg kvartala. Sektori građevinarstva, poslovanja nekretninama i trgovine su najviše uticali na poboljšanje ovog pokazatelja. Smanjenje problematičnih potraživanja po osnovu stambenih kredita u prvom tromesečju 2020. godine i gotovo svih vrsta kredita tokom drugog i trećeg kvartala je uticalo da pokazatelj problematičnih kredita segmenta stanovništva takođe dostigne novi minimalni iznos od 3,6% u septembru, što je za 0,3 p.p. manje u odnosu na kraj 2019. godine. Ipak, u narednom periodu očekuje se rast problematičnih kredita zbog negativnih posledica pandemije virusa COVID-19 na ekonomiju.

Smanjenje udela problematičnih kredita u ukupnim nije značajno doprinelo profitabilnosti bankarskog sektora. Na kraju trećeg kvartala, 19 banaka zabeležilo je pozitivne rezultate. Ukupna neto dobit pre poreza je iznosila 43,4 milijarde dinara, što je za 10,7 milijardi dinara (19,7%) manje u odnosu na rezultat ostvaren u istom periodu 2019. godine. Glavni razlog za niži rezultat su povećani troškovi rezervisanja koji su dostigli 15,1 milijardu dinara, što je za 11,3 milijarde više nego u istom periodu prethodne godine, u skladu sa neizvesnošću razvoja ekonomske situacije, odnosno očekivanog rasta problematičnih potraživanja.

Operativna marža na nivou bankarskog sektora je u septembru 2020. godine manja za 1,1%, u odnosu na isti period prethodne godine, dostigavši iznos od 58,5 milijardi dinara, pre svega usled lošijeg upravljanja troškovima. Naime, u istom vremenskom periodu, operativni troškovi su se povećali za 10,9% ili za više od 8,2 milijarde dinara u apsolutnom iznosu, uglavnom zbog rasta administrativnih troškova (13,9%), dok su troškovi zarada porasli za 7,5%. Operativni prihod se povećao za 6,6%, odnosno 8,8 milijardi dinara u apsolutnom iznosu u odnosu na septembar 2019. godine, ostvarivši iznos od 141,5 milijardi dinara. Veći operativni prihod je rezultat većeg iskazanog dobitka od trgovanja i ostalih poslovnih prihoda koji su zabeležili međugodišnji rast od 6,9 milijardi dinara i 2,8 milijardi dinara, respektivno. Iako su kamatne stope bile na rekordno niskim nivoima, prihod od kamata je blago porastao na 96,4 milijarde dinara, što je za 0,3 milijarde dinara (0,3%) iznad rezultata ostvarenog u septembru prethodne godine. Neto prihod od naknada i provizija je bio za 1,1 milijarde dinara (3,6%) niži u odnosu na isti period prethodne godine i iznosio je 29,6 milijardi dinara.

Na kraju septembra 2020. godine, prinos na aktivu (ROA) smanjen je za 0,5 p.p. u odnosu na septembar 2019. godine, na nivo od 1,4%. Istovremeno prinos na kapital (ROE) je opao za čak 2,4 p.p, dostigavši vrednost od 8,2%.

Ukupan kapital bankarskog sektora je povećan za 11,2 milijarde dinara (1,6%) u odnosu na početak godine. Na kraju trećeg kvartala, pokazatelj adekvatnosti kapitala bankarskog sektora iznosio je 22,4%, znatno iznad propisanog minimuma. Likvidnost bankarskog sektora u Srbiji je potvrđena odnosom kredita i depozita klijenata koji je u septembru iznosio 88,3%, dok je udeo likvidnih sredstava iznosio 36,2% ukupne aktive.

U 2020. godini Banca Intesa je ojačala svoju leadersku poziciju dominantnim tržišnim učešćem u gotovo svim ključnim pokazateljima. Udeo Banca Intese u ukupnoj aktivi, ukupnim kreditima i depozitima klijenata je na kraju trećeg kvartala iznosio 15,2%, 15,4% i 16,3%, respektivno. Banca Intesa ima najveći kapital među bankama sa značajnim tržišnim učešćem od 14,9%. Dodatno, Banka zauzima vodeće mesto u poslovima sa platnim karticama i platnom prometu, sa rastućom bazom klijenata od skoro 1,36 miliona klijenata. Banka Intesa ima široko rasprostranjenu mrežu od 153 ekspoziture, podržanu najvećom mrežom bankomata i POS terminala na tržištu.

# Elementi strategije i planiranog razvoja Banke

## Elementi strategije i planiranog razvoja Banke

U prethodnom periodu, Banca Intesa Beograd, vođena svojim strateškim usmerenjima, učvrstila je poziciju lidera u bankarskom sektoru Srbije kroz obezbeđivanje stabilnog rasta, održivog kreiranja vrednosti, pri čemu konstantno ostaje posvećena aktivnoj podršci ekonomskom oporavku Srbije.

Strateški ciljevi Banke usvojeni za period od 2018. do 2021. godine dali su rezultate, pre svega u smislu poboljšane tržišne pozicije vođene digitalnom transformacijom, kao i u porastu prihoda kroz korišćenje novih poslovnih mogućnosti, uz istovremenu posvećenost kvalitetu kreditnog portfolija i održavanju troškovne discipline kroz pojednostavljenje poslovnih procesa i povećanje efikasnosti.

Ostvarenje ciljeva Banke je sumirano kroz sledećih pet inicijativa:

### I Sprovedenje procesa digitalne transformacije kroz reviziju uloge fizičke mreže

Primenom digitalizacije, Banka kontinuirano unapređuje svoje usluge kroz pružanje različitih, inoviranih pogodnosti klijentima, a uz istovremenu uštedu vremena. Banka je uspešno razvila i implementirala online proizvode, usluge i iskustva, naročito kroz primenu mobilnih i online aplikacija. Banka nastavlja da usavršava digitalne odnose sa klijentima kroz nadogradnju mobilnih i online aplikacija, kao i uvođenje novih platformi za korporativne klijente. Takođe, Banka će nastaviti da radi na optimizaciji fizičke mreže i unapređenju digitalnih procesa.

### II Povećanje prihoda uprkos velikoj konkurenciji uz istovremeno povećanje učešća prihoda od naknada

U okolnostima veoma konkurentnog okruženja, Banka je fokusirana na jaku kreditnu aktivnost i izgradnju kvalitetnog portfolija dok istovremeno teži povećanju prihoda kroz korišćenje novih poslovnih mogućnosti. Nekoliko aktivnosti podržava ovu inicijativu, kao što su jačanje odnosa sa aktivnim klijentima i proaktivni pristup prodaji. Banka teži poboljšanju unakrsne prodaje kroz saradnju sa Intesa Sanpaolo grupom, a u cilju dalje promocije proizvoda hedžinga i strukturiranih finansijskih proizvoda i zajedničkog pristupa tržištu kapitalna. Banka je stvorila nove izvore prihoda bazirane na naknadama kroz širenje na tržište upravljanja imovinom putem kompanije

za upravljanje imovinom – Intesa Invest, kao i kroz proširenje asortimana proizvoda osiguranja i korišćenjem rastućeg tržišnog potencijala za prodaju proizvoda životnog osiguranja. Korišćenjem COSME i InnovFin garantnih šema sa EIF, Banka je uspešno odgovarila na jaku tržišnu tražnju za proizvodima sa elementima podele rizika.

### III Poboljšanje troškovne discipline

Imajući na umu posvećenost unapređenju efikasnosti i pojednostavljenju poslovnog modela, Banka nastavlja proces optimizacije troškova kroz reviziju organizacije i procesa. Naime, Banka i dalje teži maksimiziranju efikasnosti poslovne mreže kroz analizu organizacije mreže i automatizaciju poslovnih procesa, standardizaciju aplikacija i racionalizaciju. U cilju povećanja efikasnosti, uštede vremena i garantovanja većeg kvaliteta usluge Banka nastavlja sa automatizacijom i digitalizacijom poslovnih operacija i procesa uz istovremeno smanjenje aktivnosti koje ne dodaju novu vrednost.

### IV Poboljšanje kvaliteta kreditnog portfolija

Banka je znatno poboljšala kvalitet kredita putem proaktivnog upravljanja kreditnim portfoliom i pravovremenim inicijativama za smanjenje NPL-a. Banka radi na unapređenju upravljanja kreditnim rizikom uz usklađivanje sa metodologijama Grupe, kao i na internim modelima kreditnog rejtinga u svrhe približavanja standardima naprednih pristupa merenju kreditnog rizika. Procesi za identifikaciju ciljnih industrija unapređuju se sa ciljem usklađivanja kvaliteta kredita i komercijalnih napora, posebno u segmentu malog biznisa i malih i srednjih preduzeća, uzimajući u obzir kreditni potencijal i pozitivne izgleda poslovanja u ovom segmentu poslovanja. Nastavlja se unapređenje redizajniranog, revidiranog i poboljšanog kreditnog procesa i procesa plasiranja za klijente malog biznisa i SME segmenta u cilju šire upotrebu internih rejtinga unapređenih kreditnim kriterijumima, diferenciranjem vrste kreditnih procesa i povećanjem opsega klijenata. Proaktivno upravljanje kreditnim portfoliom i upravljanje NPL-om će se dodatno ojačati.

### V Jačanje operativnog modela Grupe u ključnim oblastima

Banka je fokusirana na jačanje veze sa matičnom Grupom kroz nekoliko inicijativa, pre svega kroz implementaciju strateških projekata koji omogućavaju adekvatnu infrastrukturu za potrebe rastućeg poslovanja i u skladu sa erom digitalizacije. Ovi

projekti će poboljšati upravljanje i praćenje u oblastima poslovanja i kontrole i podrške, kao i dalji razvoj standardizacije i ekonomije obima u IT Operacijama. Prepoznat kao najvažniji deo Banke i jedan od glavnih pokretača za ostvarivanje Poslovnog plana, dalji razvoj zaposlenih biće podržan od strane nekoliko inicijativa Grupe. S tim u vezi Banka će razvijati sredstva za podršku učinaka kroz novu procenu upravljanja učincima sa unapređenim procesom evaluacije zaposlenih i novim sistemom nagrađivanja.

## Poslovanje sa stanovništvom i malim biznisom

### Poslovanje sa stanovništvom i malim biznisom

#### Segment klijenata fizičkih lica

- ▶ Rekordan porast plasmana u delu stambenog kreditiranja stanovništva zahvaljujući implementaciji novog servisnog modela koji trajanje celokupnog procesa i angažovanje klijenata svodi na minimum
- ▶ Uvođenje u distribuciju novog fonda Intesa Investa i dalji razvoj poslova osiguranja kroz proširenje ponude novim proizvodom i unapređenje saradnje sa eksternim partnerima
- ▶ Početak implementacije nove digitalne platforme radi unapređenja korisničkog iskustva i poboljšanja odnosa sa klijentima

Strateška orijentacija Banca Intesa ka kontinuiranom razvoju kvaliteta usluga i transparentnosti poslovanja usmerena na unapređenje zadovoljstva korisnika, naročito je došla do izražaja u protekloj godini obeleženoj neizvesnošću u svim aspektima globalnog poslovanja, kada je najviše pažnje posvećeno prilagođavanju procesa i kreiranju uslova koji su klijentima omogućili zdravstveno bezbedan kontinuitet saradnje sa Bankom. Poverenje u način poslovanja koje su klijenti ukazali u proteklom periodu ogleda se kroz rast primarne baze klijenata od 1,16% na međugodišnjem nivou.

Pored nesvakidašnjih izazova, u toku 2020. godine, Banka je potvrdila lidersku poziciju na tržištu, izraženu kroz značajna tržišna učešća u svim ključnim proizvodima namenjenih segmentu stanovništva. Dodatno, Banka je značajno unapredila ponudu inovativnih proizvoda koji omogućavaju zadovoljenje šireg spektra sofisticiranih finansijskih potreba klijenata, uz očuvanje stabilnosti svih relevantnih pokazatelja poslovanja.

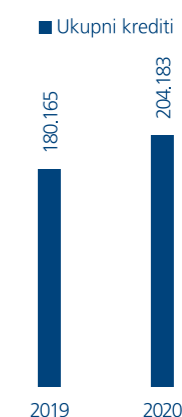
Očuvanjem stabilnosti u svim segmentima poslovanja, Banca Intesa uspela je da u protekloj godini, obeleženoj sveopštom neizvesnošću usled vanrednih okolnosti, uspešno odgovori izazovima dinamičnog tržišta. Kroz brojne novine i unapređenja koja u fokusu imaju zadovoljstvo klijenata, kao i transparentnu komunikaciju cenovnih i necenovnih elemenata, ostvaren je plasman gotovinskih kredita u iznosu od 274,6 miliona evra (32,3 milijarde dinara). Ovakvi poslovni rezultati doprineli su zadržavanju tržišnog učešća Banke u gotovinskim kreditima od 12,7% uz stabilan broj klijenata sa gotovinskim kreditima u korišćenju, koji je na nivou prethodne godine.

Imajući u vidu značaj rešavanja stambenog pitanja,

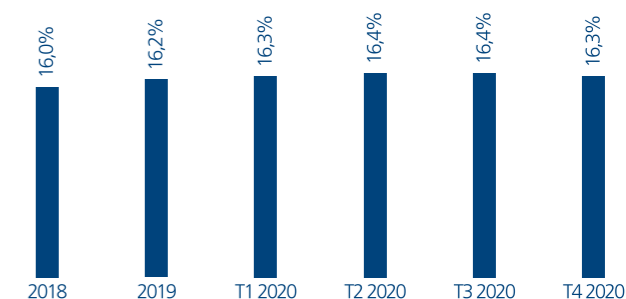
u prethodnoj godini je sprovedena modifikacija i pojednostavljenje procesa aplikacije za ove kredite, sa ciljem unapređenja zadovoljstva klijenata i korisničkog iskustva. Da je Banca Intesa najrelevantniji partner na tržištu stambenih kredita potvrđuje porast plasmana od 5,7% u poređenju sa 2019. godinom i dostignut nivo od 173,5 miliona evra (20,4 milijardi dinara). U 2020. godini, nastavljen je trend rasta tržišnog učešća nove produkcije stambenih kredita, sa 20,1% na kraju 2019. godine na 21,0%. Takođe, zabeležen je i rast u broju klijenata sa stambenim kreditom za 11,55% u odnosu na prethodnu godinu.

Podatak o višegodišnjem ostvarenom rastu aktivnih bankarskih poslova u delu poslovanja sa stanovništvom ukazuje da klijenti cene visok nivo usluge kao i poslovnu politiku Banke usmerenu na klijenta i njegove stvarne potrebe, kao i negovanje principa transparentnosti u poslovanju.

Kreditni stanovništvu (u milionima dinara)



Tržišno učešće Banke u kreditima stanovništvu

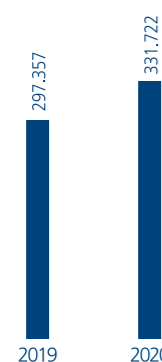


Imajući u vidu obaveze prema klijentima, Banka je ostvarila višegodišnji rast depozita stanovništva iznad tržišnog proseka. Depoziti stanovništva su u stalnom porastu tokom cele 2020. godine i uvećani su na 332 milijardi dinara u 2020. godini, uz ostvaren rast

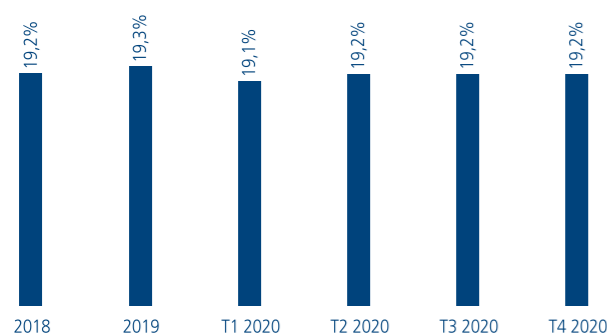
od 11,6% u odnosu na prethodnu godinu. Tržišno učešće depozita u segmentu stanovništva je na nivou iz prethodnih godina i na kraju 2020. godine iznosilo je 19,2%.

Depoziti stanovništva (u milionima dinara)

■ Ukupni depozit



Tržišno učešće Banke u depozitima stanovništva



Trend niskih kamatnih stopa nastavljen je i tokom 2020. godine što je doprinelo daljem rastu imovine pod upravljanjem Intesa Investa. Iako su klijenti povlačili najviše sredstava iz fondova u drugom kvartalu 2020. godine usled neizvesnosti izazvane pandemijom, već krajem drugog kvartala, poslovanje je vraćeno u očekivane okvire pa čak i unapređeno. Ovo dodatno govori o poverenju koje klijenti imaju u Banku i njene povezane kompanije, ali i Grupaciju kojoj Banka pripada. Početkom decembra 2020. godine, Intesa Invest je uvela u distribuciju i treći fond Intesa Invest Cash Euro, koji će doprineti daljem uvećanju imovine pod upravljanjem, kao i većem broju mogućnosti za klijente i posledično rastu njihovog zadovoljstva. Imovina pod upravljanjem Intesa Investa prikupljena u segmentu stanovništva iznosila je na kraju 2020. godine 72 miliona evra, a ukupno sa pravnim licima 107,5 miliona evra.

Dalje unapređenje i proširenje ponude finansijskih proizvoda Banke je osnovni preduslov za adekvatan odgovor na rastuće zahteve tržišta i diferencirane potrebe klijenata. Proizvodi osiguranja predstavljaju integralni deo ove ponude i veliki potencijal za Banku. Tokom 2020. godine ostvareni su izuzetni rezultati na polju prodaje osiguranja uz nestambene kredite sa partnerom Wiener Städtische osiguranje.

Od novembra 2020. godine klijenti Banke imaju mogućnost da obezbede i otplatu stambenih kredita u slučaju gubitka zaposlenja, bolovanja, trajnog invaliditeta ili smrti usled nezgode. Zajedno sa svojim partnerom Generali osiguranje Srbija, Banca Intesa je snažno posvećena daljoj promociji ovog osiguranja koje će pružiti dodatnu sigurnost klijentima i članovima njihovih porodica. U 2020. godini, Banca Intesa je intenzivno radila na unapređenju prodajne mreže kako u pogledu prodajnih veština, tako i u pogledu povećanja broja licenciranih savetnika, čiji se efekti očekuju u narednom periodu.

### Poslovanje platnim karticama

Banca Intesa je i tokom 2020. godine zadržala leadersku poziciju u segmentu kartičnog poslovanja, sa tržišnim učešćem od 20% u broju uručenih platnih kartica, 25% u broju POS terminala, 70% u broju internet POS terminala i 25% u ukupnom broju ostvarenih platnih transakcija u zemlji i inostranstvu. Uzimajući u obzir ostvarene volumene, Banca Intesa ima 31% tržišnog učešća u delu POS prometa dok u delu internet prometa ima 80% tržišnog učešća.

Broj transakcija obavljenih platnim karticama Banca Intesa, bio je u porastu i 2020. godine, ostvarivši godišnji rast od 11%, dok je ostvareni volumen, usled pandemije COVID-19 i smanjenja učešća internacionalnih transakcija, zabeležio blagi godišnji pad od 0,1%.

Što se tiče transakcija na POS terminalima, uključujući i internet POS terminale, njihov broj povećan je za 9%, dok je obim prometa povećan za 8% u odnosu na prethodnu godinu. Pored toga, Banca Intesa je nastavila sa usavršavanjem prihvatne mreže, konstantno šireći broj novih korisnika. Takođe, cela mreža POS terminala podržava beskontaktno plaćanje, a krajem 2020. godine uvedena je i novina u vidu prihvatanja IPS/QR transakcija putem mPOS, POS i E-commerce kanala.

Banka je takođe nastavila sa širenjem prodajnih mesta na kojima je omogućena prodaja kreditnim karticama na rate, na preko 9,000 mesta i povećanjem maksimalnog broja rata na 24. Ostvaren je rast učešća prodaje na rate u ukupnom prometu.

U 2020. godini nastavljene su aktivnosti u cilju povećanja potrošnje platnim karticama na internetu i širenja mreže e-commerce trgovaca, što je rezultiralo rastom ostvarenog prometa Banke u mreži e-commerce trgovaca od 72%, u poređenju sa prethodnom godinom.

Pored toga, u saradnji sa trgovcima, nastavljene su i aktivnosti usmerene na pružanje značajnih popusta i pogodnosti korisnicima Banca Intesa platnih kartica.

### Digitalni kanali i e-servisi

U 2020. godini Banka je nastavila sa svojim strateškim opredeljenjem da se što veći broj procesa digitalizuje koji imaju značajan uticaj kako na interne procese tako i na percepciju klijenata o Banci kao tehnološkom lideru na našem tržištu.

Tokom 2020. godine glavni fokus Banke kada su u pitanju digitalni kanali bila je implementacija programa Digital koji predviđa trogodišnji put ka potpunom uvođenju sveobuhvatne digitalne platforme u Banci, koja će, zajedno sa promenama koje donosi novi informacioni system (Flex Cube), u potpunosti promeniti poslovno iskustvo koje klijenati i zaposleni imaju u Banci.

Uvođenjem DigiCal programa, Banka se priključila članicama Grupacije u kojima je on već implementiran, uključujući, između ostalog, projekat digitalne ekspoziture, novi sajt Banke, nove aplikacije za internet i mobilno bankarstvo sa unapređenim korisničkim iskustvom i niz drugih funkcionalnosti.

Povećanje broja korisnika digitalne platforme, kako u segmentu fizičkih lica tako i u segmentu pravnih lica, ukazuje da je Banka u 2020. godini uspela da održi kvalitet usluga i zadovoljstvo klijenata digitalnih klijenata.

Digitalizacija u segmentu fizičkih lica u 2020. godini u potpunosti je podstaknuta većom upotrebom mobilnih aplikacija. Broj korisnika digitalnih transakcija tokom 2020. porastao je za 25%, uglavnom zbog povećane upotrebe mobilnih aplikacija za svakodnevno bankarstvo, dok je broj aktivnih korisnika mobilnih aplikacija porastao za 13% u odnosu na prethodnu godinu.

Pored toga, broj mesečno aktivnih klijenata pravnih lica je veoma stabilan, i kreće se oko 75 hiljada. Od ukupnog broja aktivnih digitalnih klijenata u segmentu pravnih lica, 78% odnosi se na Inhouse elektronsko bankarstvo, 7% koristi Halcom aplikaciju, dok aplikacija Bizmobi ima 19% udela u ukupnom broju aktivnih klijenata i pokazuje tendenciju rasta. Uprkos tome što se preko 90% svih digitalnih transakcija izvršava na rešenjima za elektronsko bankarstvo, mobilna aplikacija pokazuje značajan rast što se ogleda u privlačenju transaktoru sa niskim iznosima transakcija, koji migriraju iz ekspoziture ka ovom kanalu.

Kupovina putem internet trgovine na terminalima Banke udvostručile su se tokom 2020. godine, kao i mesečni promet, dok je naknada za trgovce porasla za 70% od početka godine.

Brojne inovacije su uvedene tokom 2020. godine. Funkcionalnost uplate gotovine u uvedena je na bankomatima Banke u avgustu, i do sada je uslugu koristilo 15 hiljada klijenata dok prosečni depoziti iznosi oko 450 evra mesečno. Od novembra, Banka je na svojim bankomatima uvela opciju dinamičke konverzije valuta (DCC) -funkcionalnosti koja omogućava vlasniku inostrane platne kartice da bira valutu u kojoj želi da mu se naknada naplati.

Od decembra uvedena je usluga Apple Pay za korisnike VISA kartica koja omogućava novo, inovativno, lako i brzo beskontaktno mobilno plaćanje za fizička i pravna lica. Tokom prve dve nedelje od kada je usluga u produkciji izvršeno je više od 14 hiljada transakcija. Trenutno je u toku implementacija Apple pay-a za MasterCard, čiji je završetak planiran za narednu godinu.

U toku je razvoj mehanizma za obaveštavanje (SNE), kao centralnog mesta gde će se upravljati svim adresama i obaveštenjima za klijente. Ovaj mehanizam će omogućiti Banci da upravlja obaveštenjima na efikasniji način - izborom kanala najpogodnijeg za slanje obaveštenja i koji nosi najniže troškove slanja. Posledično, uvođenje ovog mehanizma će imati značajan uticaj na smanjenje troškova slanja obaveštenja klijentima.

Tokom 2020. godine nastavlja se rad na implementaciji regulatornog projekta „Instant plaćanje na prodajnom mestu trgovca“. U 2020. godini omogućeno je instant plaćanje u aplikacijama Intesa Mobi i Biz Mobi, što omogućava našim klijentima da izvršavaju plaćanja putem mobilne aplikacije skeniranjem QR koda sa POS terminala ili drugih trgovačkih uređaja, odnosno sa internet prodajnog mesta. Kupci takođe mogu generisati QR kod u okviru mobilne aplikacije i na taj način trgovac inicira instant plaćanje skeniranjem generisanog QR koda kupca. Na ovaj način Banka doprinosi podršci bezgotovinskog plaćanja, istovremeno pružajući niže troškove trgovcima, kao i jednostavan plaćanja putem postojećih mobilnih aplikacija.

Banka nastavlja da podržava strateške projekte Narodne banke Srbije i zadržava ulogu značajnog katalizatora u primeni digitalizacije u zemlji.

### Poslovna mreža

Tokom 2020. godine poslovna mreža je, uz reorganizaciju modela poslovanja i prilagođen rad ekspozitura propisanim restriktivnim merama koje su pratile razvoj pandemije Covid-19, unapređena kroz dalju implementaciju AGDM (Adopting Group Distribution Model) standarda i obezbeđivanje preduslova za ostvarenje ciljeva definisanih AGDM



projektom. Od početka projekta ukupno 30 ekspozitura, kao i 21 samouslužna zona („Zona 24“), opremljeno je u skladu sa savremenim trendovima.

Novi model sada se primenjuje u 62 ekspoziture koje čine 40% od ukupnog broja ekspozitura u mreži, a nose preko 60% ukupne neto operativne marže Banca Intesa mreže. Ukupno 116 Upper Mass savetnika pokriva 106 hiljada klijenata, odnosno više od 74% Upper Mass baze. Zaposleni u ekspoziturama gde je novi servisni model primenjen, kao i do sada prepoznaju pozitivan uticaj kako na klijente tako i na ličnu efikasnost na poslu i mogućnost napredovanja u karijeri.

Nastavljena je i dalja implementacija ATS uređaja za uplatu pazara pravnih lica, koji sada čine mrežu od 42 uređaja na kojima se vrši 60% ukupnog iznosa depozita ovog segmenta klijenata, odnosno 30% na nivou cele mreže.

Uspešno je sprovedeno i završavanje mreže bankomata, uz nabavku dodatnih ATM i multifunkcionalnih uređaja. Mreža bankomata na kraju 2020. godine sastoji se od 326 uređaja, od čega 116 eksternih i 210 uređaja u sklopu Banca Intesa ekspozitura.

U Kontakt centru, godina je bila u skladu sa očekivanim trendovima koji su pratili razvoj pandemije COVID-19 i time uzrokovane izmene u dostupnosti ekspozitura i ponašanju klijenata. Uspešno je odgovoreno na porast poziva tokom perioda vanrednog stanja, uz primenu više različitih pristupa obradi kao što su izmene na govornom automatu, podrška u periodima najvećeg opterećenja, proširenje liste tipova klijentskih zahteva koji mogu da se realizuju pozivom Kontakt centra i slično.

### Segment klijenata malog biznisa i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava

- Vodeći kreditor domaće privrede
- Podrška privredi u otežanim uslovima poslovanja
- Nastavak i razvoj saradnje sa renomiranim finansijskim institucijama

Segment malog biznisa obuhvata poslovanje sa pravnim licima, preduzetnicima i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima. Navedeni oblici organizovanja privredne aktivnosti, iako po svojoj prirodi fleksibilni, tokom 2020. godine pokazali su se kao posebno izloženi negativnom uticaju izmenjenih okolnosti poslovanja izazvanih pandemijom COVID-19. Globalna kriza pred segment malog biznisa stavila je izazove transformacije tradicionalnih modela poslovanja, problem održavanja tekuće likvidnosti, kao i izazov upravljanja ljudskim resursima i održavanjem postojećeg nivoa zaposlenosti u

okolnostima smanjenog obima poslovanja i neizvesne poslovne klime. U ovakvim uslovima Banca Intesa, kao vodeći kreditor domaće privrede, svoje resurse i aktivnosti stavila je u službu podrške privredi, pre svega omogućavajući privrednicima pristup povoljnim uslovima kreditiranja kao i relaksiranje i reprogramiranje postojećih obaveza.

Banca Intesa je svoju ulogu tržišnog lidera potvrdila učešćem od 22% u klasteru preduzetnika, dok je u segmentu poslovanja sa poljoprivredom tržišno učešće od 12% stavlja u poziciju vodećih banaka u ovom delu tržišta.

Tokom 2020. godine privreda je podržana sa 247 miliona evra novih inicijativa u segmentu malog biznisa i poljoprivrede. Broj finansiranih klijenata u segmentu malog biznisa i poljoprivrede dostigao je nivo od 22 hiljade. Kreditni portfolio takođe je zabeležio pozitivan trend uz rast od 13% (12% u segmentu malog biznisa i 18% u domenu poljoprivrede).

#### Segment malog biznisa

Mikro, mala i srednja preduzeća predstavljaju oslonac stabilne privrede, ključni preduslov održivog privrednog rasta i društvenog napretka. Navedeni tržišni segment pokazao se kao posebno ranjiv i izložen negativnim uticajima kako na strani ponude tako i na strani tražnje tokom 2020. godine. Država je, prepoznavši izazove sa kojima se nosi domaća privreda, uvela niz mera koje je uz podršku bankarskog sektora stavila na raspolaganje domaćoj privredi. Privrednicima je data podrška u poslovanju uvođenjem zastoja u otplati kredita. Dodatno, Vlada Srbije urgentno je usvojila paket ekonomskih mera koje obuhvataju odlaganje poreskih obaveza i pomoć u isplati minimalnih zarada zaposlenima, kao i obezbeđivanje dodatnih izvora finansiranja. Kao jedna od najznačajnijih mera ističe se program kreditiranja uz podelu rizika, koji omogućava svim mikro, malim i srednjim preduzećima da uz atraktivne kamatne stope dođu do dodatnih sredstava u visini do 25% prošlogodišnjih prihoda, uz rok otplate do 36 meseci i grejs period od 9 do 12 meseci. Banca Intesa je ostvarila dominantno učešće u plasmanu ove vrste kredita, u klasteru preduzetnika i mikro preduzeća od čak 28% u broju kredita i 22% u volumenu.

U cilju pružanja atraktivnih modela finansiranja domaćoj privredi, Banca Intesa je nastavila saradnju sa renomiranim finansijskim institucijama. U saradnji sa Evropskim Investicionim fondom EIF, Banca Intesa već par godina unazad nudi kreditne proizvode namenjene kako za nabavku obrtnih sredstava (COSME program) tako i za ulaganje u dugoročne inovativne poslovne poduhvate (InnovFin). Zahvaljujući produženim rokovima otplate, relaksiranim uslovima u delu obaveznih sredstava obezbeđenja, kao i povoljnoj kamatnoj stopi kroz navedene programe plasirano

je ukupno 45 miliona evra sredstava tokom 2020. godine. Kroz EIF liniju privrednicima su od 2019. godine na raspolaganju i EDIF invest i EDIF revolving krediti koji predstavljaju komplementarne proizvode i upotpunjavaju atraktivne opcije dugoročnog investiranja uz relaksirane zahteve u pogledu sredstava obezbeđenja. Kroz navedene proizvode, tokom 2020. godine privrednici su iskoristili 4 miliona evra.

Od 2015. godine Banca Intesa i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) zajedno nastupaju na polju podrške ženskom preduzetništvu. Tokom 2020. godine Banca Intesa je potpisala četvrti po redu ugovor sa EBRD stavljajući privrednicima na raspolaganje dodatnih 8 miliona evra sredstava iz linije WiB. Tokom 2020. godine kroz ovu liniju finansirano je 160 poslovnih poduhvata sa 1,2 miliona evra plasmana. Tako su od početka 2015. godine damama u biznisu finansirane 1800 poslovnih ideja kroz 17,5 miliona evra. Potrebno je naglasiti da je navedenom tržišnom segmentu Banca Intesa namenila i poseban paket bankarskih proizvoda koji prate pogodnosti u oblasti platnog prometa kao i benefiti u delu digitalnog bankarstva.

Sveobuhvatna ponuda Banca Intesa namenjena mikro, malim i srednjim preduzećima obuhvata i lizing proizvode kao i opciju za usmeravanje viškova sredstava i alternativu za klasične oblike štednje kroz proizvode Intesa Invest Fonda. Lizing plasmani u segmentu malog biznisa zabeležili su nivo od 3,6 miliona evra. Da je opcija ulaganja u Investicione fondove i saradnja sa timom profesionalaca orijentisanih ka stabilnim prinosima izuzetno atraktivna za klijente malog biznisa vidi se i kroz uplate u Intesa Invest fondove u iznosu od 27 miliona evra, uz krajnje stanje od 24 miliona evra (što predstavlja rast od 75% u odnosu na stanje na kraju 2019. godine).

#### Segment poljoprivrede

Banca Intesa je od 2008. godine, od kada posluje u ovom segmentu, registrovana poljoprivredna gazdinstva podržala sa više od 400 miliona evra kredita (preko 50 miliona evra u 2020. godini), što joj je obezbedilo jedno od vodećih mesta na bankarskom tržištu, kada je u pitanju kreditiranje poljoprivrede.

U ponudu je uveden i novi kreditni proizvod, EaSI Farmer Invest kredit, u saradnji sa EIF-om (garantni program kapaciteta 30 miliona evra). U pitanju su investicioni krediti koji su značajni za popravljavanje ročne strukture agro portfolia, dodatnu stabilizaciju portfolia, jačanje saradnje sa postojećim, kao i akviziciju novih klijenata.

Kao i tokom prethodnih godina, i tokom 2020. godine posebno značajnim pokazao se program subvencionisanog kreditiranja u saradnji

sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, gde je Banca Intesa učestvovala sa oko 19% u ukupnom realizovanom iznosu i sa oko 23% u ukupnom broju odobrenih kredita. Navedenim je napravljen još bolji rezultat u odnosu na prethodnu godinu budući da je po osnovu oba pokazatelja (broju kredita i njihovom iznosu) Banca Intesa zauzela visoku drugu poziciju na tržištu. Takođe, nastavljena je i saradnja sa većim brojem lokalnih samouprava širom Srbije kroz finansiranje poljoprivrednika kreditima kod kojih opštine subvencionišu deo kamate kredita.

U toku je i inicijativa uspostavljanja saradnje sa određenim brojem prodavaca poljoprivredne mehanizacije, po principu subvencije dela kamate ka klijentu, čime se kreira atraktivan dugoročni kreditni proizvod.

Nastavljen je rad i na otvaranju novih i unapređenju postojećeg Farmer centra koji se pokazao kao izuzetno uspešan poslovni model - specijalizovana ekspozitura sa fokusom na servisiranje potreba većih poljoprivrednih proizvođača.

Kao rezultat svih preduzetih aktivnosti, ukupan portfolio je dostigao nivo od 76 miliona evra, dok ukupan broj kreditiranih klijenata iznosi 7,000.

## Poslovanje sa privredom

### Poslovanje sa privredom

- ▶ Banca Intesa kao pouzdan partner u teškim vremenima
- ▶ Različita eksterna istraživanja kao dokaz da je Banka Intesa broj 1 na tržištu po broju klijenata
- ▶ Klijentima na raspolaganju usluge veće vrednosti, od stručnog transakcionog bankarstva do inovativnih digitalnih rešenja

Otežani ekonomski uslovi poslovanja, prouzrokovani globalnom pandemijom virusa COVID-19, negativno su uticali i na segment privrede.

Izvoz na godišnjem nivou pao je za oko 4,4%, dok je industrijska proizvodnja tokom 2020. godine pala za oko 1,4% u odnosu na 2019. godine. Što se tiče industrijskih sektora, većina je pogođena ekonomskom krizom prouzrokovanom pandemijom, dok su ugostiteljstvo i turizam pretrpeli najveću štetu. Kako bi se izborila sa ovako teškim uslovima privredivanja, Narodna banka Srbije je donela niz odluka sa ciljem pružanja podrške domaćoj ekonomiji. Tokom 2020. godine, NBS je četiri puta smanjila referentnu kamatnu stopu, a sa ciljem jeftinijeg finansijskog zaduživanja. Takođe, tri puta je doneta i odluka o mogućnosti moratorijuma na otplatu kredita pravnih lica kako bi se privreda maksimalno rasteretila ovih obaveza. U segmentu poslovanja sa malim i srednjim preduzećima, velikim i multinacionalnim klijentima, oko 88% klijenata je iskoristilo mogućnost prvog moratorijuma dok je oko 55% klijenata iskoristilo drugi moratorijum. Treći moratorijum NBS je omogućila krajem godine tako da na 2020. godinu nije imao značajnih efekata.

Konačno, u cilju daljeg očuvanja privrede, Ministarstvo Finansija je donelo odluku o tzv. Državnoj garantnoj šemi, a sa ciljem lakšeg i jeftinijeg zaduživanja privrednih subjekata. Tokom 2020. godine, preko 800 klijenata Divizije za poslovanje sa privredom je iskoristilo ovakav vid finansiranja, u ukupnom iznosu preko 17 milijardi dinara. I u ovom aspektu finansiranja, Banka Intesa je imala dominantnu ulogu na finansijskom tržištu sa oko 15% ukupne realizacije. U daljoj stabilizaciji ekonomije, Ministarstvo Finansija je olakšalo proces da se preduzeća zadužuju putem emisije korporativnih obveznica. Banca Intesa je uspešno učestvovala u prvoj emisiji ovakvih obveznica kompanije Telekom Srbija, koji je i jedan od najznačajnijih klijenata Banke.

Na finansijskom tržištu i dalje vladaju izrazito konkurentni uslovi, a kao rezultat prisustva velikog

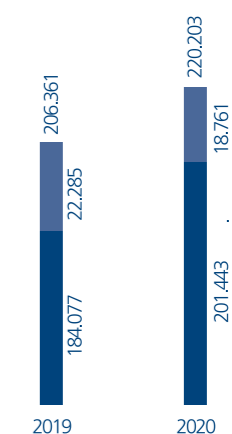
broja poslovnih banaka. Ovakvi uslovi značajno su uticali da bankarski proizvodi budu veoma pristupačni i da na taj način privrednim subjektima bude omogućen lakši i povoljniji pristup dodatnim finansijskim sredstvima, kako iz sopstvenih izvora banaka, tako i iz različitih kreditnih linija koje domaće poslovne banke obezbeđuju u saradnji sa inostranim kreditorima.

Tokom 2020. godine, kao i prethodne godine, Divizija za poslovanje sa privredom je, u saradnji sa dve renomirane međunarodne konsultantske kuće, izvršila analizu pojedinih aspekata poslovanja u odnosu na konkurenciju. U oba slučaja, ove nezavisne analize su pokazale da je Banca Intesa vodeća u mnogim aspektima poslovanja, kako po broju klijenata, iznosima plasmana i različitim kategorijama proizvoda, tako i po parametrima profitabilnosti i efikasnosti prodajne mreže.

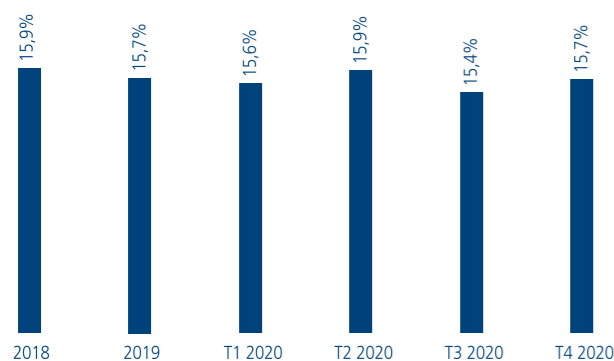
Iako su uslovi poslovanja bili izuzetno teški, Divizija za poslovanje sa privredom je i u 2020. godini poslovala stabilno i zabeležila rast kreditnog portfolija od 10,6% u odnosu na prethodnu godinu, obezbedivši tržišno učešće u ukupnim kreditima odobrenim privredi od 15,7% na kraju 2020. godine. Godišnji rast stanja kredita, kao i nove produkcije kreditnih proizvoda, bio je iznad proseka bankarskog sektora, što je doprinelo očuvanju leaderske pozicije Banke u segmentu poslovanja sa privredom.

Što se tiče depozitnih poslova sa privrednim subjektima, Banka takođe, konstantno beleži dominantnu poziciju na tržištu što je i rezultiralo tržišnim učešćem od 15,1% na kraju 2020. godine. U delu dokumentarnih poslova koji se odnosi na izdate bankarske garancije i akreditive, zabeležen je pad od oko 2,5% u odnosu na prošlu godinu, na šta je najviše uticala vanredna situacija u privredi izazvana pandemijom COVID-19.

Kreditni privrede (u milionima dinara)

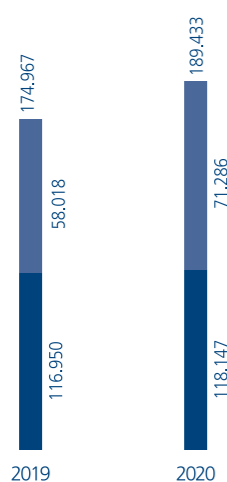


## Tržišno učešće Banke u kreditima privrede

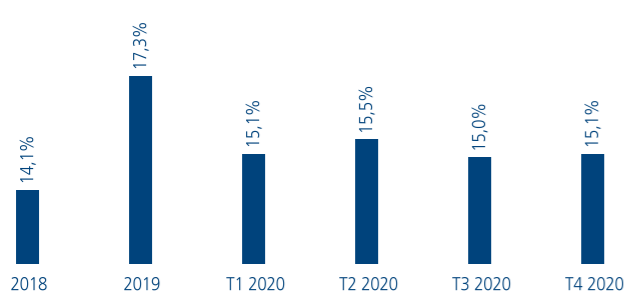


## Depoziti privrede (u milionima dinara)

■ Dinarski ■ Devizni



## Tržišno učešće Banke u depozitima privrede



Banca Intesa je i dalje najveća na tržištu po broju klijenata privrede, što je potvrđeno i u različitim eksternim istraživanjima bankarskog sektora, i broji oko 7.000 aktivnih klijenata, što predstavlja više od tri četvrtine ukupne klijentske baze raspoložive na tržištu.

Tokom 2020. godine potražnja privrednih subjekata za dodatnim izvorima finansiranja je bila manja, mahom prouzrokovana pomenutom pandemijom, ali takođe i moratorijumima na otplatu kredita koje je doprinelo ublažavanju finansijskih potreba klijenata za novim kreditima. Sa druge strane, volumeni kreditnih plasmana su, na kraju 2020. godine, ostali relativno stabilni. Tako je Divizija za poslovanje sa privredom na godišnjem nivou zabeležila rast kreditnih plasmana od 10,6%.

Pored stabilnosti volumena kredita i depozita, Divizija je zabeležila i stabilnost broja kako aktivnih, tako i finansiranih klijenata.

Osim navedenog, u segmentu malih i srednjih preduzeća, nastavljeno je zadovoljavanje potreba klijenata za što efikasnijim i jednostavnijim kreditnim procesom kroz unapređenje poslovnih procesa, kao i atraktivnih kreditnih linija koje su obezbeđene u saradnji sa ino kreditorima (EBRD, EIB...). U skladu sa tim, u 2020. godini, potpisana je kreditna linija sa EBRD koja je korišćena za finansiranje klijenata kroz Državnu garantnu šemu.

Tokom 2020. godine ideo problematičnih potraživanja je zabeležio dalji pad, uprkos navedenim ekonomskim poteškoćama. Očekuje se da će ovakav trend biti nastavljen i u narednom periodu što će doprineti daljem jačanju kvaliteta kreditnog portfolija, a kao rezultat odgovorne i oprezne kreditne politike kada su u pitanju rizici kojima je Banka izložena u svakodnevnom poslovanju.

## Transakciono bankarstvo

Pružajući klijentima usluge veće vrednosti, Banka nastavlja da produbljuje odnose sa istaknutim korporativnim klijentima, istovremeno promovišući različite usluge transakcionog bankarstva. U skladu sa tim, klijentima Banke omogućen je pristup globalnom transakcionom tržištu preko ISP grupacije.

Banka nastavlja sa unapređenjem usluge Payment Factory, što je dovelo do povećanja broja vodećih multinacionalnih korporacija koje su se odlučile za poslovanje sa Banca Intesa, oslanjajući se na nove usluge, široku globalnu mrežu i bogato iskustvo. Ova usluga, koja omogućava centralizaciju plaćanja, naplata i izveštavanja, je i dalje jedinstvena na domaćem tržištu.

Banka je i dalje posvećena zadovoljavanju specifičnih potreba svoje raznovrsne baze klijenata u izvozno/ uvoznom poslovanju sa ciljem da osigura nesmetano obavljanje relevantnih trgovinskih poslova i poslova finansiranja. S tim u vezi volumeni dokumentarnog poslovanja kao i broj transakcija održali su relativnu stabilnost.

## Garancije i ostale preuzete obaveze (u milionima dinara)



## Faktoring

Tokom 2020. godine faktoring poslovanje je zadržalo nivo faktoring prometa iz 2019. godine od oko 150 miliona evra, uz porast nivoa plasmana u odnosu na nivo iz 2019. godine. Takođe, izvršena je akvizicija nekoliko novih, značajnih klijenata čiji će se efekti osetiti tokom 2021. godine.

Što se tiče razvojnih aktivnosti, u završnoj fazi razvoja su nove transakcije otkupa ino-potraživanja uz osiguranje istih od strane nacionalne agencije za finansiranje i osiguranje kompanije AOFI, dok će se akvizicija klijenata atraktivnih za ovaj proizvod sprovoditi u narednoj godini. Takođe, završen je proces RFI po pitanju selekcije vendora za razvoj digitalne faktoring platforme. Tokom 2021. godine planira se nadograđivanje core sistema za faktoring i implementacija faktoring platforme, a u planu je i implementacija Confirming rešenja za međunarodni faktoring, uz podršku ISP Grupe.

## Strukturno (Projektno) finansiranje

Banca Intesa nastoji da bude prepoznata i dokazana na tržištu kao pouzdan partner koji pruža stabilnu podršku klijentima u projektom finansiranju, odnosno finansiranju projekata sa nekretninama i obnovljivim izvorima energije.

Banka je prepoznala potencijal i prednosti ovog vida finansiranja, uz orijentaciju na tržišne lidere, i najrelevantnije projekte i nepokretnosti. Finansiranje se realizuje u skladu sa pravilima i principima projektnog finansiranja.

Fokus u 2020. godini bio je kontinuirani rast portfolija projektnog finansiranja, ali uz pažljivo praćenje svih projekata u skladu sa COVID-19 pandemijom. Navedene aktivnosti donele su rast portfolija, i pokazale kvalitet i rezistentnost na pandemiju:

- Portfolio projektnog finansiranja, na godišnjem nivou, je porastao za 33% (2020: 120,8 miliona evra; 2019: 90,9 miliona evra);
- Projekti beleže stabilan poslovni rezultat, na jakim temeljima i održiv otplatni kapacitet, uz redovno izmirenje obaveza svih klijenata prema banci i bez problematičnih potraživanja.

Sagledavajući sve aktivnosti iz prethodnih godina, portfolio je unapređen novim projektima u segmentu nekretnina, sa dobrom diversifikacijom (različiti projekti u oblasti stanogradnje i komercijalnih nekretnina), kao i novim projektima iz obnovljivih izvora energije (odobreno finansiranje prvog vetroparka u Banca Intesa), u ukupnom iznosu od 190 miliona evra, čiji će efekti biti prepoznati u narednim godinama.

Banka će nastojati da u 2021. godini dodatno poveća svoju profitabilnost i portfolio projektnog finansiranja kroz realizaciju postojećih projekata. Uporedo, Banka povećava prisutnost na tržištu kroz kvalitetne nove projekte koji proizilaze iz tržišnog potencijala i nadogradnje odnosa sa

domaćim i međunarodnim investitorima, te optimizacijom internih procesa. Fokus će biti na kontinuiranom pažljivom monitoringu svih postojećih projekata tokom pandemije.

Dodatno, Banka u svom poslovanju postupa u skladu sa Ekvatorskim principima koji obezbeđuju adekvatno upravljanje rizicima pri finansiranju transakcija povezanih sa obnovljivim izvorima energije.

## EU desk

Banca Intesa, u svojstvu finansijskog posrednika, nastavila je uspešnu saradnju sa Evropskim investicionim fondom (EIF) na implementaciji raspoloživih programa Evropske Unije, kroz koje malim i srednjim preduzećima omogućava jednostavniji pristup finansiranju uz povoljnije uslove.

Sa ukupnim portfoliom od 800 miliona evra (u četiri različita Programa koja sprovodi u saradnji sa EIF-om), Banca Intesa je apsolutni lider na domaćem tržištu po pitanju veličine raspoloživog portfolija, broja podržanih klijenata, ukupnog realizovanog iznosa, ali i raznovrsnosti ponude proizvoda dostupnih kroz EU Programe.

Ova, 2020. godina je poslednja godina aktuelne finansijske perspektive (2014–2020), i iako postoje Programi u narednoj finansijskoj perspektivi (2021–2027) koji treba da naslede postojeće i obezbede kontinuitet u sprovođenju sličnih garantnih šema (poput Invest EU), raspisivanje poziva i početak implementacije novih Programa je odložen usled izbijanja COVID-19 pandemije.

Banca Intesa ostaje posvećena preduzimanju svih neophodnih aktivnosti koje će omogućiti da se uzme učešće u najavljenim Programima, čim se za to stvore uslovi.

Kao odgovor na krizu izazvanu COVID-19 pandemijom, u aprilu mesecu, Vlada Republike Srbije usvojila je Uredbu o garantnoj šemi, koja je predstavljala osnov za potpisivanje pojedinačnih Ugovora o garanciji sa 25 domaćih banaka. Bankama je omogućeno da ponude kredite za likvidnost i obrtna sredstva sa garancijom Republike Srbije i na taj način dodatno podrže privredne subjekte.

U maju 2020. godine, Banca Intesa je potpisala Ugovor o garanciji Republike Srbije sa Ministarstvom finansija i Narodnom bankom Srbije. Shodno predviđenoj raspodeli na nivou bankarskog sektora, inicijalni Portfolio koji je Banca Intesa imala na raspolaganju iznosio je 134 miliona evra. Do današnjeg dana, Banca Intesa je ispunila Ugovorom definisane uslove i uspešno aplicirala za 4 maksimalna povećanja osiguranog portfolija, te trenutno raspolaže sa maksimalnim portfoliom od 234 miliona evra. Tokom 2020. godine, Banca Intesa je plasirala preko 5,300 kredita iz Garantne šeme u ukupnom iznosu od preko 220 miliona evra, čime je ukupno tržišno učešće Banca Intesa prešlo 15%.

## Upravljanje sredstvima i investiciono bankarstvo

### Upravljanje sredstvima i investiciono bankarstvo

- ▶ Banka nastavlja da aktivno učestvuje i podržava razvoj segmenta tržišta obveznica i fiskalne politike države
- ▶ Vodeća banka u pogledu ponude finansijskih instrumenata za upravljanje dinarskom i deviznom likvidnošću
- ▶ Blagovremenom edukacijom i promocijom proizvoda, Banka nastoji da eliminiše devizni rizik za svoje klijente

Trend snižavanja referentne kamatne stope tokom 2020. godine kao i istorijski niske kamatne stope na novčanom tržištu Srbije dovele su do smanjenja prinosa na hartije od vrednosti emitovanih na domaćem tržištu.

U protekloj godini, Ministarstvo finansija plasiralo je putem primarnih aukcija 284,8 milijardi dinara obveznica denominovanih u dinarima i 353,9 miliona evra obveznica denominovanih u evrima. Domaće obveznice emitovane u evrima u 2020. godini su bile sa inicijalnom ročnošću od 2 godine, 5 godina, 12 godina i 20 godina dok su domaće obveznice denominovane u dinarima emitovane sa inicijalnom ročnošću 53 nedelje (državni zapisi), 2 godine, 3 godine i po prvi put 5,5 godina i 12,5 godina. Realizacija na navedenim aukcijama iznosila je 83% od ukupno emitovanih obveznica u 2020. godini.

U februaru 2020. godine, Republika Srbija je emitovala državne obveznice kojima su regulisane obaveze Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje građana položene kod banaka čije je sedište na teritoriji Republike Srbije i njihovim filijalama na teritorijama bivših republika SFRJ, a u skladu sa Zakonom o regulisanju javnog duga Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje građana položene kod banaka čije je sedište na teritoriji Republike Srbije i njihovim filijalama na teritorijama bivših republika SFRJ.

Tokom 2020. godine, Republika Srbija emitovala je dve evroobveznice na međunarodnom finansijskom tržištu.

U maju 2020. godine, Republika Srbija je izašla na međunarodno finansijsko tržište, među prvima u grupi zemalja čiji je kreditni rejting odmah ispod investicionog i izazvala ogromnu pažnju investitora, te uspešno prodala državne evroobveznice denominovane u evrima u iznosu od 2 milijarde evra, sa kuponskom stopom od 3,125%, stopom prinosa od 3,375% i rokom dospeća od 7 godina. Ova prodaja predstavlja još jedan signal da investitori imaju poverenja u Republiku Srbiju, uprkos krizi koja je izazvana pandemijom virusa COVID-19, a koja je pogodila čitav svet i naročito finansijska tržišta. Investitori su na taj način pokazali da je Republika Srbija dobro reagovala

za vreme pandemije virusa i da je donela odgovarajuće ekonomske mere, koje su bile neophodne kako bi privreda prevazišla ovaj period i nastavila privredni rast.

U decembru 2020. godine, Republika Srbija se uspešno vratila na dolarsko tržište hartija od vrednosti, radi nove emisije i prevremenog otkupa obveznica emitovanih 2011. godine u američkim dolarima, koje su bile emitovane po stopi prinosa od 7,50%/6,625% i kuponskoj stopi od 7,25%. Nove desetogodišnje evroobveznice emitovane su u iznosu od 1,2 milijarde američkih dolara po stopi prinosa od 2,35%, kuponskoj stopi od 2,125% i kuponskoj stopi u evrima, nakon realizacije hedžing transakcije, od 1,066%. Ostvarena je tražnja od preko 6 milijardi dolara što je pet puta više od ponuđene vrednosti emisije. Sredstvima nove emisije izvršena je prevremena otpлата od 900 miliona dolara obveznica emitovanih i realizovanih 2011. godine, od ukupno 1,6 milijardi dolara koliko je dospevalo u septembru 2021. godine, tako da sada vrednost preostalih obveznica koje dospevaju 28. septembra 2021. godine iznosi 700 miliona dolara.

U 2020. godini, Uprava za javni dug je organizovala aukcije otkupa državnih hartija od vrednosti i prevremeno otkupila 5,19 milijardi dinara obveznica denominovanih u lokalnoj valuti na domaćem tržištu incijalne ročnosti 3 godine koje dospevaju u januaru 2022. godine i 5 milijardi dinara obveznica denominovanih u lokalnoj valuti incijalne ročnosti 7 godina, koje dospevaju u julu 2023. godine.

Ukupan promet ostvaren na sekundarnom tržištu državnih hartija, u 2020. godini, je zadržan na približno istom nivou u poređenju sa 2019. godinom. Posmatrajući aktivnosti na sekundarnom tržištu, interesovanje investitora bilo je više usmereno na dinarske obveznice. Promet na sekundarnom tržištu u obe valute (RSD i EUR) prevazišao je iznos primarno emitovanih obveznica.

I tokom 2020. godine Banca Intesa je učestvovala u primarnim aukcijama i sekundarnom tržištu državnih hartija od vrednosti Republike Srbije, kako za svoj račun tako i za račun klijenata, aktivno podržavajući razvoj ovog ključnog segmenta tržišta obveznica i fiskalne politike države. U uslovima pada kamatnih stopa u okviru celog bankarskog sektora uočeno je interesovanje domaćih i institucionalnih klijenata za ulaganjem u hartije od vrednosti kao alternative depozitnim poslovima. U tom smislu, Banca Intesa je proaktivno pristupila informisanju klijenata o mogućnostima investiranja u državne obveznice i stavila na raspolaganje svoje brokerske usluge svim zainteresovanim institucionalnim i individualnim investitorima.

Tokom 2020. godine, portfolio Banke ostao je diversifikovan, tako da ga osim dužničkih hartija od vrednosti emitovanih na domaćem tržištu u Republici Srbiji čine i obveznice sa međunarodnog tržišta, evroobveznice Republike Srbije u dolarima.

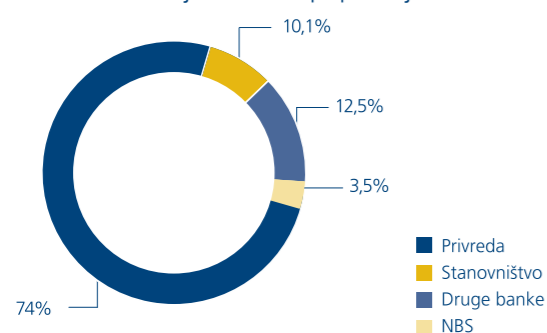
Banca Intesa je i u 2020. godini bila vodeća banka u pogledu ponude finansijskih instrumenata za upravljanje dinarskom i deviznom likvidnošću. Klijentima, pre svega investicionim investitorima, koji žele da potpuno ili delimično eliminišu devizni rizik, na raspolaganju su valutni swap ugovori i obveznice Republike Srbije denominovane u dinarima.

U segmentu poslova kupoprodaje deviza sa klijentima, Banca Intesa je u 2020. godini zadržala visoku poziciju sa tržišnim učešćem od 14,17%. Banka je svojim klijentima omogućila korišćenje EUR-NET kursa evra koji se primenjuje u transakcijama putem Intesa Mobi i Intesa On-line servisa elektronskog bankarstva i predstavlja najpovoljniji tržišni kurs, budući da u realnom vremenu prati dešavanja na međubankarskom deviznom tržištu. U toku 2020. godine ostvareno je povećanje obima EUR-NET transakcija za 22,29%.

#### Kupoprodaja deviza (u milionima evra)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Privreda	3.058	2.772	2.915	3.340	3.567	4.012	4.418	4.004
Stanovništvo	242	229	226	321	379	431	492	545
Druge banke	1.510	899	1.313	914	1.012	693	754	676
NBS	73	157	94	99	111	90	183	187
<b>Ukupno</b>	<b>4.883</b>	<b>4.057</b>	<b>4.548</b>	<b>4.674</b>	<b>5.069</b>	<b>5.226</b>	<b>5.847</b>	<b>5.412</b>

#### Učešće klijenata u kupoprodaji deviza



Banka je nastavila sa edukacijom klijenata u oblasti savremenih bankarskih usluga, kao i sa promocijom proizvoda koji imaju za cilj da omoguće pravovremeno upravljanje finansijskim rizicima u poslovanju, pre svega deviznim rizikom.

# Osvrt na najvažnije CSR aktivnosti

## Osvrt na najvažnije CSR aktivnosti

Banca Intesa Beograd ne priprema poseban konsolidovani nefinancijski izveštaj i koristi mogućnost izuzeća od primene ove regulative, uvedene domaćim zakonodavstvom.

Banca Intesa Beograd članica je Intesa Sanpaolo bankarske grupacije, i kao takva uključena je u konsolidovani nefinancijski izveštaj koji objavljuje i predstavlja Intesa Sanpaolo SpA. Ostali detalji o strategiji društveno odgovornog poslovanja i aktivnostima koje u ovoj oblasti sprovode naša Banka i Matična grupa dostupni u odeljku o održivosti na zvaničnom internet sajtu Banca Intesa AD Beograd.

Ovo poglavlje kao deo Godišnjeg izveštaja pripremljeno je u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 73/2019). Podaci predstavljeni u izveštaju odnose se na aktivnosti koje je Banca Intesa ad Beograd realizovala tokom 2020. godine. Osvrt sadrži pregled najrelevantnijih aktivnosti i rezultata koje je Banka postigla u oblastima koje se tiču zaposlenih banke kao i odnosa prema životnoj sredini i klimatskim promenama tokom 2020. godine.

Od svih zainteresovanih strana koje Banca Intesa identifikuje kao relevantne za svoje poslovanje, zaposleni su prepoznati kao ključni faktor kada je u pitanju konsolidovani i kontinuirani rast Banke. Obezbeđivanje izvrsnosti kvaliteta usluga koje plasiramo našim klijentima i ostvarivanje poslovnih ciljeva banke u direktnoj je korelaciji sa nivoom profesionalizma naših zaposlenih, njihovom ekspertizom kao i njihovim mogućnostima razvoja. Sa druge strane, klimatske promene su izuzetno važan fenomen koji predstavlja jedan od presudnih izazova čovečanstva u dvadeset i prvom veku. Stalni porast temperatura uslede sve veće koncentracije gasova sa efektom staklene bašte

Struktura zaposlenih po pozicijama, polu i starosti

u atmosferi uveliko već utiče na negativne posledice ne samo po ekosistem planete, već i na održivost ekonomskog i društvenog života za sadašnje i buduće generacije. Stoga, efikasno suočavanje sa uzrocima klimatskih promena i prilagođavanje njenim uticajima zahtevaju kolektivne napore i sveobuhvatan i sistemski pristup problemu.

### Zaposleni

Duboke društvene promene i nagle promene u društvenim narativima izazvane pandemijom 2020. godine dodatno su naglasile značaj agilnosti bankarske industrije. Uzimajući u obzir izmenjenu poslovnu rutinu i nove potrebe društva i finansijskih tržišta, Banka je tokom 2020. godine konsolidovala svoje planove i prilagodila svoj poslovni model novim okolnostima, istovremeno potvrđujući svoj odgovornost u odnosu na sve zainteresovane strane. Jedan od aspekata u središtu svih navedenih aktivnosti bila je sigurnost i dobrobit zaposlenih u Banca Intesa.

Poštovanje prava zaposlenih, ulaganje u razvoj njihovih profesionalnih kvalifikacija i stvaranje radnog okruženja u kojem se zaposleni osećaju prijatno i motivisano da pruže sopstveni doprinos u postizanju zajedničkih ciljeva strateško je opredeljenje Banca Intesa. Sve procedure u vezi sa upravljanjem ljudskim resursima u Banca Intesa zasnovane su na principima zagarantovanim Etičkim kodeksom i Poslovnim kodeksom, koji podrazumevaju objektivnost i doslednost kako u procesu regrutovanja kandidata, tako i upravljanju ljudima, politici nagrađivanja i sprečavanju bilo koje vrste diskriminacije.

Temelj poslovnog uspeha Banke u 2020. godini leži u sinergiji različitosti zaposlenih i inkluzivne korporativne kulture<sup>1</sup> koja sublimira znanje i iskustvo kako novih tako i iskusnijih kolega.

Pozicija	Starost	2018			2019			2020		
		Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno
Rukovodioci	0-30		1	1						
	31-50	19	12	31	18	15	33	19	15	34
	51-70	4	4	8	4	4	8	2	4	6
		<b>23</b>	<b>17</b>	<b>40</b>	<b>22</b>	<b>19</b>	<b>41</b>	<b>21</b>	<b>19</b>	<b>40</b>
Menadžeri	0-30	2	3	5		3	3		2	2
	31-50	134	173	307	135	180	315	137	175	312
	51-70	25	38	63	23	41	64	23	46	69
		<b>161</b>	<b>214</b>	<b>375</b>	<b>158</b>	<b>224</b>	<b>382</b>	<b>160</b>	<b>223</b>	<b>383</b>
Službenici	0-30	89	262	351	102	318	420	104	339	443
	31-50	460	1,415	1,875	450	1,433	1,883	440	1,398	1,838
	51-70	82	272	354	83	264	347	85	272	357
		<b>631</b>	<b>1,949</b>	<b>2,580</b>	<b>635</b>	<b>2,015</b>	<b>2,650</b>	<b>629</b>	<b>2,009</b>	<b>2,638</b>
<b>Ukupno</b>		<b>815</b>	<b>2,180</b>	<b>2,995</b>	<b>815</b>	<b>2,258</b>	<b>3,073</b>	<b>810</b>	<b>2,251</b>	<b>3,061</b>

<sup>1</sup> Procenat žena angažovanih u poslednja 24 meseca u odnosu na ukupan broj novozaposlenih radnika u istom periodu je prilično visok - 72,6%. Istovremeno, procenat žena menadžera, uključujući direktore filijala, u poređenju sa ukupnim brojem menadžera zaposlenih u Banca Intesa 2020. godine (ne računajući CEO poziciju) je uravnotežen (57,04%) i ostaje gotovo isti kao i 2019 (57,11%).

### Radno okruženje

Prvu polovinu 2020. godine okarakterisala je kriza povezana sa širenjem pandemije virusa COVID-19. Još od prvih dana upravljanja krizom, prioritet Banke je bila i ostala zaštita zdravlja zaposlenih.

Banka pristupa pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu na odgovoran i sistematski način. Od 2018. godine, od kada su usvojeni od strane Banke, Pravila Intesa Sanpaolo Grupacije kada su u pitanju sistemi upravljanja zdravljem i bezbednošću na radu se primenjuju u svim bankama članicama Grupacije koje posluju na različitim tržištima. Ova oblast je lokalno definisana Kolektivnim Ugovorom, Pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu kao i Aktom o proceni rizika na radnim mestima i radnoj okolini Banca Intesa. Imenovanje posebnog službenika za zaštitu na radu 2007. bio je prvi korak koji je Banka preduzela ka primeni novog okvira koji pokriva sve aktivnosti povezane sa navedenim sistemom, a u skladu sa strategijom matične kompanije za primenu sistema upravljanja usklađenim sa zahtevima međunarodnog standarda ISO 45001.

Tokom trajanja pandemije COVID-19, službenik nadležan za pitanja zdravlja i bezbednosti na radu Banca Intesa aktivno je učestvovao u izradi propisa o bezbednosti i zdravlju i postupanju u u slučajevima širenja epidemije, koji su izrađeni u skladu sa standardima i instrukcijama naše matične Grupacije Intesa Sanpaolo i prilagođeni važećim državnim zakonima i propisima.

Tokom pandemije, Banca Intesa Beograd je radno vreme i uslove rada prilagodila merama koje su donele Vlada Srbije i Narodna banka Srbije. Istovremeno, kapaciteti Kontakt centra su udvostručeni, kako bi se obezbedila dodatna podrška klijentima u ovom periodu. U okviru poslovne mreže Banca Intesa i za sve kolege za koje je prisustvo na poslu bilo obavezno, higijenske i zaštitne mere podignute su na najviši nivo, sa postavljanjem providnih barijera od pleksiglasa i redovnom dezinfekcijom prostorija kao i bankomata. Broj klijenata koji mogu da uđu u poslovnici Banke bio je ograničen samo na broj zaposlenih na raspolaganju, preventivne mere zaštite u ekspozituri su bile jasno prikazane, a zaposleni snabdeveni opremom za ličnu zaštitu. U koordinaciji sa Matičnom bankom, većina zaposlenih, tj. 90% od cc 1.000 zaposlenih u centrali Banke, od marta meseca počela je da praktikuju rad na daljinu (rad od kuće).

Uzimajući u obzir situaciju izazvanu pandemijom i važnost zdravstvenih i bezbednosnih preduslova, Banca Intesa je ove godine prvi put, uz podršku Matične kompanije, svim svojim zaposlenima omogućila

potpuno besplatnu, dobrovoljnu vakcinaciju protiv sezonskog gripa. Uz podršku matične ISBD grupe i kroz Međunarodni program zdravstvene zaštite, Banka je 2020. zaposlenima sa stalnim ugovorima o rodu ponudila mogućnosti dobijanja drugog medicinskog mišljenja i / ili medicinsko lečenje u centrima izvrsnosti u zemljama koje nisu njihova država prebivališta i / ili radnog mesta. Program pruža podršku u slučajevima ozbiljnih bolesti (npr. karcinoma, izuzetno složenih hirurških procedura itd.), pokrivanju troškova lečenja i drugih dodatnih usluga (asistenciju za dobijanje vize, putovanje itd.), troškova prevoza i smeštaja u stranoj zemlji, kao i nadoknadi svih medicinskih troškova nastalih nakon povratka kući.

Tokom 2020. godine evidentirano je ukupno 11 povreda na radu. U pitanju je zbir pojedinačnih povreda, uključujući one nastale tokom radnog vremena (3) kao i one nastale prilikom dolaska i odlaska sa posla (8). Broj povreda u 2020. godini smanjen je u poređenju sa istim periodom 2019. godine (19) zbog činjenice da je omogućeni rad od kuće za veliki broj kolega uticao na smanjeno fizičko prisustvo u kancelarijama od marta 2020. godine. U 2020. godini obavezna obuka o bezbednosti i zaštiti zdravlja na radu bila je obezbeđena za sve zaposlene u Banci.

### Rast i razvoj zaposlenih

Tokom 2020. godine u Banca Intesa je održano ukupno 35.867 dana obuke (učenje u učionici i na daljinu) na kojima je učestvovalo 2.874 zaposlenih. Takođe, ukupno je ostvareno 24.193 sati obaveznih obuka.

Nova, intuitivna i fleksibilna platforma za e-učenje Apprendo, kao unapređeni model postojeće platforme naše matične Grupe, nalazi se od 2020. godine na raspolaganju svim zaposlenima Banke. Svaki zaposleni je pohađao u proseku 6 programa na e-learning platformi, a učenje putem e-learning sistema je izvedeno kroz 19 različitih e-learning programa.

U 2020. godini Banka je organizovala četvrti po redu Intesa Junior program, koji diplomcima i studentima završne godine fakulteta bez radnog iskustva pruža mogućnost sticanja znanja kroz šestomesečnu praksu. Za ovogodišnji program odabrano je 6 Juniora koji će kroz mentorstvo, radne zadatke i obuke u Banci steći svoja prva radna iskustva tokom 2020. i 2021. godine.

### Životna sredina i klimatske promene

U skladu sa pristupom Matične kompanije, Banca Intesa upravlja direktnim i indirektnim uticajima Banke u skladu sa Politikom zaštite životne sredine i upravljanja energetsom efikasnošću, koju je Intesa Sanpaolo objavila 2014. godine, a Banca Intesa usvojila marta 2015. Takođe, Banka sprovodi ekološke politike Grupe i kroz primenu drugih akata, uključujući

Pravilnik o upravljanju održivošću u organizaciji komunikacionih događaja i treninga - distribuiran u junu 2011. godine, i u primeni u banci od 2012. godine, kao i mnogih drugih.

U pogledu posvećenosti smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte koji su generisani direktnim aktivnostima ili onima nad kojima ima delimičnu kontrolu, Banka je uključena u Akcioni plan za klimatske promene Intesa Sanpaolo (2018-2022), koji iskazuje snažnu posvećenost Grupe ka smanjenju emisije štetnih gasova koje je Banka direktno proizvela i to optimizacijom potrošnje električne energije, smanjenjem potrošnje goriva i zamenom voznog parka.

Od 2019. godine imenovan je lokalni referent za životnu sredinu i energiju čija je uloga jačanje sinergije i poboljšanje koordinacije između Intesa Sanpaolo Grupe i banaka članica u sprovođenju politika zaštite životne sredine.

Aktivno praćenje potrošnje resursa i sprovođenje mera za njihovo efikasno korišćenje glavni su načini na koje Banca Intesa nastoji da umanj svoje direktne uticaje na životnu sredinu.

	2019	2020
Ukupna potrošnja vode (m3)	113.178	43.377
Nabavka papira (tona)	347	213
Ukupna potrošnja energije, kWh*	16.048.691	16.602.536
Energija iz obnovljivih izvora (% obnovljive električne energije u ukupnoj potrošnji energije)	27,0%	27,0%

Generisani otpad (tona)	2019	2020
Opasan	24	23
Neopasan	68	17
<b>Ukupno</b>	<b>92</b>	<b>40</b>

### Potrošnje resursa

Od 2012. godine Banka fokusirano radi na smanjenju papirnog otpada osiguravajući da se svi interni dokumenti koje usvaja Izvršni odbor i Upravni odbor odobravaju elektronskim putem. Osim toga, prilikom organizovanja događaja, Banka distribuira samo elektronske pozivnice, kako za interne svrhe, tako i za eksterne događaje. U 2020. Banka je redizajnirala digitalizovanu verziju korporativnog magazina Espresso i nastavila sa aktivnom promocijom dvostranog štampanja, kao i crno-bele štampe u svim poslovnim procesima.

Kada je reč o odgovornom finansiranju, Banka je posvećena integrisanju socijalnih i ekoloških kriterijuma u svoje poslovne odluke i procese kako bi doprinela smanjenju negativnih uticaja koji njeni klijenti mogu imati na životnu sredinu, što je potvrđeno usvajanjem i primenom Pravilnika i Procedure upravljanja socio-ekološkim rizicima,

kao i Procedure za primenu Ekvatorskih načela u projektnom finansiranju.

Banka je u oktobru 2020. prihvatila i nove Smernice za upravljanje socio ekološkim i upravljačkim rizicima u oblasti kreditnog poslovanja kao i Pravila za kreditno poslovanje u sektoru uglja, koje počinje da primenjuje u saradnji sa matičnom kompanijom. U decembru 2020 lokalni tim iz Banke je bio uključen u prvu obuku posvećenu upravljanju socio ekološkim i upravljačkim rizicima koju je za sve banke članice orgniazovala matična ISB Divizija banaka.

Posvećenost Banke ulaganju u rešavanje akutnih ekoloških problema ilustrovana je kreditnom linijom EBRD-a za unapređenje energetske efikasnosti za korporativne klijente. Tokom 2020. godine Banka je isplatila 42 ovakva kredita, u ukupnom iznosu većem od 2 miliona EUR. U cilju podrške smanjenju potencijalne štete na usevima poljoprivrednika prouzrokovane lošim vremenskim uslovima, koji su sve češći zbog globalnih klimatskih promena, tokom 2020. godine, Banka je isplatila 58 Agroprotekt kredita sa uključenom polisom osiguranja, u ukupnom iznosu većem od 200.000 EUR.

Tokom 2020. godine Banca Intesa nije realizovala projekte koji su ušli u opseg primene Ekvatorskih načela.

Kao jedan od osnivača lokalne Mreže i nakon nekoliko godina aktivnog doprinosa u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja (SDGs), u decembru 2020. godine Banca Intesa postala je član Upravnog odbora Nacionalne mreže Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija u Srbiji.

Banka igra aktivnu ulogu u zajednicama u kojima posluje. Etički kodeks skreće pažnju na zahteve i potrebe zajednice: ova posvećenost se sastoji od različitih aktivnosti, poput promocije solidarnih inicijativa i projekata uspostavljenih kroz partnerstva, donacija, sponzorstva kulturnih i socijalnih inicijativa kao onih namenjenih zaštiti i promociji istorijskog, umetničkog i kulturnog nasleđa Italije i Srbije. U godini pandemije, Banca Intesa Beograd izdvojila je cc 14 miliona dinara za novčanu podršku zajednici koji su usmereni za realizaciju različitih projekata u oblasti javnog zdravstva (finansijska donacija Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje (RFZO) za postavljanje privremenih COVID bolnica kao i za nekoliko drugih zdravstvenih ustanova), zatim projekata očuvanja kulturnog nasleđa, kao i inicijativa od društvenog i obrazovnog značaja.

U skladu sa dugoročnim opredeljenjem, Banka je nastavila da podržava Paraolimpijski komitet Srbije kroz primenu stabilnog mehanizma finansijske podrške, donirajući iznos veći od 2,8 miliona dinara

u 2020. godini.

## Aktivnosti istraživanja i razvoja

### Upravljanje zadovoljstvom klijenata

U toku 2020. i pored okolnosti koje je globalna pandemija nametnula, Banka je ostala privržena klijentima i fokusirana na pružanje usluge visokog kvaliteta. Upravo odlično korisničko iskustvo, predstavlja osnovni postulat i suštinu programa „Slušamo Vas 100%“ koji je započeo, sada već daleke 2008. godine. Cilj ovog programa, od samog starta, bio je konstantno unapređenje usluga i proizvoda i posledično postizanje visokog nivoa zadovoljstva i lojalnosti klijenata Banke. Temelj ovog programa čine upravo istraživanja zadovoljstva i korisničkog iskustva, tako da su u toku ove godine, bez obzira na specifične okolnosti, nastavljene aktivnosti na ovom planu.

Za evaluaciju nivoa zadovoljstva klijenata upotrebljava se, kao i prethodnih godina, naučno afirmisan model zasnovan na European Customer Satisfaction Index modelu (ECSI). Konkretni model, prilagođen bankarskom sektoru, pruža mogućnost provjere svih aspekata koji se tiču kvaliteta usluge i zadovoljstva klijenata i to na različitim nivoima organizacione strukture. Dobijeni rezultati potvrdili su visoke indekse zadovoljstva i lojalnosti klijenata, kao i svih pratećih indikatora, pre svega indikatora namere za preporukom (tzv. Net Promoter Score). Takođe, ovaj model se pokazao kao vrlo uspešan prilikom upoređivanja sa konkurentima na domaćem tržištu, tako da je i u toku ove godine nastavljeno sa redovnim tzv. benchmarking istraživanjem.

Zahvaljujući postepenom uvođenju i primeni „Instant Feedback“ pristupa u analizi korisničkog iskustva i posledičnog zadovoljstva klijenata, a sa kojim je započeto 2016, ove godine Banka je uključila i klijente RPG segmenta u ovaj tip istraživanja. Specifičnost ovog pristupa u istraživanju korisničkog iskustva ogleda se u načinu sprovođenja, pre svega brzini. Naime, klijent biva kontaktiran neposredno nakon interakcije sa zaposlenima u Banci, tako da se povratne informacije dobijaju dok je doživljeno iskustvo još uvek „sveže“, a što posledično omogućava i brzu reakciju Banke u pogledu otklanjanja potencijalnih uzroka nezadovoljstva, ali i unapređenje zadovoljstva svakog pojedinačnog klijenta. U narednom periodu ova vrsta istraživanja biće, putem unapređene sveobuhvatne platforme, primenjena na sve segmente klijenata, s ciljem da se pokriju sve relevantne „tačke dodira“ između klijenata i Banke. To će povratno omogućiti delovanje na pojedinačnom nivou (direktan kontakt sa klijentom koji je učestvovao u istraživanju i delovanje na osnovu pruženih informacija), ali i na globalnom nivou u smislu unapređenja konkretnih „tačaka dodira“ koje su bile predmet istraživanja, i na kraju na unapređenju usluga i proizvoda Banke u celini.

Kao i prethodnih godina, Banka je i ove godine intenzivno nastavila da radi na digitalizaciji i konstantnom unapređenju usluga elektronskog bankarstva. Međutim, prateći potrebe svojih klijenata ostala je posvećena i unapređenju kvaliteta usluge u poslovnoj mreži. Shodno tome, nastavljeno je istraživanje po metodologiji „tajnog kupca“ (tzv. Mystery Shopper). Ovo istraživanje je značajno između ostalog i zbog toga što pruža mogućnost da svaka ekspozitura bude sagledana kao zasebna celina, te da se na bazi dobijenih rezultata iniciraju i sprovedu aktivnosti koje unapređuju kvalitet pružene usluge i da se, posledično, direktno utiče na iskustvo i zadovoljstvo klijenata koji te ekspoziture najčešće posećuju.

Dodatno, osluškujući potrebe klijenata kroz njihova pitanja, sugestije, pohvale, ali i prigovore, uz prethodno spomenuta istraživanja zadovoljstva klijenata i korisničkog iskustva, u ovoj godini Banca Intesa je postala još bogatija za veliki broj povratnih informacije svojih klijenata. Upravo su te povratne informacije predstavljale ključ za poboljšanje, unapređenje i razvoj kako proizvoda i usluga Banke, tako i unapređenja komunikacione strategije, razvoj poslovne mreže i obuku zaposlenih.

### Razvoj proizvoda i usluga

Tokom 2020. godine razvojne aktivnosti Banke uglavnom su bile usmerene na implementaciju programa DigiCal – sveobuhvatne digitalne platforme. Najveći fokus bio je na upotrebi digitalnih kanala od strane stanovništva.

U cilju poboljšanja svojih usluga, Banka je obogatila mrežu bankomata uvođenjem multifunkcionalnih uređaja i novim funkcijama. Naime, od avgusta na bankomatima Banke obezbeđena je mogućnost uplate gotovine u domaćoj valuti. Takođe, krajem godine Banka je na svojim bankomatima uvela opciju dinamičke konverzije valuta (Dynamic currency conversion - DCC). Pravna lica su i tokom 2020. godine imala mogućnost da uplaćuju pazar preko ATS mreže.

Banka razvija mehanizam za obaveštavanje (SNE) koji će kroz integraciju sa rešenjem DigiCal, obezbediti slanje izvoda, ugovorne i regulatorne dokumentacije putem aplikacija za mobilno i elektronsko bankarstvo.

Banka je podržala implementaciju regulatornog projekta „Instant plaćanje na prodajnom mestu trgovca“. U 2020. godini omogućeno je instant plaćanje preko aplikacija Intesa Mobi i Biz Mobi, čime je obezbeđen prenos sredstava sa računa klijenta na račun trgovca u roku od svega nekoliko sekundi. Na aplikaciji BizMobi omogućena je i distribucija deviznog priliva i konverzija valuta. Dodatno, početkom

decembra omogućeno je beskontaktno mobilno plaćanje za fizička i pravna lica putem usluge Apple Pay za VISA kartice, dok je u toku implementacija ove usluge i za korisnike MasterCard kartica.

Kako bi poboljšala kvalitet usluge, Banka je tokom 2020. svojim klijentima - trgovcima obezbedila IPS na internet prodajnim mestima, IPS kroz zasebnu trgovačku android aplikaciju, preko mobilnih telefona, tableta ili drugih mobilnih uređaja – mPOS, omogućavajući na taj način i niže troškove trgovcima. Ovim jednostavnim načinom plaćanja putem postojećih mobilnih aplikacija, Banca Intesa je podržala bezgotovinski vid plaćanja, a time još jednom potvrdila svoju ulogu u razvoju digitalizacije u zemlji.



## Sistem upravljanja rizicima

# Sistem upravljanja rizicima

- ▶ Nastavljeno je poboljšanje kvaliteta kreditnog portfolija, dok se pokazatelj bruto problematičnih kredita smanjio ispod proseka bankarskog sektora
- ▶ Proširen Okvir sklonosti ka riziku (CRA) koji je uveden definišući limite unutar kojih banka može poslovati uzimajući u obzir na riziku baziranu klasterizaciju portfolija
- ▶ U skladu sa novonastalom situacijom Banka je uspešno podržala klijenate kroz promociju kredita za finansiranje obrtnog kapitala iz šeme državne podrške, s ciljem optimizacije kolateralne pozicije Banke i minimiziranja preuzetih rizika
- ▶ Nakon izbijanja pandemije COVID-19 i usvojenih mera za ublažavanje negativnih posledica pandemije, Banka je dobila trogodišnje odlaganje usklađenosti sa MREL pokazateljem

Banca Intesa kontinuirano identifikuje, procenjuje, prati i kontroliše rizike u skladu sa nacionalnim i međunarodnim bankarskim, nadzornim i računovodstvenim propisima, i smernicama ISP Grupe, obezbeđujući integralni, obazriv i dosledan sistem upravljanja rizicima. Upravni odbor Banke je svojim aktima uspostavio adekvatan sistem upravljanja rizicima i sistem internih kontrola, koji uključuje različita korporativna tela i odbore za upravljanje: Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Komitet za upravljanje rizicima, Komitet za problematične plasmane (PAC), Komitet za upravljanje kreditnim rizikom (CRGC), Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Komitet za upravljanje operativnim rizikom (ORC) i Komitet za koordinaciju interne kontrole (ICCC). Funkcionisanje sistema je uređeno politikama i procedurama usvojenim pojedinačno za svaki materijalno značajan tip rizika.

U cilju održavanja sistema koji je usklađen sa najvišim standardima kvaliteta i podržavanja procesa donošenja odluka od strane organa upravljanja, tokom 2020. godine unapređen je sistem upravljanja rizicima. Ovaj proces se i dalje oslanja na aksiome nezavisnosti funkcije upravljanja rizicima od centara za preuzimanje rizika, pravovremenosti tokova informacija koji podržavaju proces donošenja odluka, kao i transparentnosti i ispravnosti dostavljenih informacija.

Glavni ciljevi procesa upravljanja rizicima odnose se na zaštitu kapitala Banke i njegovu optimalnu alokaciju, uvećanje ekonomske vrednosti za akcionare, praćenje limita rizika i/ili mera rizika za sve identifikovane rizike.

Postojeći sistem limita, definisan u Okviru sklonosti ka riziku (Risk Appetite Framework - RAF), daje najviši prioritet praćenju i kontroli minimalnih zahteva koji se odnose na adekvatnost kapitala, likvidnost i operativne rizike. Dodatno, RAF sistem obuhvata limite kreditne koncentracije, limite izloženosti riziku kamatne stope i limite izvora finansiranja. Indikatori stabilnosti profita, makroekonomske stabilnosti, kreditnog kvaliteta i rizika usklađenosti i AML predstavljaju dodatne RAF mere. Jedna od najvažnijih revizija RAF-a u 2020. godini bila je uvođenje CRA okvira (sklonost ka kreditnom riziku). Banka obezbeđuje usklađenost strateških smernica definisanih poslovnom strategijom, planom kapitala, operativnim planom – budžetom i planom oporavka sa rizičnim profilom Banke definisanim u RAF sistemu. RAF limiti takođe čini važan deo Izveštaja o procesu interne procene kapitala, Stres test knjige i drugih strateških dokumenata Banke.

SREP (Supervisory Review Evaluation Process) je redovna aktivnost Supervizora koja se vrši u skladu sa zahtevima Stuba 2 Bazelskog sporazuma o kapitalu (Bazel 3). SREP izveštaj predstavlja rezultate sveobuhvatne procene rizika banke. Krajnji rezultat SREP procesa je specifičan zahtev za dodatnim zaštitnim slojem kapitala banke koji bi trebao da pokrije rizike Stuba 2 i rizike svih utvrđenih nedostataka u korporativnom upravljanju, kontrolama, informacionom sistemu, kvalitetu podataka i tako dalje.

Pandemija COVID-19 i njene posledice na ekonomsko okruženje, poslovno okruženje i bankarski sistem u celini, kao i mere Narodne banke Srbije koje se sprovode radi ublažavanja posledica pandemije, uticale su na promene supervizorskih aktivnosti Narodne Banke Srbije u 2020. godini. Supervizorska procena je sprovedena sa stanjem na dan 30.09.2020. godine i njen fokus se odnosio na sledeće oblasti:

- Korporativno upravljanje u vreme krize izazvane pandemijom COVID-19,
- Finansijski položaj,
- Adekvatnost kapitala;
- Kreditni rizik,
- Operativni rizik,
- Rizik likvidnosti i izvora finansiranja,
- Druga područja koja su identifikovana kao relevantna za konkretnu banku u kontekstu pragmatičnog pristupa.

Supervizorska procena obuhvatala je i ocenu postupanja Banke po preporukama za otklanjanje materijalno

značajnih nedostataka utvrđenih u prethodnoj verziji Plana oporavka.

Imajući u vidu brojne neizvesnosti koje opterećuju poslovanje banaka u uslovima pandemije COVID-19, Narodna banka Srbije je donela odluku da zadrži ukupne supervizorske zahteve za kapitalom banaka nepromenjene, odnosno na nivou koji je utvrđen rešenjem o određivanju minimalnog pokazatelja adekvatnosti kapitala, koje je doneto na osnovu supervizorske procene, sprovedene sa stanjem na dan 31.12.2018. godine. Poslednji utvrđen dodatni regulatorni kapitalni zahtev, tj. SREP stopa za Banca Intesa ad Beograd bila je 1,75%.

Pored toga, Narodna banka Srbije je odlučila da zadrži supervizorske ocene (ukupne i po pojedinačnim oblastima) utvrđene prošlogodišnjom procenom, kao i da ne izriče supervizorske preporuke za potrebna kvalitativna unapređenja poslovanja banaka.

Glavni zaključci supervizorske procene bili su:

- Banka je uspešno prilagodila svoje poslovanje novonastaloj situaciji izazvanoj pandemijom COVID-19 i blagovremeno sprovedla aktivnosti kako bi zaštitila zaposlene i klijente od infekcije;
- Banka je uspela da održi stabilan nivo poslovnih rezultata - postignuti pokazatelji profitabilnosti su iznad proseka bankarskog sektora;
- Umereni rast kreditne aktivnosti nastavljen je i tokom 2020. godine, koji je delimično bio podstaknut programom garantne šeme;
- U 2020. godini nastavljeno je poboljšanje kvaliteta kreditnog portfolija, dok se pokazatelj bruto problematičnih kredita smanjio ispod proseka bankarskog sektora.
- Pokazatelji likvidnosti i visina i struktura likvidnih sredstava su iznad proseka bankarskog sektora, uprkos smanjenju novčanih priliva usled uvođenja zastoja u otplati obaveza klijenata;
- U prvih devet meseci 2020. godine, Banka je održavala vrednosti pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad sveobuhvatnih kapitalnih zahteva.
- Narodna banka Srbije je izdala dve preporuke u vezi sa sledećim aspektima:
- S obzirom da iznos problematičnih kredita može porasti u narednom periodu zbog porasta docnje, Narodna banka Srbije očekuje da Banka obezbedi adekvatno praćenje kvaliteta plasmana i da blagovremeno reaguje koristeći, između ostalog, podsticaje i olakšice propisane od Narodne banke Srbije (produženje roka dospeća gotovinskih kredita i stambenih kredita, reprogram i refinansiranje kredita sa grejs periodom itd.), kako bi se izašlo u susret dužnicima koji su privremeno pogođeni efektima pandemije COVID-19 i sprečilo nastupanje statusa neizmirenja obaveza.
- S obzirom na značajan porast sporova u vezi sa naknadama za odobravanje kredita i naknadama

za praćenje kredita, Narodna banka Srbije očekuje da Banka razmotri obračun internih kapitalnih zahteva za pravni rizik u sledećem ICAAP procesu i da obrati posebnu pažnju na izloženost tom riziku.

Projekat implementacije AIRB (Advanced Internal Ratings-Based), čiji je cilj da razvije i implementira napredni interni sistem merenja kredita je sproveden pod nadzorom Matične banke. Tokom razvoja, modeli su podvrgnuti procesu odobrenja koji se sastojao iz više koraka (formalizovanih kroz predefinisane prekretnice), kontrolisane od strane ISP Sektor za upravljanje rizicima stranih banaka. Banka je već pokrila većinu kreditnog portfolija internim sistemom kreditnog rejtinga (privreda, mali biznis, stanovništvo, banke). Banka je u poslednjim fazama razvoja LGD i EAD modela, čija će implementacija omogućiti kompletnu sliku i prijavu za odobrenje supervizora za korišćenja modela i za regulatorne svrhe.

Politike i procedure koje uređuju oblast upravljanja rizicima izmenjene su i ažurirane radi njihove harmonizacije sa značajnim promenama domaće i međunarodne (EU) regulative, kao i sa izmenjenim smernicama i politikama matične Grupe, preporukama i nalazima Interne revizije Banke, Interne validacije i Narodne banke Srbije.

#### Kreditni rizici

Kreditni rizik se prati na više nivoa: procenom kreditne sposobnosti klijenata pre odobravanja kredita, praćenjem redovnog izmirenja njihovih obaveza i kreditne sposobnosti tokom čitavog životnog veka kredita, kao i naplatom i upravljanjem dospelih potraživanja.

Tokom godine, Banka je sprovodila redovni monitoring i aktivnosti izveštavanja, godišnjeg revidiranja internih akata koja uređuju oblast kreditnog rizika i aktivnosti u sklopu podrške organa upravljanja u procesu donošenja odluka. Tokom 2020. godine Banka je napravila bitna unapređenja sistema upravljanja rizikom.

Banka je značajno smanjila nivo problematičnih kredita (NPL). Nivo i učešće problematičnih kredita su smanjeni na istorijski nizak nivo nadmašujući nivoe očekivane i definisane Kreditnom strategijom, budžetom i NPL planom. NPL plasmani smanjeni su sa 101 miliona evra na 94 miliona evra, što predstavlja smanjenje od 6,9%. Racio NPL plasmana smanjen je sa 3,05% na 2,53%, odnosno smanjen je za 0,52 procentna poena. Smanjenje nivoa problematičnih kredita predstavlja rezultat dosledne primene efektivnih strategija upravljanja problematičnim potraživanjima (naplata, prebacivanje na vanbilans, povratak NPL u performing, prodaja portfolija), unapređenog procesa odobravanja kredita, korišćenja kreditnog rejtinga i sistema ranog upozorenja, kao i proaktivnog upravljanja problematičnim kreditnim pozicijama.

Banka je uvela Okvir sklonosti ka kreditnom riziku (CRA okvir), kao sastavni deo RAF-a, definisanjem novih limita unutar kojih banka može poslovati. Glavni ciljevi/ prednosti uvođenja CRA su: optimizovane kreditne strategije koje uzimaju u obzir CRA kao dodatan kriterijum, efektivno upravljanje kreditiranjem zasnovano na riziku, pojačano praćenje kvaliteta kreditnog portfolija, harmonizovan okvir za procenu kreditnog rizika na nivou Grupe. CRA se primenjuje na performing izloženosti koje pripadaju regulatornom segmentu privrednih društava. Ideja je da se klijenti podele u tri klastera na bazi obračuna dodatne ekonomske vrednosti (EVA) Banke. Klijenti koji banci daju pozitivnu dodatnu ekonomsku vrednost u normalnim i stresnim uslovima, označeni su kao „zeleni“. Klijenti koji imaju pozitivnu ekonomsku dodatnu vrednost samo u normalnim uslovima označeni su kao „žuti“. Klijenti koji imaju negativu ekonomsku dodatnu vrednost obeleženi su kao „crveni“. Za „zelene“ klijente ne postoje restrikcije za rast, dok su za klijente koji pripadaju drugim klasterima postavljeni limiti. U 2020. godini, Banka je takođe uvela limite za ukupnu izloženost „Leverage“ transakcija.

Tokom 2020. godine Banka je primenila "Calendar provisioning" pravila koja se odnose na problematične kredite (NPL) u skladu sa regulativom EU. Regulativa deli NPL izloženosti u zavisnosti od datuma odobrenja. Problematici plasmani odobreni pre 26. aprila 2019. godine obuhvaćeni su „Calendar provisioning“ metodologijom za Stub 2, dok NPL plasmani odobreni posle 26. aprila 2019. godine pripadaju "Calendar provisioning" metodologiji za Stub 1. Za izloženosti koje pripadaju opsegu Stuba 1, minimalno pokriće gubitaka (MLC) je definisano u zavisnosti od trajanja NPL stausa i prisustva kolaterala. Ako ispravke vrednosti nisu dovoljne za pokriće prudentnog minimalno zahtevanog nivoa, razlika će se direktno odbiti od kapitala CET1. Metodologija za opseg Stuba 2 pretpostavlja sličan pristup definisanjem minimalnih očekivanja pokrića (MCE) za problematične plasmane.

Banka je implementirala regulatorne izmene Narodne banke Srbije koje su stupile na snagu 2020. godine. Da bi ublažila negativne posledice izazvane pandemijom COVID-19 i sačuvala stabilnost finansijskog sistema, Narodna banka Srbije je tokom 2020. godine usvojila propise kojima se uvodi privremeni moratorijum, odnosno odlaganje otplate izloženosti preduzeća i stanovništva. U kontekstu sprečavanja negativnih efekata pandemije, Narodna banka Srbije je usvojila i Odluku o privremenim merama za banke kako bi olakšala pristup fizičkim licima finansiranju. U delu propisa koji reguliše oblast adekvatnosti kapitala, Banka je sprovedla promene koje su stupile na snagu u martu 2020. godine. Ispunjavanjem određenih uslova, ove promene omogućavaju primenu faktora umanjenja za izloženost u dinarima na mala i srednja preduzeća. Na ovaj način je olakšan pristup instrumentima finansiranja za ovaj segment klijenata. Odredbe koje se odnose na odbitne stavke iz akcijskog

kapitala takođe su izmenjene. Pod određenim uslovima, refinansiranje ili restrukturiranje izloženosti prema fizičkim licima odobreno do 18. marta 2020. godine, oslobođeno je formiranja odbitne stavke kod povećanja ročnosti.

Sprovedena je interna reproceda i praćenje vrednosti nepokretnosti kao sredstava obezbeđenja. Banka je sprovedla proces interne reproceda i statističkog praćenja stambenih nepokretnosti. Interni procenitelj određuje tržišnu, građevinsku i likvidacionu vrednost nepokretnosti primenjujući „desk-top“ model reproceda vrednosti za svaku pojedinačnu nekretninu u portfoliju koja je predmet revalorizacije. Statističko praćenje vrednosti nekretnina kao kolaterala realizuje se primenom indeksa promene vrednosti nekretnina na tržišnu vrednost stambenih nepokretnosti iz procene ovlašćenog procenitelja. Nakon kontrole, vrednost iz statističkog praćenja uzima se kao konačna. Nekretnine koje ne prođu ovu kontrolu su predmet revalorizacije ovlašćenog procenitelja. Uz to, Banka je vršila monitoring sredstva obezbeđenja komercijalnih nekretnina na osnovu javno dostupnih statističkih podataka. Svrha monitoringa je da se utvrdi da li postoji značajno obezvređenje tržišne vrednosti imovine koja služi kao sredstvo obezbeđenja u Banca Intesa Beograd. Ako dostupni podaci pokazuju da je vrednost imovine značajno opala u odnosu na opšte tržišne cene, nekretnine podležu revalorizaciji od strane ovlašćenog procenitelja.

Takođe, sprovedeno je unapređenje IT sistema za konsolidovano izveštavanje Matične banke u vezi sa kreditnim rizikom (Finrep i Corep).

Dodatno, uspostavljeno je poboljšanje kreditnih kontrola prvog i drugog nivoa koje vrši Odeljenje za monitoring i kontrolu kvaliteta kredita, Sektor za analizu i administraciju kreditnog portfolija i Rating Desk.

Tokom 2020. godine Banka je nastavila da radi na rešavanju preporuka Narodne banke Srbije na osnovu dijagnostičke kontrole Banca Intesa korporativnog FIRB zahteva, uključenog u Akcioni plan. Većina preporuka koja se odnosila na metodološki okvir za razvoj i primenu modela koji je primenjen ažuriranjem internih propisa, rešena je u 2019. i 2020. godini. Očekuje se da će preostali nalazi biti rešeni u januaru 2021. godine. Glavni razlog inicijalnog odlaganja i dužeg vremena za ispunjavanje preporuka je njihova zavisnost od primene novog Core Sistema završenog krajem 2019. godine.

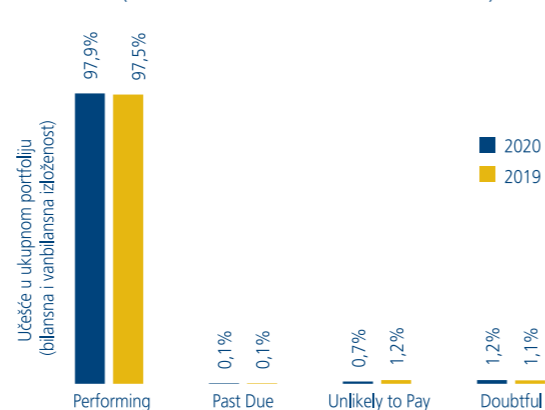
U okviru RADAR projekta, koji ima za cilj usklađivanje unutrašnjih sistema agregacije i izveštavanja sa BCBS standardima 239 (Principi za efikasnu agregaciju i izveštavanje o rizicima), najvažniji procesi i izveštaji o riziku se dokumentuju kroz komplementiranje definisanih obrazaca koji prikazuju povezanost između podataka o rizicima. Unapređen je sistem kontrole podataka za merenje rizika (RWA, očekivani gubitak, rejtinzi, status default-a, IRB segmentacija, RAF limiti, ICAAP).

U 2020. godini Banka je nastavila da razvija i nadograđuje interne modele kreditnog rejtinga u svrhu približavanja standardima naprednog merenja kreditnog rizika. PD model za privredu je kalibriran i obračunate su odgovarajuće margine konzervativizma (MoC – Margin of Conservatism), kako bi se rešili identifikovani nedostaci u podacima ili metodološkim izborima tokom procenjenih vrednosti PD i kako bi se rešile razlike u novoj i staroj default definiciji. Novi SME retail model koji je zamenio SB-DE model i ponovo razvijena master skala za PD Micro model primenjeni su u junu 2020. godine nakon stabilizacije projekta Constellation. Ponovna procena PD Individual modela (uz zadržavanje trenutnih varijabli) započeta je u drugoj polovini 2020. godine i biće završena tokom prvog kvartala 2021. godine. Proces dodeljivanja rejtinga za Specijalno finansiranje je automatizovan i ugrađen u core aplikaciju Banke u novembru 2020. godine. LGD i EAD Individual modeli za performing klijente su razvijeni tokom 2020. godine.

MSFI9 lifetime PD modeli ažurirani su redovno u martu i junu zbog COVID-19 pandemije. U decembru 2020. godine, MSFI9 lifetime PD modeli su ažurirani korišćenjem EBA koeficijenta umesto internih stres test modela. Banka će koristiti EBA koeficijente u obračunu PD parametara dok se ne završi ažuriranje internih stres test modela. Model za registrovana poljoprivredna domaćinstva (razvijen u 2019. godini) validirala je Banca Intesa Interna validacija, dok za model koji se koristi u procesu odobrenja kredita je dobijeno pozitivno mišljenje od Validacije ISP u decembru 2020. godine. Banka je uključena u razvoj modela za velika pravna lica na nivou grupacije (promet između 50-500 miliona evra) koji je iniciran od strane Matične banke. Ove aktivnosti se odnose na prikupljanje podataka o klijentima kao i stvaranje određenih finansijskih pokazatelja prema dostavljenoj specifikaciji.

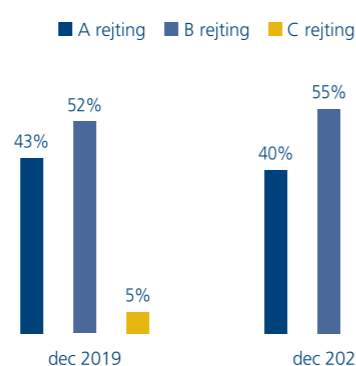
Razvijena je nova metodologija za izračunavanje troškova rizika kao komponente kamatnih stopa za kredite korporativnim, malim i srednjim preduzećima. Najvažnija promena u novoj metodologiji je korišćenje verovatnoće neizmirenja obaveza (PD) za potrebe MSFI9, uključujući elemente koji se odnose na budućnost i PD procenu (makroekonomski uslovi), kako bi se uzela u razmatranje očekivanja promene PD-a, povezana sa makroekonomskim okruženjem koja mogu da se pojave u narednim godinama u odnosu na datum izveštavanja. MSFI9 PD pomnožen sa LGD koristi se za izračunavanje procene prosečnih očekivanih gubitaka tokom perioda otplate. Druga relevantna promena u novoj metodologiji je uključivanje komponente Trošak kapitala preko koje se neočekivani gubici uključuju u konačnu kamatnu stopu.

Kvalitet kreditnog portfolija po klasama (bilansna i vanbilansna izloženost)

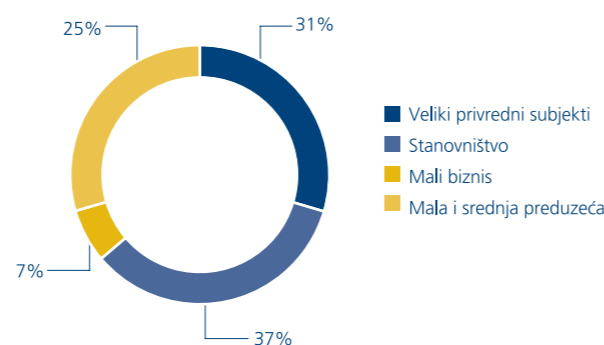


Uz smanjenje problematičnih plasmana, Banca Intesa je ostvarila i snažno povećanje nove produkcije. Rast kreditnog portfolija nije postignut po cenu višeg kreditnog rizika. Klijenti sa niskom stopom rizika predstavljaju 40%, klijenti sa srednjom stopom rizika predstavljaju 55%, dok klijenti sa visokom stopom rizika predstavljaju 5% klijenata kojima je dodeljen interni rejting. U poređenju sa prethodnom godinom, udeo izloženosti koji se odnosi na dobre rejting kategorije (A i B) ostao je na približno istom nivou.

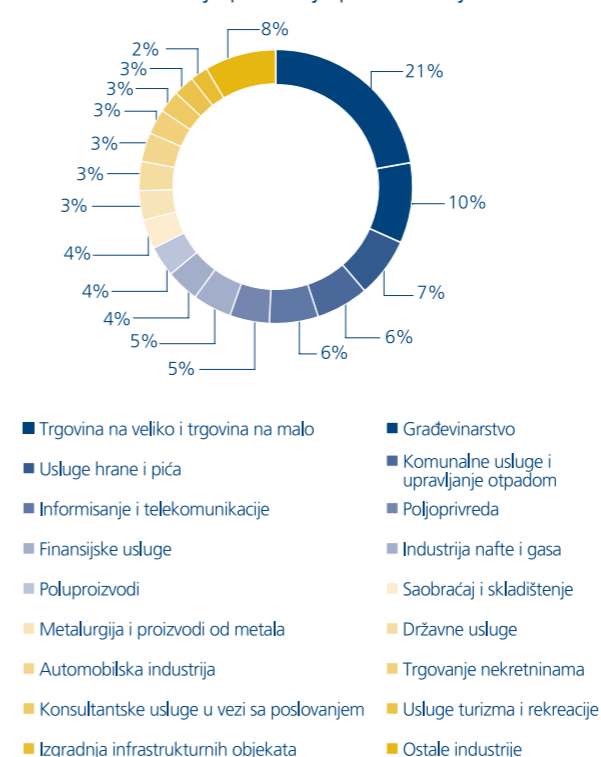
Kvalitet kreditnog portfolija po internim rejting zonama



Distribucija portfolija po segmentima



Distribucija portfolija po industrijama



Distribucija kreditnog portfolija po industrijama ukazuje na relativno dobru diversifikovanost. U skladu sa zvaničnom klasifikacijom industrija (NACE standardi) najveće učešće u kreditnom portfoliju imaju sektor trgovine na veliko i malo (21%), građevinarstvo (10%) i usluge hrane i pića (7%).

Tokom cele 2020. godine Banka je zabeležila proboj jednog Čvrstog limita koji se odnosi na Operativni rizik. Veliki događaj u drugom i trećem kvartalu, koji uključuje 7 manjih gubitaka u vezi sa nabavkom zaštitne opreme za prevenciju COVID-19 i 1 eksternu prevaru tokom vanrednog stanja zbog pandemije COVID-19. Sve relevantne strukture u Banci i ISP Grupi su informisane i dogovoreno je da nije potreban akcioni plan. Na dan 31.12.2020. godine u dogovoru sa strukturama Matične kompanije, ovaj makro događaj je podeljen na nekoliko pojedinačnih događaja. Stoga, na kraju 2020. godina ovaj pokazatelj je u skladu sa limitom. Osim limita indikatora Odnos stambenih kredita i vrednosti hipoteke - LTV limita (proboj u prva četiri meseca ove godine), svi ostali specifični limiti koji mere koncentraciju finansiranja i kreditnu koncentraciju bili su stabilni i bez proboja u 2020. godini. U okviru pokazatelja ranog upozorenja, pokazatelji kreditnog kvaliteta, profitabilnosti i makroekonomski pokazatelji bili su u skladu sa opštom ekonomskom situacijom dok je pokazatelj nefinansijskog rizika meren brojem žalbi, primedbi i pritužbi bio probijen u trećem kvartalu 2020. godine. Značajan porast žalbi bio je povezan sa nekoliko specifičnih slučajeva od kojih je najveći regulatorni moratorijum na otplatu kredita. Većina ovih žalbi nije osnovana ali je uključena u pokazatelj na osnovu trenutne definicije. Na kraju 2020. godine, pokazatelj

se vratio unutar propisanog limita. Banka je poslovala u okviru regulatornih limita definisanih od strane Narodne banke Srbije. Iskorišćenost limita se redovno prati i o tome se izveštavaju poslovne jedinice, matična Grupacija i nadležni Odbori Banke.

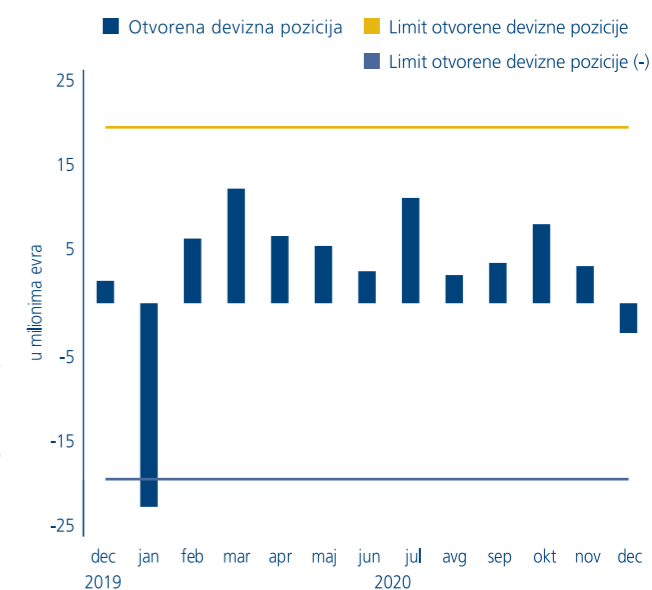
### Tržišni rizici

Glavni izvori tržišnog rizika kojima je Banca Intesa izložena u svom poslovanju jesu kamatni i devizni rizik.

Opšti principi upravljanja tržišnim rizikom definisani su u skladu sa regulatornim pravilima, standardima grupe Intesa Sanpaolo, najboljim međunarodnim praksama i standardima, kao i internim aktima. Sistem limita tržišnog rizika, definisan u koordinaciji sa relevantnim strukturama matične Grupe i odobren od strane Upravnog odbora, operacionalizuje proces praćenja tržišnog rizika. Sistem limita je u skladu sa strateškim ciljevima Banke, RAF sistemom i regulatornim zahtevima. O iskorišćenosti limita tržišnih rizika izveštavaju se relevantne funkcije Banke na dnevnom nivou, dok se ALCO odboru izveštaj podnosi na mesečnom nivou ili češće, ukoliko je potrebno. ALCO prati izloženosti tržišnom riziku na strateškom nivou i daje smernice za opšte upravljanje bilansom stanja Banke u okviru svoje nadležnosti.

Tokom protekle godine izloženost deviznog rizika bila je značajno ispod maksimalnog nivoa propisanog od strane regulatora. Interno uspostavljeni limiti za otvorenu deviznu poziciju i devizni VaR nisu revidirani. Pozicioni limiti su prekoračeni u nekoliko navrata (pre svega zbog isplate kredita sa valutnom klauzulom i transakcije kupoprodaje deviza sa klijentom u velikom iznosu), što je posledica unapred odobrenih i dogovorenih poslovnih akcija koje zahtevaju da otvorena devizna pozicija ne bude zatvorena neposredno, već u kratkom vremenskom periodu.

Kretanje izloženosti deviznom riziku



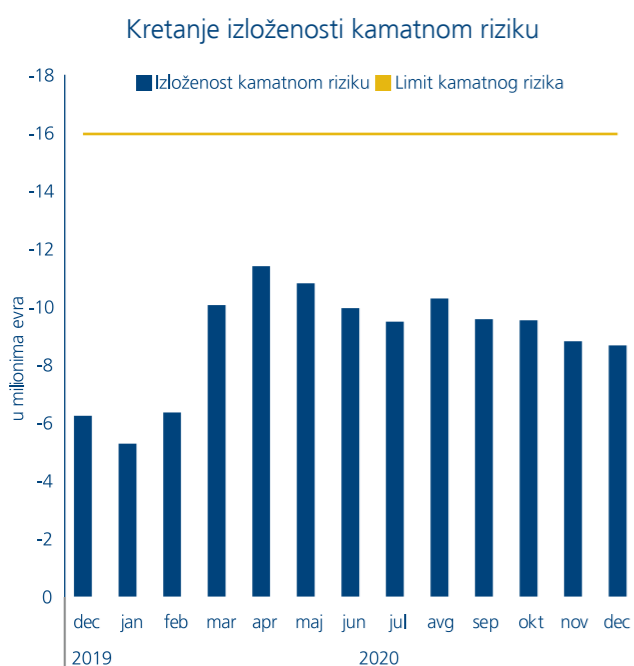
Što se tiče kamatnog rizika, knjiga trgovanja bila je konstantno u okviru definisanih limita: limit pozicije, VaR limit, limit duracije.

Kada je reč o bankarskoj knjizi, kamatni rizik se značajno povećao u apsolutnom iznosu ali je i dalje bio ispod propisanih limita tokom godine.

Na kraju prvog kvartala 2020. godine rizik od kamatnih stopa je znatno porastao. Glavni razlog takvog povećanja bilo je uvođenje tromesečnog moratorijuma usled COVID-19 krize od strane Narodne banke Srbije. Moratorijum je primenjen na većini kreditnih plasmana što je rezultiralo produženjem trajanja kredita. U periodu od aprila do septembra 2020. godine moratorijum je primenjen dva puta. Tokom oba perioda moratorijumskih mera, povećano trajanje kredita imalo je ogroman uticaj na rizik od promene kamatnih stopa, ali je rizik i dalje bio u propisanim granicama.

Pored toga, sveukupno povećanje kamatnog rizika delimično je posledica primene nove metodologije u vezi sa efektom očekivanih gubitaka, u februaru 2020. godine. Dodatno, porast iznosa kredita sa promenljivom kamatnom stopom zajedno sa povećanjem trajanja fiksnih kredita izazvao je negativan efekat na kamatni rizik.

Principi kamatnog rizika koji se primenjuju u procesu praćenja revidirani su kroz ažuriranu Politiku upravljanja kamatnim rizikom bankarske knjige (IRRBB) i implementaciju novih regulatornih zahteva i zahteva Intesa Sanpaolo grupe.



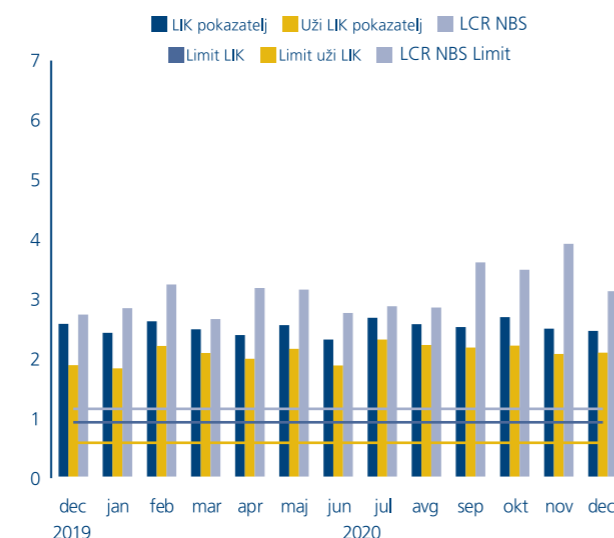
### Rizik likvidnosti

Tokom 2020. godine nivo likvidnosti Banca Intesa bio je iznad minimalno zahtevanog nivoa. Svi pokazatelji likvidnosti, regulatorni pokazatelji i pokazatelji koje je definisala Grupa, bili su konstantno u okviru postavljenih limita.

Tokom prvog kvartala 2020. godine, LCR pokazatelj je opao. Glavni razlog takvog pogoršanja bio je primenjeni tromesečni moratorijum na većinu kreditnih plasmana (koji su lokalne vlasti nametnule zbog pandemije) a koji je uticao na ukupnu likvidnost. Međutim, počev od aprila 2020. godine, LCR je postepeno rastao (dostigavši nivo tri puta veći od limita) pre svega zbog povećanih depozita usled finansijske pomoći koju je Vlada Republike Srbije pružala tokom pandemije. Na nivo LCR indikatora obračunatog prema lokalnoj regulativi takođe je uticala pandemija, ali je njegov nivo bio znatno iznad regulatorne granice.

Dosadašnja iskustva pokazala su važnost praćenja likvidnosti u stresnim situacijama, posebno u današnje vreme izazvane virusom COVID-19. Na osnovu toga, izvršena je godišnja „SSM vežba likvidnosti“ koja je zahtevana od strane Evropske centralne banke. Banka je četvrti put učestvovala u vežbi likvidnosti Grupe SSM (Single Supervisory Mechanism). Iako je vežba likvidnosti bila prilično zahtevna i složena, uspešno je završena.

Kretanje regulatornih pokazatelja likvidnosti



### Operativni rizici

Upravljanje operativnim rizicima se sprovodi u skladu sa metodologijom Matične banke, prema modelu podržanom odgovarajućim informacionim rešenjima, koji omogućava redovno praćenje, procenu i izveštavanje o operativnim rizicima.

Banca Intesa je usklađena sa zahtevima koji se odnose na regulatorni kapital definisanim od strane Narodne banke Srbije i primenjuje standardizovani pristup za merenje kapitalnog zahteva za operativni rizik. Sektor za upravljanje rizicima redovno izveštava Komitet za upravljanje operativnim rizikom, Izvršni odbor, Upravni odbor i Matičnu kompaniju o operativnim rizicima i merama za njihovo ublažavanje.

Utvrđivanje, procena i monitoring operativnog rizika se sprovode kroz proces prikupljanja podataka o operativnim rizicima/gubicima i proces procene izloženosti operativnom riziku. Podaci o operativnim rizicima/gubicima se analiziraju na mesečnom nivou, dok se proces procene izloženosti operativnom riziku sprovodi jednom godišnje, uključujući subjektivnu procenu operativnih rizika za period od 12 meseci. Analiziraju se različita scenarija i procenjuje mogućnost i učestalost dešavanja operativnog rizika, kao i prosečan i najgori mogući gubitak u slučaju dešavanja svakog scenarija. Proces procene izloženosti operativnom riziku uključuje i procenu poslovnog okruženja kroz analizu nivoa upravljanja faktorima rizika, utvrđivanje potencijalnih kritičnih operativnih pitanja i aktivnosti ublažavanja predloženih s ciljem smanjivanja izloženosti operativnom riziku i analizu ICT rizika, koji se odnosi na infrastrukturne servise, IT upravljanje, aplikacije Banke, informacionu sigurnost i kontinuitet poslovanja.

Na osnovu baze podataka o operativnim rizicima/gubicima i rezultata takve procene, Matična kompanija izračunava, primenom naprednog modela za merenje, nivo očekivanih i neočekivanih operativnih gubitaka, odnosno nivo kapitala potreban za pokriće operativnih rizika.


Nivo operativnih rizika u 2020. godini je na sličnom nivou kao prethodne godine. Najveći operativni rizici su rezultat pandemije i povezani su sa nabavkom opreme za zaštitu od virusa COVID-19 tokom vanrednog stanja (rukavice, zaštitne naočare, maske, biocidne maramice, dezinfekciona sredstva). U procesu procene izloženosti operativnom riziku za 2021. godinu utvrđeno je da su očekivani gubici znatno viši nego prethodne godine. Ovo se najviše odnosi na očekivan rast broja tužbi u vezi sa navodno nezakonito naplaćenom polisom osiguranja NKOSK, naknadom NKOSK i naknadom za odobrenje kredita.

Upravljanje operativnim rizicima je unapređeno revizijom identifikovanih ključnih indikatora rizika. Oni predstavljaju sistem ranog upozorenja, koji treba da podrži pravovremenu identifikaciju povećanog operativnog rizika i sve preventivne akcije koje umanjuju identifikovane rizike.

U toku 2020. godine, funkciji upravljanja operativnim rizicima je dodeljena značajna uloga u proceni ICT i IT bezbednosnih rizika tokom procesa procene izloženosti operativnim rizicima. Ovo uključuje inicijalno uspostavljanje i podešavanje procesa, komunikaciju sa tehničkim funkcijama za procenu i nadgledanje akcija ublažavanja.

## Događaji nakon datuma bilansa stanja

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2020. godinu.



Događaji nakon  
datuma bilansa  
stanja

## IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

### Akcionarima Banca Intesa a.d. Beograd

#### Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja Banca Intesa a.d. Beograd (u daljem tekstu: „Banka“), koji se sastoje od:

- pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine;
- i za period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine:
  - pojedinačnog bilansa uspeha;
  - pojedinačnog izveštaja o ostalom rezultatu;
  - pojedinačnog izveštaja o promenama na kapitalu;
  - pojedinačnog izveštaja o tokovima gotovine;
- kao i
  - napomena, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („pojedinačni finansijski izveštaji“).

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju nekonsolidovani finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njenog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“).

#### Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

#### Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2020. godine.

Naše mišljenje o pojedinačnim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom pojedinačnih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedosljednost između njih i pojedinačnih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije pojedinačnih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su pojedinačni finansijski izveštaji pripremljeni, po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa pojedinačnim finansijskim izveštajima; i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Banci i njenom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju i da istaknemo prirodu tih navoda. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

#### Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu pojedinačnih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

# Finansijski izveštaj

Prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Banci.

#### **Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja**

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li pojedinačni finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o spoljnoj reviziji banaka i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u pojedinačnim finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj pojedinačnih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

Nikola Đenić,  
ovlašćeni revizor

Katarina Kecko  
partner

Beograd, 5. mart 2021. godine

## POJEDINAČNI BILANS STANJA na dan 31. decembar 2020. godine

U hiljadama dinara	Napomena	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<b>Aktiva</b>			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15, 2.14	142.071.319	97.392.634
Potraživanja po osnovu derivata	16, 2.10	49.832	61.978
Hartije od vrednosti	16, 2.9	90.307.009	108.307.660
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	17, 2.8	53.404.401	51.166.557
Kredit i potraživanja od komitenata	17, 2.8	409.138.881	373.909.572
Investicije u zavisna društva	16, 2.7	1.199.472	1.199.472
Nematerijalna imovina	18, 2.15	5.385.746	5.348.965
Nekretnine, postrojenja i oprema	19, 2.16	10.129.940	9.953.027
Investicione nekretnine	19, 2.16	-	776
Tekuća poreska sredstva	14, 2.21	198.681	-
Odložena poreska sredstva	14, 2.21	588.968	683.199
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	2.16	22.741	38.301
Ostala sredstva	20	4.688.664	4.568.751
<b>UKUPNO AKTIVA</b>		<b>717.185.654</b>	<b>652.630.892</b>
<b>Obaveze</b>			
Obaveze po osnovu derivata	21, 2.10	2.589	7.869
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	22, 2.11	66.389.398	66.347.915
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	22, 2.11	521.155.412	472.324.895
Rezervisanja	23, 2.3	1.383.450	861.164
Tekuće poreske obaveze	14, 2.21	-	478.134
Odložene poreske obaveze	14, 2.21	168.745	106.182
Ostale obaveze	24	19.071.430	12.437.666
<b>Ukupno obaveze</b>		<b>608.171.024</b>	<b>552.563.825</b>
<b>Kapital</b>			
Akcijski kapital	25, 2.19	41.748.469	41.748.469
Neraspoređeni dobitak	25, 2.19	21.850.279	12.331.751
Rezerve	25, 2.19	45.415.882	45.986.847
<b>Ukupno kapital</b>		<b>109.014.630</b>	<b>100.067.067</b>
<b>UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL</b>		<b>717.185.654</b>	<b>652.630.892</b>

Beograd, 17. februar 2021. godine



Rada Radović,

Direktor Sektora za računovodstvo



Dragica Mihajlović,

Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem



Draginja Đurić,

Predsednik Izvršnog odbora

## POJEDINAČNI BILANS USPEHA u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

U hiljadama dinara	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata	3, 2.4	22.209.990	22.468.369
Rashodi kamata	3, 2.4	(1.413.773)	(2.080.181)
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>		<b>20.796.217</b>	<b>20.388.188</b>
Prihodi od naknada i provizija	4, 2.5	11.825.359	12.194.157
Rashodi naknada i provizija	4, 2.5	(4.325.330)	(4.502.305)
<b>Neto prihod po osnovu naknada i provizija</b>		<b>7.500.029</b>	<b>7.691.852</b>
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	5, 2.7	462.237	185.803
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	6, 2.7	362.348	(2.495)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	7, 2.6	1.312.869	2.197.296
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	8, 2.7	(4.167.578)	(2.302.796)
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	6, 2.7	81.961	(207.369)
Ostali poslovni prihodi	9	130.161	119.295
<b>Neto poslovni prihod</b>		<b>26.478.244</b>	<b>28.069.774</b>
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10, 2.20	(6.376.881)	(6.213.247)
Troškovi amortizacije	11, 2.16	(2.100.569)	(1.577.139)
Ostali prihodi	12	365.603	943.685
Ostali rashodi	13	(7.532.880)	(7.284.638)
<b>Dobitak pre oporezivanja</b>		<b>10.833.517</b>	<b>13.938.435</b>
Porez na dobitak	14, 2.21	(1.351.960)	(1.608.976)
<b>Dobitak nakon poreza</b>		<b>9.481.557</b>	<b>12.329.459</b>

Beograd, 17. februar 2021. godine



Rada Radović,

Direktor Sektora za računovodstvo



Dragica Mihajlović,

Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem



Draginja Đurić,

Predsednik Izvršnog odbora



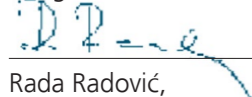
**POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU  
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine**

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Dobitak perioda</b>	<b>9.481.557</b>	<b>12.329.459</b>
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Povećanje (smanjenje) revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	354.528	(881)
Negativni efekti promena vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(1.386)	(1.568)
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti klasifikovane u dobitak ili gubitak:		
(Negativni) / pozitivni efekti promena vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(924.107)	1.212.502
Ukupan (negativan) / pozitivan ostali rezultat perioda	(570.965)	1.210.053
<b>Ukupan pozitivan rezultat perioda</b>	<b>8.910.592</b>	<b>13.539.512</b>

**POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU  
u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine**

U hiljadama dinara	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve i rezerve po osnovu fer vrednosti	Neraspoređena dobit	Ukupan kapital
<b>Početno stanje na dan 1. januara 2019. godine</b>	<b>21.315.900</b>	<b>20.432.569</b>	<b>47.484.121</b>	<b>1.287.891</b>	<b>16.080.705</b>	<b>106.601.186</b>
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	-	-	-	(881)	-	(881)
Negativni efekti promena vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	(1.568)	-	(1.568)
Pozitivni efekti promena vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	1.212.502	-	1.212.502
Prenos sa rezervi iz dobiti	-	-	(3.995.218)	-	3.995.218	-
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	12.329.459	12.329.459
Isplaćene dividende	-	-	-	-	(20.075.923)	(20.075.923)
Ostalo	-	-	-	-	2.292	2.292
<b>Stanje na dan 31. decembar 2019.</b>	<b>21.315.900</b>	<b>20.432.569</b>	<b>43.488.903</b>	<b>2.497.944</b>	<b>12.331.751</b>	<b>100.067.067</b>
<b>Početno stanje na dan 1. januara 2020. godine</b>	<b>21.315.900</b>	<b>20.432.569</b>	<b>43.488.903</b>	<b>2.497.944</b>	<b>12.331.751</b>	<b>100.067.067</b>
Povećanje revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	-	-	-	354.528	-	354.528
Negativni efekti promena vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	(1.386)	-	(1.386)
Negativni efekti promena vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	(924.107)	-	(924.107)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	9.481.557	9.481.557
Ostalo	-	-	-	-	36.971	36.971
<b>Stanje na dan 31. decembar 2020.</b>	<b>21.315.900</b>	<b>20.432.569</b>	<b>43.488.903</b>	<b>1.926.979</b>	<b>21.850.279</b>	<b>109.014.630</b>

Beograd, 17. februar 2021. godine



Rada Radović,

Direktor Sektora za računovodstvo



Dragica Mihajlović,

Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem



Draginja Đurić,

Predsednik Izvršnog odbora

Beograd, 17. februar 2021. godine



Rada Radović,

Direktor Sektora za računovodstvo



Dragica Mihajlović,

Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem



Draginja Đurić,

Predsednik Izvršnog odbora

**POJEDINAČNI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine**

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>	<b>32.238.151</b>	<b>37.954.869</b>
Prilivi od kamata	17.884.407	22.537.049
Prilivi od naknada	12.436.301	12.281.048
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	1.917.443	3.049.070
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	-	87.702
<b>Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>	<b>(20.899.229)</b>	<b>(19.996.129)</b>
Odlivi po osnovu kamata	(1.876.378)	(1.549.626)
Odlivi po osnovu naknada	(4.280.405)	(4.576.913)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(6.504.778)	(6.421.179)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(76.221)	(146.041)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(8.161.447)	(7.302.370)
<b>Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjena finansijskih sredstava i finansijskih obaveza</b>	<b>11.338.922</b>	<b>17.958.740</b>
<b>Prilivi po osnovu finansijskih sredstava i finansijskih obaveza</b>	<b>71.346.549</b>	<b>84.199.424</b>
Prilivi po osnovu potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	18.089.375	-
Prilivi po osnovu depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	53.257.174	84.199.424
<b>Odlivi po osnovu finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza</b>	<b>(22.989.867)</b>	<b>(79.227.477)</b>
Odlivi po osnovu kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(22.872.947)	(66.440.200)
Odlivi po osnovu potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	-	(12.765.780)
Odlivi po osnovu drugih finansijskih obaveza	(116.920)	(21.497)
<b>Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit</b>	<b>59.695.604</b>	<b>22.930.687</b>
Plaćeni porez na dobit	(1.935.978)	(1.130.627)
Isplaćene dividende	-	(20.075.923)
<b>Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>	<b>57.759.626</b>	<b>1.724.137</b>
<b>Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja</b>	<b>67.306</b>	<b>37.416</b>
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	-	-
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	59.702	37.416
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	7.604	-
<b>Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja</b>	<b>(1.412.084)</b>	<b>(2.233.455)</b>
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(1.412.084)	(2.233.455)
<b>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</b>	<b>(1.344.778)</b>	<b>(2.196.039)</b>
<b>Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>	<b>51.210.855</b>	<b>39.884.114</b>
Prilivi po osnovu uzetih kredita	51.210.855	39.884.114
<b>Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>	<b>(47.013.059)</b>	<b>(41.860.634)</b>
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(46.539.103)	(41.386.959)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(473.956)	(473.675)
<b>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>	<b>4.197.796</b>	<b>(1.976.520)</b>

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Svega prilivi gotovine</b>	<b>154.862.861</b>	<b>162.075.823</b>
<b>Svega odlivi gotovine</b>	<b>(94.250.217)</b>	<b>(164.524.245)</b>
Neto (smanjenje) / povećanje gotovine	60.612.644	(2.448.422)
<b>Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine</b>	<b>57.291.035</b>	<b>59.790.479</b>
Pozitivne kursne razlike	7.099.732	426.252
Negativne kursne razlike	(7.119.607)	(477.274)
<b>Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (Napomena 15)</b>	<b>117.883.804</b>	<b>57.291.035</b>

Beograd, 17. februar 2021. godine

Rada Radović,

Direktor Sektora za računovodstvo

Dragica Mihajlović,

Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem

Draginja Đurić,

Predsednik Izvršnog odbora



## 1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Banca Intesa a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") je osnovana kao deoničarsko društvo, na osnovu zaključenog Ugovora o osnivanju i poslovanju mešovite banke "Delta banke" deoničkog društva, Beograd od 16. septembra 1991. godine. Narodna banka Jugoslavije je dana 19. septembra 1991. godine donela rešenje i izdala dozvolu za osnivanje Mešovite banke "Delta banke" deoničkog društva, Beograd.

Banka je registrovana kod Okružnog Privrednog suda u Beogradu 16. oktobra 1991. godine, nakon čega je i počela sa radom.

Na osnovu Odluke Generalnog direktora br. 18600 od 7. novembra 2005. godine, saglasnosti Narodne banke Srbije i rešenja Registra privrednih subjekata br. BD 98737/2005 od 29. novembra 2005. godine, izvršena je promena naziva Banke u Banca Intesa a.d. Beograd.

U toku 2007. godine, došlo je do statusne promene spajanja uz pripajanje, pri čemu je Banka kao sticalac preuzela Panonsku banku a.d. Novi Sad. Nakon registracije postupka spajanja pripajanjem pred Agencijom za privredne registre, Banka je kao sticalac i pravni sledbenik, nastavila da posluje pod svojim postojećim poslovnim imenom, dok je Panonska banka a.d. Novi Sad prestala da postoji bez sprovođenja postupka likvidacije, a njene akcije su povučene i poništene.

U toku 2012. godine, Skupština Banke je usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i Statuta Banke, čime je svoje poslovanje i akta, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, usaglasila sa odredbama Zakona o privrednim društvima, a što je registrovano kod Agencije za privredne registre rešenjem BD 85268/2012 od 27. juna 2012. godine.

U toku 2015. godine, Skupština Banke je usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i Statuta Banke, čime je svoje poslovanje i akta, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, usaglasila sa odredbama Zakona o bankama, a što je registrovano kod Agencije za privredne registre rešenjem BD 56475/2015 od 26. juna 2015. godine.

Nakon toga, u avgustu 2015. godine, došlo je do promene u akcionarskoj strukturi Banke koja se ogledala u tome što je jedan od manjinskih akcionara International Finance Corporation prodao svoj celokupan udeo većinskom akcionaru Intesa Sanpaolo Holding International S.A. Nakon ove promene Banka je imala dva akcionara, a to su Intesa Sanpaolo Holding International i Intesa Sanpaolo S.p.A. Skupština Banke je na bazi prethodno izvršene promene u akcionarskoj strukturi Banke, usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju Banke, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, a što je registrovano kod Agencije za privredne registre rešenjem BD 2238/2016 od 18. januara 2016. godine.

U decembru 2016. godine, došlo je do nove promene u akcionarskoj strukturi Banke koja se ogledala u tome što je manjinski akcionar Intesa Sanpaolo S.p.A. prodao svoj celokupan udeo većinskom akcionaru Intesa Sanpaolo Holding International S.A. Nakon ove promene Banka ima jednog akcionara, a to je Intesa Sanpaolo Holding International.

Skupština Banke je na bazi prethodno izvršene promene u akcionarskoj strukturi Banke, usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju Banke, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, a što je registrovano kod Agencije za privredne registre rešenjem BD 37271/2017 od 5. maja 2017. godine.

Banka je ovlašćena od Narodne banke Srbije i registrovana za obavljanje poslova platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova, izdavanje platnih kartica, zatim za obavljanje poslova sa hartijama od vrednosti, izdavanja garancija i drugih oblika jemstva i u skladu sa odredbama Zakona o bankama, posluje na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti. Takođe, Banka je ovlašćena i za obavljanje poslova prodaje investicionih jedinica kao i za poslove zastupanja u osiguranju, uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije.

Na dan 31. decembra 2020. godine, sedište Banke nalazi se u Beogradu u ulici Milentija Popovića 7b. Mrežu Banke čine pripadajući organizacioni delovi i to: 4 regionalna centra sa 155 ekspoziture.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine imala 3.061 zaposlenih (31. decembar 2019. godine: 3.073 zaposlenih).

Napomene uz  
pojedinačne  
finansijske izveštaje  
za period od 01.01.  
do 31.12.2020. godine



## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

### 2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja

Ovi pojedinačni finansijski izveštaji (u daljem tekstu: finansijski izveštaji) Banke za 2020. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI ili IFRS).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, banke su obavezne da vode knjige i pripremaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama, članom 50. stav 2, propisano da banke, pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI) od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2020. godine*

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2020. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Banke, niti materijalno značajan efekat na priložene finansijske izveštaje Banke:

- Izmene konceptualnog okvira za izveštavanje, u primeni od 01. januara 2020. godine – Izmenama konceptualni okvir za izveštavanje postaje obuhvatniji, sa ciljem da obezbedi Odboru za međunarodne računovodstvene standarde potpuni set alata za uspostavljanje standarda. Pokriva sve aspekte uspostavljanja standarda počevši od cilja finansijskog izveštavanja, preko prezentacije do obelodanjivanja.
- Definicija poslovanja (Izmene MSFI 3), u primeni od 01. januara 2020. godine – predložene izmene imaju za cilj da pojašne primenu smernica u pogledu preciznog razlikovanja poslovanja od grupe sredstava, prilikom primene MSFI 3.
- Definicija koncepta materijalnosti (Izmene MRS 1 i MRS 8), u primeni od 01. januara 2020. godine – promene se odnose na izmenu definicije koncepta materijalnosti, praktične smernice u primeni koncepta materijalnosti, sa dodatnim fokusom na primenu materijalnosti u obelodanjivanjima računovodstvenih politika.
- Reforma referentnih kamatnih stopa (Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7), u primeni od 01. januara 2020. godine – izmene pomenutih standarda tretiraju neizvesnosti proistekle iz tekuće reforme međubankarskih kamatnih stopa (IBOR) i pretežno se odnose na finansijske instrumente koji se kvalifikuju za računovodstvo hedžinga. Obzirom da Banka do sada nije primenivala računovodstvo hedžinga, pomenute izmene nisu primenljive na poslovanje Banke.
- Produžetak privremenog izuzeća od primene MSFI 9 (izmene MSFI 4) – u primeni od 1. januara 2020. godine. Izmene se odnose na promenu roka do kog je privremeno dozvoljeno izuzeće MSFI 4 Ugovori o osiguranju od primene MSFI 9 Finansijski instrumenti, te se zahteva od entiteta da primene MSFI 9 za godišnje periode koji počinju nakon 1. januara 2023. godine (umesto 1. januara 2021. godine).

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu*

U trenutku odobrenja priloženih finansijskih izveštaja, objavljeni su sledeći standardi i tumačenja koji su primenljivi u narednim izveštajnim periodima:

- Ustupci u plaćanju zakupa usled Covid-19 (Izmene MSFI 16) u primeni za izveštajne periode od 1. juna 2020. godine sa dozvoljenom ranijom primenom – Kao odgovor na Covid-19 pandemiju, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je izmene MSFI 16 Lizing kako bi dozvolio zakupcima da ustupke u plaćanju zakupa ne smatraju modifikacijama zakupa, ukoliko su ustupci direktna posledica Covid-19 i ispunjavaju određene uslove. Posledično, ovakvi ustupci u plaćanju zakupa biće računovodstveno tretirani kao varijabilna plaćanja zakupa i priznata u bilansu uspeha.

Banka se opredelila za raniju primenu ove izmene MSFI 16 i primenila izuzeće u 2020. godini. Efekti su obelodanjeni u napomeni 19.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (Nastavak)*

Rukovodstvo Banke trenutno razmatra uticaj sledećih standarda i tumačenja na finansijske izveštaje Banke, kao i datum njihovog stupanja na snagu:

- Reforma referentne kamatne stope – Druga faza (izmene u standardima MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 u primeni od 1. januara 2021. godine – promene IBOR reforme odnose se na modifikaciju finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i obaveza po osnovu lizinga, posebne zahteve računovodstva hedžinga i zahteve za obelodanjivanjem kroz primenu MSFI 7 koji odražavaju izmene u oblasti modifikacija i računovodstva hedžinga.
- Štetni ugovori – Troškovi izvršenja ugovora (izmene MRS 37) – izmene su u primeni za godišnje periode od 1. januara 2022. godine. Izmene preciziraju koje troškove entitet može uključiti u određivanje troškova izvršenja ugovora u svrhu procene štetnosti ugovora.
- Godišnja unapređenja MSFI standarda 2018-2020 – izmene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 su u primeni za godišnje periode od 1. januara 2022. godine. Izmene MSFI 16 su samo ilustrativne prirode, te datum primene nije definisan.
- Osnovna sredstva: Primanja pre namenske upotrebe (izmene MRS 16) u primeni od 1. januara 2022. godine – svrha ovog projekta je da pojašni računovodstveni tretman neto priliva od prodaje proizvedenih sredstava u toku dovođenja osnovnog sredstva u stanje korišćenja.
- Referenca na konceptualni model (izmene MSFI 3) u primeni od 1. januara 2022. godine.
- MSFI 17 Ugovori o osiguranju, u primeni od 1. januara 2023. godine – MSFI 17 definiše zahteve za kompanije koje izveštavaju o informacijama koje se tiču ugovora o osiguranju kao i ugovora o reosiguranju.
- Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (izmene MRS 1) u primeni od 1. januara 2023. godine – opšti pristup klasifikaciji obaveza u MRS 1 koji se zasniva na ugovorenim aranžmanima koji postoje na dan izveštavanja.
- Izmene MSFI 17 u primeni od 1. januara 2023. godine – izmene imaju za cilj da pomognu kompanijama u implementaciji standarda i olakšaju im da pojašne svoje finansijske performanse.
- Prodaja ili doprinos sredstava u odnosu investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (Izmene MSFI 10 i IAS 28) - opciono sa neograničenim datumom primene.

Priloženi finansijski izveštaji su pojedinačni u smislu da uključuju nekonsolidovane pozicije potraživanja, obaveza, rezultate poslovanja, promene na kapitalu i tokove gotovine Banke bez uključivanja zavisnih pravnih lica – Intesa Leasing d.o.o. Beograd, i Intesa Invest koji su 100% u vlasništvu Banke. Prilikom vrednovanja ovih učešća, Banka primenjuje metod nabavne vrednosti, tj. troška. Ukupna aktiva zavisnog društva Intesa Leasing d.o.o. Beograd čini 3,04% (31.12.2019.: 2,44%), a Intesa Invest a.d. Beograd čini 0,03% (31.12.2019.: 0,03%) ukupne aktive Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

Banka je u skladu sa odredbama MSFI 10 "Konsolidovani finansijski izveštaji" izuzeta od sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, obzirom da najviše matično lice, Intesa Sanpaolo S.p.A., regularno sastavlja i objavljuje konsolidovane finansijske izveštaje koji su u skladu sa MSFI odobrenim od strane EU. Ovi izveštaji se objavljuju na zvaničnom veb sajtu Intesa Sanpaolo Grupe: [www.group.intesasanpaolo.com](http://www.group.intesasanpaolo.com).

Iako je Banka, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, u obavezi da sastavlja godišnje konsolidovane finansijske izveštaje i iste dostavlja Agenciji za privredne registre, Banka koristi svoje pravo predviđeno odredbama Zakona o bankama, član 55, stav 4, da na bazi saglasnosti koje dobije od Narodne banke Srbije podređena društva ne uključi u godišnju reviziju svojih finansijskih izveštaja na konsolidovanoj osnovi.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidivoj budućnosti.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.2 Uporedni podaci

Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2019. godinu, osim promene procene korisnog veka upotrebe nematerijalnih ulaganja, na način kako je to prikazano u Napomeni 2.15 Nematerijalna ulaganja i promene modela vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, obelodanjene u Napomeni 28.1. Kreditni rizik.

### 2.3 Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja

#### *Korišćenje procenivanja*

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da mogu prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

#### *Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava*

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat za kreditne obaveze i izdate garancije. Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika, obelodanjene su u Napomeni 28.1. Kreditni rizik.

#### *Klasifikacija finansijskih sredstava*

Banka procenjuje poslovni model u okviru kojeg se drže finansijska sredstva. Takođe, Banka procenjuje da li ugovoreni novčani tokovi finansijskih sredstava predstavljaju samo plaćanja kamate i glavnice (Napomena 2.7.2.).

#### *Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme („osnovnih sredstava“)*

Određivanje korisnog veka trajanja osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Zbog značaja stalnih sredstava u ukupnoj aktivi Banke, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati materijalno značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.3 Ključne računovodstvene procene i prosuđivanja (Nastavak)

#### *Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine*

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

#### *Rezervisanje po osnovu sudskih sporova*

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom (Napomena 23). Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Potencijalne obaveze, kao i stavke koje ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

#### *Odložena poreska sredstva*

Odložena poreska sredstva priznata su na sve neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 14(c)).

#### *Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa*

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 23.

#### *Lizing*

Inkrementalna stopa zaduživanja, koja se koristi kao diskontna stopa za vrednovanje sadašnje vrednosti lizing plaćanja, utvrđuje se analiziranjem internih izvora informacija o pozajmicama i koriguje kako bi reflektovala ugovorene uslove lizinga i tip sredstva koje je uzeto u lizing.

### 2.4 Prihodi od kamata i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.4. Prihodi od kamata i rashodi od kamata (nastavak)

Prihodi i rashodi od kamata se priznaju u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta, na:

- bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke) ili
- amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu POCI (nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni), Banka procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uključujući očekivane kreditne gubitke. U slučaju kredita koji su POCI, obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prihodi od kamata priznaju se na finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti kao i na dužničke instrumente koji se vrednuju preko ostalog rezultata. Rashodi od kamata priznaju se na finansijske obaveze koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Naknada za odobravanje kredita, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju metodom efektivne kamatne stope, tokom perioda trajanja kredita.

Nakon identifikacije objektivnih dokaza obezvređenja i priznavanja umanjenja vrednosti, prihod od kamata na ova potraživanja obračunava se primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost, odnosno korišćenjem kamatne stope koja se koristila za diskontovanje budućih tokova gotovine u svrhu odmeravanja gubitaka od umanjenja vrednosti.

### 2.5 Prihodi od naknada i provizija i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Prihodi od naknada i provizija po osnovu održavanja računa i servisiranja finansijskih instrumenata, priznaju se tokom vremena, kada je pružena usluga.

Prihodi po osnovu transakcija priznaju se u trenutku kada se transakcija dogodi.

Ugovor sa komitentom koji rezultira u priznavanju finansijskog instrumenta u finansijskim izveštajima Banke može biti delimično u opsegu MSFI 9, a delimično u opsegu standarda MSFI 15. Ukoliko je ovo slučaj, Banka prvo primenjuje MSFI 9 kako bi odvojila i vrednovala deo ugovora koji je u opsegu MSFI 9, a zatim primenjuje MSFI 15 na preostali deo ugovora.

### 2.6 Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.6. Preračunavanje stranih valuta (Nastavak)

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza i koji objavljuje Narodna Banka Srbije, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan i koji objavljuje Narodna Banka Srbije (Napomena 31).

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i prezentovane su u okviru pozicije neto prihoda/neto rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule (Napomena 7).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule nastale u obračunskom periodu i prezentovane su u okviru pozicije neto prihoda/(neto rashoda) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule (Napomena 7).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu na dan bilansa stanja.

### 2.7 Finansijski instrumenti

#### 2.7.1. Početno priznavanje finansijskih instrumenata

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Kako bi se utvrdila klasifikacija i vrednovanje, sva finansijska sredstva, izuzev derivata i instrumenata kapitala, Banka analizira kroz kombinaciju poslovnog modela upravljanja finansijskim sredstvom sa jedne, i karakteristikama ugovorenih novčanih tokova sa druge strane.

#### 2.7.2. Klasifikacija

##### *Finansijska sredstva*

Na dan inicijalnog priznavanja, finansijsko sredstvo se klasifikuje u skladu sa jednim od sledećih načina vrednovanja: po amortizovanoj vrednosti, fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko nije naznačeno kao FVTPL i ispunjava sledeće kriterijume:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i
- ugovorni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.7. Finansijski instrumenti (Nastavak)

#### 2.7.2. Klasifikacija (Nastavak)

##### *Finansijska sredstva (Nastavak)*

Dužnički instrument u okviru finansijskih sredstava se vrednuju kao FVOCI samo ukoliko ispunjava oba sledeća kriterijuma i nije naznačen kao FVTPL:

- cilj poslovnog modela sredstva je držanje sredstva radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaja i
- ugovoreni uslovi finansijskog sredstva dovode do novčanih tokova koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na stanje glavnice na određene datume.

Dužnički instrumenti u okviru finansijskih sredstava koja se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje sastoje se od državnih zapisa i obveznica Republike Srbije i prezentovana su u okviru pozicije Hartije od vrednosti.

Na dan inicijalnog priznavanja instrumenta kapitala koji se ne drži u portfoliju radi trgovanja, Banka može neopozivo da izabere prezentovanje naknadnih promena u fer vrednosti kroz ostali rezultat (OCI), na nivou konkretnog instrumenta kapitala. Za učešća u kapitalu u stanju na dan 31. decembar 2020. godine, osim investicija u zavisna pravna lica, Banka se opredelila za računovodstveno evidentiranje kao FVOCI obzirom da se radi o instrumentima koji nisu namenjeni trgovanju. Ovaj izbor sproveden je na bazi pojedinačnog instrumenta u momentu početnog priznavanja i ne može se opozvati.

Takođe, na datum inicijalnog priznavanja, Banka može neopozivo da klasifikuje sredstvo kao FVTPL, iako ono zadovoljava zahteve vrednovanja po amortizovanoj vrednosti ili kao FVOCI, i to samo u slučaju kada za cilj ima eliminisanje ili značajno smanjenje računovodstvene neusklađenosti koja bi u suprotnom nastala.

##### *Procena poslovnog modela*

Banka analizi poslovnih modela pristupa na nivou portfolija finansijskih sredstava, budući da on najbolje odražava način upravljanja poslovanjem i informacijama koje se dostavljaju rukovodstvu.

Informacije koje se razmatraju se odnose na politike i strategije vezane za portfolija, kao i primena istih u praksi. Konkretno, od značaja je da li je strategija rukovodstva zasnovana na zaradi ugovorenih kamatnih prihoda, usklađivanju perioda trajanja finansijskih sredstava i obaveza kojima se sredstva finansiraju, ili se strategija zasniva na realizaciji novčanih tokova kroz prodaju sredstava. Takođe, Banka razmatra informacije o načinu ocene i izveštavanja o performansama portfolija, zatim informacije o rizicima koji utiču na performanse portfolija i kako se njima upravlja. Pored toga, Banka sagledava učestalost, obim i vremenski trenutak prodaje finansijskih sredstava u proteklom periodima, razloge za prodaju i planove o prodaji finansijskih sredstava u budućem periodu.

Finansijska sredstva kojima se upravlja sa ciljem trgovanja, i čije se performanse procenjuju na bazi fer vrednosti, vrednuju se kao FTVPL budući da se ne drže u portfoliju sa ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova niti se drže sa dvostrukim ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje.

##### *Procena da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja kamate i glavnice*

Za potrebe procene, „glavnica“ predstavlja fer vrednost finansijskog sredstva na datum inicijalnog priznavanja. „Kamata“ se definiše kao nadoknada za vremensku vrednost novca i za kreditni rizik povezan sa stanjem glavnice tokom konkretnog vremenskog perioda, kao i za ostale osnovne rizike kreditiranja (kao što je rizik likvidnosti, administrativni troškovi) i profitnu marginu.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

#### 2.7.2. Klasifikacija (Nastavak)

##### *Procena da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja kamate i glavnice (Nastavak)*

Prilikom procenjivanja da li ugovoreni novčani tokovi predstavljaju samo plaćanja kamate i glavnice (solely payment of principal and interest - SPPI), Banka razmatra ugovorene uslove finansijskih instrumenata i da li isti sadrže odredbe koje bi mogle promeniti vreme ili iznos ugovorenih novčanih tokova, a koje bi rezultirale u fer vrednovanju instrumenata. Ključni ugovoreni uslovi koji se razmatraju prilikom procene su: karakteristike leveridža, opcija produžetka ili prevremene otplate, karakteristike koje ograničavaju pravo Banke na novčane tokove na iznos konkretnog sredstva kao i karakteristike koje dovede do modifikacije vremenske vrednosti novca, kao što je periodično usklađivanje kamatnih stopa kod finansijskih sredstava sa varijabilnom kamatnom stopom.

##### *Reklasifikacije*

Finansijska sredstva se reklasifikuju samo u slučaju promene poslovnog modela upravljanja tim finansijskim sredstvima. Reklasifikacija se vrši u skladu sa odredbama definisanim MSFI.

Finansijske obaveze se ne reklasifikuju.

##### *Finansijske obaveze*

Banka je finansijske obaveze vrednovala po amortizovanoj vrednosti, osim derivata koje evidentira kao FTVPL sa efektima usklađivanja fer vrednosti kroz bilans uspeha.

#### 2.7.3. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

##### *Finansijska sredstva*

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko važi bilo koji od sledećih kriterijuma:

- došlo je do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva;
- Banka je prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu;
- Banka je ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim;
- došlo je do otpisa potraživanja; i
- desile su se naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva (Napomena 2.7.4.).

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je zaključila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulativni dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha u slučaju dužničkih hartija FVOCI. Međutim, u slučaju akumuliranog dobitka/gubitka priznatog kroz ostali rezultat za instrumente kapitala koji se vrednuju kroz FVOCI, isti neće biti priznat kroz bilans uspeha prilikom prestanka priznavanja već preko kapitala.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

#### 2.7.3. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (nastavak)

##### *Finansijske obaveze*

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Banka takođe prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

#### 2.7.4. Promena ugovorenih novčanih tokova

##### *Finansijska sredstva*

Ukoliko su ugovoreni uslovi finansijskog sredstva naknadno izmenjeni, Banka procenjuje da li su novčani tokovi modifikovanog sredstva značajno drugačiji. Ukoliko jesu, ugovorena prava na novčane tokove originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim. U ovom slučaju, prestaje se sa računovodstvenim priznavanjem originalnog finansijskog sredstva i novo finansijsko sredstvo se priznaje po fer vrednosti.

Ključni kriterijumi značajne modifikacije su aneksiranje ugovora radi usklađivanja sa komercijalnim uslovima za performing klijente, promena valute, promena dužnika, uvođenje ugovorne klauzule „plati ako možeš“, uvođenje klauzule konverzije duga u kapital.

Kada su originalno ugovoreni novčani tokovi finansijskog sredstva naknadno ugovorno izmenjeni, a takva modifikacija ne dovodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva, Banka ponovo obračunava bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva kao sadašnju vrednost reugovorenih budućih novčanih tokova, diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom i priznaje, kao gubitak ili dobitak od modifikacije prikazan na poziciji neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iznos koji je proistekao usled usklađivanja s novom bruto knjigovodstvenom vrednošću.

Napred navedeni dobitci ili gubici se amortizuju tokom preostalog vremenskog perioda modifikovanog finansijskog sredstva. U skladu sa zahtevima MSFI 9, u narednim periodima će gubitak od modifikacije biti amortizovan kroz prihode od kamata do kraja perioda trajanja kredita

#### 2.7.5. Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike

##### *Finansijske obaveze*

Banka prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti finansijske obaveze i nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.7. Finansijski instrumenti (nastavak)

#### 2.7.5. Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike (Nastavak)

##### *Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka*

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke kod dužničkih finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, priznaju se kroz ostali rezultat i bilans uspeha, i njima se ne sme umanjiti knjigovodstvena vrednost u bilansu stanja.

Nakon početnog priznavanja, na svaki datum izveštavanja vrši se obračun rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, nivo obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI). Banka vrši procene obezvređenja na bazi *“forward-looking”* modela očekivanih gubitaka u skladu sa MSFI 9.

Obezvređenje se vrednuje po jednom od sledećih pristupa:

- 12-mesečni očekivani kreditni gubici – ovo su očekivani kreditni gubici koji nastaju ukoliko nastupi status neizmirenja obaveza u toku 12 meseci nakon datuma izveštavanja i primenjuju su finansijske instrumente koji pripadaju nivou obezvređenja 1.
- očekivani gubici tokom celog trajanja finansijskog instrumenta (“Lifetime”) – navedeni kreditni gubici su posledica mogućih događaja neizmirenja obaveza tokom celog očekivanog života finansijskog instrumenta i primenjuju se na finansijske instrumente koji pripadaju nivoima obezvređenja 2 i 3.

Vrednovanje očekivanih gubitaka tokom celog trajanja finansijskog instrumenta primenjuje se ukoliko je kreditni rizik finansijskog sredstva na dan izveštavanja značajno povećan u odnosu na inicijalni datum priznavanja tog sredstva, dok se u suprotnom primenjuje vrednovanje 12-mesečnih očekivanih kreditnih gubitaka.

Detalji u vezi sa politikom kreditnog rizika mogu se naći u Napomeni 28.1. Kreditni rizik.

##### *Otpis vrednosti nenaplativih potraživanja*

Otpis finansijskih sredstava se radi u skladu sa Procedurom o isknjižavanju vrednosti nenaplativih potraživanja. Predmet otpisa su potraživanja koja ispunjavaju sledeće uslove: postoji docnja u naplati konkretnog potraživanja duža od 360 dana; Banka nije uspela da naplati potraživanje i pored sprovođenja svih aktivnosti naplate definisanih svojim politikama i procedurama; započeti su sudski postupci namirenja potraživanja; vrednost potraživanja je u potpunosti pokrivena ispravkom vrednosti. Izuzetno, i potraživanja koja ne ispunjavaju gore navedene uslove mogu biti isknjižena ukoliko je takvu odluku doneo nadležni organ, PAC (*Problem Asset Committee*), a u skladu sa ovlašćenjima delegiranim od strane Upravnog odbora.

#### 2.7.6. Reprogramirani krediti

Ukoliko se proceni da su problemi dužnika i kašnjenje u izvršavanju obaveza prema Banci privremenog karaktera, odnosno da bi klijent pod nešto izmenjenim ugovornim uslovima mogao ponovo postati uredan u plaćanju obaveza, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Nakon izmene uslova ne smatra se da je kredit dospelo. Reprogramirani krediti se kontinuirano prate i kontrolišu kako bi se osiguralo ispunjenje svih uslova, kao i budućih plaćanja.



## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.8 Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i Krediti i potraživanja od komitenata (u daljem tekstu: Krediti i potraživanja)

Pozicija krediti i potraživanja uključuje:

- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Inicijalno priznavanje ovakvih kredita i potraživanja je po fer vrednosti uvećano za direktne transakcione troškove, dok se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope (Napomena 2.7.2); i
- Kredite i potraživanja koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u skladu sa poslovnim modelom ili karakteristikama novčanih tokova.

Na dan 31. decembar 2020. godine Banka nema u kreditnom portfoliju kredite i potraživanja koji ispunjavaju kriterijume vrednovanja po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

### 2.9 Hartije od vrednosti

Pozicija hartija od vrednosti u bilansu stanju uključuje:

- Dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI)  
Za dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju kao FVOCI, dobici ili gubici od usklađivanja sa tržišnom vrednošću se priznaju kroz OCI, osim prihoda od kamata, očekivanih kreditnih gubitaka i kursnih razlika koje se priznaju kroz bilans uspeha.
- Dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti  
Za korporativne obveznice u dinarima, koje su klasifikovane kao dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, prihoda od kamata utvrđen metodom efektivne kamatne stope i očekivani kreditni gubici se priznaju kroz bilans uspeha.  
Kada dođe do prestanka priznavanja dužničkih hartija koje se vrednuju kao FVOCI, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat kroz ostali rezultat u kapitalu reklasifikuje se iz pozicije kapitala u bilans uspeha.
- Učešća u kapitalu koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, i ne uključuju ulaganja u zavisne i pridružene entitete.  
Za učešća u kapitalu koja se računovodstveno evidentiraju kao FVOCI, promene u fer vrednosti nakon inicijalnog priznavanja prijavljuju se u kapitalu i nikada se ne mogu priznati kroz bilans uspeha, čak ni u trenutku prodaje. Akumulirani dobici ili gubici priznati u ostalom rezultatu prenose se na neraspoređenu dobit prilikom prestanka priznavanja ulaganja. Učešća u kapitalu koja se računovodstveno evidentiraju kao FVOCI nisu predmet obezvređenja. Dividende po osnovu učešća u kapitalu se računovodstveno evidentiraju u bilansu uspeha.
- Dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)  
Za dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju kao FVTPL, dobici i gubici od usklađivanja sa tržišnom vrednošću se priznaju kroz bilans uspeha i nisu predmet obezvređenja.
- Akcije koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)  
Za akcije koje se vrednuju kao FVTPL, dobici i gubici od usklađivanja sa tržišnom vrednošću se priznaju kroz bilans uspeha.  
Prihodi od kamata na hartije od vrednosti Republike Srbije se obračunavaju i pripisuju dnevno i priznaju u bilansu uspeha.  
Prihodi od dividendi, po osnovu ulaganja u akcije drugih pravnih lica, i prihodi po osnovu učešća u kapitalu drugih pravnih lica prikazuju se kao prihodi u trenutku kada se utvrdi pravo akcionara da prime isplatu.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.10 Potraživanja po osnovu derivata i obaveze po osnovu derivata (u daljem tekstu: derivati)

Banka u svom portfoliju ima finansijske derivate koji kao osnovnu tržišnu varijablu (underlying) imaju valutni kurs. Derivati koje Banka koristi su valutni swap (FX swap) i valutni forward (FX forward). Za potrebe računovodstvenog evidentiranja, derivati su klasifikovani kao finansijski instrumenti namenjeni trgovini, odnosno vode se u bilansu stanja po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznos nominalne glavnice (notional amount) na koji se ugovara odnosni derivat evidentira se vanbilansno, a bilansno se u aktivi ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna fer vrednost derivata. Inicijalno priznavanje fer vrednosti vrši se samo za one derivate za koje postoji tržišna cena istog ili sličnog derivata na organizovanom tržištu, a koja se razlikuje od cene po kojoj je Banka ugovorila derivat. Derivati koje Banka ugovara sa klijentima koji posluju u Srbiji samim tim nemaju inicijalno priznatu fer vrednost, jer u zemlji ne postoji aktivno tržište derivata. Banka će u momentu razvoja aktivnog tržišta derivata, tj. kada uporedni podaci sa tržišta derivata postanu raspoloživi, preko bilansa stanja (sredstvo ili obaveza) i bilansa uspeha (inicijalno pozitivna ili negativna fer vrednost) evidentirati razliku između tržišne cene transakcije i inicijalne fer vrednosti derivata utvrđene primenom metodologije vrednovanja.

U skladu sa važećom računovodstvenom politikom Banke, fer vrednost finansijskih instrumenata namenjenih trgovanju usklađuje se na kraju meseca, pri čemu se efekat promene fer vrednosti derivata evidentira u bilansu uspeha kao povećanje fer vrednosti ili smanjenje fer vrednosti. Pozitivna fer vrednost derivata se iskazuje kao potraživanje po osnovu derivata, a negativna fer vrednost derivata kao obaveza po osnovu derivata. Prestanak priznavanja derivata vrši se u momentu kada ističu ugovorna prava i obaveze (razmena gotovinskih tokova) proistekle iz derivata, odnosno na datum izvršenja. Krajnji efekat usklađivanja fer vrednosti se u tom trenutku za valutne finansijske derivate (kakve Banka trenutno jedino ugovara) evidentira na računu realizovanih kursnih razlika, a sva prethodna knjiženja fer vrednosti i njene promene (mesečno knjižene pozitivne i negativne fer vrednosti) se storniraju.

Usled činjenice da ne postoji aktivno tržište derivata na srpskom finansijskom tržištu i samim tim ne postoji mogućnost da fer vrednost derivata bude objektivno utvrđena (kotirana cena), Banka za obračun fer vrednosti koristi metodologiju diskontovanja budućih gotovinskih tokova koji proističu iz derivata. Navedena metoda obračuna je opšteprihvaćena od strane svih učesnika u transakcijama sa derivatima na tržištima zemalja gde se derivatima organizovano trguje, a izračunata fer vrednost predstavlja pouzdanu procenu cene derivata koja bi bila postignuta u transakcijama na razvijenom tržištu derivata.

Metodologija u najvećoj mogućoj meri inkorporira u sebe tržišne faktore (srednja vrednost deviznog kursa, tržišne kamatne stope i sl.) i konzistentna je sa opšteprihvaćenim finansijskim metodologijama za određivanje vrednosti derivata. Banka najmanje jednom mesečno vrši back-testing i kalibraciju primenjene metodologije obračuna fer vrednosti koristeći tržišne varijable i alternativne metode obračuna.

### 2.11 Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci i Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, navedene finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

U okviru navedene pozicije obaveze po primljenim kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove i naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po primljenim kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.12 Ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

### 2.13 Prebijanje finansijskih instrumenta

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

### 2.14 Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, u izveštaju Bilans stanja, iskazuju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije i sredstva obavezne rezerve u stranoj valuti izdvojena na posebnim računima kod Narodne banke Srbije. Pomenuta sredstva su visoko likvidna finansijska sredstva sa ugovorenim ročnošću do 3 meseca i nose zanemarljiv rizik promene njihove fer vrednosti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se računovodstveno evidentiraju po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

### 2.15 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se sastojе od softvera, licenci i nematerijalnih ulaganja u pripremi. Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti.

Stecene licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe (od 5 do 10 godina).

Troškovi računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju softvera u upotrebu. Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Banka, i koji će verovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana, priznaju se kao nematerijalna imovina. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući deo pripadajućih režijskih troškova.

Nematerijalna imovina se otpisuju redovno u toku godine na teret poslovnih rashoda obračunom amortizacije u skladu sa procenjenim korisnim vekom upotrebe i to za sve obračunske periode:

	2020.	2019.
Licence i slična prava	10% - 20%	10% - 20%
Softveri izuzev Core informacionog sistema	20% - 50%	20% - 50%
Core informacioni sistem	10% - 14,29%	14,29%

U poređenju sa 2019. godinom, nije bilo promena u procenjenom korisnom vekom upotrebe nematerijalne imovina, sem kod jednog od tri dela Core informacionog sistema, čiji je procenjeni rok korišćenja produžen sa 7 na 10 godina.

Nematerijalnu imovina uključuju i ulaganja u softvere u pripremi koja se ne amortizuju, budući da nisu još uvek u upotrebi.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.16. Nekretnine, postrojenja, oprema, i investicione nekretnine, sredstva uzeta u lizing i stalna sredstva namenjena prodaji

#### 2.16.1. Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine

##### (a) Nekretnine, postrojenja i oprema

Osnovna sredstva (nekretnine, postrojenja i oprema) su materijalna sredstva:

- koja Banka drži za sopstvenu upotrebu, za pružanje usluga iz svoje registrovane delatnosti ili u administrativne svrhe, i
- za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog vremenskog perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo:

- kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u Banku i
- kada nabavna vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmeri.

Pri početnom priznavanju, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci osnovnog sredstva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Nekretnine, postrojenja i oprema se nakon početnog priznavanja odmeravaju ili po modelu revalorizacije/fer vrednosti ili po modelu nabavne vrednosti.

Revalorizacija se vrši dovoljno redovno kako bi se obezbedilo da se knjigovodstvena vrednost bitno ne razlikuje od vrednosti do koje bi se došlo korišćenjem modela fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda.

Na dan 31. decembra 2020. godine po modelu revalorizacije/fer vrednosti odmeravaju se građevinski objekti, dok se ostala osnovna sredstva odmeravaju po modelu nabavne vrednosti.

##### (b) Investicione nekretnine

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka ne poseduje ni jednu nekretnine kao investicije u cilju ostvarenja prihoda po osnovu zakupnina, kao i porasta vrednosti nekretnina na tržištu.

U skladu sa MRS 40, investicione nekretnine se priznaju kao sredstvo ako i samo ako:

- je verovatno da će entitet u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i
- se nabavna vrednost investicione nekretnine može pouzdano odmeriti.

Investiciona nekretnina se u početku odmerava po nabavnoj vrednosti/ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno odmeravanje. Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se odmerava po fer vrednosti. Dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promene fer vrednosti investicione nekretnine se priznaje u bilansu uspeha za period u kome je nastao.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.16. **Nekretnine, postrojenja, oprema, i investicione nekretnine, sredstva uzeta u lizing i stalna sredstva namenjena prodaji (Nastavak)**

#### 2.16.1. **Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine (Nastavak)**

(c) *Sredstva uzeta u lizing*

Prilikom zaključenja ugovora, Banka procenjuje da li ugovor sadrži komponente lizinga. Ugovor sadrži komponente lizinga ukoliko prenosi pravo kontrole korišćenja sredstva u određenom vremenskom periodu, u zamenu za nadoknadu. Kako bi se procenilo da li ugovor prenosi ovo pravo, Banka koristi definiciju lizinga iz IFRS 16 standarda. Ovakva politika je primenjena na ugovore koji su potpisani (ili izmenjeni) počevši od 1. januara 2019. godine, od kada je i pomenuti standard u primeni.

#### **Banka kao primalac lizinga**

Prilikom zaključenja ugovora koji sadrži komponentu lizinga, ili u momentu njegove izmene, Banka alocira ugovorenu nadoknadu na svaku komponentu lizinga na bazi odgovarajuće pojedinačne cene svake komponente.

Banka priznaje sredstvo sa pravom korišćenja i odgovarajuću obavezu za lizing na početku lizing ugovora. Sredstvo sa pravom korišćenja se inicijalno vrednuje po nabavnoj vrednosti, koja uključuje inicijalni iznos obaveze za lizing, korigovan za lizing plaćanje izvršeno na dan ili pre početka lizinga, uvećan za inicijalno nastale direktne troškove i procenjene troškove neophodne za vraćanje sredstva u prvobitno stanje u slučaju zakupa poslovnog prostora.

Pored navedenog, trošak sredstva sa pravom korišćenja uključuje i:

- sva plaćanja po osnovu zakupa izvršena na ili pre prvog dana trajanja zakupa, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom;
- sve početne direktne troškove koje je stvorio zakupac; i
- procenu troškova koje će zakupac stvoriti prilikom demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje kako je to navedeno u samom ugovoru o zakupu. Obaveza za navedene troškove za zakupca nastaje s prvim danom trajanja zakupa, ili kao posledica korišćenja predmetne imovine tokom određenog perioda.

Sredstvo sa pravom korišćenja se naknadno amortizuje korišćenjem linearne metode u periodu od početka do dospeća ugovora. Takođe, periodično se procenjuje da li je ovo sredstvo obezvređeno i, ukoliko jeste, njegova knjigovodstvena vrednost se umanjuje za iznos procenjenog obezvređenja, a takođe se koriguje vrednost obaveze za lizing.

Banka kao zakupac koristi praktične olakšice predviđene standardom, tako da kratkoročne zakupe (do 1 godine) i zakupe male vrednosti (kada je vrednost predmeta lizinga, kao novog, manja od EUR 5.000 bez poreza), ne priznaje kao imovinu sa pravom korišćenja, a sva plaćanja koja nastanu po osnovu takvih zakupa priznaju se kao trošak perioda.

Na početni datum lizinga, lizing obaveza se meri po sadašnjoj vrednosti svih budućih plaćanja po osnovu lizing obaveze koja nisu izvršena na taj dan. Buduća plaćanja diskontuju se primenom kamatne stope sadržane u lizingu ako je tu stopu moguće lako utvrditi. Kada kamatnu stopu nije moguće lako utvrditi, koristi se inkrementalna stopa zaduživanja zakupca važeća na prvi dan trajanja zajma.

Plaćanja po osnovu lizinga uključena u merenje obaveze po osnovu istog na prvi dan njegovog trajanja, obuhvataju sledeća plaćanja za pravo korišćenja predmetne imovine tokom trajanja zakupa, koja nisu izmirena na prvi dan trajanja zakupa:

- fiksna plaćanja, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom;
- promenljiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno merena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja zakupa;

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.16. **Nekretnine, postrojenja, oprema, i investicione nekretnine, sredstva uzeta u lizing i stalna sredstva namenjena prodaji (Nastavak)**

#### 2.16.1. **Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine (Nastavak)**

(c) *Sredstva uzeta u lizing (Nastavak)*

#### **Banka kao primalac lizinga (Nastavak)**

- iznose koji se očekuje da dospeju na plaćanje zakupcu u okviru garantovanog ostatka vrednosti;
- cenu korišćenja opcije otkupa ukoliko postoji realna verovatnoća da će zakupac iskoristiti tu opciju; i
- kazne za raskid zakupa, ukoliko period trajanja zakupa pokazuje da je zakupac iskoristio tu opciju.

Nakon početnog priznavanja, obaveze po osnovu lizinga, dalje se mere tako da se:

- povećava njihova knjigovodstvena vrednost kako bi se uzela u obzir kamata na obavezu po osnovu lizinga;
- umanjuje njihova knjigovodstvena vrednost kako bi se uzela u obzir izvršena plaćanja po osnovu lizinga; i
- ponovno meri knjigovodstvena vrednost kako bi se uzele u obzir sve eventualne ponovne procene ili izmene zakupa od značaja za njegovu ponovnu procenu.

Kamata na obavezu po osnovu lizinga u svakom periodu tokom trajanja istog, biće jednaka iznosu koji daje konstantnu periodičnu stopu kamata na preostali deo obaveze po osnovu zakupa.

Zakupac ponovo meri obavezu po osnovu zakupa diskontovanjem revidiranih plaćanja za zakup i to po revidiranoj diskontnoj stopi (za preostali period) u slučaju nastanka:

- promene trajanja zakupa i
- promene u proceni opcije otkupa predmetne imovine.

#### **Modifikacije zakupa (lizinga)**

Modifikacija zakupa se obračunava kao posebni zakup onda kada:

- ta modifikacija proširuje obim zakupa dodajući mu pravo na korišćenje jedne ili više dodatnih stavki imovine, i ujedno
- se zakupnina povećava srazmerno samostalnoj ceni datog proširenog obima i svih neophodnih usklađivanja te samostalne cene kako bi odražavala okolnosti konkretnog ugovora.

Kod modifikacije zakupa koje se ne obračunavaju kao posebni zakup, sa danom stupanja na snagu tih modifikacija, vrše se aktivnosti predviđene standardom u delu raspoređivanja naknade iz modifikovanog ugovora, utvrđivanja trajanja modifikovanog zakupa, kao i ponovnog merenja obaveze po osnovu lizinga diskontovanjem revidiranih plaćanja za zakup i to po revidiranoj diskontnoj stopi.

Kod modifikacije zakupa koje se ne obračunavaju kao posebni zakup, obračunava se ponovno merenje obaveze po osnovu zakupa tako što se:

- umanjuje knjigovodstvena vrednost imovine s pravom korišćenja kako bi održavala delimično ili potpuno otkazivanje zakupa za one modifikacije kojima se smanjuje obim zakupa. Svaki dobitak ili gubitak u vezi sa delimičnim ili potpunim otkazivanjem zakupa priznaje se u bilansu uspeha;
- vrši odgovarajuće usklađivanje kod imovine s pravom korišćenja za sve druge modifikacije zakupa.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.16. Nekretnine, postrojenja, oprema, i investicione nekretnine, sredstva uzeta u lizing i stalna sredstva namenjena prodaji (Nastavak)

#### 2.16.1. Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine (Nastavak)

(c) Sredstva uzeta u lizing (Nastavak)

##### Modifikacije zakupa (lizinga) (Nastavak)

Kao odgovor na Covid-19 pandemiju, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je izmene MSFI 16 Lizing kako bi dozvolio zakupcima da ustupke u plaćanju zakupa ne smatraju modifikacijama zakupa, ukoliko su ustupci direktna posledica Covid-19 i ispunjavaju određene uslove. Posledično, ovakvi ustupci u plaćanju zakupa su računovodstveno tretirani kao varijabilna plaćanja zakupa i priznata u bilansu uspeha. Banka je primenila ovo izuzeće u 2020. godini. Efekti su obelodanjeni u napomeni 19.

Banka prikazuje sredstvo sa pravom korišćenja u okviru pozicije Nekretnine, postrojenja i oprema a odnosi se na zakup nepokretnosti, automobila, ICT opreme i ostale opreme, dok obavezu po osnovu lizinga prikazuje o okviru pozicije Ostale obaveze u finansijskim izveštajima.

(d) Amortizacija

Amortizacija se ravnomerno obračunava na revalorizovanu nabavnu vrednost nekretnina i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja za sve obračunske periode:

	2020.	2019.
Građevinski objekti	3% - 5%	3% - 5%
Kompjuterska oprema	20%	20%
Nameštaj i druga oprema	7% - 25%	7% - 25%

Amortizacija sredstava sa pravom korišćenja obračunava se po stopama koje odgovaraju vrsti konkretnog predmeta lizinga.

Kod utvrđivanja osnovice za amortizaciju, nabavna odnosno procenjena vrednost se ne umanjuje za iznos preostale (rezidualne) vrednosti zato što se procenjuje da je ona posle korisnog veka trajanja jednog osnovnog sredstva jednaka nuli.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca, u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira, i po potrebi koriguje, na datum svakog bilansa stanja. Promena u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvata se kao promena u računovodstvenim procenama.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili ostalih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (Napomena 14(c)).

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.16. Nekretnine, postrojenja, oprema, i investicione nekretnine, sredstva uzeta u lizing i stalna sredstva namenjena prodaji (Nastavak)

#### 2.16.2. Stalna sredstva namenjena prodaji

U skladu sa MSFI 5 "Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja", Banka klasifikuje stalnu imovinu kao imovinu koja se drži radi prodaje ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Imovina klasifikovana kao imovina namenjena prodaji mora biti dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i njena prodaja mora biti verovatna.

Da bi prodaja bila verovatna, rukovodstvo Banke mora da bude posvećeno planu za prodaju imovine, da je program za pronalaženje kupca već počeo i da je imovina prisutna na tržištu po ceni koja je razumna u odnosu na njenu sadašnju fer vrednost. Imovina treba da bude prodana u roku od jedne godine od datuma priznavanja. Događaji ili okolnosti koji su van kontrole Banke mogu dovesti do produženja perioda završetka prodaje i na više od godinu dana.

Imovina koja se klasifikuje kao imovina koja se drži za prodaju se odmerava po nižem od sledeća dva iznosa:

- po knjigovodstvenoj vrednosti, ili
- fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje.

Banka ne amortizuje stalnu imovinu sve dok je klasifikovana kao imovina koja se drži za prodaju.

### 2.17 Obezvređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine Banke.

Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a), kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

### 2.18 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja, i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza, i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene, rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze, rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama, i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama (Napomena 29), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.19 Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima posle datuma bilansa stanja.

### 2.20 Primanja zaposlenih

#### (a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca, u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa.

Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih, i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

#### (b) Obaveze po osnovu restrukturiranja

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa, prilikom dobrovoljnog odlaska u penziju, ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu.

Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno da je obavezna da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim radnikom, u skladu sa detaljnim zvaničnim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

#### (c) Obaveze po osnovu ostalih naknada

U skladu sa Zakonom o radu kao i članom 31. Kolektivnog ugovora, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Rezervisanje sredstava za otpremnine, kao i za neiskorišćene godišnje odmore, formirano je na bazi izveštaja nezavisnog aktuara, i isto je iskazano u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata (Napomena 23(c)).

### 2.21 Porezi i doprinosi

#### (a) Porez na dobit

##### Tekući porez

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit pravnih lica od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Banke.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.21 Porezi i doprinosi (Nastavak)

#### (a) Porez na dobit (Nastavak)

##### Tekući porez (Nastavak)

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike, na način kako je definisano poreskim propisima kroz poreski bilans koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza, osim u slučaju:

- statusne promene koja ima za posledicu prestanak društva, kada se poreska prijava podnosi u roku od 60 dana od dana statusne promene; i
- stečajnog dužnika ili pravnog lica u likvidaciji nad kojima je u toku godine obustavljen stečajni postupak usled prodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica, odnosno obustavljen postupak likvidacije - poreska prijava podnosi se u roku od 15 dana od pravosnažnosti rešenja o obustavi stečajnog/likvidacionog postupka.

##### Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza, u finansijskim izveštajima, i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti, odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno, izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih ili suštinski usvojenih, na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u dobitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno, u korist kapitala.

## 2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

### 2.21 Porezi i doprinosi (Nastavak)

(a) Porez na dobit (Nastavak)

#### Transferne cene

Poreski bilans za 2020. godinu nije predat do dana finansijskih izveštaja Banke, s obzirom na to da je rok za predaju 180 dana od dana za koji se porez utvrđuje. Banka je obračunala poreske efekte na bazi Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Banka još uvek nije izvršila studiju transfernih cena, ali rukovodstvo smatra da po ovom osnovu neće imati materijalno značajne efekte na 2020. godinu jer do sada nije imala, ili je imala minimalne korekcije po osnovu transakcija sa povezanim licima, a u 2020. godini nije bilo značajnijih izmena u vrstama usluga u odnosu na prethodnu godinu.

(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda (Napomena 13).

### 2.22 Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 26). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

## 3. PRIHODI OD KAMATA I RASHODI OD KAMATA

(a) Prihodi od kamata i rashodi od kamata po sektorskoj strukturi prikazani su kako sledi:

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Prihodi od kamata</b>		
– NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	343.441	665.552
– Preduzeća	5.453.297	5.251.302
– Stanovništvo	13.555.052	13.405.152
– Javni sektor	2.156.714	2.710.332
– Strane banke i finansijske organizacije	86.038	102.139
– Strana lica	545.816	157.206
– Drugi komitenti	69.632	176.686
<b>Ukupno</b>	<b>22.209.990</b>	<b>22.468.369</b>
<b>Rashodi kamata</b>		
– NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	(104.373)	(112.565)
– Preduzeća	(276.880)	(568.610)
– Stanovništvo	(455.422)	(447.515)
– Javni sektor	(262.137)	(640.428)
– Strane banke i finansijske organizacije	(308.057)	(282.316)
– Strana lica	(3.714)	(4.181)
– Drugi komitenti	(3.190)	(24.566)
<b>Ukupno</b>	<b>(1.413.773)</b>	<b>(2.080.181)</b>
<b>Dobitak po osnovu kamata</b>	<b>20.796.217</b>	<b>20.388.188</b>

Ukupni priznati prihodi od kamata na obezvređene kredite u toku 2020. godine iznose RSD 29.992 hiljade (2019. godina: RSD 183.523 hiljada).

(b) Prihodi od kamata i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Prihodi od kamata</b>		
Po osnovu kredita	19.737.669	19.148.832
Po osnovu REPO poslova	58.484	203.250
Po obaveznoj rezervi	110.891	326.461
Po osnovu depozita	138.729	154.751
Po osnovu HOV	1.984.872	2.472.290
Po osnovu ostalih plasmana	179.345	162.785
<b>Ukupno</b>	<b>22.209.990</b>	<b>22.468.369</b>
<b>Rashodi kamata</b>		
Po osnovu kredita	(314.749)	(287.964)
Po osnovu depozita	(1.065.484)	(1.756.158)
Po osnovu lizinga MSFI 16	(33.222)	(35.616)
Ostali rashodi kamata	(318)	(443)
<b>Ukupno</b>	<b>(1.413.773)</b>	<b>(2.080.181)</b>
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>20.796.217</b>	<b>20.388.188</b>

### 3. PRIHODI OD KAMATA I RASHODI OD KAMATA (Nastavak)

(c) *Prihodi od kamata i rashodi od kamata po metodi vrednovanja prikazani su kako sledi:*

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Prihodi od kamata</b>		
Finansijska sredstva koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	20.287.433	19.996.079
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	1.922.557	2.472.290
<b>Ukupno</b>	<b>22.209.990</b>	<b>22.468.369</b>
<b>Rashodi kamata</b>		
Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(1.413.773)	(2.080.181)
<b>Ukupno</b>	<b>(1.413.773)</b>	<b>(2.080.181)</b>
<b>Neto prihod po osnovu kamata</b>	<b>20.796.217</b>	<b>20.388.188</b>

Prihodi od kamata koji na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 22.209.990 (2019. godina: RSD 22.468.369 hiljada) i u potpunosti su obračunati metodom efektivne kamatne stope.

### 4. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U hiljadama dinara	STANOVNIŠTVO		KOMITENTI (osim stanovništva)		UKUPNO	
	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.
<b>Prihodi od naknada i provizija</b>						
<i>Naknade za bankarske usluge:</i>						
– poslovi platnog prometa u zemlji	960.429	1.091.878	1.650.184	1.798.521	2.610.613	2.890.399
– poslovi platnog prometa u inostranstvu	208.139	160.260	740.268	773.982	948.407	934.242
– kreditni poslovi	84.481	83.801	190.666	77.023	275.147	160.824
– poslovi sa platnim karticama	999.081	992.106	3.261.250	3.538.390	4.260.331	4.530.496
<b>Ukupno</b>	<b>2.252.130</b>	<b>2.328.045</b>	<b>5.842.368</b>	<b>6.187.916</b>	<b>8.094.498</b>	<b>8.515.961</b>
Provizije po izdatim garancijama i akreditivima	205.762	185.451	666.296	575.158	872.058	760.609
Naknade za vođenje tekućih računa	2.068.373	1.993.618	469.740	485.757	2.538.113	2.479.375
Naknada za opšte uplatnice, EDB i Telekom	107.488	164.402	-	-	107.488	164.402
Ostale naknade i provizije	63.284	102.527	149.918	171.283	213.202	273.810
<b>Ukupno</b>	<b>4.697.037</b>	<b>4.774.043</b>	<b>7.128.322</b>	<b>7.420.114</b>	<b>11.825.359</b>	<b>12.194.157</b>
<b>Rashodi od naknada i provizija</b>						
<i>Naknade za usluge platnog prometa:</i>						
– u zemlji	-	-	(204.347)	(193.501)	(204.347)	(193.501)
– u inostranstvu	-	-	(176.416)	(169.569)	(176.416)	(169.569)
Naknade i provizije Narodne banke Srbije	-	-	(75.477)	(79.149)	(75.477)	(79.149)
Troškovi Kreditnog biroa	-	-	(110.611)	(134.496)	(110.611)	(134.496)
Troškovi iz poslovanja sa platnim karticama	-	-	(3.428.104)	(3.610.557)	(3.428.104)	(3.610.557)
Ostale naknade i provizije	-	-	(330.375)	(315.033)	(330.375)	(315.033)
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(4.325.330)</b>	<b>(4.502.305)</b>	<b>(4.325.330)</b>	<b>(4.502.305)</b>
<b>Dobitak po osnovu naknada i provizija</b>	<b>4.697.037</b>	<b>4.774.043</b>	<b>2.802.992</b>	<b>2.917.809</b>	<b>7.500.029</b>	<b>7.691.852</b>

## 5. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Prihodi od promene vrednosti</b>		
- valutni swap	574.915	153.156
- forward	17.454	11.622
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha-HOV	6.997	22.407
- zlato i srebro	21.618	16.317
- obaveza po osnovu kupljenih akcija Intesa Sanpaolo	38	225
<b>Ukupno</b>	<b>621.022</b>	<b>203.727</b>
<b>Rashodi od promene vrednosti</b>		
- valutni swap	(130.982)	(7.869)
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha-HOV	(15.658)	(5.715)
- zlato i srebro	(12.120)	(4.256)
- obaveza po osnovu kupljenih akcija Intesa Sanpaolo	(25)	(84)
<b>Ukupno</b>	<b>(158.785)</b>	<b>(17.924)</b>
<b>Neto dobitak</b>	<b>462.237</b>	<b>185.803</b>

## 6. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

### a) *Koji se vrednuju po fer vrednosti*

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Dobici po osnovu prestanka priznavanja</b>		
- finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	571	1.605
- finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	361.974	-
<b>Ukupno dobitak</b>	<b>362.545</b>	<b>1.605</b>
<b>Gubici po osnovu prestanka priznavanja</b>		
- finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(197)	(4.100)
<b>Ukupno gubitak</b>	<b>(197)</b>	<b>(4.100)</b>
<b>Neto dobitak/(gubitak)</b>	<b>362.348</b>	<b>(2.495)</b>

### b) *Koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti*

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Dobici po osnovu prestanka priznavanja</b>		
- finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	81.961	401.280
<b>Ukupno dobitak</b>	<b>81.961</b>	<b>401.280</b>
<b>Gubici po osnovu prestanka priznavanja</b>		
- finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	(608.649)
<b>Ukupno gubitak</b>	<b>-</b>	<b>(608.649)</b>
<b>Neto dobitak/(gubitak)</b>	<b>81.961</b>	<b>(207.369)</b>

U maju 2019. godine donet je Zakon o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima (Službeni glasnik RS br. 31/2019).

U skladu sa navedenim ispravku vrednosti postojećih potraživanja u CHF na dan konverzije Banka je ukinula u korist pozicije dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u iznosu 167.236 hiljada dinara. U okviru ove pozicije bilansa uspeha, Banka je računovodstveno evidentirala i ukidanje rezervisanja za sudske sporove u iznosu 3.021 hiljada dinara koji su se vodili po osnovu kredita u CHF koji su u 2019. konvertovani u dug indeksiran u EUR.

Sa druge strane, umanjenje iznosa dobijenog konverzijom preostalog duga klijenta banka je evidentirala u okviru pozicije gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti u iznosu 570.803 hiljade dinara. U okviru ove pozicije evidentirana su i ostala potraživanja od klijenata, koja su nastala po osnovu kredita u švajcarskim francima u iznosu 1.760 hiljada dinara.

Tokom 2020. godine ne postoje efekti po ovom osnovu.



## 7. NETO PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Neto prihodi po osnovu pozitivnih kursnih razlika	1.332.561	3.319.909
Neto rashodi od negativnih kursnih razlika po osnovu ugovorene valutne klauzule	(19.692)	(405.968)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>1.312.869</b>	<b>2.197.296</b>

## 8. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

### a) Pregled po klasama

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Prihodi od ukidanja obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	5.547.463	3.526.360
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne stavke	125.462	1.108.918
Prihodi od naplaćenih otpisanih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	201.743	398.691
Prihodi od ukidanja obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	279.880	110.982
Prihodi od modifikacija finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	8.715	-
<b>Ukupno</b>	<b>6.163.263</b>	<b>5.144.951</b>
Rashodi obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(9.244.702)	(7.034.984)
Rashodi obezvređenja za vanbilansne stavke	(268.816)	(210.687)
Rashodi obezvređenja nenaplativih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(46.955)	(40.879)
Rashodi po osnovu ispravki finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(39.941)	(161.197)
Rashodi modifikacija finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(730.427)	-
<b>Ukupno</b>	<b>(10.330.841)</b>	<b>(7.447.747)</b>
<b>Neto gubitak po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha</b>	<b>(4.167.578)</b>	<b>(2.302.796)</b>

Tokom 2020. godine Banka je obračunala gubitak od modifikacija ugovorenih uslova kredita koji na dan 31. decembar 2020. godine iznosi RSD 730.427 hiljada, neto, a koja ne dovodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva.

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije je donela odluke o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije Covid-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema (Službeni glasnik RS 33/103 i 103/2020) i instrukcije za njeno sprovođenje. Kako navedeni podzakonski akti dovode do izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva (pre svega dinamike ugovorenih novčanih tokova), odnosno njihove modifikacije koja u ovom slučaju nije značajna, tj. ne vodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva, Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9, evidentirala iznos gubitka od modifikacija koji umanjuje amortizovanu vrednost postojećih finansijskih sredstava koje nastavlja da priznaje.

Na osnovu procene rukovodstva Banke gubitak od modifikacije finansijskih sredstava u 2019. godini, a koja ne dovodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva, nije bio materijalno značajan, te isti nije računovodstveno evidentiran u bilansu uspeha.

### Modifikovana finansijska sredstva

Tabela prikazuje informacije o finansijskim sredstvima koja su modifikovana dok su očekivani kreditni gubici vrednovani za ceo period trajanja finansijskog instrumenta ("Lifetime" ECL)

U hiljadama dinara	2020.
<b>Finansijska sredstva modifikovana tokom perioda</b>	
Amortizovana vrednost pre modifikacije	36.350.971
Neto gubitak usled modifikacija	175.023
<b>Finansijska sredstva modifikovana od inicijalnog priznavanja</b>	
Bruto knjigovodstvena vrednost finansijske sredstva prethodno modifikovane za koju su očekivani kreditni gubici tokom perioda promenjeni sa "Lifetime" na 12-mesečne	6.227.844

## 8. NETO RASHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i rezervisanja za rizične vanbilansne stavke

Promene na računima ispravki vrednosti bilansnih pozicija i rezervisanja u 2020. i 2019. godini prikazane su u sledećim tabelama:

Kretanja ispravki vrednosti i rezervisanja u 2020. godini	U hiljadama dinara
<b>Početno stanje - 01.01.2020.</b>	<b>13.345.318</b>
Povećanje ispravki vrednosti i rezervisanja u toku godine	9.513.557
Ukidanja ispravki vrednosti i rezervisanja u toku godine	(5.672.926)
Povećanje ispravki vrednosti i rezervisanja po osnovu promene kursa	15.106
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja po osnovu promene kursa	(17.604)
Prenos na vanbilans	(1.195.662)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	(116.462)
Prihodi od kamata na obezvređene kredite	(29.992)
<b>Konačno stanje - 31.12.2020.</b>	<b>15.841.335</b>

Vanbilansna izloženost potraživanja koja su isknjižena u toku 2020. godine, na dan 31. decembra 2020 iznosi 890 miliona dinara, ali su ista i dalje predmet tehnika naplate.

Kretanja ispravki vrednosti i rezervisanja u 2019. godini	U hiljadama dinara
<b>Početno stanje - 01.01.2019.</b>	<b>18.082.825</b>
Povećanje ispravki vrednosti i rezervisanja u toku godine	7.245.671
Ukidanja ispravki vrednosti i rezervisanja u toku godine	(4.635.278)
Ukidanja ispravki vrednosti i rezervisanja u toku godine po osnovu konverzije CHF kredita	(167.236)
Povećanje ispravki vrednosti i rezervisanja po osnovu promene kursa	38.038
Ukidanje ispravki vrednosti i rezervisanja po osnovu promene kursa	(75.658)
Prenos na vanbilans	(5.938.028)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	(1.021.493)
Prihodi od kamata na obezvređene kredite	(183.523)
<b>Konačno stanje - 31.12.2019.</b>	<b>13.345.318</b>

## 9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Prihodi od zakupnina	18.906	22.521
Refundirani troškovi	865	3.017
Prihodi od dividendi i učešća	-	1.702
Prihodi po osnovu naknade od Kreditnog biroa-fizička lica	26.885	33.997
Prihodi po osnovu IT usluga od povezanih stranih banaka	20.167	25.055
Ostali prihodi	63.338	33.003
<b>Ukupno</b>	<b>130.161</b>	<b>119.295</b>

## 10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Troškovi zarada	3.897.606	3.813.325
Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	478.497	468.547
Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada	1.874.907	1.819.974
Troškovi naknada na ostale privremene i povremene poslove	64.286	58.091
Ostali lični rashodi	41.206	30.168
Rashodi rezervisanja za penzije i drugih rezervisanja za zaposlene	20.379	23.142
<b>Ukupno</b>	<b>6.376.881</b>	<b>6.213.247</b>

## 11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Troškovi amortizacije:		
– nematerijalnih ulaganja (Napomena 18)	959.081	480.776
– osnovnih sredstava i investicionih nekretnina (Napomena 19)	1.141.488	1.096.363
<b>Ukupno</b>	<b>2.100.569</b>	<b>1.577.139</b>

## 12. OSTALI PRIHODI

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih rezervisanja za obaveze	29.894	134.590
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	68.442	20.488
Dobici po osnovu rashodovanja imovine sa pravom korišćenja i varijabilnih lizing plaćanja	883	383
Viškovi	7.092	3.969
Naplaćene prijavljene štete od osiguranja	-	70.689
Prihod od smanjenja zakupnina zbog Covid 19 (Napomena 19)	4.860	-
Ostali prihodi	254.432	713.566
<b>Ukupno</b>	<b>365.603</b>	<b>943.685</b>

## 13. OSTALI RASHODI

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Materijal i energija i rezervni delovi	479.299	453.121
Troškovi IT usluga	913.594	617.417
Održavanje softvera	826.851	573.572
Profesionalne usluge	305.171	205.083
Troškovi reklame, marketinga i reprezentacije	150.734	235.494
PTT i telekomunikacione usluge	330.350	364.322
Premije osiguranja	2.213.595	2.725.359
Održavanja osnovnih sredstava	277.278	280.174
Zakupnine	293.081	373.534
Naknade	114.581	204.147
Porezi i doprinosi	96.961	95.543
Troškovi poreza MSFI 16	95.085	93.721
Fizičko-tehničko obezbeđenje	208.859	156.656
Opšti i administrativni troškovi	397.606	277.007
Rashodi po osnovu rezervisanja obaveze	467.922	170.850
Rashodi po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalnih ulaganja	17.689	76.575
Ostali troškovi	344.224	382.063
<b>Ukupno</b>	<b>7.532.880</b>	<b>7.284.638</b>

## 14. POREZ NA DOBIT

### (a) Komponente poreza na dobit

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Tekući porez na dobit	1.257.729	1.587.375
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenja odloženih poreskih obaveza	(76.507)	(144.482)
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza	170.738	166.083
<b>Ukupno</b>	<b>1.351.960</b>	<b>1.608.976</b>

### (b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Dobitak pre oporezivanja</b>	<b>10.833.517</b>	<b>13.938.435</b>
<b>Porez na dobit po stopi od 15%</b>	<b>1.625.028</b>	<b>2.090.765</b>
Poreski efekti usklađivanja rashoda – neodbitni rashodi	8.488	2.981
Poreski efekti usklađivanja prihoda – neoporezivi prihodi	(297.156)	(402.356)
Efekti privremenih razlika:		
Poreski efekti amortizacije obračunate u poreske i računovodstvene svrhe	22.592	36.872
Primanja zaposlenih	(332)	318
Poreski efekti neplaćenih i plaćenih poreza i drugih javnih dažbina	5.199	(3.008)
Poreski efekti obezvređenja nepokretnosti	1.106	11.486
Poreski efekti izvršenih i iskorišćenih rezervisanja	56.999	(4.405)
Poreski efekti prve primene MSFI 9 – pripadajući deo	(142.966)	(142.966)
Ostalo - kapitalni dobici/(gubici)	3.588	(2.312)
Poreski kredit za preostali dug utvrđen u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF	(24.817)	-
<b>Tekući porez na dobit iskazan u bilansu uspeha</b>	<b>1.257.729</b>	<b>1.587.375</b>
<b>Efektivna poreska stopa</b>	<b>11,61%</b>	<b>11,39%</b>

Banka je radi utvrđivanja zakonske obaveze po osnovu poreza na dobit za period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine, izvršila usklađivanje rashoda i prihoda iskazanih u bilansu uspeha, u skladu sa zakonskim odredbama.

Najznačajniji iznos predstavljaju neoporezivi prihodi od kamata ostvarenih od dužničkih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Republika, jedinica lokalne samouprave i Narodna banka Srbije, i isti su isključeni iz poreske osnovice u ukupnom iznosu od RSD 1.981.042 hiljade, što je rezultiralo poreskim efektom u iznosu od RSD 297.156 hiljada dinara, za 2020. godinu (31. decembar 2019. godine osnovica: RSD 2.682.375 hiljada; poreski efekat RSD 402.356 hiljade).

Takođe, Banka je u skladu sa propisima, izvršila umanjenje poreske osnovice priznavanjem rashoda u iznosu jedne petine (treće od pet) efekta prve primene MSFI 9 u iznosu od 953,110 hiljada RSD (od ukupnog efekta koji je iznosio 4.765.550 hiljada RSD, evidentiranog prethodno, na dan prve primene standarda: 1. januara 2018. godine, na teret Neraspoređene dobiti iz ranijih godina), što je rezultiralo poreskim efektom u iznosu od RSD 142.966 hiljada (ukupno za pet godina: 714.832 hiljade dinara).

U preostalom periodu 2021-2022. godine, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, vršiće se dalje srazmerno umanjenje poreske osnovice na isti način do punog iznosa pomenutih efekata prve primene MSFI 9.

## 14. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

### (c) Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze se u skladu sa MRS 12 "Porezi na dobitak" računaju na privremene razlike utvrđene između knjigovodstvene vrednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja i njihove poreske osnovice, i privremene razlike po osnovu neplaćenih poreza koji se priznaju u narednom periodu kao i ostalih privremenih razlika

Najznačajniji efekti kod promena na odloženim poreskim sredstvima u 2020. godini odnose se na smanjenje poreskih sredstava po osnovu korišćenja poreskih sredstava koji se odnose na efekte prve primene MSFI 9, u neto iznosu od RSD 142.966 hiljada, kao i za korišćenje prve polovine poreskog kredita obračunatog u iznosu od 2% preostalog duga utvrđenog u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima (RSD 2.481.751 hiljada), što predstavlja poreski kredit od RSD 24.817 hiljada (od ukupno RSD 49.635 hiljada), i isti se korist u periodu 2020-2021. godine, srazmerno.

Promene na odloženim poreskim sredstvima prikazane su u sledećoj tabeli:

2020.	Stanje 1. januara	Iskazano u bilansu uspeha	Iskazano u bilansu stanja	Stanje 31. decembra
<b>U hiljadama dinara</b>				
Privremene razlike po osnovu amortizacije obračunate u poreske i računovodstvene svrhe	129.166	10.580	-	139.746
Odložena poreska sredstva po osnovu primanja zaposlenih	937	(332)	-	605
Privremene razlike plaćenih i neplaćenih poreza i drugih javnih dažbina	12.305	5.199	-	17.504
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja	36.763	56.999	-	93.762
Odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja nepokretnosti	25.091	1.106	-	26.197
Odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja ostale imovine	402	-	-	402
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	428.900	(142.966)	-	285.934
Poreski kredit u iznosu od 2% preostalog dug utvrđen u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF	49.635	(24.817)	-	24.818
<b>Ukupno</b>	<b>683.199</b>	<b>(94.231)</b>	<b>-</b>	<b>588.968</b>
<b>2019.</b>	<b>Stanje 1. januara</b>	<b>Iskazano u bilansu uspeha</b>	<b>Iskazano u bilansu stanja</b>	<b>Stanje 31. decembra</b>
<b>U hiljadama dinara</b>				
Privremene razlike po osnovu amortizacije obračunate u poreske i računovodstvene svrhe	75.482	53.684	-	129.166
Odložena poreska sredstva po osnovu primanja zaposlenih	619	318	-	937
Privremene razlike plaćenih i neplaćenih poreza i drugih javnih dažbina	15.313	(3.008)	-	12.305
Odložena poreska sredstva po osnovu rezervisanja	16.577	20.186	-	36.763
Odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja nepokretnosti	24.541	550	-	25.091
Odložena poreska sredstva po osnovu obezvređenja ostale imovine	402	-	-	402
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	571.866	(142.966)	-	428.900
Poreski kredit u iznosu od 2% preostalog dug utvrđen u skladu sa Zakonom o konverziji stambenih kredita indeksiranih u CHF	-	49.635	-	49.635
<b>Ukupno</b>	<b>704.800</b>	<b>(21.601)</b>	<b>-</b>	<b>683.199</b>

## 14. POREZ NA DOBIT (Nastavak)

## (c) Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze (Nastavak)

Promene na odloženim poreskim obavezama, prikazane su kako sledi:

2020.	Stanje 1. januara	Iskazano u bilansu uspeha	Iskazano u bilansu stanja	Stanje 31. decembra
<b>U hiljadama dinara</b>				
Odložene poreske obaveze po osnovu fer vrednost nepokretnosti	106.182	-	68.109	174.291
Prodaja nepokretnosti	-	-	(5.546)	(5.546)
<b>Ukupno</b>	<b>106.182</b>	<b>-</b>	<b>62.563</b>	<b>168.745</b>
<b>2019.</b>				
<b>U hiljadama dinara</b>				
Odložene poreske obaveze po osnovu fer vrednost nepokretnosti	106.337	-	-	106.337
Prodaja nepokretnosti	-	-	(155)	(155)
<b>Ukupno</b>	<b>106.337</b>	<b>-</b>	<b>(155)</b>	<b>106.182</b>

## (d) Konačna poreska obaveza

Banka ima konačno utvrđena tekuća poreska sredstva u bilansu stanja na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu RSD 198.681 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 478.134 hiljada) koja su nastala umanjnjem iznosa tekućeg poreza na dobit za iznos akontativne obaveze poreza na dobit za 2020. godinu, plaćene tokom 2020. godine.

## 15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

## (a) Gotovina i sredstva kod Centralne banke

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>U dinarima:</b>		
Žiro-račun	71.535.618	35.482.765
Gotovina u blagajni	12.474.129	12.160.459
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	12.000.000
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	-	886
<b>Ukupno</b>	<b>84.009.747</b>	<b>59.644.110</b>
<b>U stranoj valuti:</b>		
Gotovina u blagajni	7.827.467	3.805.000
Ostala novčana sredstva	19.111	18.327
Obavezna rezerva kod NBS	50.134.789	33.854.490
<b>Ukupno</b>	<b>57.981.367</b>	<b>37.677.817</b>
Zlato i ostali plemeniti metali	80.205	70.707
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>142.071.319</b>	<b>97.392.634</b>

## (b) Pregled razlika između gotovine u Izveštaju o tokovima gotovine i pozicije Gotovina i sredstva kod centralne banke u bilansu stanja na dan 31. decembra 2020. godine

U hiljadama dinara	Bilans stanja	Tokovi gotovine	Razlika
<b>U dinarima:</b>			
Žiro-račun	71.535.618	71.535.618	-
Gotovina u blagajni	12.474.129	12.474.129	-
<b>Ukupno</b>	<b>84.009.747</b>	<b>84.009.747</b>	<b>-</b>
<b>U stranoj valuti:</b>			
Gotovina u blagajni	7.827.467	7.827.467	-
Ostala novčana sredstva	19.111	19.111	-
Obavezna rezerva kod NBS	50.134.789	-	50.134.789
Devizni računi (pozicija u Bilansu stanja Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija/komitenata)	-	25.932.950	(25.932.950)
Čekovi u stranoj valuti (pozicija u Bilansu stanja Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija/komitenata)	-	14.324	(14.324)
<b>Ukupno</b>	<b>57.981.367</b>	<b>33.793.852</b>	<b>24.187.515</b>
Zlato i ostali plemeniti metali	80.205	80.205	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>142.071.319</b>	<b>117.883.804</b>	<b>24.187.515</b>

## 15. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

(b) Pregled razlika između gotovine u Izveštaju o tokovima gotovine i pozicije Gotovina i sredstva kod centralne banke u bilansu stanja na dan 31. decembra 2020. godine

U hiljadama dinara	Bilans stanja	Tokovi gotovine	Razlika
<b>U dinarima:</b>			
Žiro-račun	35.482.765	35.482.765	-
Gotovina u blagajni	12.160.459	12.160.459	-
Depoziti viškova likvidnih sredstava (*)	12.000.000	-	12.000.000
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu gotovine i sredstava kod centralne banke	886	-	886
<b>Ukupno</b>	<b>59.644.110</b>	<b>47.643.224</b>	<b>12.000.886</b>
<b>U stranoj valuti:</b>			
Gotovina u blagajni	3.805.000	3.805.000	-
Ostala novčana sredstva	18.327	18.327	-
Obavezna rezerva kod NBS	33.854.490	-	33.854.490
Devizni računi (pozicija u bilansu stanja Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija/komitenata)	-	5.718.527	(5.718.527)
Čekovi u stranoj valuti (pozicija u bilansu stanja Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija/komitenata)	-	35.251	(35.251)
<b>Ukupno</b>	<b>37.677.817</b>	<b>9.577.105</b>	<b>28.100.712</b>
Zlato i ostali plemeniti metali	70.707	70.707	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>97.392.634</b>	<b>57.291.036</b>	<b>40.101.598</b>

(\*) U tokove gotovine ne spadaju kretanja između stavki koje čine gotovinu ili ekvivalente gotovine zato što su ove komponente deo upravljanja gotovinom entiteta, a ne deo njihovih poslovnih, investicionih aktivnosti i aktivnosti finansiranja. Upravljanje gotovinom uključuje ulaganje viška gotovine u gotovinske ekvivalente.

(c) Promene u obavezama po osnovu aktivnosti finansiranja, primljeni krediti

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Stanje na dan 1. januar</b>	<b>24.961.907</b>	<b>26.646.176</b>
Prilivi po osnovu uzetih kredita	10.171.300	3.599.688
Izmirenje obaveza po osnovu primljenih kredita	(5.497.727)	(5.144.436)
Efekat kursnih razlika	7.602	(139.521)
<b>Stanje na dan 31. decembar</b>	<b>29.643.082</b>	<b>24.961.907</b>

## 16. KLASIFIKACIJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

(a) Potraživanja po osnovu derivata

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>U dinarima:</b>		
Finansijski derivati	49.832	61.978
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>49.832</b>	<b>61.978</b>

Obelodanjivanje nominalnih vrednosti po osnovu finansijskih derivata iskazano je u okviru napomene 28.1 Kreditni rizik deo Derivativni finansijski instrumenti i odnosi se na Valutni (FX) Swap i Forward.

## 16. KLASIFIKACIJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA (Nastavak)

## (b) Investicije u zavisna društva i hartije od vrednosti

U hiljadama dinara	2020.				Ukupno
	Hartije od vrednosti koje vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Hartije od vrednosti koje vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Hartije od vrednosti koje se vode po amortizovanoj vrednosti	Investicije u kapital zavisnih društava	
– Akcije i učešća u kapitalu	76.817	27.989	-	1.199.472	1.304.278
– Dužničke hartije od vrednosti koje je izdala Republika Srbija	37.858	81.144.576	-	-	81.182.434
- Razgraničenje kamata po dužničkim hartijama od vrednosti koje je izdala Republika Srbija	285	2.382.763	-	-	2.383.048
Korporativne obveznice	-	-	5.841.028	-	5.875.000
<b>Ukupno</b>	<b>114.960</b>	<b>83.555.328</b>	<b>5.841.028</b>	<b>1.199.472</b>	<b>90.744.760</b>
Usklađivanje sa fer vrednošću	(1.522)	797.215	-	-	795.693
<b>Ukupno</b>	<b>(1.522)</b>	<b>797.215</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>795.693</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>113.438</b>	<b>84.352.543</b>	<b>5.841.028</b>	<b>1.199.472</b>	<b>91.506.481</b>
	2019.				
U hiljadama dinara	Hartije od vrednosti koje vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	Hartije od vrednosti koje vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Investicije u kapital zavisnih društava	Ukupno	
– Akcije i učešća u kapitalu	46.951	43.062	1.199.472	1.289.485	
– Dužničke hartije od vrednosti koje je izdala Republika Srbija	844.686	102.706.935	-	103.551.621	
- Razgraničenje kamata po dužničkim hartijama od vrednosti koje je izdala Republika Srbija	53.322	3.142.468	-	3.195.790	
Korporativne obveznice	-	-	-	-	
<b>Ukupno</b>	<b>944.959</b>	<b>105.892.465</b>	<b>1.199.472</b>	<b>108.036.896</b>	
Usklađivanje sa fer vrednošću	4.638	1.465.598	-	1.470.236	
<b>Ukupno</b>	<b>4.638</b>	<b>1.465.598</b>	<b>-</b>	<b>1.470.236</b>	
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>949.597</b>	<b>107.358.063</b>	<b>1.199.472</b>	<b>109.507.132</b>	

## 16. KLASIFIKACIJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA (Nastavak)

## (c) Hartije od vrednosti i investicije po entitetima

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Investicije u kapital zavisnih društava</b>		
– Intesa Leasing d.o.o., Beograd 100% udela	962.496	962.496
– Intesa Invest, Beograd 100% udela	236.976	236.976
<b>Ukupno</b>	<b>1.199.472</b>	<b>1.199.472</b>
<b>Hartije od vrednosti koje vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha</b>		
INTESA SANPAOLO	76.817	46.951
OBVEZNICE MINISTARSTVA FINANSIJA REPUBLIKE SRBIJE	38.600	898.008
Usklađivanje sa fer vrednošću	(1.979)	4.638
<b>Ukupno</b>	<b>113.438</b>	<b>949.597</b>
<b>Hartije od vrednosti koje vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat</b>		
OBVEZNICE MINISTARSTVA FINANSIJA REPUBLIKE SRBIJE	83.527.339	105.849.403
Ostalo	27.989	43.062
Usklađivanje sa fer vrednošću	797.215	1.465.598
<b>Ukupno</b>	<b>84.352.543</b>	<b>107.358.063</b>
<b>Hartije od vrednosti koje se vode po amortizovanoj vrednosti</b>		
Korporativne obveznice	5.875.000	-
Ispravka vrednosti	(33.972)	-
<b>Ukupno</b>	<b>5.841.028</b>	<b>-</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>91.506.481</b>	<b>109.507.132</b>



## 17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA, KOMITENATA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

### (a) Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>U dinarima</b>		
Kreditni po repo transakcijama	-	31.261.100
Potraživanja za obračunatu kamatu	356	-
Kreditni po transakcionim računima	-	70
Kreditni za likvidnost i obrtna sredstva	9.876.180	5.710.065
Investicioni krediti	517.747	293.632
Ostali krediti (a)	2.002.542	6.325
Ostali plasmani (b)	1.293.440	1.763.900
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	(22.358)	(12.848)
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	11.978	6.702
<b>Ukupno</b>	<b>13.679.885</b>	<b>39.028.946</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Devizni računi	25.942.854	5.720.666
Čekovi	14.324	35.251
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)	860.973	-
Ostali krediti	877	2.633
Ostali nenamenski depoziti	1.566.455	2.803.929
Namenski depoziti dati u skladu sa propisima	4.703	4.704
Ostali namenski depoziti	256.325	43.509
Ostali plasmani (b)	11.106.647	3.534.921
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	7.492	15.408
<b>Ukupno</b>	<b>39.760.650</b>	<b>12.161.021</b>
<b>Bruto plasmani</b>	<b>53.440.535</b>	<b>51.189.967</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- u dinarima	(15.408)	(9.791)
- u stranoj valuti	(20.726)	(13.619)
<b>Ukupno</b>	<b>(36.134)</b>	<b>(23.410)</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>53.404.401</b>	<b>51.166.557</b>

(a) Ostali krediti koji na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 2.002.542 hiljada (31. decembar 2019: RSD 6.325 hiljada) u najvećem delu se sastoje od ostalih kratkoročnih kredita u dinarima drugim bankama koji iznosi RSD 2,000,000 hiljada.

(b) Ostali plasmani u dinarima koji na dan 31. decembar 2020. godine iznose RSD 1.293.440 (31. decembar 2019: RSD 1.763.900 hiljade), a u stranoj valuti na dan 31. decembar 2020. godine RSD 11.106.647 hiljada (31. decembar 2019: RSD 3.534.921 hiljadu) sastoje se od ostalih plasmana za kupo-prodaju deviza.

## 17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA, KOMITENATA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

### (b) Krediti i potraživanja od komitenata

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Potraživanja za obračunatu kamatu	5.097.220	1.231.438
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	327	115
Kreditni po transakcionim računima	4.520.097	5.763.414
Potrošački krediti	2.487.649	2.245.155
Kreditni za likvidnost i obrtna sredstva	104.240.141	65.696.342
Izvozni krediti	655.718	-
Investicioni krediti	96.315.613	101.949.215
Stambeni krediti	94.377.634	80.667.519
Gotovinski krediti	52.850.147	40.591.395
Ostali krediti	37.803.016	59.675.730
Potraživanja po osnovu kupljenih plasmana - forfeting	354.946	-
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	4.148.362	3.189.871
Potraživanja po osnovu faktoringa s pravom regresa	361.933	453.680
Plasmani po osnovu akceptiranja, avaliranja i plaćanja izvršenih po garancijama	18.090	97.770
Plasmani za izvršena cediranja potraživanja po drugim osnovama	1.810.862	1.844.297
Razgraničeni prihodi za potraživanja iskazana po amortizovanoj vrednosti promenom efektivne kamatne stope	(1.027.885)	(1.110.914)
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	872.528	837.211
Razgraničena potraživanja za ostale prihode obračunate po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	154	-
<b>Ukupno</b>	<b>404.886.552</b>	<b>363.132.238</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Potraživanja za obračunatu kamatu	68.245	127.531
Kreditni za plaćanje uvoza robe i usluga iz inostranstva	16.578.081	19.196.319
Kreditni z kupovinu nepokretnosti u zemlji fizičkom licu	2.657	16.293
Ostali krediti	2.343.048	3.580.879
Potraživanja po osnovu faktoringa bez prava regresa i obrnutog faktoringa	462.104	417.438
Razgraničena potraživanja za kamatu obračunatu po osnovu kredita, depozita i ostalih plasmana	45.468	56.220
<b>Ukupno</b>	<b>19.499.603</b>	<b>23.394.680</b>
<b>Bruto plasmani</b>	<b>424.386.155</b>	<b>386.526.918</b>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 8)</i>		
- u dinarima	(14.545.224)	(10.349.818)
- u stranoj valuti	(702.050)	(2.267.528)
<b>Ukupno</b>	<b>(15.247.274)</b>	<b>(12.617.346)</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>409.138.881</b>	<b>373.909.572</b>

## 17. KREDITI I POTRAŽIVNJA OD BANAKA, KOMITENATA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

(c) Pregled po vrstama korisnika kredita i plasmana

U hiljadama dinara	2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>U dinarima</b>			
Kredit i plasmani:			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	3.305.418	10.374.467	13.679.885
- Holding kompanije	-	-	-
- Preduzeća	34.668.370	154.000.604	188.668.974
- Stanovništvo	2.800.714	200.643.149	203.443.863
- Javni sektor	1.043.010	9.577.041	10.620.051
- Strana lica	795	307.911	308.706
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	123	42.156	42.279
- Drugi komitenti-pravna lica i ustanove koja se finansiraju iz budžeta	18.226	910.767	928.993
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	356.959	516.727	873.686
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>42.193.615</b>	<b>376.372.822</b>	<b>418.566.437</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
Kredit i plasmani:			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	1.586.978	877	1.587.855
- Holding kompanije	-	-	-
- Preduzeća	62.305	16.475.486	16.537.791
- Stanovništvo	39.398	699.619	739.017
- Javni sektor	2.225	196.681	198.906
- Strane banke	38.172.795	-	38.172.795
- Strana lica	449.661	1.570.292	2.019.953
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	-	2.966	2.966
- Drugi komitenti-pravna lica i ustanove koja se ne finansiraju iz budžeta	-	872	872
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	50	48	98
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>40.313.412</b>	<b>18.946.841</b>	<b>59.260.253</b>
<b>Bruto krediti i plasmani</b>	<b>82.507.027</b>	<b>395.319.663</b>	<b>477.826.690</b>
Minus: Ispravka vrednosti - banke i druge finansijske organizacije	(30.969)	(5.165)	(36.134)
Minus: Ispravka vrednosti - komitenti	(1.465.332)	(13.781.942)	(15.247.274)
	(1.496.301)	(13.787.107)	(15.283.408)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>81.010.726</b>	<b>381.532.556</b>	<b>462.543.282</b>

## 17. KREDITI I POTRAŽIVNJA OD BANAKA, KOMITENATA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

(c) Pregled po vrstama korisnika kredita i plasmana (Nastavak)

U hiljadama dinara	2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>U dinarima</b>			
Kredit i plasmani:			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	33.032.947	5.995.998	39.028.945
- Holding kompanije	-	122	122
- Preduzeća	35.457.824	135.202.448	170.660.272
- Stanovništvo	2.905.877	176.149.415	179.055.292
- Javni sektor	18.524	10.749.776	10.768.300
- Strana lica	158	307.868	308.026
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	6.321	410.484	416.805
- Drugi komitenti-pravna lica i ustanove koja se finansiraju iz budžeta	173.113	740.689	913.802
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	357.399	652.220	1.009.619
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>71.952.163</b>	<b>330.209.020</b>	<b>402.161.183</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
Kredit i plasmani:			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	828.167	2.633	830.800
- Holding kompanije	-	664	664
- Preduzeća	1.597.304	15.695.627	17.292.931
- Stanovništvo	27.854	1.082.290	1.110.144
- Javni sektor	3.034	269.317	272.351
- Strane banke	11.330.222	-	11.330.222
- Strana lica	2.247.491	2.465.166	4.712.657
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	-	5.536	5.536
- Drugi komitenti-pravna lica i ustanove koja se ne finansiraju iz budžeta	-	349	349
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	7	42	49
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>16.034.079</b>	<b>19.521.624</b>	<b>35.555.703</b>
<b>Bruto krediti i plasmani</b>	<b>87.986.242</b>	<b>349.730.644</b>	<b>437.716.886</b>
Minus: Ispravka vrednosti - banke i druge finansijske organizacije	(20.422)	(2.989)	(23.411)
Minus: Ispravka vrednosti - komitenti	(2.416.310)	(10.201.036)	(12.617.346)
	(2.436.732)	(10.204.025)	(12.640.757)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>85.549.510</b>	<b>339.526.619</b>	<b>425.076.129</b>

## 17. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA, KOMITENATA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (Nastavak)

Kratkoročni krediti odobravani su preduzećima za finansiranje poslovnih aktivnosti u oblasti trgovine i usluga, prerađivačke industrije, građevinarstva, poljoprivrede i prehrambene proizvodnje, kao i za ostale namene, uz kamatne stope koje su se kretale u rasponu od 2,40% do 8,0% godišnje na dinarske kredite, odnosno od 0,60% do 6,07% godišnje na kredite sa valutnom klauzulom i kredite u stranoj valuti.

Kamatne stope na dugoročne kredite pravnim licima u dinarima kretale su se u rasponu od 2,3% do 8%, a na dinarske dugoročne kredite sa valutnom klauzulom, kao i kredite u stranoj valuti, kretale su se u rasponu od 0,68% do 6,20% godišnje.

Kratkoročni krediti bez valutne klauzule plasirani stanovništvu odobravani su uz godišnju kamatnu stopu od 4,99% do 15,00%.

Kratkoročni krediti plasirani malom biznisu odobravani su uz kamatnu stopu od 4% do 14% godišnje bez valutne klauzule, odnosno 1,90% do 10% godišnje sa valutnom klauzulom.

Kamatna stopa na prekoračenja na tekućim računima građana iznosi 29,85% godišnje, a za mali biznis od 16,80% do 24% godišnje.

Kratkoročni krediti plasirani registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima odobravani su uz kamatnu stopu od 4,99% do 9,9% godišnje bez valutne klauzule, odnosno od 3,5% do 7,5% godišnje sa valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su kao nenamenski, za kupovinu trajnih potrošnih dobara, renoviranje, adaptaciju i kupovinu stambenog i poslovnog prostora, na period od 13 meseci do 30 godina uz kamatnu stopu od 1,16% do 6,98% godišnje sa valutnom klauzulom, odnosno od 4,21% do 15% godišnje bez valutne klauzule.

Dugoročni krediti malom biznisu odobravani su kao nenamenski, za kupovinu trajnih potrošnih dobara, odobravani na period od 13 do 24 meseca uz kamatnu stopu od 3,90% do 14% godišnje bez valutne klauzule, odnosno od 2,80% do 10% godišnje sa valutnom klauzulom, dok su namenski dugoročni krediti za kupovinu i adaptaciju poslovnog prostora odobravani, na period od 13 meseci do 10 godina uz kamatnu stopu od 2,90%+3m EURIBOR do 7,70%+3M EURIBOR godišnje sa valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima odobravani su kao namenski (krediti za osnovna sredstva) i nenamenski (sa rokom dužim od 12 i maksimalno do 24 meseca), za repromaterijal i obrtna sredstva. Kamatna stopa za kredite sa rokom otplate dužim od 24 meseca je bila u rasponu od 2,71% do 6,22%+6m EURIBOR za kredite indeksirane u evrima, odnosno od 4,25% do 9,9% za kredite sa rokom otplate od 13 do 24 meseca u RSD.

## 18. NEMATERIJALNA ULAGANJA

U hiljadama dinara	Licence	Softveri	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
<b>NABAVNA VREDNOST</b>				
<b>Stanje na dan 1. januara 2019. godine</b>	<b>483.323</b>	<b>3.309.195</b>	<b>2.988.383</b>	<b>6.780.901</b>
Povećanja u toku godine	-	-	2.054.875	2.054.875
Prenosi	-	4.842.706	(4.842.706)	-
<b>Stanje na dan 31. decembra 2019. godine</b>	<b>483.323</b>	<b>8.151.901</b>	<b>200.552</b>	<b>8.835.776</b>
Povećanja u toku godine	-	-	996.985	996.985
Prenosi	-	1.125.441	(1.125.441)	-
Otuđenja i rashodovanja	(711)	(16.054)	-	(16.765)
<b>Stanje na dan 31. decembra 2020. godine</b>	<b>482.612</b>	<b>9.261.288</b>	<b>72.096</b>	<b>9.815.996</b>
<b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>				
<b>Stanje na dan 1. januara 2019. godine</b>	<b>483.323</b>	<b>2.522.712</b>	-	<b>3.006.035</b>
Amortizacija	-	480.776	-	480.776
<b>Stanje na dan 31. decembra 2019. godine</b>	<b>483.323</b>	<b>3.003.488</b>	-	<b>3.486.811</b>
Amortizacija	-	959.082	-	959.082
Otuđenja i rashodovanja	(711)	(14.932)	-	(15.643)
<b>Stanje na dan 31. decembra 2020. godine</b>	<b>482.612</b>	<b>3.947.638</b>	-	<b>4.430.250</b>
<b>Neotpisana vrednost na dan:</b>				
<b>- 31. decembra 2020. godine</b>	-	<b>5.313.650</b>	<b>72.096</b>	<b>5.385.746</b>
<b>- 31. decembra 2019. godine</b>	-	<b>5.148.413</b>	<b>200.552</b>	<b>5.348.965</b>

Banka je tokom 2019. godine izvršila aktiviranje novog core informacionog sistema/softvera, prenosom sa Nematerijalnih ulaganja u pripremi na Softveri, u vrednosti softvera koji do dana 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 3.554.795 hiljada, kao i pratećih pomoćnih softvera u iznosu od RSD 802.947 hiljada dinara. Dodatno uvećanje vrednosti novog core informacionog sistema/softvera, prenosom sa Nematerijalnih ulaganja u pripremi na Softveri tokom 2020. godine iznosilo je RSD 383.682 hiljada, dok je tokom 2020. godine izvršena i aktivacija ostalih pratećih pomoćnih softvera u iznosu od RSD 198.773 hiljada, dok se preostali iznos od RSD 542.986 hiljada odnosi na ulaganja u ostale softvere u vlasništvu Banke mimo core informacionog sistema/softvera.

Banka je tokom 2020. godine izvršila promena stope amortizacije Core informacionog sistema usled promene korisnog veka trajanja istog te je za efekat imala smanjenje rashoda amortizacije u 2020. godini za RSD 80 miliona.

## 19. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA, SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA, INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

(a) *Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine*

U hiljadama dinara	Zemljište i građevinski objekti	Oprema i oprema uzeta u lizing	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva	Investicione nekretnine
<b>NABAVNA VREDNOST</b>						
<b>Stanje na dan 1. januara 2019. godine</b>	<b>6.798.495</b>	<b>4.144.550</b>	<b>816.092</b>	<b>141.725</b>	<b>11.900.862</b>	<b>30.995</b>
Priznavanje prava korišćenja sredstava po početnoj primeni IFRS 16	2.108.929	76.949	-	-	2.185.878	-
<b>Korigovano početno stanje 1. januar 2019.</b>	<b>8.907.424</b>	<b>4.221.499</b>	<b>816.092</b>	<b>141.725</b>	<b>14.086.740</b>	<b>30.995</b>
Povećanja u toku godine	-	-	-	973.085	973.085	-
Prenos sa osnovnih sredstava u pripremi	407.356	559.249	125.381	(1.091.986)	-	-
Prenos sa osnovnih sredstava na namenjeno prodaji	-	-	-	-	-	(30.305)
Prodaja rashod u toku godine	(58.105)	(344.214)	-	-	(402.319)	-
Knjiženje procenjene fer vrednosti investicione nekretnine 31.12.2019.	(1.245)	-	-	-	(1.245)	86
<b>Stanje na dan 31. decembra 2019. godine</b>	<b>9.255.430</b>	<b>4.436.534</b>	<b>941.473</b>	<b>22.824</b>	<b>14.656.261</b>	<b>776</b>
<b>Početno stanje 1. januar 2020.</b>	<b>9.255.430</b>	<b>4.436.534</b>	<b>941.473</b>	<b>22.824</b>	<b>14.656.261</b>	<b>776</b>
Povećanja u toku godine	-	-	-	900.534	900.534	-
Prenos sa osnovnih sredstava u pripremi	362.776	422.920	113.683	(899.379)	-	-
Prenos sa osnovnih sredstava na namenjeno prodaji	(33.528)	-	-	-	(33.528)	-
Prodaja rashod u toku godine	(45.790)	(532.118)	-	-	(577.908)	(776)
Knjiženje procenjene fer vrednosti 31.12.2020.*	(233.824)	-	-	-	(233.824)	-
<b>Stanje na dan 31. decembra 2020. godine</b>	<b>9.305.064</b>	<b>4.327.336</b>	<b>1.055.156</b>	<b>23.979</b>	<b>14.711.535</b>	<b>-</b>
<b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>						
<b>Stanje na dan 1. januara 2019. godine</b>	<b>237.308</b>	<b>3.078.153</b>	<b>634.302</b>	<b>-</b>	<b>3.949.763</b>	<b>-</b>
Amortizacija (Napomena 11)	664.220	355.003	77.140	-	1.096.363	-
Otuđenja i rashodovanja	(4.630)	(338.262)	-	-	(342.892)	-
<b>Stanje na dan 31. decembra 2019. godine</b>	<b>896.898</b>	<b>3.094.894</b>	<b>711.442</b>	<b>-</b>	<b>4.703.234</b>	<b>-</b>
Amortizacija (Napomena 11)	684.588	385.935	70.966	-	1.141.489	-
Prenos sa osnovnih sredstava na namenjeno prodaji	(3.659)	-	-	-	(3.659)	-
Otuđenja i rashodovanja	(15.460)	(527.566)	-	-	(543.026)	-
Knjiženje procenjene fer vrednosti 31.12.2020.*	(716.443)	-	-	-	(716.443)	-
<b>Stanje na dan 31. decembra 2020. godine</b>	<b>845.924</b>	<b>2.953.263</b>	<b>782.408</b>	<b>-</b>	<b>4.581.595</b>	<b>-</b>
<b>Neotpisana vrednost na dan:</b>						
<b>- 31. decembra 2020. godine</b>	<b>8.459.140</b>	<b>1.374.073</b>	<b>272.748</b>	<b>23.979</b>	<b>10.129.940</b>	<b>-</b>
<b>- 31. decembra 2019. godine</b>	<b>8.358.532</b>	<b>1.341.640</b>	<b>230.031</b>	<b>22.824</b>	<b>9.953.027</b>	<b>776</b>

\* Ukupan neto efekat promene na neotpisanoj vrednosti građevinskih objekata po osnovu procene fer vrednosti na dan 31. decembar 2020 iznosi RSD 482,619 hiljada evidentiran kao pozitivna promena umanjenja po osnovu akumulirane ispravke vrednosti u iznosu od RSD 716,443 hiljade i negativna promena po osnovu umanjenja nabavne vrednosti građevinskih objekata u iznosu od RSD 233,824 hiljade.

## 19. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA, SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA, INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (Nastavak)

(a) *Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine (Nastavak)*

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka ima vlasništvo nad sredstvima kojima raspolaže i nema tereta upisanih na imovini.

U skladu sa izmenama računovodstvenih politika iz 2017. godine. (prelazak sa modela nabavne vrednosti, na model ponovnog određivanja vrednosti koji sledi nakon inicijalnog prikaza za funkcionalne nekretnine), Matična banka je angažovala ovlašćenu proceniteljsku kompaniju da izvrši ponovnu procenu fer vrednosti objekata na nivou Intesa Sanpaolo Grupe, uključujući i Banca Intesa a.d. Beograd. Ovlašćeni procenitelj je na dan 31. decembra 2020. godine izvršio procenu fer vrednost objekata koje Banca Intesa a.d. Beograd koristi za vršenje delatnosti.

Uzimajući u obzir činjenicu da se izmena načina vrednovanja sproveda na kraju poslovne godine, amortizacija za 2020. godinu je izračunata primenom kriterijuma iz ranijih perioda, tako da su iz tog razloga, sve funkcionalne nekretnine, amortizovane do 31. decembra 2020. godine.

Knjiženje efekata procene fer vrednosti u poslovnim knjigama Banke sprovedeno je isknižavanjem akumulirane ispravke vrednosti, odnosno procenjena vrednost je proknjižena kao nova nabavna vrednost nekretnina.

Ukupan neto efekat po osnovu procene građevinskih objekata na dan 31. decembar 2020. godine, iznosi RSD 482.619 hiljada, i to po osnovu:

neto pozitivne promene u okviru rezervi kao dela pozicije Kapitala Banke u iznosu od RSD 454.062 hiljade (pozitivni efekti revalorizacije od RSD 572.208 hiljade i negativni efekti revalorizacije od RSD 118.146 hiljada), Ostalih prihoda u iznosu od RSD 42.348 hiljada i Ostalih rashoda u iznosu od RSD 13.791 hiljada u okviru pozicija bilansa uspeha.

Da je Banka nastavila sa primenom modela nabavne vrednosti za građevinske objekte, neto sadašnja vrednost na dan 31. decembar 2020. godine iznosila bi 5.207.530 hiljada RSD (31. decembar 2019: 5.837.744 hiljada RSD).

(b) *Sredstva sa pravom korišćenja*

Banka zakupljuje određeni broj nekretnina za ekspoziture, kancelarije i druge poslovne prostorije.

Ugovori o lizingu (zakupu) nekretnina su u najvećem broju zaključeni na period od 5 godina, uz mogućnost produženja ugovora voljom obeju ugovornih strana, kao i uz mogućnost raskida istih od strane Zakupca sa ugovorenim otkaznim rokom od 30 ili 60 dana kod većine ugovora.

Banka ima i određeni broj automobila uzetih u zakup, takođe ugovorenih na period od 5 godina, kao i jedan ugovor o zakupu IT opreme (servera), sa rokom korišćenja od dve godine.

Informacije o navedenim sredstvima sa pravom korišćenja, iznosima priznatim u bilansu uspeha i tokovima gotovine, prikazane su kako sledi:

## 19. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA, SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA, INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA (Nastavak)

(b) Sredstva sa pravom korišćenja (Nastavak)

U hiljadama dinara	Automobil	Nepokretnosti	Oprema	Ukupno
<b>NABAVNA VREDNOST</b>				
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	76.949	2.108.929	-	2.185.878
Povećanja u toku godine	113.045	171.450	5.814	290.309
Smanjenja u toku godine	-	(16.640)	-	(16.640)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	189.994	2.263.739	5.814	2.459.547
Povećanja u toku godine	-	279.881	-	279.881
Smanjenja u toku godine	-	(45.790)	-	(45.790)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	189.994	2.497.830	5.814	2.693.638
<b>AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI</b>				
Stanje na dan 1. januara 2019. godine	-	-	-	-
Amortizacija (Napomena 11)	35.369	424.761	242	460.372
Završetak ugovora i rashodovanje	-	(2.604)	-	(2.604)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	35.369	422.157	242	457.768
Amortizacija (Napomena 11)	42.943	439.227	2.907	485.077
Završetak ugovora i rashodovanje	-	(15.460)	-	(15.460)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	78.312	845.924	3.149	927.385
<b>Neotpisana vrednost na dan:</b>				
- 31. decembra 2020. godine	111.682	1.651.906	2.665	1.766.253
- 31. decembra 2019. godine	154.625	1.841.582	5.572	2.001.779

### Iznosi koji su priznati u Bilansu uspeha

#### Lizing u skladu sa MSFI 16

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Kamata po osnovu lizing obaveza (Napomena 3b)	33.222	35.616
Troškovi kratkoročnog lizinga (izuzet iz MSFI 16, Napomena 13)	32.989	77.592
Troškovi lizinga sredstava male vrednosti, osim kratkoročnog lizinga sredstava male vrednosti (izuzeto iz MSFI 16, Napomena 13)	260.092	295.942
Troškovi poreza - MSFI 16 (Napomena 13)	95.085	93.721
Prihod od smanjenja zakupnina zbog Covid 19 (Napomena 12)	(4.860)	-
Neto efekti rashod/(prihod) po osnovu varijabilnih plaćanja i rashodovanja sredstava sa pravom korišćenja (Napomene 12 i 13)	266	(127)

### Iznos koji je priznat u tokovima gotovine

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Ukupni odlivi gotovine po osnovu lizinga MSFI16	469.251	461.383

## 20. OSTALA SREDSTVA

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Potraživanja po osnovu prodaje	293	306
Potraživanja od zaposlenih	5.361	6.944
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza, osim poreza na dobit	753	2.523
Potraživanja po osnovu datih avansa	47.243	44.053
Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja (a)	2.176.106	3.130.972
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	374.739	245.366
Ostala sredstva (b)	1.405.420	841.739
Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju po osnovu ostalih sredstava		
- u dinarima	281.450	298.928
- u stranoj valuti	14.734	10.608
Razgraničeni rashodi kamata:		
- u dinarima	12	331
Razgraničeni ostali troškovi:		
- u dinarima	373.170	308.088
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
- u dinarima	178.790	171.234
- u stranoj valuti	-	1
<b>Ukupno ostala sredstva</b>	<b>4.858.071</b>	<b>5.061.093</b>
Minus: Ispravka vrednosti	(169.407)	(492.342)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>4.688.664</b>	<b>4.568.751</b>

(a) Ostala potraživanja iz operativnog poslovanja koja na dan 31. decembra 2020. godine iznose RSD 2.176.106 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 3.130.972 hiljade), najvećim delom se sastoje od potraživanja u dinarima po platnim karticama drugih izdavaoca - Master Card, VISA, DINA i AMEX u iznosu od RSD 1.045.958 hiljade (31. decembar 2019: RSD 1.794.770 hiljade) i potraživanja od Fonda za PIO RSD 350.667 hiljada (31. decembar 2019: RSD 424.376 hiljada).

(b) Ostala sredstva koja na dan 31. decembra 2020. godine iznose RSD 1.405.420 hiljada (31. decembra 2019: 841.739 hiljada) najvećim delom se sastoje od stanja na prolaznom računu za isplatu gotovine na ATM koji na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 989.507 hiljade (31. decembra 2019: RSD 841.148 hiljade).

## 21. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Obaveze po osnovu derivata – swap	2.589	7.869
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>2.589</b>	<b>7.869</b>

## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

(a) *Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci*

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>U dinarima</b>		
Transakcioni depoziti	1.630.571	1.647.850
Depoziti po osnovu datih kredita	59.496	26.693
Namenski depoziti	172.028	238.397
Ostali depoziti	3.724.042	5.447.566
Obaveze po osnovu kamate	23.466	17.146
Obaveze po osnovu naknada i provizija	40	19
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>5.609.643</b>	<b>7.377.671</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Transakcioni depoziti	2.961.990	611.468
Depoziti po osnovu datih kredita	1.646	1.646
Namenski depoziti	150.559	4.117
Ostali depoziti	27.043.471	31.926.446
Primljeni krediti (a)	29.007.758	23.954.555
Ostale finansijske obaveze (b)	1.773.503	2.617.815
Obaveze po osnovu kamate	39.836	30.513
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti promenom efektivne kamatne stope	(199.008)	(176.316)
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>60.779.755</b>	<b>58.970.244</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>66.389.398</b>	<b>66.347.915</b>

(a) Primljeni krediti u stranoj valuti tokom 2020. godine su se povećali u iznosu od RSD 5.053.203 hiljada pre svega usled novih kreditnih linija povučenih od strane međunarodnih finansijskih institucija, u okviru paketa pomoći za finansiranje malih i srednjih preduzeća kao odgovor na posledice izazvane pandemijom Covid 19.

(b) Ostale finansijske obaveze koje na dan 31. decembar 2020 iznose RSD 1.773.503 hiljada (31. decembra 2019: RSD 2.617.815 hiljada) najvećim delom se odnosi na obaveze za neizvršene isplate po primljenim naplatama iz inostranstva u stranoj valuti u iznosu od RSD 1.772.081 hiljada (31. decembar 2019: RSD 2.617.000 hiljada).

## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

(b) Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>U dinarima</b>		
Transakcioni depoziti	167.726.099	124.496.102
Štedni depoziti	7.777.880	7.652.383
Depoziti po osnovu datih kredita	738.224	1.250.239
Namenski depoziti	7.516.585	4.447.271
Ostali depoziti	18.809.382	38.425.337
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)	175.096	1.660.783
Obaveze po osnovu kamate	341.423	759.947
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>203.084.689</b>	<b>178.692.062</b>
<b>U stranoj valuti</b>		
Transakcioni depoziti	259.541.561	229.418.355
Štedni depoziti	41.695.770	49.895.134
Depoziti po osnovu datih kredita	5.655.237	5.019.799
Namenski depoziti	3.801.610	2.234.824
Ostali depoziti	6.456.199	5.699.167
Primljeni krediti	635.323	1.019.623
Obaveze po osnovu kamate	285.023	345.931
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>318.070.723</b>	<b>293.632.833</b>
<b>Stanja na dan 31. decembra</b>	<b>521.155.412</b>	<b>472.324.895</b>

## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

(c) Depoziti i ostale obaveze prema bankama, komitentima, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci po ugovorenoj ročnosti

U hiljadama dinara	2020.		Ukupno
	Kratkoročno (do godinu dana)	Dugoročno (preko godinu dana)	
<b>U dinarima</b>			
Transakcioni depoziti	169.356.672	-	169.356.672
Štedni depoziti	5.283.645	2.494.235	7.777.880
Depoziti po osnovu datih kredita	121.875	675.844	797.719
Namenski depoziti	6.800.132	888.480	7.688.612
Ostali depoziti	17.279.590	5.253.834	22.533.424
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)	175.096	-	175.096
Obaveze po osnovu kamate	364.889	-	364.889
Obaveze po osnovu naknada i provizija	40	-	40
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>199.381.939</b>	<b>9.312.393</b>	<b>208.694.332</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
Transakcioni depoziti	262.503.550	-	262.503.550
Štedni depoziti	31.899.858	9.795.912	41.695.770
Depoziti po osnovu datih kredita	2.777.802	2.879.081	5.656.883
Namenski depoziti	3.733.283	218.886	3.952.169
Ostali depoziti	33.148.798	350.872	33.499.670
Primljeni krediti	-	29.643.082	29.643.082
Ostale finansijske obaveze	1.773.503	-	1.773.503
Obaveze po osnovu kamate	324.859	-	324.859
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-	(199.008)	(199.008)
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>336.161.653</b>	<b>42.688.825</b>	<b>378.850.478</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>535.543.592</b>	<b>52.001.218</b>	<b>587.544.810</b>

## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

c) *Depoziti i ostale obaveze prema bankama, komitentima, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci po ugovorenoj ročnosti (Nastavak)*

U hiljadama dinara	2019.		
	Kratkoročno (do godinu dana)	Dugoročno (preko godinu dana)	Ukupno
<b>U dinarima</b>			
Transakcioni depoziti	126.143.952	-	126.143.952
Štedni depoziti	5.346.864	2.305.519	7.652.383
Depoziti po osnovu datih kredita	721.311	555.620	1.276.931
Namenski depoziti	4.037.763	647.905	4.685.668
Ostali depoziti	43.251.643	621.261	43.872.904
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (overnajt)	1.660.783	-	1.660.783
Obaveze po osnovu kamate	777.093	-	777.093
Obaveze po osnovu naknada i provizija	19	-	19
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>181.939.428</b>	<b>4.130.305</b>	<b>186.069.733</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
Transakcioni depoziti	230.029.822	-	230.029.822
Štedni depoziti	38.225.138	11.669.996	49.895.134
Depoziti po osnovu datih kredita	3.523.285	1.498.160	5.021.445
Namenski depoziti	1.735.171	503.770	2.238.941
Ostali depoziti	36.443.532	1.182.081	37.625.613
Primljeni krediti	12.272	24.961.907	24.974.179
Ostale finansijske obaveze	2.617.815	-	2.617.815
Obaveze po osnovu kamate	376.444	-	376.444
Razgraničeni troškovi za obaveze iskazane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope	-	(176.316)	(176.316)
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>312.963.479</b>	<b>39.639.598</b>	<b>352.603.077</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>494.902.907</b>	<b>43.769.903</b>	<b>538.672.810</b>

## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

(d) *Depoziti i ostale obaveze prema bankama, komitentima, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci po granskoj strukturi*

U hiljadama dinara	2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>U dinarima</b>			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	4.146.452	1.174.819	5.321.271
- Holding kompanije	-	-	-
- Preduzeća	99.660.380	1.550.849	101.211.229
- Stanovništvo	82.444.064	2.493.149	84.937.213
- Javni sektor	5.466.308	4.078.187	9.544.495
- Strane banke i finansijske organizacije	288.371	-	288.371
- Strana lica	543.057	15.390	558.447
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	4.766.827	-	4.766.827
- Drugi komitenti-banke u stečaju	1.216.979	-	1.216.979
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	797.810	-	797.810
- Drugi komitenti-ostale finansijske organizacije u stečaju	102	-	102
- Drugi komitenti-javna preduzeća u stečaju	51.588	-	51.588
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>199.381.938</b>	<b>9.312.394</b>	<b>208.694.332</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	3.103.932	2.822	3.106.754
- Holding kompanije	-	-	-
- Preduzeća	60.592.750	2.064.452	62.657.202
- Stanovništvo	235.857.914	10.926.777	246.784.691
- Javni sektor	743.484	636.265	1.379.749
- Strane banke i finansijske organizacije	28.864.251	28.808.750	57.673.001
- Strana lica	3.942.052	205.079	4.147.131
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	2.164.722	27.043	2.191.765
- Drugi komitenti-pravna lica i ustanove koja se ne finansiraju iz budžeta	165.576	17.637	183.213
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	726.891	-	726.891
- Drugi komitenti-javna preduzeća u stečaju	81	-	81
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>336.161.653</b>	<b>42.688.825</b>	<b>378.850.478</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>535.543.591</b>	<b>52.001.219</b>	<b>587.544.810</b>



## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

(d) *Depoziti i ostale obaveze prema bankama, komitentima, drugim finansijskim organizacijama i Centralnoj banci po granskoj strukturi*

U hiljadama dinara	2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
<b>U dinarima</b>			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	5.969.110	530.000	6.499.110
- Holding kompanije	2.946	-	2.946
- Preduzeća	89.717.407	1.266.708	90.984.115
- Stanovništvo	59.439.307	2.302.974	61.742.281
- Javni sektor	19.811.702	15.432	19.827.134
- Strane banke i finansijske organizacije	878.560	-	878.560
- Strana lica	517.653	14.290	531.943
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	3.743.107	-	3.743.107
- Drugi komitenti-banke u stečaju	1.197.075	900	1.197.975
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	632.903	-	632.903
- Drugi komitenti-ostale finansijske organizacije u stečaju	1.474	-	1.474
- Drugi komitenti-javna preduzeća u stečaju	28.184	-	28.184
<b>Ukupno u dinarima</b>	<b>181.939.428</b>	<b>4.130.304</b>	<b>186.069.732</b>
<b>U stranoj valuti</b>			
- NBS, banke i ostali sektor finansija i osiguranja	1.966.663	2.822	1.969.485
- Holding kompanije	235	-	235
- Preduzeća	44.984.252	2.363.243	47.347.495
- Stanovništvo	223.429.186	12.186.000	235.615.186
- Javni sektor	422.861	1.021.998	1.444.859
- Strane banke i finansijske organizacije	33.234.791	23.765.968	57.000.759
- Strana lica	3.881.575	233.714	4.115.289
- Drugi komitenti-neprofitne institucije	2.092.987	65.852	2.158.839
- Drugi komitenti-pravna lica i ustanove koja se ne finansiraju iz budžeta	141.988	-	141.988
- Drugi komitenti-privredna društva i druga pravna lica u stečaju	2.808.849	-	2.808.849
- Drugi komitenti-javna preduzeća u stečaju	94	-	94
<b>Ukupno u stranoj valuti</b>	<b>312.963.481</b>	<b>39.639.597</b>	<b>352.603.078</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>494.902.909</b>	<b>43.769.901</b>	<b>538.672.810</b>

## 22. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, KOMITENTIMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

Na transakcione depozite pravnih lica Banka plaća kamatu do 60% referentne kamatne stope na godišnjem nivou, u zavisnosti od valute i iznosa depozita.

Na oročene depozite komitenata u dinarima i u stranoj valuti Banka plaća kamatu u rasponu do 2,50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava i valute.

Na namenske depozite komitenata i fizičkih lica Banka ne plaća kamatu.

Na kratkoročne depozite fizičkih lica u dinarima plaća se kamata u rasponu od 0% do 2,50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Kamatna stopa na kratkoročne depozite fizičkih lica u stranoj valuti iznosi od 0,00% do 0,30% godišnje, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Dugoročni depoziti fizičkih lica u stranoj valuti deponovani su po kamatnim stopama u rasponu od 0,01% do 0,70% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Dugoročni depoziti fizičkih lica u dinarima deponovani su po kamatnim stopama u rasponu od 2,75% do 3,50% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava.

## 23. REZERVISANJA

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Rezervisanja za gubitke po rizičnim vanbilansnim stavkama (a)	463.317	321.027
Rezervisanja za primanja zaposlenih:		
– restrukturiranje (b)	48.136	43.079
– dugoročne beneficije po osnovu naknada za odlazak u penziju i neiskorišćene godišnje odmore (c)	234.066	213.687
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 29a)	627.526	265.215
Rezervisanja za pokriće obaveza	10.405	18.156
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>1.383.450</b>	<b>861.164</b>

## 23. REZERVISANJA (Nastavak)

U hiljadama dinara	2020.	2019.
<b>Kretanje na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi</b>		
Početno stanje	321.027	1.223.001
Ukidanje rezervisanja	(125.462)	(1.108.919)
Ukidanje rezervisanja – kurs	(1.648)	(6.189)
Povećanje rezervisanja	269.036	210.687
Povećanje rezervisanja – kurs	364	2.447
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>463.317</b>	<b>321.027</b>
<b>Kretanje na rezervisanjima za restrukturiranje</b>		
Početno stanje	43.079	112.388
Ukidanje rezervisanja direktno sa rezervacija	(43.079)	(69.309)
Povećanje rezervisanja	48.136	-
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>48.136</b>	<b>43.079</b>
<b>Kretanje na rezervisanjima za dugoročne beneficije po osnovu naknada za odlazak u penziju i neiskorišćene godišnje odmore</b>		
Početno stanje	213.687	190.545
Povećanje rezervisanja	20.379	23.142
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>234.066</b>	<b>213.687</b>
<b>Kretanja na rezervisanjima za sudske sporove</b>		
Početno stanje	265.215	275.262
Ukidanje rezervisanja kroz bilans uspeha	(29.894)	(134.590)
Ukidanje rezervisanja kroz bilans uspeha – konverzija CHF kredita (Napomena 6b)	-	(3.021)
Ukidanje rezervisanja direktno sa rezervacija	(27.581)	(25.131)
Povećanje rezervisanja	419.786	152.695
<b>Stanje na dan 31. decembra (Napomena 29)</b>	<b>627.526</b>	<b>265.215</b>
<b>Kretanja na rezervisanjima za pokriće obaveza</b>		
Početno stanje	18.154	-
Ukidanje rezervisanja direktno sa rezervacija	(7.749)	-
Novo rezervisanje	-	18.154
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>10.405</b>	<b>18.154</b>

(a) Prema internoj politici Banke, rezervisanja za rizične vanbilansne stavke vrše se po istim kriterijumima kao i rezervisanja za bilansna potraživanja, odnosno vanbilansne stavke se klasifikuju u kategorije naplativosti potraživanja na osnovu procene nadoknativog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava, kao i verovatnoće odliva sredstava.

(b) Projekat sagledavanja i analize efikasnosti poslovnih procesa, koji za posledicu može da ima i restrukturiranje, odnosno smanjenje broja zaposlenih (tehnološki višak), a koji je započeo i nije u potpunosti završen tako da je Banka rezervisanje sredstava po ovom osnovu vršila, kao i svih prethodnih godina, na osnovu procene broja zaposlenih koji potencijalno mogu da predstavljaju tehnološki višak. Prilikom procene potrebnog iznosa za ove namene korišćeni su važeći zakonski propisi, odnosno interni akti (Zakon o radu i Kolektivni ugovor).

(c) Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 3% godišnje što predstavlja dugoročnu stopu prinosa na visokokvalitetne dužničke hartije od vrednosti, obveznice Republike Srbije i zapise trezora Ministarstva finansija Vlade RS.

## 23. REZERVISANJA (Nastavak)

Rezervisanje je utvrđeno na osnovu važećeg Kolektivnog Ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 4,5 % godišnje tokom celokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

Rezervisanja za neiskorišćene dane godišnjeg odmora formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara na dan bilansa stanja. Kako shodno članu 114. Zakona o radu u Republici Srbiji, za vreme godišnjeg odmora zaposleni ima pravo na naknadu zarade u visini prosečne zarade u prethodnih dvanaest meseci, za izračunavanje obaveze po osnovu neiskorišćenih dana godišnjeg odmora značajni su:

- prosečna bruto zarada u Banci, i
- broj dana neiskorišćenog godišnjeg odmora.

## 24. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	365.242	130.365
Obaveze za poreze, porez na dodatu vrednost, doprinose i druge dažbine, osim poreza na dobitak	245.131	525.469
Obaveze prema dobavljačima	919.190	952.763
Obaveze po osnovu primljenih avansa	87.101	132.106
Ostale obaveze (a)	2.619.362	2.990.347
	4.236.026	4.731.050
<b>Pasivna vremenska razgraničenja</b>		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode		
– u dinarima	299	572
Razgraničeni prihodi kamata		
– u dinarima	185.753	3.091
Razgraničeni ostali prihodi		
– u dinarima	73.169	64.277
Ostala pasivna vremenska razgraničenja (b)		
– u dinarima	10.751.352	3.672.180
– u stranoj valuti	1.948.776	1.894.460
	12.959.349	5.634.580
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga (c)	1.756.960	1.985.703
<b>Ukupno</b>	<b>18.952.335</b>	<b>12.351.333</b>
Ostale obaveze za porez	119.095	86.333
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>19.071.430</b>	<b>12.437.666</b>

(a) Ostale obaveze u 2020. i 2019. godini najvećim delom čine nefakturisane usluge dobavljača i nedospеле obaveze prema trgovcima - platne kartice.

(b) Ostala pasivna vremenska razgraničenja u stranoj valuti u 2020. i 2019. godini najvećim delom čini stanje na računu ostalih pasivnih vremenskih razgraničenja - kupoprodaja deviza.

## 24. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

(c) Obaveze po osnovu opreme uzete u finansijski lizing na dan 31. decembar 2020. godine i 31. decembar 2019. godine u skladu sa MSFI 16 prikazane su kako sledi:

U hiljadama dinara	2020.		2019.	
	Sadašnja vrednost	Ugovorni nediskontovani novčani tokovi	Sadašnja vrednost	Ugovorni nediskontovani novčani tokovi
<b>Minimalna lizing plaćanja</b>				
Do 1 godine	1.989	2.002	4.865	5.183
Od 1 do 5 godina	-	-	1.989	2.002
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>1.989</b>	<b>2.002</b>	<b>6.854</b>	<b>7.185</b>

(d) Obaveze po osnovu dugoročnih zakupa nepokretnosti, automobila i opreme iskazanih u skladu sa MSFI 16, na dan 31. decembra 2020. prikazane su kako sledi:

U hiljadama dinara	2020.		2019.	
	Sadašnja vrednost	Ugovorni nediskontovani novčani tokovi	Sadašnja vrednost	Ugovorni nediskontovani novčani tokovi
<b>Minimalna lizing plaćanja</b>				
Do 1 godine	427.301	454.515	453.575	485.557
Od 1 do 5 godina	1.110.882	1.164.144	1.174.994	1.242.152
Preko 5 godina	216.788	222.919	350.279	362.763
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>1.754.971</b>	<b>1.841.578</b>	<b>1.978.848</b>	<b>2.090.472</b>

## 25. KAPITAL

(a) Struktura kapitala Banke

Kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine obuhvata akcijski kapital, emisionu premiju, rezerve, revalorizacije rezerve i dobitak tekućeg i prethodnog perioda.

Struktura kapitala Banke prikazana je u narednoj tabeli:

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Akcijski kapital - obične akcije	21.315.900	21.315.900
Emisiona premija	20.432.569	20.432.569
Rezerve iz dobiti	43.488.903	43.488.903
Rezerve po osnovu fer vrednosti hartija od vrednosti	970.755	1.896.248
Revalorizacije rezerve po osnovu promene fer vrednosti osnovnih sredstava – građevinski objekti	956.224	601.696
Neraspoređena dobit iz prethodnih godina	12.368.722	2.292
Dobitak tekućeg perioda	9.481.557	12.329.459
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>109.014.630</b>	<b>100.067.067</b>

### /i/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2020. godine, akcijski kapital Banke se sastojao od 213.159 komada običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 100 hiljada.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Nominalna vrednost akcija (u hiljadama dinara)	Učešće u %
Intesa Sanpaolo Holding International S.A., Luksemburg	213.159	21.315.900	100,00
<b>Ukupno</b>	<b>213.159</b>	<b>21.315.900</b>	<b>100,00</b>

Iznos plaćene dividende u toku perioda i odgovarajuća dividenda po akciji prikazani su kako sledi:

	2020.	2019.
Iznos plaćene dividende u toku godine (u hiljadama dinara)	-	20.075.923
Broj akcija	-	213.159
<b>Dividenda po akciji (u hiljadama dinarima)</b>	<b>-</b>	<b>94,18</b>

### /ii/ Emisiona premija

Emisiona premija, koja na dan 31. decembra 2020. godine, iznosi RSD 20.432.569 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 20.432.569 hiljada), nastala je 2007 godine kao rezultat statusne promene Banke, odnosno spajanja uz pripajanje Panonske banke a.d. Novi Sad u iznosu od RSD 2.989.941 hiljadu, kao i po osnovu 4., 5. i 6. emisije običnih akcija Banke bez javne ponude radi povećanja osnovnog kapitala.

## 25. KAPITAL (Nastavak)

## /iii/ Rezerve

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Rezerve iz dobiti za procenjene gubitke	43.488.903	43.488.903
Gubici po osnovu vlasničkih instrumenata	(4.431)	(3.045)
Dobici po osnovu dužničkih instrumenata	975.186	1.899.293
Revalorizacione rezerve po osnovu promene fer vrednosti osnovnih sredstava – građevinski objekti	956.224	601.696
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>45.415.882</b>	<b>45.986.847</b>

## (b) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Pokazatelji poslovanja	Propisani	Ostvareni nerevidirani	
		31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Kapital	Minimum EUR 10 miliona	EUR 692 miliona	EUR 695 miliona
Minimalni pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala određen banci	Minimum 4,5%	19,85%	21,23%
Minimalni pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala određen banci	Minimum 6,0%	19,85%	21,23%
Minimalni pokazatelj adekvatnosti određen banci	Minimum 8,0%	19,85%	21,23%
Ulaganja Banke	Maksimum 60%	12,46%	12,20%
Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	61,30%	52,53%
Pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	2,15	2,25
Uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,5	1,83	1,64
Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	Minimum 1,0	2,74	2,39
Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,46%	0,36%
Izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25%	20,72%	16,58%
Ulaganja Banke u lice koje nije u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,02%	0,02%
Pokazatelj rizika koncentracije	Maksimum 30%	7,00%	8,20%

## 26. VANBILANSNE STAVKE

## (a) Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku

U hiljadama dinara	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku 2020.	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama izloženim kreditnom riziku
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze	85.001.727	(338.903)
Druge vanbilansne stavke	68.864.671	(124.414)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>153.866.398</b>	<b>(463.317)</b>

U hiljadama dinara	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku 2019.	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama izloženim kreditnom riziku
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze	85.601.716	(271.034)
Druge vanbilansne stavke	59.253.138	(49.994)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>144.854.854</b>	<b>(321.028)</b>

## (b) Garancije i ostale preuzete obaveze

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Plative garancije:		
– u dinarima	8.399.654	7.070.416
– u stranoj valuti	8.937.207	9.430.974
	<b>17.336.861</b>	<b>16.501.390</b>
Činidbene garancije:		
– u dinarima	10.503.009	24.819.488
– u stranoj valuti	17.872.754	4.550.403
	<b>28.375.763</b>	<b>29.369.891</b>
Nepokriveni akreditivi u stranoj valuti	753.333	799.351
Avali i akcepti menica	-	-
Jemstva	177.644	177.664
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite	36.763.856	37.999.632
Ostale preuzete neopozive obaveze	1.594.270	753.788
	<b>39.289.103</b>	<b>39.730.435</b>
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>85.001.727</b>	<b>85.601.716</b>

## (c) Druge vanbilansne stavke

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	68.864.671	59.253.138
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>68.864.671</b>	<b>59.253.138</b>

## 27. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarem i drugim povezanim licima. Banka ulazi u poslovne odnose sa matičnim pravnim licem i drugim članicama Intesa Sanpaolo grupacije. Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Intesa Sanpaolo grupe, sa iznosima iskazanim u hiljadama dinara, prikazana su u sledećim tabelama:

	Intesa Sanpaolo S.p.A., Italija, SAD, Engleska, Nemačka; Rumunija	Privredna bank d.d., Zagreb, Hrvatska	Intesa Leasing d.o.o., Beograd	Vseobecna Uverova banka A.S., Slovačka
<b>2020.</b>				
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6,139,438	94,708	10,373,750	87,567
Potraživanja po osnovu derivata	32,378	-	-	-
Ostala sredstva	32,892	-	19,408	325
<b>Ukupno potraživanja</b>	<b>6,204,708</b>	<b>94,708</b>	<b>10,393,158</b>	<b>87,892</b>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	28,835,585	3,777	3,343,751	-
Obaveze derivata namenjenih zaštiti od rizika	2,589	-	-	-
Ostale obaveze	408,267	-	1,989	-
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>29,246,441</b>	<b>3,777</b>	<b>3,345,740</b>	<b>-</b>
Prihodi od kamata	86,190	-	112,572	-
Prihodi od naknada i provizija	42,041	4	3,702	187
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	29,790	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	-	-	21,097	-
<b>Ukupno prihodi</b>	<b>158,021</b>	<b>4</b>	<b>137,371</b>	<b>187</b>
Rashodi od kamata	(6,019)	(324)	(2,162)	-
Rashodi od naknada i provizija	(122,200)	(602)	-	-
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(108,367)	(419)	-	-
Ostali rashodi	(798,485)	(4,167)	-	-
<b>Ukupno rashodi</b>	<b>(1,035,071)</b>	<b>(5,512)</b>	<b>(2,162)</b>	<b>-</b>
Vanbilansna pozicija derivati - valutni SWAP ugovori	52,745,250	-	-	-
Vanbilansna pozicija garancije	659,382	-	1,528,542	-
<b>Ukupno</b>	<b>53,404,632</b>	<b>-</b>	<b>1,528,542</b>	<b>-</b>

27. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA  
(Nastavak)

	Banka Koper d.d., Slovenija	"Intesa Sanpaolo Banka D.D. Bosna i Hercegovina"	Intesa Sanpaolo Holding International S.A., Luxemburg	Ogranak ISP International Value Service doo Beograd
<b>2020.</b>				
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	71,800	19,178	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	-	-
<b>Ukupno potraživanja</b>	<b>71,800</b>	<b>19,178</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	617	8,021	617	57,812
Obaveze derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	362
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>617</b>	<b>8,021</b>	<b>617</b>	<b>58,174</b>
Prihodi od kamata	-	-	-	-
Prihodi od naknada i provizija	7	2	-	4
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	-
<b>Ukupno prihodi</b>	<b>7</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>4</b>
Rashodi od kamata	-	-	-	-
Rashodi od naknada i provizija	(34)	(9)	-	-
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-
Ostali rashodi	-	-	-	(47,385)
<b>Ukupno rashodi</b>	<b>(34)</b>	<b>(9)</b>	<b>-</b>	<b>(47,385)</b>
Vanbilansna pozicija derivati - valutni SWAP ugovori	-	-	-	-
Vanbilansna pozicija garancije	-	-	-	-
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## 27. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

2019.	Intesa Sanpaolo S.p.A., Italija, Engleska; Rumunija	Privredna bank d.d., Zagreb, Hrvatska	Intesa Leasing d.o.o., Beograd	Vseobecná Uverova banka A.S., Slovačka
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4,981,379	36,203	5,986,532	21,262
Potraživanja po osnovu derivata	50,356	-	-	-
Ostala sredstva	37,831	-	17,408	770
<b>Ukupno potraživanja</b>	<b>5,069,565</b>	<b>36,203</b>	<b>6,003,940</b>	<b>22,031</b>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	32,545,866	626,487	176,587	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-
Obaveze derivata namenjenih zaštiti od rizika	7,869	-	-	-
Ostale obaveze	226,586	1,021	6,854	-
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>32,780,321</b>	<b>627,507</b>	<b>183,441</b>	<b>-</b>
Prihodi od kamata	203,482	294	71,053	-
Prihodi od naknada i provizija	33,599	163	1,364	217
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	42,487	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	25,055	-	22,069	-
<b>Ukupno prihodi</b>	<b>304,622</b>	<b>457</b>	<b>94,487</b>	<b>217</b>
Rashodi od kamata	(10,185)	(2,891)	(2,113)	-
Rashodi od naknada i provizija	(90,052)	(5,354)	(53)	(1,041)
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(347,295)	(204)	-	-
Ostali rashodi	(550,172)	(25,827)	-	-
<b>Ukupno rashodi</b>	<b>(997,703)</b>	<b>(34,276)</b>	<b>(2,166)</b>	<b>(1,041)</b>
Vanbilansna pozicija derivati - valutni SWAP ugovori	29,610,775	-	-	-
Vanbilansna pozicija garancije	293,767	-	-	58,432
<b>Ukupno</b>	<b>29,904,542</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>58,432</b>

## 27. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

2019.	Banka Koper d.d., Slovenija	"Intesa Sanpaolo Banka D.D. Bosna i Hercegovina"	CIB Bank, Mađarska	Intesa Sanpaolo Holding International S.A., Luxemburg
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21,504	19,208	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-
Ostala sredstva	-	-	-	-
<b>Ukupno potraživanja</b>	<b>21,504</b>	<b>19,208</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	90	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	617
Obaveze derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-
<b>Ukupno obaveze</b>	<b>-</b>	<b>90</b>	<b>-</b>	<b>617</b>
Prihodi od kamata	-	-	-	-
Prihodi od naknada i provizija	-	-	-	-
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	-
<b>Ukupno prihodi</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Rashodi od kamata	-	-	-	-
Rashodi od naknada i provizija	(2,738)	(447)	-	83
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-
Ostali rashodi	-	-	(5,678)	-
<b>Ukupno rashodi</b>	<b>(2,738)</b>	<b>(447)</b>	<b>(5,678)</b>	<b>83</b>
Vanbilansna pozicija derivati - valutni SWAP ugovori	-	-	-	-
Vanbilansna pozicija garancije	-	-	-	-
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## 27. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

Prethodno prikazana stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i prihodi i rashodi iz poslovnih odnosa nastali u toku godine sa povezanim licima iz Intesa Sanpaolo Grupe rezultat su uobičajenih poslovnih aktivnosti.

Banka na svoja potraživanja i obaveze naplaćuje i plaća kamatu obračunatu primenom uobičajenih kamatnih stopa.

(a) *Naknade članovima Izvršnog odbora i drugog ključnog rukovodećeg osoblja Banke, uključujući i članove Upravnog odbora (iskazane u bruto iznosu), u toku 2020. i 2019. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:*

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Naknade članovima Izvršnog, Upravnog odbora i drugog ključnog rukovodećeg kadra	270.699	261.175
<b>Ukupno</b>	<b>270.699</b>	<b>261.175</b>

(b) *Dati krediti i plasmani članovima Izvršnog i Upravnog odbora, i drugom ključnom rukovodećem osoblju Banke prikazani su u tabeli koja sledi:*

U hiljadama dinara	2020.	2019.
Plasmani	52.620	59.839
Ukupne ispravke vrednosti plasmana	(60)	(40)
<b>Stanje na dan 31. decembra</b>	<b>52.560</b>	<b>59.799</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ga je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnike kapitala, kreditore, deponente, regulatora. Upravljanje rizicima je proces kontinuiranog identifikovanja, procene, merenja, praćenja i kontrole izloženosti banke rizicima. Važan deo procesa upravljanja rizicima je i izveštavanje i ublažavanje rizika. Adekvatan sistem upravljanja rizicima je važan element u obezbeđivanju stabilnosti Banke i profitabilnost njenog poslovanja.

Banka je izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, deviznom riziku, operativnom riziku, riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica (rizik koncentracije), riziku trajnih ulaganja, riziku zemlje porekla i drugim rizicima.

Upravni odbor i Izvršni odbor Banke su odgovorni za uspostavljanje adekvatnog sistema za upravljanje rizicima i njegovu doslednu primenu u praksi.

Upravni odbor Banke usvaja politike za identifikovanje, merenje i procenu rizika i odgovoran je za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom.

Izvršni odbor Banke je odgovoran za identifikovanje, procenu i merenje rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju i primenjuje principe upravljanja rizicima koje odobri Upravni odbor Banke. Izvršni odbor odobrava interna akta koja definišu način upravljanja rizicima i predlaže Odboru za reviziju i Upravnom odboru strategije i politike za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju) analizira i usvaja predloge strategija i politika Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sistemom unutrašnjih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima, i ako je potrebno predlaže načine njihovog unapređenja.

Radi primene nezavisnog i sveobuhvatnog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti banke, Banka je formirala Sektor za upravljanje rizicima koji odgovara direktno Izvršnom odboru.

U Banci je razvijen sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, kao i uspostavljanjem limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizikom permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i rizika.

### 28.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema banci.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog ili više dužnika.

Banka upravlja kreditnim rizikom kako na nivou klijenta, grupe povezanih lica, tako i na nivou predefinisanih segmenata i ukupnog kreditnog portfolija. U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno kreditnu sposobnost svakog klijenta kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadnom, redovnom i kontinuiranom analizom njegovih performansi.



## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Analiza kreditne sposobnosti klijenta, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti i vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, na pojedinačnom nivou odnosno za svaku pojedinačnu transakciju, vrši se u okviru Sektora za upravljanje kreditiranjem.

#### Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Prikaz maksimalnih izloženosti Banke kreditnom riziku sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine dat je u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Ispravka vrednosti bilansne aktive izložene kreditnom riziku	Bilansna aktiva koja nije izložena kreditnom riziku	Bilans stanja 31. decembar 2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	121.689.518	-	20.381.801	142.071.319
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	49.832	49.832
Hartije od vrednosti	89.491.331	(33.972)	849.650	90.307.009
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	53.440.535	(36.134)	-	53.404.401
Kreditni i potraživanja od banaka	42.773.919	(31.355)	-	42.742.564
Kreditni i potraživanja od drugih finansijskih organizacija	10.666.616	(4.779)	-	10.661.837
Kreditni i potraživanja od komitenata	424.386.155	(15.247.274)	-	409.138.881
Investicije u zavisna društva	-	-	1.199.472	1.199.472
Nematerijalna imovina	-	-	5.385.746	5.385.746
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	10.129.940	10.129.940
Tekuća poreska sredstva	-	-	198.681	198.681
Odložena poreska sredstva	-	-	588.968	588.968
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	22.741	22.741
Ostala sredstva	1.885.297	(60.638)	2.864.005	4.688.664
<b>Ukupno aktiva</b>	<b>690.892.836</b>	<b>(15.378.018)</b>	<b>41.670.836</b>	<b>717.185.654</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Ispravka vrednosti bilansne aktive izložene kreditnom riziku	Bilansna aktiva koja nije izložena kreditnom riziku	Bilans stanja 31. decembar 2019.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	69.355.581	-	28.037.053	97.392.634
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	61.978	61.978
Hartije od vrednosti	105.913.950	(24)	2.393.734	108.307.660
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	51.189.968	(23.411)	-	51.166.557
Kreditni i potraživanja od banaka	45.182.980	(20.421)	-	45.162.559
Kreditni i potraživanja od drugih finansijskih organizacija	6.006.988	(2.990)	-	6.003.998
Kreditni i potraživanja od komitenata	386.526.918	(12.617.346)	-	373.909.572
Investicije u zavisna društva	-	-	1.199.472	1.199.472
Nematerijalna imovina	-	-	5.348.965	5.348.965
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	9.953.027	9.953.027
Investicione nekretnine	-	-	776	776
Odložena poreska sredstva	-	-	683.199	683.199
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	38.301	38.301
Ostala sredstva	3.136.623	(383.509)	1.815.637	4.568.751
<b>Ukupno aktiva</b>	<b>616.123.040</b>	<b>(13.024.290)</b>	<b>49.532.142</b>	<b>652.630.892</b>

Podela vanbilansnih stavki po izloženosti riziku data je u okviru Napomene 26.

Kontinuirano praćenje internog rejtinga klijenata, nivoa preuzetog rizika za svakog klijenta, potrebnog nivoa rezervisanja za pokriće preuzetog rizika, rizika koncentracije plasmana, kreditnog rizika portfolija, nivoa kapitala potrebnog za pokriće svih kreditnih rizika, vrši Sektor za upravljanje rizicima.

Radi upravljanja potraživanjima kod kojih postoji problem urednosti naplate, Banka je formirala poseban organizacioni deo, Sektor za naplatu i upravljanje potraživanjima u docnji.

Sektor za upravljanje kreditiranjem, Sektor za upravljanje rizicima i Sektor za naplatu i upravljanje potraživanjima u docnji su nezavisni organizacioni delovi Banke.

U analizi se sprovode načela propisana regulativom Narodne banke Srbije kao i interne procedure Banke, a sve u cilju predviđanja potencijalnih rizika koji mogu nastati u vezi sa nemogućnošću klijenta da svoje obaveze izmiri o roku dospeća i prema uslovima definisanim ugovorom.

U tom smislu se vrši i ocena potrebnog nivoa rezervisanja za potencijalne kreditne gubitke i to kako u momentu odobrenja određenog plasmana tako i redovnom analizom kreditnog portfolija na mesečnom nivou. Analiza podrazumeva merenje adekvatnosti rezervisanja po klijentima, klasama rizika, delovima portfolija i ukupnom portfoliju Banke.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku se radi na osnovu razmatranja predloga koji je dat od strane Sektora za upravljanje kreditiranjem. Uslovi odobrenja svakog plasmana privredi se određuju individualno, a u zavisnosti od vrste klijenta, namene za koju se plasman odobrava, procenjene kreditne sposobnost (kreditnog rejtinga) i trenutne situacije na tržištu. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su takođe opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnosti plasmana kao i samim iznosom. Uslovi odobrenja plasmana stanovništvu i preduzetnicima se određuju kroz definisanje standardnih uslova za različite tipove proizvoda.

Cena rizika za standardne tipove proizvoda se izračunava na osnovu analize kreditnih gubitaka koje je banka pretpela u prošlosti kao i istorijskih verovatnoća ulaska u status neizmirenja obaveza po istom ili sličnom tipu proizvoda. Cena rizika za klijente iz segmenta malih i srednjih preduzeća i velikih preduzeća se utvrđuje na bazi internog rejtinga klijenta odnosno istorijski kalibrisane verovatnoće ulaska u status neizmirenja obaveza za datu rejting kategoriju.

S obzirom na značaj kreditnog rizika napravljena je disperzija u nivoima odlučivanja kod plasiranja sredstava Banke. Ova disperzija je obezbeđena utvrđivanjem limita do kojih pojedina lica ili organi mogu da odlučuju. Organi koji donose kreditne odluke, sa različitim nivoima ovlašćenja, su: direktori ekspozitura, direktori regionalnih centara, Sektor za upravljanje kreditiranjem, Kreditni odbor, Kreditna komisija, Izvršni odbor i Upravni odbor. Za kreditne izloženosti preko određenog limita potrebna je i saglasnost Matične banke.

Banka kreditnim rizikom upravlja tako što postavlja ograničenja u pogledu roka, iznosa i rezultata ocene boniteta komitenta za pojedinačne komitente kao i njihovog kreditnog rejtinga, diversifikacijom kredita na veći broj komitenata i ugovaranjem valutne klauzule i vezivanjem za rast cena na malo radi očuvanja realne vrednosti kredita.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, kao i utvrđivanjem adekvatne cene kredita koja pokriva kreditni rizik plasmana.

Pored kreditne sposobnosti klijenta, limiti rizika se takođe određuju na osnovu različitih instrumenata obezbeđenja. Izloženost riziku prema pojedinačnom dužniku, uključujući banke, ograničena je i uključuje i bilansne i vanbilansne izloženosti riziku. Ukupna izloženost riziku prema pojedinačnom klijentu (ili grupi povezanih lica) po pitanju limita izloženosti, razmatra se i analizira pre izvršavanja transakcije.

Donošenje odluka o izlaganju kreditnom riziku se radi na osnovu razmatranja predloga koji je dat od strane Sektora za upravljanje kreditiranjem.

#### Rizik koncentracije plasmana

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija. Banka je radi efikasnijeg praćenja rizika koncentracije podelila limite na tri grupe limita: specifične limite, limite sklonosti ka kreditnom riziku, opšte limite i regulatorne limite.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Derivativni finansijski instrumenti (Nastavak)

Derivativni finansijski instrumenti dovode do izloženosti kreditnom riziku u slučaju da je njihova fer vrednost pozitivna po Banku.

Kreditna izloženost po osnovu derivata se izračunava primenom metode tekuće izloženosti, odnosno kao zbir pozitivne fer vrednosti ugovora i nominalnog iznosa derivata pomnoženog koeficijentom koji zavisi od vrste i ročnosti finansijskog derivata, a koji je propisan od strane Narodne banke Srbije.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalno moguće kreditne izloženosti po osnovu derivata na nivou svakog pojedinačnog klijenta sa kojima se ugovaraju finansijski derivati.

U skladu sa prethodno navedenim, Banka na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine ima sledeće izloženosti prema drugim ugovornim stranama:

U hiljadama dinara	Nominalna vrednost	Ukupna izloženost
<b>Ukupno 2020. godina</b>	<b>53.246.333</b>	<b>582.295</b>
Valutni (FX) Swap	52.710.193	559.480
Po valuti:		
EUR	47.494.257	495.715
GBP	5.215.936	63.765
Valutni (FX) Forward	536.140	22.815
Po valuti:		
EUR	191.750	2.709
USD	344.390	20.106
<b>Ukupno 2019. godina</b>	<b>30.069.632</b>	<b>370.200</b>
Valutni (FX) Swap	29.575.742	353.639
Po valuti:		
AUD	757.240	17.795
CAD	643.286	6.433
CHF	4.986.418	57.451
EUR	11.829.836	147.534
GBP	1.541.118	21.395
NOK	119.017	1.624
RSD	8.257.000	84.203
SEK	392.641	3.926
USD	1.049.186	13.278
Valutni (FX) Forward	493.890	16.561
Po valuti:		
EUR	493.890	16.561

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Derivativni finansijski instrumenti (Nastavak)

Prikazane vrednosti predstavljaju kreditnu izloženost po derivatima koja se računa kao zbir pozitivne fer vrednosti i nominalnog iznosa derivata pomnoženog koeficijentom koji je propisan od strane Narodne banke Srbije.

Banka obračunava kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA) u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke koju je objavila Narodna banka Srbije.

Prilagođavanje kreditne izloženosti predstavlja iznos koji se obračunava samo za derivativne instrumente, po osnovu grupe transakcija sa drugom ugovornom stranom do iznosa njihove srednje tržišne vrednosti. Navedeno prilagođavanje odražava tržišnu vrednost kreditnog rizika ugovorne strane za Banku.

Tokom 2020. godine izloženost riziku prilagođavanja kreditne izloženosti je bila zanemarljiva, tako da Banka na dan **31. decembra 2020.** godine ima sledeće izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti:

U hiljadama dinara	Iznos izloženosti	
	2020.	2019.
<b>Ukupno</b>	<b>22.815</b>	<b>16.154</b>
Valutni (FX) Forward	22.815	16.154

#### Rizici srodni kreditnom riziku

Banka izdaje garancije i akreditive svojim komitentima, po osnovu kojih Banka ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

#### Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate svaki plasman su opredeljeni analizom boniteta klijenta, vrstom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana kao i samim iznosom. Kao standardni instrumenti obezbeđenja od klijenta se uzimaju ugovorno ovlašćenje i menice, dok se kao dodatni instrumenti u zavisnosti od procene ugovaraju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom kod Banke, garancije države, garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, odnosno ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini Banka uvek obezbeđuje procenu vrednosti imovine urađenu od strane ovlašćenog procenitelja, a sve u cilju svođenja potencijalnog rizika na najmanju moguću meru. Odluke o plasmanima stanovništvu i malim klijentima (preduzetnicima) se u najvećem delu zasnivaju na proceni standardizovanih, unapred definisanih uslova, korišćenjem kreditnih modela uz dopunsku analizu od strane kreditnih analitičara.

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Banka primenjuje model očekivanih gubitaka prilikom procene obezvređenja finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti preko ostalog rezultata (osim učešća u kapitalu), kao i na ugovorna sredstva. Banka vrši procenu obezvređenja na dva nivoa: pojedinačnom i grupnom.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

##### -Pojedinačno procenjivanje ispravke vrednosti

Banka vrši pojedinačnu procenu ispravke vrednosti odnosno obezvređenja finansijskih sredstava za klijente sa pojedinačno materijalno značajnom izloženosti (izloženost veća od EUR 250.000) ukoliko su u statusu neizmirivanja obaveza (docnja u materijalno značajnom iznosu duža od 90 dana, odnosno ukoliko postoje subjektivni dokazi o obezvređenju plasmana).

Iznos obezvređenja plasmana se utvrđuje na osnovu projekcije očekivanih novčanih tokova koji će biti naplaćeni po osnovu ugovora sa klijentom, uzimajući u obzir novu procenu finansijskog stanja i kreditne sposobnosti klijenta, vrednosti kolaterala, vremenskih rokova potrebnih za realizaciju kolaterala i drugo. Za obračun očekivanih gubitaka uvedena su različita scenarija (ponderisana verovatnoćom) za procenjene buduće novčane tokove, uz dodatnu korekciju koja uzima u obzir procenjeni makroekonomski uticaj (*add-on*).

Projektovani novčani tokovi se diskontuju efektivnom kamatnom stopom i svode na sadašnju vrednost. Upoređivanjem sadašnje vrednosti očekivanih novčanih tokova sa nominalnom vrednošću potraživanja utvrđuje se nivo obezvređenja plasmana. Individualna procena obezvređenja plasmana se radi najmanje polugodišnje.

Ukoliko dođe do nekih novih informacija koje prema oceni kreditnih analitičara menjaju kreditnu sposobnost klijenta, vrednost kolaterala i izvesnost ispunjavanja obaveza klijenta prema Banci, radi se vanredna procena obezvređenja plasmana, odnosno utvrđivanja potrebnog nivoa ispravke vrednosti.

##### - Grupno procenjivanje ispravke vrednosti

Banka je za potrebe grupne procene obezvređenja finansijskih sredstava definisala kriterijume za svrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe obezvređenja.

Nivoi obezvređenja (1, 2, 3) razlikuju se u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet navedene klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI).

U Nivo 2 svrstavaju potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika (u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja). Kriterijumi značajnog povećanja kreditnog rizika su:

- docnja preko 30 dana
- *Forborne* status
- PM (*Proactive Management*) status i povećan kreditni rizik identifikovan kroz EWS (*Early Warning System*)
- značajno povećanje PD-a (*Probability of Default*).
- visok nivo kreditnog rizika na izveštajni datum.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Nivo 3 čine plasmani, kod kojih postoji objektivni dokaz o obezvređenju, odnosno subjektivni dokazi o postojanju statusa neizmirenja obaveza. Pod objektivnim dokazom o obezvređenju podrazumeva se kontinuirana docnja iznad 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Relativni prag materijalne značajnosti iznosi 1% ukupne bilansne izloženosti, dok se apsolutni prag razlikuje u zavisnosti od pripadnosti izloženosti klasi izloženosti (1.000 dinara za dužnike iz klase izloženosti prema fizičkim licima, i 10.000 dinara za ostale dužnike). Pod subjektivnim dokazom o postojanju statusa neizmirenja obaveza podrazumeva se procena Banke da klijent neće biti u mogućnosti da u potpunosti izmiri svoje obaveze prema Banci ne uzimajući u obzir realizaciju iz sredstava obezbeđenja. Subjektivna procena statusa neizmirenja obaveza se bazira na kvantitativnim i kvalitativnim, internim i eksterno pribavljenim informacijama o dužniku (npr. broj dana blokade tekućeg računa, stečaj/likvidacija, utuženje i ostali štetni događaji i negativni predznaci identifikovani prilikom subjektivne procene koji ukazuju na značajno pogoršanje finansijskog stanja klijenta i nemogućnost izmirivanja obaveza u potpunosti). Kada klijent prestane da ispunjava sve kriterijume za dobijanje statusa neizmirenja obaveza, počinje Probni period. Probni period traje najmanje 90 dana. Tokom Probnog perioda, prati se urednost u izmirivanju obaveza klijenta i njegova finansijska situacija, u cilju utvrđivanja odsustva bilo kog okidača/događaja za dobijanje statusa neizmirenja obaveza. Jedino nakon isteka probnog perioda Banka može preispitati reklasifikaciju klijenta u status Performing.

Različiti nivoi obezvređenja imaju za rezultat različite načine obračuna očekivanih kreditnih gubitaka:

- Nivo 1 - 12-mesečni očekivani kreditni gubici,
- Nivo 2 i 3 "lifetime" očekivani kreditni gubici.

Banka je razvila internu metodologiju i obračunala parametre rizika (EAD, PD, LGD, CCF) za potrebe obračuna očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtevima MSFI 9. Diskontna stopa koja se u obračunu koristi je efektivna kamatna stopa pojedinačnog ugovora.

U kontekstu obračuna "lifetime" očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je razvila metodologiju za utvrđivanje EAD-a (*Exposure at Default*) za sve periode do konačne ročnosti finansijskog instrumenta. Za proizvode koji se amortizuju i za koje su raspoloživi planovi otplate, budući EAD se utvrđuje na osnovu planova otplate. Za ostale proizvode koristi se EAD na datum izveštavanja korigovan faktorima kreditne konverzije. Faktori kreditne konverzije, u zavisnosti od vrste proizvoda i segmenta, mogu biti regulatorni ili interno obračunati na osnovu istorijskih podataka o korišćenju raspoloživih limita.

Kao osnova za obračun "lifetime" PD parametra korišćeni su postojeći (Basel II) PD modeli usklađeni sa zahtevima MSFI 9:

- prelazak sa TTC (*Through the cycle*) na PIT (*Point in time*) koncept,
- uvođenje koeficijenata (kao korekcije PD-a) koji odražavaju makroekonomski uticaj na parametar za buduće periode, korišćenjem tri scenarija (najverovatniji, najpovoljniji, nepovoljan),
- "lifetime" projekcija (korišćen je Markovljev pristup).

Za segmente koji nisu pokriveni PD modelima, kao aproksimacija PD-a koristi se odgovarajuća istorijska stopa *default-a*, uz dodatna (gore navedena) prilagođavanja.

Za klijente/potraživanja koji su predmet grupne procene, LGD (*Loss Given Default*) parametar je obračunat na osnovu prosečnih istorijskih stopa gubitaka za definisane segmente, pri čemu se, dobijene vrednosti koriguju koeficijentima koji predstavljaju meru procenjenog makroekonomskog uticaja na visinu LGD-a za buduće periode. Za navedeno makroekonomsko prilagođavanje parametra koriste se tri scenarija (najverovatniji, najpovoljniji, nepovoljan). Diskontovanje tako dobijenog LGD-a sprovodi se korišćenjem efektivne kamatne stope pojedinačnog ugovora.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Banka uključuje „forward-looking“ informacije i u procenu značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja i u merenje očekivanih kreditnih gubitaka.

Uključivanje „forward-looking“ informacija vrši se kroz prilagođavanje vrednosti PD i LGD parametara kako bi se uvažila očekivanja njihovih promena vezana za makroekonomsko okruženje koje se mogu desiti u narednim godinama.

Makroekonomsko prilagođavanje PD parametra uobičajeno se vrši primenom PD koeficijenata dobijenih iz interno razvijenih PD satelit modela.

Satelit modeli koje je Banka koristila do 31. decembra 2020. godine zasnovani su na regresionoj jednačini koja kvantifikuje vezu između pogoršanja kreditnog portfolija (promene verovatnoće neizmirenja obaveza) i promene makroekonomskih varijabli ili varijabli koje su identifikovane kao relevantne za uslove u kojima Banka posluje. Model prioritetizuje varijable sa najvećim uticajem na kreditni rizik (svaka makro varijabla utiče na kreditni rizik u različitom stepenu i vremenskom horizontu).

Interni PD satelit modeli su razvijeni analizom višegodišnjih vremenskih serija o stopama NPL-a u bankarskom sektoru Srbije. Makroekonomski faktori ocenjeni kao značajni u modelu su devizni kurs, promena kamatnih stopa (referentna i euribor 6m) kao i realne plate. Promene u ovim makroekonomskim faktorima značajno utiču na ukupne obaveze klijenta, pa time i na njegovu kreditnu sposobnost. Imajući u vidu prethodno navedeno, interni PD satelit model je prihvaćen kao adekvatan model za predviđanje potrebnog nivoa rezervisanja u normalnim i stresnim uslovima. U trenutnim uslovima COVID-19 pandemije Narodna Banka Srbije svojim merama podstiče privredu i stanovništvo da lakše prevaziđe probleme izazvane pandemijom, pa tako snižava referentnu kamatnu stopu, drži devizni kurs stabilnim, a takođe je tokom 2020. godine uvela dva moratorijuma na plaćanje kreditnih obaveza.

Očekivanja u zemlji kao i u svetu su da će tokom narednog perioda centralne banke i dalje delovati u pravcu monetarnih olakšica daljim snižavanjem referentne kamatne stope, održavanjem deviznog kursa stabilnim kao i pomoći granama koje su najviše pogođene negativnim efektima pandemije. Prethodno navedene projekcije će svakako pozitivno delovati na ukupne kreditne obaveze dužnika, a time i na njegovu kreditnu sposobnost, pa bi primena internog PD satelit modela dovela do nelogičnih rezultata tj. očekivanog smanjenja kreditnog rizika.

Imajući u vidu da pravi efekti pomenute krize još uvek nisu vidljivi s obzirom na dva moratorijuma i olakšice koje je dobilo stanovništvo i privredna društva, očekuje se da će negativni efekti tek da se ostvare u svojoj punoj meri u narednom periodu, pa stoga projekcije modela o smanjenju kreditnog rizika, a time i otpuštanju rezervisanja nisu prihvatljiva. Imajući u vidu sve prethodno navedeno, Banka se, uz saglasnost Matične banke, opredelila da privremeno pređe na korišćenje EBA PD koeficijenata za makroekonomsko prilagođavanje PD parametara umesto primene PD koeficijenata dobijenih internim satelit modelima.

Makroekonomsko prilagođavanje PD-a se na taj način sprovodi stresnim koeficijentima dobijenim iz EBA PD stres test modela. Koeficijenti su dostavljeni od strane matične banke i definišu promenu PD parametra u odnosu na baznu godinu za redefinisani segment (Mortgage, Consumer Loans, Corporate Secured and Unsecured Loans). EBA parametri se dostavljaju samo za osnovni i nepovoljan scenario, pa se obračun povoljnog scenarija vrši posebno, kao razlika između transformisanih vrednosti osnovnih i nepovoljnih PD parametara koja se dodaje na osnovni scenario. Transformacija se vrši primenom inverzne standardne normalne raspodele. Stopa neizmirenja obaveza srpskog bankarskog sektora na 31. decembar 2019. godine koristi se kao početna stopa neizmirenja obaveza u odnosu na koju se računa promena u stopi neizmirenja obaveza na bazi EBA stres test parametara za Ostatok sveta (eng. Rest of the World), budući da koeficijenti nisu dostupni za Srbiju. U tabeli ispod su prikazane uslovljene stope neizmirenja obaveza koje su primenjene na migracionu matricu kako bi se obuhvatili elementi koji se odnose na buduće događaje za sledeće 3 godine od datuma izveštavanja:

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Uslovljene stope neizmirenja obaveza - Prva grupa											
Segment	Model	Nepovoljni				Osnovni			Najbolji		
		t-1	t	t+1	t+2	t	t+1	t+2	t	t+1	t+2
Corporate	SME&LC-2015	1,29%	3,22%	3,12%	2,36%	3,14%	2,16%	1,15%	3,07%	1,47%	0,54%
	SME Retail	3,32%	7,23%	7,04%	5,56%	7,09%	5,16%	3,00%	6,95%	3,71%	1,55%
	SB-SE-2013	3,22%	7,04%	6,85%	5,41%	6,90%	5,01%	2,90%	6,76%	3,60%	1,50%
Retail	IDV-2015 – Mortgage	0,65%	0,88%	0,87%	0,78%	0,87%	0,75%	0,58%	0,86%	0,65%	0,42%
	IDV-2015 – Other Retail	1,99%	2,85%	2,81%	2,47%	2,82%	2,38%	1,77%	2,78%	2,00%	1,24%

Uslovljene stope neizmirenja obaveza - Druga grupa											
Segment	Model	Nepovoljni				Osnovni			Najbolji		
		t-1	t	t+1	t+2	t	t+1	t+2	t	t+1	t+2
Corporate	CORPORATE Nivo 1	1,60%	3,87%	3,76%	2,87%	3,79%	2,63%	1,43%	3,70%	1,81%	0,69%
	- OTHER Nivo2	6,85%	13,30%	13,00%	10,66%	13,08%	9,99%	6,27%	12,86%	7,54%	3,52%
	RETAIL Nivo 1	7,39%	14,16%	13,85%	11,40%	13,93%	10,70%	6,78%	13,70%	8,12%	3,84%
	- OTHER Nivo 2	59,11%	72,32%	71,88%	67,93%	71,99%	66,64%	57,33%	71,65%	60,99%	46,12%

Makroekonomsko uslovljavanje LGD-a je vršeno primenom EBA koeficijenata u nedostatku interno razvijenih modela (pošto se EBA oslanja samo na Osnovne i Nepovoljne koeficijente, koeficijenti za Povoljan scenario su izračunati interno na osnovu metodologije Grupe napisane u ovu svrhu). „Forward-looking“ elementi su izračunati za naredne 3 godine preostale ročnosti u odnosu na izveštajni datum, tako da su parametri rizika Osnovnog scenarija prilagođeni za „add-on“ koji uzima u obzir sva tri scenarija. Za makroekonomsko uslovljavanje LGD-a korišćeni su EBA koeficijenti za Ostatak sveta (eng. Rest of the World), budući da koeficijenti nisu dostupni za Srbiju. Vrednost koeficijenata se razlikuje u zavisnosti od pripadnosti segmentu. U tabeli u nastavku su prikazani koeficijenti koji su korišćeni za makroekonomsko uslovljavanje LGD vrednosti kao i vrednost dodatne komponente (Add on) dobijene na bazi sva tri scenarija:

Segment	Najbolji			Osnovni			Nepovoljni			Add on
	t	t+1	t+2	t	t+1	t+2	t	t+1	t+2	
Consumer credit	0,75	0,75	0,75	1,00	1,00	1,00	1,28	1,28	1,28	2,49%
Household mortgage	0,47	0,47	0,47	0,84	0,84	0,84	1,30	1,30	1,30	10,77%
NFC nonRE	0,76	0,76	0,76	1,00	1,00	1,00	1,27	1,27	1,27	2,26%
NFC RE	0,57	0,57	0,57	0,91	0,91	0,91	1,31	1,31	1,31	6,80%

U toku 2020. godine sprovedena su vanredna ažuriranja koeficijenata za makroekonomsko prilagođavanje PD i LGD parametara, uzimajući u obzir izmenjene makroekonomske okolnosti usled krize izazvane Covid-19 pandemijom. Ukupan efekat vanrednog ažuriranja makroekonomskih koeficijenata u 2020. godini je povećanje očekivanih kreditnih gubitaka za 1.571 miliona dinara.

Pored odluke da se primene EBA-ina PD koeficijenti, Banka je tokom godine uradila više simulacija promene kreditnog rizika u zavisnosti od makroekonomskih faktora, a na bazi PD satelit modela. Banka je za osnovni scenarij dobila projekcije od strane Odeljenja za ekonomska istraživanja Matične banke, dok je za nepovoljni scenarij preuzela projekcije od Narodne Banke Srbije. Narodna Banka Srbije je izdala Godišnji izveštaj o stabilnosti finansijskog sistema u kojima je projektovala dva nepovoljna scenarija od kojih je jedan konzervativniji i odslikava dublje negativne efekte krize. Najbolji scenarij se obračunavao putem ranije opisane tehnike koja se primenjuje i na EBA scenarijima za obračun najpovoljnijeg scenarija.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Za izloženosti koje pripadaju segmentu „Low Default Portfolio“ (države, lokalne samouprave i banke), koriste se parametri dobijeni internim modelima Matične banke, s obzirom na to da Banka u ovom delu portfolija nema dovoljno istorijskih podataka kako bi ih sama obračunala.

Pored vanrednog ažuriranja koeficijenata za makro ekonomsko prilagođavanje parametara, u cilju blagovremene reakcije na trenutnu krizu i opreznog upravljanja kreditnim portfoliom, banka je u 2020. godini sprovedla dodatne analize i uspostavila dodatne kriterijume za procenu uticaja Covid-19 virusa na očekivane kreditne gubitke. Na osnovu procene uticaja Covid-19 virusa na različite industrije i klijente iz tih industrija, banka je povećala očekivani kreditni gubitak za određene pozicije kreditnog portfolija, na bazi anticipiranih negativnih efekata krize. Glavni razlog ovakvog pristupa je procena da se negativni efekti ove krize neće odmah prepoznati i obračunati zbog različitih akcija ublažavanja krize i mera preduzetih od strane države i Centralne banke. Stoga, Banka je pribegla opreznom i konzervativnom pristupu prilikom procene kvaliteta kreditnog portfolija i adekvatnosti rezervisanja za kreditne gubitke.

U slučaju pravnih lica, banka je izvršila analizu uticaja Covid-19 pandemije na finansijsku poziciju klijenata na bazi procenjenog pada prometa u industrijama iz kojih klijenti potiču. Na bazi procenjenog pada prihoda industrija, procenjena je finansijska pozicija klijenata i njihov kapacitet za servisiranje duga u 2020. i 2021. godini. Svi klijenti koji imaju godišnju otplatu duga preko 85% od svog normalnog nivoa slobodnih novčanih tokova smatraju se osetljivim na krizu. Drugim rečima, ti klijenti imaju manje od 15% bafera u okviru kapaciteta za generisanje gotovine za potrebe redovnog servisiranja duga. Kod svih klijenata koji su na bazi ove analize identifikovani kao osetljivi na krizu izvršeno je pogoršanje rejtinga za jednu rejting kategoriju, za potrebe obračuna očekivanog kreditnog gubitka. Izuzetak su klijenti koji se već nalaze u najlošijoj rejting kategoriji (C3) i klijenti koje je Sektor za upravljanje kreditiranjem pojedinačno procenio.

Za ostala pravna lica koja nisu obuhvaćena prethodnom analizom, uspostavljena su dva kriterijuma za identifikovanje klijenata visoko osetljivih na Covid-19 krizu. Prvi kriterijum je rejting klijenta, B4 ili niži. Drugi kriterijum je industrija kojoj klijent pripada. Ukoliko je rejting klijenta B4 ili niži, i ukoliko je industrija kojoj pripada procenjena kao visoko rizična iz perspektive Covid-19 pandemije, klijent je klasifikovan u Nivo obezvređenja 2 (Stage 2). U slučaju fizičkih lica, uspostavljena su takođe dva kriterijuma za identifikovanje klijenata posebno osetljivih na Covid-19 krizu. Prvi kriterijum je nivo zaduženosti. Drugi kriterijum je industrija kojoj klijent pripada. Svi klijenti koji imaju DTI racio (odnos mesečnih obaveza i prihoda) viši od 50% i pripadaju visoko rizičnim industrijama klasifikovani su u Nivo obezvređenja 2 (Stage 2). Ukupna izloženost koja se odnosi na klijente koji su zbog navedenih kriterijuma prešli iz Nivoa obezvređenja 1 u Nivo obezvređenja 2 na 31. decembar.2020. iznosi 10,11 milijardi dinara.

Kao odgovor na krizu izazvanu pandemijom virusa Covid-19 Banka je sprovedla set mera koje je donela Narodna banka Srbije sa ciljem podrške građanima i privredi kao i očuvanja stabilnosti finansijskog sistema Republike Srbije u uslovima pandemije. Deo ovih mera uključivao je i obavezu poslovnih banaka da svojim dužnicima – fizičkim licima, poljoprivrednicima, preduzetnicima i privrednim društvima ponudi zastoj u otplati (moratorijum).

Zastoj u otplati sproveden je dva puta tokom 2020. godine na osnovu sledećih odluka Narodne banke Srbije:

- Odluka o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema („Službeni glasnik RS“, br. 33/2020); i
- Odluka o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije COVID-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema („Službeni glasnik RS“, br. 103/2020).

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje strukturu portfolija Banke na koji su primenjene mere definisane navedenim odlukama Narodne banke Srbije u vidu zastoja u otplati (Moratorijum 1 i 2), a sa stanjem izloženosti na dan **31. decembra 2020.** godine:

U hiljadama dinara	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
<i>Bruto plasmani sa ugovorenim zastojem u otplati</i>			
<b>Fizička lica</b>	<b>132.387.986</b>	<b>4.820.080</b>	<b>127.567.906</b>
Performing	128.333.138	2.664.940	125.668.198
Past Due	535.457	241.245	294.212
Unl.to Pay	1.366.761	690.900	675.861
Doubtful	2.152.630	1.222.995	929.635
<b>Privredni subjekti</b>	<b>95.555.282</b>	<b>2.756.671</b>	<b>92.798.611</b>
Performing	93.179.807	1.581.805	91.598.002
Past Due	23.990	10.403	13.587
Unl.to Pay	1.888.955	808.568	1.080.387
Doubtful	462.530	355.895	106.635
<b>Ukupno</b>	<b>227.943.268</b>	<b>7.576.751</b>	<b>220.366.517</b>

Dana 14. decembra 2020. godine Narodna banka Srbije donela je Odluku o privremenim merama za banke u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19 („Službeni glasnik RS“, br. 150/2020). Ovom odlukom propisuju se nove mere i aktivnosti koje su banke u obavezi da primenjuju u cilju adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom u uslovima pandemije COVID-19, a omogućavanjem novih olakšica u otplati obaveza dužnicima. Međutim, na dan 31. decembra 2020. godine Banka nije imala sprovedene olakšice definisane ovom odlukom imajući u vidu kratak vremenski period između donošenja odluke i kraja kalendarske godine.

Kao dodatni podsticaj merama ublažavanja negativnih efekata pandemije, Vlada Republike Srbije donela je 16. april 2020. godine Uredbu o utvrđivanju garantne šeme kao mera podrške privredi za ublažavanje posledica pandemije bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 («Službeni glasnik RS», broj 57/2020, 62/20-dr. propis i 65/20-dr. propis). Narodna skupština Republike Srbije je 17. decembra 2020. godine usvojila Zakon o utvrđivanju garantne šeme kao mera podrške privredi za ublažavanje posledica pandemije bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-COV-2 («Sl. glasnik RS», br. 153/2020) kojim je pomenuta Uredba stavljena van snage, čime podrška privredi nastavlja da funkcioniše pod okriljem ovog Zakona. Garantnom šemom Republika Srbija je preuzela obavezu da kao jemac izmiri buduća nenaplaćena potraživanja banaka nastala po osnovu kredita odobrenih sa namenom finansiranja likvidnosti i obrtnih sredstava privrednih subjekata, a sve sa ciljem ublažavanja negativnih ekonomskih i finansijskih posledica pandemije.

U okviru garantne šeme predviđeno je da poslovne banke odobravaju kredite privredi sa rokom otplate koji ne može biti duži od 36 meseci, uključujući i grejs period u trajanju od devet do 12 meseci, Maksimalni iznos kredita je iznos koji je jednak manjem od dva iznosa:

- 25% prihoda korisnika kredita iz 2019. godine prema finansijskim izveštajima koje je korisnik kredita dostavio Agenciji za privredne registre za statističke svrhe za tu godinu; ili
- iznosa od 3.000.000 evra.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

#### Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Maksimalni dozvoljeni iznos Pojedinačne garancije koju je na osnovu Zakona obezbedila država se obračunava kao proizvod osiguranog portfolija pojedinačne banke, stope pokrića (80%) i stope maksimalne garancije (30%). Maksimalni ukupni iznos garancije na nivou osiguranog portfolija bankarskog sektora Republike Srbije iznosi 480.000.000 evra.

Sledeća tabela prikazuje strukturu portfolija Banke isplaćenog iz garantne šeme sa Republikom Srbijom, a sa stanjem na dan **31. decembra 2020.** godine

U hiljadama dinara	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
<i>Bruto plasmani isplaćeni iz garantne šeme</i>			
Performing	27.389.403	365.506	27.023.897
Past Due	-	-	-
Unl.to Pay	37.562	16.646	20.916
Doubtful	6.539	2.396	4.143
<b>Ukupno</b>	<b>27.433.504</b>	<b>384.548</b>	<b>27.048.956</b>

Kvalitetom finansijskih sredstava Banka upravlja koristeći internu klasifikaciju plasmana, usklađenu sa pravilima Matične banke.

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija (bruto plasmana i vanbilansne izloženosti zasnovan na sistemu klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine:

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku*						Vanbilansne stavke			Ukupno 2020.*	Ukupno 2019.*
	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			izložene kreditnom riziku				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
<i>Klase:</i>											
Performing	366.300.043	58.783.437	-	164.463.433	-	-	144.410.603	8.929.671	-	742.887.187	641.433.139
Past Due	-	-	744.933	-	-	-	-	-	46.763	791.696	821.087
Unlikely to Pay	-	-	3.943.307	-	-	-	-	-	349.622	4.292.929	7.452.543
Doubtful	-	-	7.166.352	-	-	-	-	-	129.739	7.296.091	5.357.175
<b>Ukupno</b>	<b>366.300.043</b>	<b>58.783.437</b>	<b>11.854.592</b>	<b>164.463.433</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>144.410.603</b>	<b>8.929.671</b>	<b>526.124</b>	<b>755.267.903</b>	<b>655.063.944</b>

U hiljadama dinara	Ispravke vrednosti i rezervisanja komitentima			Ispravke vrednosti i rezervisanja bankama			Ukupno 2020.*	Ukupno 2019.*
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		
<i>Klase:</i>								
Performing	2.702.029	5.507.991	-	31.355	-	-	8.241.375	5.360.852
Past Due	-	-	370.955	-	-	-	370.955	370.630
Unlikely to Pay	-	-	2.047.010	-	-	-	2.047.010	3.712.294
Doubtful	-	-	5.181.995	-	-	-	5.181.995	3.901.542
<b>Ukupno</b>	<b>2.702.029</b>	<b>5.507.991</b>	<b>7.599.960</b>	<b>31.355</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>15.841.335</b>	<b>13.345.318</b>

\* Prikazana bilansna aktiva izložena kreditnom riziku ne sadrži Hartije od vrednosti koje se odnose na obveznice Republike Srbije koje su u celosti svrstane u Nivo 1. Klase past due, unlikely to pay i doubtful predstavljaju non-performing plasmane (obezvređena potraživanja).

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija po tipovima bruto potraživanja Banke sa stanjem na dan **31. decembra 2020.** godine:

U hiljadama dinara	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<b>Gotovina i sredstva kod centralne banke</b>				
Žiro-račun	71.535.618	-	-	71.535.618
Obavezna rezerva kod NBS	50.134.789	-	-	50.134.789
<b>Ukupno</b>	<b>121.670.407</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>121.670.407</b>
<b>Hartije od vrednosti</b>				
Obveznice Republike Srbije	89.491.331	-	-	89.491.331
<b>Ukupno</b>	<b>89.491.331</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>89.491.331</b>
<b>Plasmani privredi</b>				
Bilansa aktiva izložena kreditnom riziku	209.367.148	30.908.318	4.644.667	244.920.133
Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	116.584.886	7.538.891	376.282	124.500.059
<b>Ukupno</b>	<b>325.952.034</b>	<b>38.447.209</b>	<b>5.020.949</b>	<b>369.420.192</b>
<b>Plasmani stanovništvu</b>				
Bilansa aktiva izložena kreditnom riziku	156.932.894	27.875.119	7.209.925	192.017.938
Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	25.909.122	1.390.780	149.842	27.449.744
<b>Ukupno</b>	<b>182.842.016</b>	<b>29.265.899</b>	<b>7.359.767</b>	<b>219.467.682</b>
<b>Plasmani Bankama</b>				
Bilansa aktiva izložena kreditnom riziku	42.773.915	-	-	42.773.915
Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	1.916.595	-	-	1.916.595
<b>Ukupno</b>	<b>44.690.510</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>44.690.510</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Sledeće tabele prikazuju kvalitet portfolija za performing klijente na osnovu internog rejtinga Banke, sa stanjem na dan **31. decembra 2020.** godine.

U hiljadama dinara	Plasmani komitentima		Plasmani bankama		Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 1	Nivo 2		Nivo 1	Nivo 2	Ukupno
<b>Rejting</b>								
A	128.702.630	2.859.705	-	-	131.562.335	76.502.685	465.428	208.530.448
B	127.292.582	26.951.167	-	-	154.243.749	57.643.126	7.242.094	219.128.969
C	5.840.627	22.880.527	-	-	28.721.154	762.660	1.221.099	30.704.913
Satisfactory	3.721.954	4.107.001	-	-	7.828.955	619.271	-	8.448.226
Good	1.405.064	953.396	-	-	2.358.460	2.739.165	-	5.097.625
Strong	80.691	-	-	-	80.691	58.790	-	139.481
Weak	29.199	-	-	-	29.199	-	-	29.199
Nije pokriveno modelima	4.149.285	207.656	161.152.403	-	165.509.344	4.806.698	816	170.316.858
I	-	-	61	-	61	685.576	-	685.637
M	368	-	2.002.225	-	2.002.593	3.656	-	2.006.249
R	-	-	-	-	-	-	-	-
S	95.077.643	823.985	1.308.744	-	97.210.372	588.976	234	97.799.582
<b>Ukupno</b>	<b>366.300.043</b>	<b>58.783.437</b>	<b>164.463.433</b>	<b>-</b>	<b>589.546.913</b>	<b>144.410.603</b>	<b>8.929.671</b>	<b>742.887.187</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Pregled kretanja i stanja rezervisanja za očekivane kreditne gubitke prema tipu finansijskog instrumenta u 2020. godini:

## Kretanja IFRS rezervisanja u 2020.

U hiljadama dinara	Kreditni i potraživanja i vanbilansne stavke			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2020.
<b>Početno stanje - 01.01.2020.</b>	<b>1.979.057</b>	<b>3.381.794</b>	<b>7.984.467</b>	<b>13.345.318</b>
Transfer u nivo 1	781.677	(649.781)	(131.896)	-
Transfer u nivo 2	(191.099)	336.044	(144.945)	-
Transfer u nivo 3	(30.003)	(219.556)	249.559	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(777.937)	1.592.265	2.353.075	3.167.403
Nova produkcija*	1.374.860	1.915.751	764.019	4.054.630
Naplata	(403.171)	(848.526)	(2.162.195)	(3.413.892)
Prenos na vanbilans	-	-	(1.195.662)	(1.195.662)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(116.462)	(116.462)
<b>Stanje - 31.12.2020.</b>	<b>2.733.384</b>	<b>5.507.991</b>	<b>7.599.960</b>	<b>15.841.335</b>

U hiljadama dinara	Hartije od vrednosti (FVOCI i koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno**
<b>Početno stanje - 01.01.2020.</b>	<b>406.198</b>	-	-	<b>406.198</b>
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(95.987)	-	-	(95.987)
Nova produkcija	104.291	-	-	104.291
Naplata	(216.394)	-	-	(216.394)
<b>Stanje na 31.12.2020.</b>	<b>198.108</b>	-	-	<b>198.108</b>

\* Nova produkcija predstavlja klasifikaciju u okviru nivoa na dan 31. decembar 2020. godine a ne prilikom inicijalnog odobravanja.

\*\* U skladu sa MSFI 9, efekat obezvređenja dužničkih hartija FVOCI priznaje se kroz ostali rezultat i bilans uspeha, i njima se ne umanjuje knjigovodstvena vrednost hartija u bilansu stanja pa s tim u vezi nastaje neusaglašenost sa ispravkom vrednosti u uvodnoj tabeli maksimalne kreditne izloženosti na dan 31. decembar 2020. godine koja predstavlja isključivo deo ispravke vrednosti po osnovu hartija od vrednosti koje se vode po amortizovanoj vrednosti.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

Pregled kretanja i stanja rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za kredite i potraživanja prema tipu klijenta u 2020. i 2019. godini:

## Kretanja IFRS rezervisanja u 2020.

U hiljadama dinara	Banke			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2020.
<b>Početno stanje - 01.01.2020.</b>	<b>11.939</b>	<b>8.482</b>	-	<b>20.421</b>
Transfer u nivo 1	57	(57)	-	-
Transfer u nivo 2	-	-	-	-
Transfer u nivo 3	-	-	-	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	7.656	-	-	7.656
Nova produkcija*	21.336	-	-	21.336
Naplata	(9.633)	(8.425)	-	(18.058)
Prenos na vanbilans	-	-	-	-
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	-	-
<b>Stanje na 31.12.2020.</b>	<b>31.355</b>	-	-	<b>31.355</b>

U hiljadama dinara	Stanovništvo			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno 2020.
<b>Početno stanje - 01.01.2020.</b>	<b>876.379</b>	<b>1.686.163</b>	<b>3.444.858</b>	<b>6.007.400</b>
Transfer u nivo 1	710.193	(579.761)	(130.432)	-
Transfer u nivo 2	(125.783)	268.212	(142.429)	-
Transfer u nivo 3	(24.815)	(176.696)	201.511	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(748.029)	1.122.711	1.443.519	1.818.201
Nova produkcija*	275.879	354.447	120.271	750.597
Naplata	(160.824)	(178.614)	(135.983)	(475.421)
Prenos na vanbilans	-	-	(109.112)	(109.112)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	-	-
<b>Stanje na 31.12.2020.</b>	<b>803.000</b>	<b>2.496.462</b>	<b>4.692.203</b>	<b>7.991.665</b>

\* Nova produkcija predstavlja klasifikaciju u okviru nivoa na dan 31. decembar 2020. godine a ne prilikom inicijalnog odobravanja.



## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

U hiljadama dinara	Privreda			Ukupno 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
<b>Početno stanje - 01.01.2020.</b>	<b>1.090.739</b>	<b>1.687.149</b>	<b>4.539.609</b>	<b>7.317.497</b>
Transfer u nivo 1	71.427	(69.963)	(1.464)	-
Transfer u nivo 2	(65.316)	67.832	(2.516)	-
Transfer u nivo 3	(5.188)	(42.860)	48.048	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(37.564)	469.554	909.556	1.341.546
Nova produkcija*	1.043.671	1.561.304	643.749	3.248.724
Naplata	(232.714)	(661.487)	(2.026.212)	(2.920.413)
Prenos na vanbilans	-	-	(1.086.550)	(1.086.550)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(116.462)	(116.462)
<b>Stanje na 31.12.2020.</b>	<b>1.865.055</b>	<b>3.011.529</b>	<b>2.907.757</b>	<b>7.784.342</b>

Kretanja IFRS rezervisanja u 2019.

U hiljadama dinara	Kreditni i potraživanja			Ukupno 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
<b>Početno stanje - 01.01.2019.</b>	<b>2.462.115</b>	<b>2.891.057</b>	<b>12.729.653</b>	<b>18.082.825</b>
Transfer u nivo 1	925.323	(793.031)	(132.292)	-
Transfer u nivo 2	(273.220)	399.818	(126.598)	-
Transfer u nivo 3	(58.364)	(259.061)	317.425	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(1.109.816)	969.958	1.640.432	1.500.574
Nova produkcija*	1.425.644	1.951.381	1.091.738	4.468.763
Naplata	(1.392.625)	(1.778.328)	(576.370)	(3.747.323)
Prenos na vanbilans	-	-	(5.938.028)	(5.938.028)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(1.021.493)	(1.021.493)
<b>Stanje na 31.12.2019.</b>	<b>1.979.057</b>	<b>3.381.794</b>	<b>7.984.467</b>	<b>13.345.318</b>

\* Nova produkcija predstavlja klasifikaciju u okviru nivoa i na dan 31. decembar 2019. godine i na dan 31. decembar 2020. godine a ne prilikom inicijalnog odobravanja.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

U hiljadama dinara	Hartije od vrednosti (FVOCI)			Ukupno 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
<b>Početno stanje - 01.01.2019.</b>	<b>355.964</b>			<b>355.964</b>
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	1.362			1.362
Nova produkcija	48.872			48.872
Naplata				
<b>Stanje na 31.12.2019.</b>	<b>406.198</b>			<b>406.198</b>

U hiljadama dinara	Banka			Ukupno 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
<b>Početno stanje - 01.01.2019</b>	<b>42.021</b>	<b>3</b>	<b>19</b>	<b>42.043</b>
Transfer u nivo 1	-	-	-	-
Transfer u nivo 2	-	-	-	-
Transfer u nivo 3	-	-	-	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(66)	-	-	(66)
Nova produkcija*	11.934	8.482	-	20.416
Naplata	(41.950)	(3)	(19)	(41.972)
Prenos na vanbilans	-	-	-	-
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	-	-
<b>Stanje na 31.12.2019.</b>	<b>11.939</b>	<b>8.482</b>	<b>-</b>	<b>20.422</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## Procena obezvređenja finansijskih sredstava (Nastavak)

U hiljadama dinara	Stanovništvo			Ukupno 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
<b>Početno stanje - 01.01.2019.</b>	<b>1.201.191</b>	<b>1.608.562</b>	<b>3.121.298</b>	<b>5.931.051</b>
Transfer u nivo 1	716.292	(584.332)	(131.960)	-
Transfer u nivo 2	(166.029)	292.519	(126.490)	-
Transfer u nivo 3	(43.503)	(232.933)	276.436	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(654.971)	419.758	1.158.236	923.023
Nova produkcija*	676.961	1.241.643	807.742	2.726.346
Naplata	(853.562)	(1.059.054)	(347.442)	(2.260.058)
Prenos na vanbilans	-	-	(1.312.962)	(1.312.962)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	-	-
<b>Stanje na 31.12.2019.</b>	<b>876.379</b>	<b>1.686.163</b>	<b>3.444.858</b>	<b>6.007.400</b>

\* Nova produkcija predstavlja klasifikaciju u okviru nivoa na dan 31. decembar 2019. godine a ne prilikom inicijalnog odobravanja.

U hiljadama dinara	Privreda			Ukupno 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
<b>Početno stanje - 01.01.2019.</b>	<b>1.219.084</b>	<b>1.282.492</b>	<b>9.608.154</b>	<b>12.109.730</b>
Transfer u nivo 1	209.031	(208.699)	(332)	-
Transfer u nivo 2	(107.191)	107.299	(108)	-
Transfer u nivo 3	(14.861)	(26.128)	40.989	-
Promene IFRS rezervisanja po osnovu promene vrednovanja	(454.960)	550.200	482.378	577.619
Nova produkcija*	736.749	701.256	283.996	1.722.001
Naplata	(497.113)	(719.271)	(228.909)	(1.445.293)
Prenos na vanbilans	-	-	(4.625.066)	(4.625.066)
Prodaja (ustupanje) potraživanja	-	-	(1.021.493)	(1.021.493)
<b>Stanje na 31.12.2019.</b>	<b>1.090.739</b>	<b>1.687.149</b>	<b>4.539.609</b>	<b>7.317.497</b>

\* Nova produkcija predstavlja klasifikaciju u okviru nivoa na dan 31. decembar 2019. godine a ne prilikom inicijalnog odobravanja.

U 2019. i 2020. godini ne postoje finansijska sredstva koja su kreditno obezvređena, a kod kojih su ugovoreni uslovi značajno izmenjeni tako da dolazi do prestanka priznavanja originalnog sredstva i priznavanja novog finansijskog sredstva (POCI).

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

## (a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku\*

Maksimalna izloženost kreditnom riziku Banke sa stanjem na dan **31. decembra 2020.** i **31. decembra 2019.** godine, pre uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i ostalih sredstava zaštite od kreditnog rizika, može se analizirati kroz sledeća geografska područja:

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku*		Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku		Ukupno 2020. Plasmani komitentima i bankama
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	
Srbija	433.781.861	126.568.153	151.726.746	569.259	712.646.019
Evropa	2.577.792	36.060.961	200.329	935.742	39.774.824
Amerika	25.244	998.239	2.119	-	1.025.602
Ostatak sveta	553.175	836.080	20.609	411.594	1.821.458
<b>Ukupno</b>	<b>436.938.072</b>	<b>164.463.433</b>	<b>151.949.803</b>	<b>1.916.595</b>	<b>755.267.903</b>

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku*		Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku		Ukupno 2019. Plasmani komitentima i bankama
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	
Srbija	372.273.172	103.235.801	140.541.397	217.739	616.268.109
Evropa	23.207.090	10.505.480	3.224.150	530.830	37.467.550
Amerika	21.672	646.539	7.527	62.519	738.257
Ostatak sveta	168.595	150.741	30.763	239.929	590.028
<b>Ukupno</b>	<b>395.670.529</b>	<b>114.538.561</b>	<b>143.803.837</b>	<b>1.051.017</b>	<b>655.063.944</b>

\* Prikazana bilansna aktiva izložena kreditnom riziku ne sadrži Hartije od vrednosti koje se odnose na obveznice Republike Srbije.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) *Maksimalna izloženost kreditnom riziku\* (Nastavak)*

Analiza izloženosti Banke kreditnom riziku, po sektorima, na dan **31. decembra 2020.** i **31. decembra 2019.** godine:

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku*	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno 2020.
<b>Privreda</b>	<b>235.732.126</b>	<b>124.466.886</b>	<b>360.199.012</b>
Trgovina	52.819.710	27.324.072	80.143.782
Saobraćaj i veze	10.249.329	3.536.205	13.785.534
Građevinarstvo	16.441.498	20.162.026	36.603.524
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	9.101.425	1.069.243	10.170.668
Proizvodnja hrane i pića	19.177.841	5.690.359	24.868.200
Proizvodnja trajnih dobara	2.065.727	4.202.731	6.268.458
Poljoprivreda, lov, ribolov i šumarstvo	13.945.957	5.406.420	19.352.377
Ostalo	111.930.639	57.075.829	169.006.468
<b>Banke</b>	<b>164.463.433</b>	<b>1.916.595</b>	<b>166.380.028</b>
<b>Lokalna samouprava</b>	<b>9.188.009</b>	<b>33.173</b>	<b>9.221.181</b>
<b>Plasmani stanovništvu</b>	<b>192.017.937</b>	<b>27.449.744</b>	<b>219.467.680</b>
Stambeni krediti	95.035.203	-	95.035.203
Ostali	96.982.735	27.449.744	124.432.479
<b>Ukupno</b>	<b>601.401.505</b>	<b>153.866.398</b>	<b>755.267.903</b>

\* Prikazana bilansna aktiva izložena kreditnom riziku ne sadrži Hartije od vrednosti koje se odnose na obveznice Republike Srbije.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(a) *Maksimalna izloženost kreditnom riziku\* (Nastavak)*

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku**	Ukupno 2019.
<b>Privreda</b>	<b>216.825.030</b>	<b>117.434.179</b>	<b>334.259.209</b>
Trgovina	51.439.365	29.260.772	80.700.137
Saobraćaj i veze	8.517.736	3.286.952	11.804.688
Građevinarstvo	15.766.640	21.433.859	37.200.499
Usluge, turizam i ugostiteljstvo	6.718.628	526.335	7.244.963
Proizvodnja hrane i pića	14.805.224	4.522.316	19.327.540
Proizvodnja trajnih dobara	17.434.044	8.766.317	26.200.361
Poljoprivreda, lov, ribolov i šumarstvo	15.659.200	5.681.604	21.340.804
Ostalo	86.484.193	43.956.024	130.440.217
<b>Banke</b>	<b>114.538.561</b>	<b>1.051.017</b>	<b>115.589.578</b>
<b>Lokalna samouprava</b>	<b>9.150.046</b>	<b>123.543</b>	<b>9.273.589</b>
<b>Plasmani stanovništvu</b>	<b>169.695.453</b>	<b>26.246.115</b>	<b>195.941.568</b>
Stambeni krediti	79.692.977	-	79.692.977
Ostali	90.002.476	26.246.115	116.248.591
<b>Ukupno</b>	<b>510.209.090</b>	<b>144.854.854</b>	<b>655.063.944</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

#### Starosna analiza neobezvređenih kredita i plasmana komitentima

Starosna analiza neobezvređenih kredita i plasmana komitentima koji su dospeli a nisu obezvređeni i prikaz nedospelih i neobezvređenih plasmana na dan **31. decembra 2020.** i **31. decembra 2019.** godine, prezentovani su u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara	Plasmani komitentima i bankama*			Ukupno 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Potraživanja bez docnje:	518.881.318	50.648.675	3.104.262	572.634.255
Potraživanja sa docnjom:	11.882.158	8.134.762	8.750.330	28.767.250
01-30 dana	11.882.158	5.520.404	436.681	17.839.243
31-60 dana	-	1.696.986	201.273	1.898.259
61-90 dana	-	917.372	269.036	1.186.408
>90 dana	-	-	7.843.340	7.843.340
<b>Ukupno</b>	<b>530.763.476</b>	<b>58.783.437</b>	<b>11.854.592</b>	<b>601.401.505</b>

\* Primenjena je nova definicija za obračun docnje u skladu sa novom definicijom statusa neizmirenja obaveza koja je primenjena u 2019. godini (detaljnije objašnjenje u tački 28.1).

U hiljadama dinara	Plasmani komitentima i bankama*			Ukupno 2019.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Potraživanja bez docnje:	444.929.793	34.030.215	2.379.321	481.339.329
Potraživanja sa docnjom:	12.675.709	5.838.468	10.355.584	28.869.761
01-30 dana	12.675.709	3.838.805	140.045	16.654.559
31-60 dana	-	1.298.794	125.420	1.424.214
61-90 dana	-	700.869	175.545	876.414
>90 dana	-	-	9.914.574	9.914.574
<b>Ukupno</b>	<b>457.605.502</b>	<b>39.868.683</b>	<b>12.734.905</b>	<b>510.209.090</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

#### Analiza sredstava obezbeđenja\*

Analiza bilansnih i vanbilansnih stavki portfolija prema sredstvima obezbeđenja, na dan **31. decembra 2020.** godine i **31. decembra 2019.** godine, prikazana je kako sledi:

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku*	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno 2020.
<i>Plasmani pravnim licima:</i>	<b>235.732.126</b>	<b>124.466.886</b>	<b>360.199.012</b>
Obezbeđeno garancijom države	4.766.862	-	4.766.862
Obezbeđeno garancijom	3.526.297	-	3.526.297
Obezbeđeno hipotekom	16.544.226	2.842.431	19.386.657
Obezbeđeno depozitom	2.197.526	1.348.587	3.546.113
Neobezbeđeno kolateralom	208.697.215	120.275.868	328.973.083
<i>Plasmani državi:</i>	-	-	-
Obezbeđeno kolateralom	-	-	-
Neobezbeđeno kolateralom	-	-	-
<i>Plasmani bankama:</i>	<b>164.463.433</b>	<b>1.916.595</b>	<b>166.380.028</b>
Obezbeđeno kolateralom	368	1.279	1.647
Neobezbeđeno kolateralom	164.463.065	1.915.316	166.378.381
<i>Plasmani lokalnoj samoupravi:</i>	<b>9.188.009</b>	<b>33.173</b>	<b>9.221.181</b>
Obezbeđeno kolateralom	19.758	-	19.758
Neobezbeđeno kolateralom	9.168.250	33.173	9.201.423
<i>Plasmani stanovništvu:</i>	<b>192.017.938</b>	<b>27.449.744</b>	<b>219.467.682</b>
Obezbeđeno stambenom hipotekom	81.395.639	-	81.395.639
Obezbeđeno nestambenom hipotekom	675.245	-	675.245
Obezbeđeno depozitom	465.764	424.176	889.940
Neobezbeđeno kolateralom	109.481.290	27.025.568	136.506.858
<b>Ukupno</b>	<b>601.401.505</b>	<b>153.866.398</b>	<b>755.267.903</b>

\* Prikazana bilansna aktiva izložena kreditnom riziku ne sadrži Hartije od vrednosti koje se odnose na obveznice Republike Srbije.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

#### Analiza sredstava obezbeđenja (Nastavak)

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku*	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno 2019.
<i>Plasmani pravnim licima:</i>	<b>216.825.030</b>	<b>117.434.180</b>	<b>334.259.210</b>
Obezbeđeno garancijom države	2.353.257	-	2.353.257
Obezbeđeno hipotekom	22.460.975	3.237.767	25.698.742
Obezbeđeno depozitom	2.278.023	672.616	2.950.639
Neobezbeđeno kolateralom	189.732.775	113.523.797	303.256.572
<i>Plasmani državi:</i>	-	-	-
Obezbeđeno kolateralom	-	-	-
Neobezbeđeno kolateralom	-	-	-
<i>Plasmani bankama:</i>	<b>114.538.561</b>	<b>1.051.017</b>	<b>115.589.578</b>
Obezbeđeno kolateralom	-	-	-
Neobezbeđeno kolateralom	114.538.561	1.051.017	115.589.578
<i>Plasmani lokalnoj samoupravi:</i>	<b>9.150.045</b>	<b>123.543</b>	<b>9.273.588</b>
Obezbeđeno kolateralom	59.304	-	59.304
Neobezbeđeno kolateralom	9.090.741	123.543	9.214.284
<i>Plasmani stanovništvu:</i>	<b>169.695.454</b>	<b>26.246.114</b>	<b>195.941.568</b>
Obezbeđeno stambenom hipotekom	71.034.220	-	71.034.220
Obezbeđeno nestambenom hipotekom	869.536	-	869.536
Obezbeđeno depozitom	250.056	-	250.056
Neobezbeđeno kolateralom	97.541.642	26.246.114	123.787.756
<b>Ukupno</b>	<b>510.209.090</b>	<b>144.854.854</b>	<b>655.063.944</b>

Sva sredstva obezbeđenja su prikazana do visine potraživanja. Hipoteka kao sredstvo obezbeđenja dodatno mora zadovoljiti uslove za priznavanje propisane od strane NBS i to: da je upisana u odgovarajući registar, da za predmetnu nepokretnost postoji procena vrednosti ovlašćenog procenjivača ne starija od 3 godine (osim u slučaju stambene nepokretnosti kod koje iznos preostalog potraživanja ne prelazi 40% njene vrednosti), da vlasnik nepokretnosti nije u stečaju, da procenjena vrednost nepokretnosti umanjena za iznos svih potraživanja sa višim pravom prvenstva nije manja od vrednosti potraživanja, da se potraživanja obezbeđena hipotekom izmiruju s docnjom ne dužom od 720 dana.

Prikaz odnosa bruto stanja stambenih kredita prema vrednosti kolaterala (LTV racio) na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine dat je u sledećoj tabeli:

Stambeni LTV	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
< 50%	23.752.359	20.732.294
51%-70%	33.044.197	27.851.754
71%-90%	31.014.179	27.260.909
90%-100%	1.460.111	1.506.657
> 100%	5.764.357	2.341.364
<b>Ukupno</b>	<b>95.035.203</b>	<b>79.692.978</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

#### Analiza obezvređenih plasmana

Prikaz stanja i ispravki vrednosti obezvređenih plasmana (klase past due, unlikely to pay i doubtful) na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine dat je u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara	Plasmani komitentima		Ispravka vrednosti i rezervisanja		Ukupno 2020.
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Neto knjigovodstvena vrednost
Pojedinačna procena	3.388.410	-	1.818.223	-	1.570.187
Grupna procena	8.466.182	-	5.781.737	-	2.778.995
<b>Ukupno</b>	<b>11.854.592</b>	<b>-</b>	<b>7.599.960</b>	<b>-</b>	<b>4.349.182</b>

U hiljadama dinara	Plasmani komitentima		Ispravka vrednosti i rezervisanja		Ukupno 2019.
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Neto knjigovodstvena vrednost
Pojedinačna procena	6.426.613	-	4.037.488	-	2.389.125
Grupna procena	6.308.292	-	3.807.609	-	2.500.684
<b>Ukupno</b>	<b>12.734.905</b>	<b>-</b>	<b>7.845.097</b>	<b>-</b>	<b>4.889.808</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

#### Analiza reprogramiranih plasmana

Prikaz stanja bilansne aktive i ispravki vrednosti reprogramiranih plasmana dan 31. decembra 2020. godine i 31. decembra 2019. godine dat je su sledećim tabelama:

U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku		Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku		Ukupno 2020.
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima i bankama
<b>Reprogramirana potraživanja:</b>					
Stanje potraživanja	3.854.960	-	-	-	3.854.960
Ispravka vrednosti	(1.389.628)	-	-	-	(1.389.628)
<b>Neto stanje</b>	<b>2.465.332</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2.465.332</b>
U hiljadama dinara	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku		Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku		Ukupno 2019.
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani komitentima i bankama
<b>Reprogramirana potraživanja:</b>					
Stanje potraživanja	3.710.107	-	-	-	3.710.107
Ispravka vrednosti	(1.415.547)	-	-	-	(1.415.547)
<b>Neto stanje</b>	<b>2.294.560</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2.294.560</b>

Reprogramiranim potraživanjima smatraju se sva potraživanja kod kojih je izmenom prethodno ugovorenih uslova došlo do omogućavanja određenih olakšica klijentu kao što su: rok izmirivanja obaveza, dinamika izmirivanja obaveza, kamatna stopa, i drugo.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.1. Kreditni rizik (Nastavak)

(b) Kvalitet portfolija (Nastavak)

#### Analiza faktora kreditne konverzije

Pregled faktora kreditne konverzije (CCF) za vanbilansne stavke u portfoliju na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2019. godine, prikazan je kako sledi:

U hiljadama dinara	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno 2020.
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani stanovništvu	Plasmani komitentima i bankama
CCF				
20%	86.789.062	1.631.595	-	88.420.657
26%	1.772.599	-	-	1.772.599
32%	8.299.954	-	-	8.299.954
33%	469.604	-	-	469.604
47%	1.701.543	-	19.808.969	21.510.512
50%	21.909.329	285.000	1.772	22.196.101
59%	-	-	7.639.003	7.639.003
100%	3.557.968	-	-	3.557.968
<b>Ukupno</b>	<b>124.500.059</b>	<b>1.916.595</b>	<b>27.449.744</b>	<b>153.866.398</b>
U hiljadama dinara	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno 2019.
	Plasmani komitentima	Plasmani bankama	Plasmani stanovništvu	Plasmani komitentima i bankama
CCF				
20%	80.624.019	745.757	-	81.369.776
27%	1.648.419	-	-	1.648.419
32%	6.347.602	-	-	6.347.602
39%	471.512	-	-	471.512
48%	1.656.804	-	18.944.202	20.601.006
50%	25.149.132	287.367	-	25.436.499
58%	-	-	7.289.489	7.289.489
100%	1.660.234	17.893	12.424	1.690.551
<b>Ukupno</b>	<b>117.557.722</b>	<b>1.051.017</b>	<b>26.246.115</b>	<b>144.854.854</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.2. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za merenje i praćenje stanja likvidnosti kao i za redovnu izradu izveštaja koji prikazuju uticaj pomeranja različitih kategorija aktive i pasive Banke na likvidnosnu poziciju Banke. Sistem upravljanja rizikom likvidnosti je usklađen sa merama i kriterijumima propisanim kako od strane Matične banke, tako i regulatornim normama definisanim od strane Narodne banke Srbije.

Osnovne aktivnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti podrazumevaju:

- projektovanje priliva i odliva gotovine;
- postavljanje i praćenje indikatora likvidnosti;
- merenje i praćenje likvidnosti banke;
- praćenje pokazatelja krize likvidnosti; i
- pripremanje izveštaja za rukovodstvo.

Sistem praćenja i merenja rizika likvidnosti se bazira na sledećim osnovnim merama:

- Regulatorni pokazatelji likvidnosti: pokazatelj pokrića likvidnom aktivom – LCR (uključujući LCR po značajnim valutama), pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti.

#### Regulatorni pokazatelj likvidnosti

##### Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom - LCR

Primenjujući smernice Evropske bankarske uprave (EBA) i Bazel III regulative i poštujući specifičnosti srpskog tržišta i makroekonomskog okruženja, Narodna banka Srbije je krajem 2016. godine usvojila novu Odluku o upravljanju rizikom likvidnosti uvodeći novi regulatorni pokazatelj likvidnost LCR (pokazatelj pokrića likvidnom aktivom). LCR pokazatelj ima za cilj da obezbedi adekvatan nivo visoko likvidne aktive banke (gotovina ili aktiva koja može biti konvertovana u gotovinu bez ili sa malim gubitkom vrednosti) u cilju zadovoljenja potreba za likvidnošću u periodu od 30 dana stres scenarija.

Odluka o upravljanju rizikom likvidnost banke propisana od strane Narodne banke Srbije je skoro u potpunosti usklađena sa Bazel III regulativom odnosno Delegiranom uredbom (EU) 2015/91, međutim potrebno je napomenuti da postoje razlike u obračunu lokalnog LCR pokazatelja u sledećim aspektima:

- Višak likvidnosti na računu obavezne rezerve se obračunava na datum izveštavanja, a ne kao prosek;
- Nema primene korektivnih faktora na obveznice Republike Srbije u domaćoj i stranoj valuti;
- Više stope odliva su primenjene na depozite stanovništva koji nisu izraženi u dinarima, evrima ili valuti države članice Evropske unije. Naime, evro i ostale valute država članica EU se tretiraju kao domaća valuta u skladu sa regulativom propisanim od strane Narodne Banke Srbije;
- Manjak obavezne rezerve se ne tretira kao odliv; i
- Ugovoreni prilivi po osnovu potraživanja po kojima ne postoji docnja duža od pet dana su uključeni u prilive likvidnih sredstava (ne postoji definisan prag od pet dana u regulativi EU).

LCR pokazatelj zahtevan od strane regulatora je bio znatno iznad zahtevanog limita tokom 2020. godine uz prosečnu vrednost koja prevazilazi dvostruku vrednost propisanog limita od 1.0 (100%).

LCR	31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
2020. godina	2,74	2,75	3,43	2,33
2019. godina	2,39	4,52	7,00	2,39

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.2. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (Nastavak)

#### Regulatorni pokazatelj likvidnosti (Nastavak)

Banaka na mesečnom nivou obračunava i LCR pokazatelj po značajnim valutama u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke propisanom od strane Narodne banke Srbije. LCR pokazatelj se izveštava mesečno ALCO odboru po najznačajnijim valutama (RSD i EUR). Na dan 31. decembra 2020. godine LCR iznosi 8,88 (31. decembra 2019.: je iznosio 6,66) za poziciju likvidnosti u domaćoj valuti i 0,64 (31. decembra 2019.: 0,51) za poziciju likvidnosti u evrima.

#### Pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti

U 2020. godini regulatorni pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti su bili znatno iznad zakonom propisanog limita. Prosečni regulatorni pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti su bili dvostruko iznad zahtevanog nivoa (najmanje 1.0 ako se obračunava kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu odnosno najmanje 0.7 kada se obračunava kao prosek užeg pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu).

Pokazatelj likvidnosti	31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
2020. godina	2,15	2,18	2,44	1,92
2019. godina	2,25	2,22	2,59	1,81

Uži pokazatelj likvidnosti	31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
2020. godina	1,83	1,79	2,18	1,30
2019. godina	1,64	1,70	2,20	1,30

Tabela u prilogu predstavlja strukturu ukupne likvidne rezerve Banke na dan 31. decembra 2020. godine:

	U hiljadama dinara		
	Knjigovodstvena vrednost/fer vrednost	Haircut	Raspoloživa vrednost
<b>Likvidna rezerva</b>			
Obavezna rezerva prema Centralnoj banci iznad zahtevanog nivoa za obračunski period:	69.257.465	0%	69.257.465
- od toga dinarska obavezna rezerva	61.987.040	0%	61.987.040
- od toga devizna obavezna rezerva	7.270.425	0%	7.270.425
Reverzne repo transakcije sa Centralnom bankom	-	0%	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20.301.596	0%	20.301.596
Neopterećene raspoložive hartije od vrednosti izdate od strane Republike Srbije:	84.376.988		54.695.812
- od toga emitovane u domaćoj valuti	46.575.886	35%	30.274.326
- od toga emitovane u evrima	23.998.764	50%	11.999.382
- od toga emitovane u dolarima	13.802.338	10%	12.422.104
<b>Ukupna likvidna rezerva</b>	<b>173.936.049</b>		<b>144.254.873</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.2. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (Nastavak)

Tabela u prilogu predstavlja strukturu ukupne likvidne rezerve Banke na dan **31. decembra 2019.** godine:

U hiljadama dinara			
Likvidna rezerva	Knjigovodstvena vrednost/fer vrednost	Haircut	Raspoloživa vrednost
Obavezna rezerva prema Centralnoj banci iznad zahtevanog nivoa za obračunski period:	12.023.089	0%	12.023.089
- od toga dinarska obavezna rezerva	12.023.089	0%	12.023.089
- od toga devizna obavezna rezerva	-	0%	-
Reverzne repo transakcije sa Centralnom bankom	31.261.100	0%	31.261.100
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	15.965.459	0%	15.965.459
Neopterećene raspoložive hartije od vrednosti izdate od strane Republike Srbije:	108.243.114		58.551.143
- od toga emitovane u domaćoj valuti	68.886.726	50%	34.443.363
- od toga emitovane u evrima	28.282.425	50%	14.141.213
- od toga emitovane u dolarima	11.073.963	10%	9.966.567
<b>Ukupna likvidna rezerva</b>	<b>167.492.762</b>		<b>117.800.791</b>

Struktura ukupne likvidne rezerve je sledeća: obavezna rezerva prema centralnoj banci iznad zahtevanog nivoa za obračunski period u domaćoj i stranoj valuti na koju se primenjuje haircut 0%, reverzne repo transakcije sa centralnom bankom, gotovina i gotovinski ekvivalenti (uključujući i zlato) na koji se primenjuje haircut 0%, obveznice izdate od strane Republike Srbije u domaćoj i stranoj valuti na koje se primenjuje unapred definisan korektivni faktor (haircut) od 10, 35% ili 50%.

Na dan 31. decembra 2020. godine, stanje neopterećenih raspoloživih finansijskih sredstava izdatih od strane Republike Srbije iznosi RSD 84.376.988 hiljada (2019. godina: RSD 108.243.114 hiljade) od čega je RSD 46.575.886 hiljada emitovano u domaćoj valuti (2019. godina: RSD 68.886.726 hiljada), RSD 23.998.764 hiljade u evrima (2019. godina: RSD 28.282.425 hiljada) i RSD 13.802.338 hiljade u dolarima (2019. godina: RSD 11.073.963 hiljada).

U okviru obračuna likvidne rezerve, a u skladu sa Politikom upravljanja rizikom likvidnosti, nisu uključena stanja deviznih računa u stranoj valuti iako ona predstavljaju likvidna sredstva kojima Banka može bez ograničenja raspolagati.

Na dan 31. decembra 2020. godine, stanje nostro računa u stranoj valuti iznosilo je RSD 25.942.854 hiljade (2019. godina: RSD 5.720.666 hiljada na nostro računima).

Valutna struktura gotovine na nostro računima je na izveštajni dan iznosila: EUR – RSD 11.764.067 hiljada (2019. godina: RSD 4.481.305 hiljada), USD – RSD 288.042 hiljade (2019. godina: 694.889 hiljade), GBP – RSD 6.623.955 hiljade (2019. godina: RSD 87.178 hiljada), CAD – RSD 731.979 hiljada (2019. godina: RSD 90.962 hiljada), AUD – RSD 842.595 hiljada (2019. godina: RSD 65.757 hiljada), DKK – RSD 83.494 hiljade (2019. godina: RSD 78.877 hiljada), CHF – RSD 4.840.540 hiljada (2019. godina: RSD 154.771 hiljada), SEK – RSD 363.333 hiljada (2019. godina: RSD 41.052 hiljade), RUB – RSD 275.181 hiljada (2019. godina: RSD 7.356 hiljada) i ostale valute – RSD 129.668 hiljada (2019. godina: RSD 18.519 hiljade).

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.2. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (Nastavak)

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke na bazi nediskontovanog novčanog toka na dan **31. decembra 2020.** godine:

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Bruto nominalna vrednost	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri meseca do godinu dana	Od godinu dana do pet godina	Preko pet godina	Bez definisane ročnosti
<b>AKTIVA</b>								
Gotovina i sredstva kod centralne banke	142.071.319	142.071.319	142.071.319					
Potraživanja po osnovu derivata	49.832	49.832						49.832
Hartije od vrednosti	90.307.009	96.411.422	520.352	18.406.976	23.426.415	54.057.093		586
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	53.404.401	53.687.189	42.525.020	1.580.495	5.039.374	4.278.612	241.972	21.716
Kredit i potraživanja od komitenata	409.138.881	467.410.621	16.820.480	27.556.625	101.579.559	209.055.059	107.339.042	5.059.856
Investicije u zavisna društva	1.199.472	1.199.472						1.199.472
<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>696.170.914</b>	<b>760.829.855</b>	<b>201.937.171</b>	<b>47.544.096</b>	<b>130.045.348</b>	<b>267.390.764</b>	<b>107.581.014</b>	<b>6.331.462</b>
<b>PASIVA</b>								
Obaveze po osnovu derivata	2.589	2.589						2.589
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	66.389.398	67.635.926	7.694.808	16.987.549	17.105.624	17.678.332	8.305.279	(135.666)
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	521.155.412	523.278.470	451.779.189	19.310.826	37.417.105	12.428.488	1.715.517	627.345
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>587.547.399</b>	<b>590.916.985</b>	<b>459.473.997</b>	<b>36.298.375</b>	<b>54.522.729</b>	<b>30.106.820</b>	<b>10.020.796</b>	<b>494.268</b>
<b>UKUPNO KAPITAL</b>		<b>109.014.630</b>						<b>109.014.630</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>		<b>699.931.615</b>	<b>459.473.997</b>	<b>36.298.375</b>	<b>54.522.729</b>	<b>30.106.820</b>	<b>10.020.796</b>	<b>109.508.898</b>
<b>ROČNA NEUSKLADENOST</b>			<b>(257.536.826)</b>	<b>11.245.721</b>	<b>75.522.619</b>	<b>237.283.944</b>	<b>97.560.218</b>	<b>(103.177.436)</b>
<b>KUMULATIVNI GAP</b>			<b>(257.536.826)</b>	<b>(246.291.105)</b>	<b>(170.768.486)</b>	<b>66.515.458</b>	<b>164.075.676</b>	

Tabela o analizi preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2020. godine prikazuje buduće novčane tokove primenom izuzetno konzervativnih pretpostavki, kao što je istovremeno dospeće svih depozita po viđenju u narednih mesec dana. Kumulativni gep za ilustrativne svrhe je prikazan primenom konzervativnih pretpostavki s obzirom na to da depoziti po viđenju predstavljaju izuzetno stabilan izvor finansiranja posmatrajući vremenske serije stanja depozita po viđenju u prethodnim godinama.



## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.2. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (Nastavak)

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke na bazi nediskontovanog novčanog toka na dan **31. decembra 2019.** godine:

U hiljadama dinara	Knjigovodstvena vrednost	Bruto nominalna vrednost	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri meseca do godinu dana	Od godinu dana do pet godina	Preko pet godina	Bez definisane ročnosti
<b>AKTIVA</b>								
Gotovina i sredstva kod centralne banke	97.392.634	97.392.634	97.392.634					
Potraživanja po osnovu derivata	61.978	61.978						61.978
Hartije od vrednosti	108.307.660	117.180.527	1.006.476	11.633.457	33.526.252	71.013.730		612
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	51.166.557	51.292.176	44.887.673	1.030.475	3.628.474	1.690.829	45.461	9.264
Kredit i potraživanja od komitenata	373.909.572	427.400.072	24.942.007	28.750.381	95.956.929	180.725.479	95.883.657	1.141.619
Investicije u zavisna društva	1.199.472	1.199.472						1.199.472
<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>632.037.873</b>	<b>694.526.859</b>	<b>168.228.790</b>	<b>41.414.313</b>	<b>133.111.655</b>	<b>253.430.038</b>	<b>95.929.118</b>	<b>2.412.945</b>
<b>PASIVA</b>								
Obaveze po osnovu derivata	7.869	7.869						7.869
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	66.347.915	67.558.748	12.484.192	29.933.392	4.592.720	13.191.578	7.473.233	(116.367)
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	472.324.895	475.028.981	378.694.272	33.350.699	46.902.387	13.454.333	1.521.236	1.106.054
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>538.680.679</b>	<b>542.595.598</b>	<b>391.178.464</b>	<b>63.284.091</b>	<b>51.495.107</b>	<b>26.645.911</b>	<b>8.994.469</b>	<b>997.556</b>
<b>UKUPNO KAPITAL</b>		<b>100.067.067</b>						<b>100.067.067</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>		<b>642.662.665</b>	<b>391.178.464</b>	<b>63.284.091</b>	<b>51.495.107</b>	<b>26.645.911</b>	<b>8.994.469</b>	<b>101.064.623</b>
<b>ROČNA NEUSKLAĐENOST</b>			<b>(222.949.674)</b>	<b>(21.869.778)</b>	<b>81.616.548</b>	<b>226.784.127</b>	<b>86.934.649</b>	<b>(98.651.678)</b>
<b>KUMULATIVNI GAP</b>			<b>(222.949.674)</b>	<b>(244.819.452)</b>	<b>(163.202.904)</b>	<b>63.581.223</b>	<b>150.515.874</b>	

Tabela o analizi preostale ročnosti sredstava i obaveza Banke na dan 31. decembra 2019. godine prikazuje buduće novčane tokove primenom izuzetno konzervativnih pretpostavki, kao što je istovremeno dospeće svih depozita po viđenju u narednih mesec dana. Kumulativni gep za ilustrativne svrhe je prikazan primenom konzervativnih pretpostavki s obzirom na to da depoziti po viđenju predstavljaju izuzetno stabilan izvor finansiranja posmatrajući vremenske serije stanja depozita po viđenju u prethodnim godinama.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.3. Tržišni rizik

U 2020. godini, Banka je sticala pozicije Knjige trgovanja i shodno tome bila izložena kamatnom i cenovnom riziku koji mogu nastati po osnovu Knjige trgovanja. Knjiga trgovanja se odnosi na portfolio hartija od vrednosti koji se sastoje od obveznica i derivata. U skladu sa Politikom knjige trgovanja odnosno Smernicama grupe i dokumentom koji je izdao Bazelski komitet za superviziju banaka „Fundamentalna revizija knjige trgovanja“ (Fundamental review of the Trading Book), tokom 2018. godine portfolio derivata je prebačen iz Bankarske knjige u Knjigu trgovanja obzirom da derivati koje Banka poseduje ne predstavljaju instrumente za zaštitu od rizika (hedge accounting). U toku 2020. godine nije bilo registrovanog proboja limita koji definiše maksimalnu nominalnu vrednost obveznica u Knjizi trgovanja. Sa druge strane, Bankarska knjiga je bila izložena deviznom riziku, uz registrovan proboj limita dozvoljen od strane dva člana Izvršnog odbora u toku 2020. godine.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Banka poseduje sistem merenja deviznog rizika koji se zasniva na limitima prvog i drugog reda.

Limitom prvog reda se smatra FX VaR limit koji se obračunava i izveštava na dnevnom nivou. Metodologija obračuna FX VaR je propisana regulativom ISP Grupe koja primenjuje EWMA istorijski metod, sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana. FX VaR se obračunava na poziciju po svakoj valuti, kako zbog zahteva Matične banke, tako i zbog povećanje volatilnosti nekih valuta koje Banka ima u svom portfoliju. Ipak, vrednost izračunatog FX VaR je najvećim delom određena volatilnošću EUR jer je tokom 2020. godine učešće EUR u proseku iznosilo 78% ukupne otvorene devizne pozicije.

Limitom drugog reda se smatra limit neto otvorene devizne pozicije koja predstavlja razliku između devizno osetljive aktive i devizno osetljive pasive. Izloženost po osnovu limita drugog reda se obračunava i izveštava na dnevnom nivou. U toku 2020. godine nije se menjao nivo limita prvog i drugog reda odnosno FX VaR limita i limita neto otvorene devizne pozicije. U toku 2020. godine registrovan je proboj limita drugog reda (u januaru, februaru, julu), što je posledica unapred odobrenih i dogovorenih poslovnih akcija koje zahtevaju da otvorena devizna pozicija ne bude zatvorena neposredno, već u roku od nekoliko dana.

U toku 2020. godine, Banka je bila usklađena sa regulatornim pokazateljem deviznog rizika koji je izražen kao 20% regulatornog kapitala. Na dan 31. decembra 2020. godine regulatorni pokazatelj deviznog rizika je iznosio 1,46%. Obzirom da je regulatorni pokazatelj deviznog rizika ispod 2%, Banka nije obračunala kapitalni zahtev na 31. decembar 2020. godine.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.3. Tržišni rizik (Nastavak)

Tabela u nastavku predstavlja otvorenu deviznu poziciju Banke na dan **31. decembra 2020.** godine:

U hiljadama dinara	Otvorena devizna pozicija			
	Knjigovodstvena vrednost	Ukupno	Trgovačka knjiga	Bankarska knjiga
<b>Aktiva u skladu sa tržišnim rizicima</b>	<b>699.610.274</b>	<b>440.766.950</b>	<b>38.599</b>	<b>440.728.351</b>
Gotovina i sredstva kod centralne banke	142.071.319	58.060.576	-	58.060.576
Hartije od vrednosti	90.307.009	37.875.940	38.599	37.837.341
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	53.404.401	47.792.821	-	47.792.821
Kredit i potraživanja od komitenata	409.138.881	296.672.832	-	296.672.832
Ostala sredstva	4.688.664	364.781	-	364.781
<b>Pasiva u skladu sa tržišnim rizicima</b>	<b>606.616.240</b>	<b>385.400.487</b>	<b>-</b>	<b>385.400.487</b>
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	66.389.398	123.801.775	-	123.801.775
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	521.155.412	257.136.237	-	257.136.237
Ostale obaveze	19.071.430	4.462.475	-	4.462.475
Finansijski derivati koji utiču na deviznu poziciju a vode se u vanbilansu Banke	(47.626.316)	(47.626.316)	(47.626.316)	-
Ispravka vrednosti	(15.841.335)	(8.649.231)	-	(8.649.231)
<b>Neto otvorena devizna pozicija</b>		<b>(909.084)</b>	<b>(47.587.717)</b>	<b>46.678.633</b>

Tabela u nastavku predstavlja otvorenu deviznu poziciju Banke na dan 31. decembra 2019. godine:

U hiljadama dinara	Otvorena devizna pozicija			
	Knjigovodstvena vrednost	Ukupno	Trgovačka knjiga	Bankarska knjiga
<b>Aktiva u skladu sa tržišnim rizicima</b>	<b>635.345.174</b>	<b>386.333.854</b>	<b>59.387</b>	<b>386.274.467</b>
Gotovina i sredstva kod centralne banke	97.392.634	37.747.780	-	37.747.780
Hartije od vrednosti	108.307.660	39.405.394	59.387	39.346.007
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	51.166.557	18.171.385	-	18.171.385
Kredit i potraživanja od komitenata	373.909.572	290.221.105	-	290.221.105
Ostala sredstva	4.568.751	788.190	-	788.190
<b>Pasiva u skladu sa tržišnim rizicima</b>	<b>551.110.476</b>	<b>358.416.227</b>	<b>-</b>	<b>358.416.227</b>
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	66.347.915	109.410.243	-	109.410.243
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	472.324.895	244.565.280	-	244.565.280
Ostale obaveze	12.437.666	4.440.704	-	4.440.704
Finansijski derivati koji utiču na deviznu poziciju a vode se u vanbilansu Banke	(19.680.424)	(19.680.424)	(19.680.424)	-
Ispravka vrednosti	(13.345.319)	(7.939.304)	-	(7.939.304)
<b>Neto otvorena devizna pozicija</b>		<b>297.899</b>	<b>(19.621.037)</b>	<b>19.918.936</b>

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.3. Tržišni rizik (Nastavak)

Tabela u nastavku predstavlja valutnu strukturu otvorene devizne pozicije Banke na dan **31. decembra 2020. i 2019.** godine:

Neto otvorena devizna pozicija po valutama	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
EUR	(1.182.780)	119.620
USD	14.880	32.090
CHF	(308)	8.397
Ostale valute	179.915	67.828
Zlato i drugi plemeniti metali	79.210	69.963
<b>Ukupno</b>	<b>(909.083)</b>	<b>297.898</b>

Devizni VaR	U evrima			
	31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
<b>2020. godina</b>	4.751	5.496	16.769	836
<b>2019. godina</b>	4.450	9.027	79.089	891

Sledeća tabela pokazuje uticaj promena deviznog kursa na rezultat i regulatorni kapital Banke:

Scenario	U hiljadama dinara	
	Efekat 2020.	Efekat 2019..
10% depresijacija dinara	(90.908)	29.790
20% depresijacija dinara	(181.817)	59.580

### 28.4. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik je rizik smanjenja profita ili neto vrednosti imovine Banke usled promena u visini kamatnih stopa. Izloženost kamatnom riziku zavisi od odnosa kamatno osetljive aktive i pasive Banke.

Kamatni rizik se računa odvojeno za Knjigu trgovanja (HFT - portfolio hartija od vrednosti namenjenih trgovanju koji se sastoje od obveznica i derivata) odnosno za Bankarsku knjigu (predstavlja sve što nije knjiga trgovanja).

Metodologija ISP Grupe za obračun kamatnog rizika je izmenjena početkom 2014. godine i usvojena od strane Banke kroz interna dokumenta i tehničko rešenje ERMAS net 5. Izmene metodologije su podrazumevale: tretman margine kao fiksnog budućeg novčanog toka, obračun budućih novčanih tokova korišćenjem FTP cena umesto ugovorenih cena, modeliranje depozita po viđenju i diskontovanje budućih novčanih tokova upotrebom krivih prinosa koje su modifikovane za očekivani kreditni gubitak EL (expected loss). Primenjujući smernice Evropske bankarske uprave (EBA) i Bazel III regulative, Matična banka kontinuirano unapređuje metodologiju i smernice koje se tiču kamatnog rizika. U skladu sa EBA smernicama odnosno smernicama Matične banke tokom 2020.godine primenjene su nove metodologije pri obračunu kamatnog rizika Najvažnija izmena odnosi se na prilagođavanje novčanih tokova (Cash Flow Adjustment) za očekivani kreditni gubitak (expected loss) umesto dosadašnjeg pristupa kojim su se krive prinosa koje služe za diskontovanje novčanih tokova modifikovale za navedeni očekivani gubitak. Osim toga implementirana su i nova scenarija koja na mesečnom nivou procenjuju izloženost riziku u slučaju neparalelnih pomeranja krivih prinosa (steepener, flattener, short rate up and short rate down) kao i pristup primene višestrukih krivih prinosa za diskontovanje novčanih tokova (Multicurve Approach). Dokumenta Banke kojima se definiše upravljanje kamatnim rizikom, Politika upravljanja kamatnim rizikom bankarske knjige i Pravilnik - Merenje i kontrola kamatnog rizika u Bankarskoj knjizi, su usklađena sa datim aktima Matične banke.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.4. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Mere koje se koriste za obračun kamatnog rizika u Bankarskoj knjizi a po osnovu kojih postoje uspostavljeni limiti koji se prate na mesečnom nivou su osetljivost neto vrednosti imovine na promenu kamatne stope od 100 baznih poena i osetljivost kamatnih prihoda i rashoda na promenu kamatnih stopa od 50 baznih poena. Banka je bila u skladu sa propisanim limitima od strane Matične banke u toku 2020. godine.

Osetljivost neto vrednosti imovine na promenu tržišnih kamatnih stopa od +/-100 baznih poena kao i četiri nova scenarija koja posmatraju neparalelna pomeranja krive prinosa (steepener, flattener, short rate up and short rate down) odnosno osetljivost kamatnih prihoda i rashoda na promenu od +/-50, +/-100 i, +/-200 baznih se izračunava, prati i dostavlja ALCO odboru, kao i Matičnoj banci na mesečnom nivou. Na kvartalnom nivou Banka obračunava navedene indikatore u skladu sa šest definisanih scenarija zahtevanih Bazel III regulativom kao i na paralelnu promenu tržišnih kamatnih stopa od +/-200 baznih poena, koje prati i dostavlja ALCO odboru kao i Matičnoj banci.

U toku 2020. godine, nivo VaR limita izloženosti riziku kamatne stope bankarske knjige je povećan dok je VaR limit kamatne stope knjige trgovanja smanjen na zahtev Matične banke.

Kamatni rizik se meri i izveštava na dnevnom nivou za portfolio hartija od vrednosti koje se drže za prikupljanje novčanih sredstava i prodaju (HTCS) kao i za portfolio hartija od vrednosti namenjenih trgovanju (HFT). Za HTCS, kao i za HFT portfolio, na dnevnom nivou se računaju i izveštavaju sledeće mere kamatnog rizika: IRR VaR, duracija i stres test (scenario promene od 100 baznih poena i 200 baznih poena).

Prihvatljiv nivo kamatnog rizika je definisan limitom na najveću moguću vrednost pod kamatnim rizikom (IRR VaR) za portfolio hartija od vrednosti koje se drže za prikupljanje novčanih sredstava i prodaju kao i za portfolio hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

Vrednost pod kamatnim rizikom (IRR VaR) predstavlja najveći mogući gubitak vrednosti portfolija hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju odnosno hartija od vrednosti namenjenih trgovanju na dnevnom nivou koji Banka može da pretrpi usled promene kretanja kamatnih stopa. Metodologija obračuna IRR VaR je propisana regulativom ISP Grupe koja primenjuje EWMA istorijski metod, sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana. U toku 2020. godine nije bilo registrovanog proboja VaR limita za HTCS odnosno HFT portfolio.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.4. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Tabela u nastavku predstavlja otvorenu kamatnu poziciju Banke (Repricing Gap) na dan **31. decembra 2020.** godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri meseca do godinu dana	Od godinu dana do pet godina	Preko pet godina	Bez definisane ročnosti	Ukupno
<b>AKTIVA</b>							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	142.071.319	-	-	-	-	-	142.071.319
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	49.832	49.832
Hartije od vrednosti	88.406	22.321.683	22.212.085	45.684.248	-	587	90.307.009
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	47.671.161	1.121.337	2.854.373	1.568.334	167.469	21.727	53.404.401
Kredit i potraživanja od komitenata	130.931.213	107.544.183	70.633.122	85.443.107	11.217.081	3.370.175	409.138.881
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	1.199.472	1.199.472
<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>320.762.099</b>	<b>130.987.203</b>	<b>95.699.580</b>	<b>132.695.689</b>	<b>11.384.550</b>	<b>4.641.793</b>	<b>696.170.914</b>
<b>PASIVA</b>							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	2,589	2,589
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.763.395	31.374.378	14.908.540	7.862.865	4.615.886	(135.666)	66.389.398
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	452.341.137	19.175.526	36.554.574	11.395.330	1.061.500	627.345	521.155.412
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>460.104.532</b>	<b>50.549.904</b>	<b>51.463.114</b>	<b>19.258.195</b>	<b>5.677.386</b>	<b>494.268</b>	<b>587.547.399</b>
<b>UKUPNO KAPITAL</b>						<b>109.014.630</b>	<b>109.014.630</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>	<b>460.104.532</b>	<b>50.549.904</b>	<b>51.463.114</b>	<b>19.258.195</b>	<b>5.677.386</b>	<b>109.508.898</b>	<b>696.562.029</b>
<b>ROČNA NEUSKLAĐENOST</b>	<b>(139.342.433)</b>	<b>80.437.299</b>	<b>44.236.466</b>	<b>113.437.494</b>	<b>5.707.164</b>		
<b>KUMULATIVNI GAP</b>	<b>(139.342.433)</b>	<b>(58.905.134)</b>	<b>(14.668.668)</b>	<b>98.768.826</b>	<b>104.475.990</b>		

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.4. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Tabela u nastavku predstavlja otvorenu kamatnu poziciju Banke (Repricing Gap) na dan **31. decembra 2019.** godine:

U hiljadama dinara	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri meseca do godinu dana	Od godinu dana do pet godina	Preko pet godina	Bez definisane ročnosti	Ukupno
<b>AKTIVA</b>							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	97.392.634	-	-	-	-	-	97.392.634
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	61.978	61.978
Hartije od vrednosti	63.934	10.254.461	31.631.804	66.356.849	-	612	108.307.660
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	47.071.580	647.114	2.655.943	781.585	1.071	9.264	51.166.557
Kredit i potraživanja od komitenata	159.752.861	49.120.501	77.786.381	78.591.787	7.516.423	1.141.619	373.909.572
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	1.199.472	1.199.472
<b>UKUPNA AKTIVA</b>	<b>304.281.009</b>	<b>60.022.076</b>	<b>112.074.128</b>	<b>145.730.221</b>	<b>7.517.494</b>	<b>2.412.945</b>	<b>632.037.873</b>
<b>PASIVA</b>							
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	7.869	7.869
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	12.608.435	33.446.419	5.858.588	8.876.779	5.674.061	(116.367)	66.347.915
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	379.793.807	32.662.769	45.791.767	12.099.906	870.592	1.106.054	472.324.895
<b>UKUPNO OBAVEZE</b>	<b>392.402.242</b>	<b>66.109.188</b>	<b>51.650.355</b>	<b>20.976.685</b>	<b>6.544.653</b>	<b>997.556</b>	<b>538.680.679</b>
<b>UKUPNO KAPITAL</b>						<b>100.067.067</b>	<b>100.067.067</b>
<b>UKUPNO PASIVA</b>	<b>392.402.242</b>	<b>66.109.188</b>	<b>51.650.355</b>	<b>20.976.685</b>	<b>6.544.653</b>	<b>101.064.623</b>	<b>638.747.746</b>
<b>ROČNA NEUSKLAĐENOST</b>	<b>(88.121.233)</b>	<b>(6.087.112)</b>	<b>60.423.773</b>	<b>124.753.536</b>	<b>972.841</b>		
<b>KUMULATIVNI GAP</b>	<b>(88.121.233)</b>	<b>(94.208.345)</b>	<b>(33.784.572)</b>	<b>90.968.964</b>	<b>91.941.805</b>		

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.4. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje uticaj promene kamatnih stopa na neto prihod i neto vrednosti imovine Banke primenom standardnog scenarija, ne uzimajući u obzir pretpostavke o asimetričnim promenama krive prinosa. Standardni scenario podrazumeva paralelno pomeranje krive prinosa za 100 baznih poena i 200 baznih poena za osetljivost neto vrednosti imovine Banke, odnosno za 50 baznih poena za osetljivost neto prihoda Banke.

Osetljivost neto vrednosti imovine Banke na promenu kamatne stope	U hiljadama dinara			
	Povećanje od 100bp	Smanjenje od 100bp	Povećanje od 200bp	Smanjenje od 200bp
<b>2020. godina</b>				
Na dan 31. decembra	(1.041.999)	1.500.731	(2.535.029)	2.538.557
Prosek za period	(1.103.678)	1.507.733	(2.208.716)	3.286.260
Maksimum za period	(633.751)	1.774.411	(1.226.260)	3.817.212
Minimum za period	(1.370.546)	1.235.674	(2.662.405)	2.538.557
<b>2019. godina</b>				
Na dan 31. decembra	(749.722)	1.026.448	(1.451.784)	2.511.829
Prosek za period	(909.360)	1.172.009	(1.758.945)	2.601.527
Maksimum za period	(1.063.661)	1.453.890	(2.056.469)	3.109.783
Minimum za period	(441.761)	456.288	(839.203)	911.296
<b>Osetljivost neto prihoda Banke na promenu kamatne stope</b>				
	Povećanje od 50bp		Smanjenje od 50bp	
<b>2020. godina</b>				
Na dan 31. decembra	760.209		(869.345)	
Prosek za period	767.957		(861.215)	
Maksimum za period	918.290		(705.070)	
Minimum za period	622.792		(1.015.890)	
<b>2019. godina</b>				
Na dan 31. decembra	722.879		(788.679)	
Prosek za period	662.855		(707.822)	
Maksimum za period	722.879		(795.584)	
Minimum za period	563.401		(607.500)	

Sledeća tabela prikazuje vrednost pod rizikom za portfolio hartija od vrednosti koje se drže za prikupljanje novčanih sredstava i prodaju (HTCS):

IRR HTSC VaR	U evrima			
	31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
<b>2020. godina</b>	328.553	528.769	884.285	320.545
<b>2019. godina</b>	228.281	307.238	418.440	228.281
<b>Sledeća tabela prikazuje vrednost pod rizikom za portfolio hartija od vrednosti namenjenih trgovanju (HFT):</b>				
IRR HFT VaR	31. decembar	Prosek	Maksimum	Minimum
<b>2020. godina</b>	8.116	15.236	38.882	2.843
<b>2019. godina</b>	6.832	11.302	46.456	4.093

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Cilj Banke je da upravlja operativnim rizikom tako da se izbalansira sprečavanje finansijskih gubitaka i štete nanete ugledu sa sveukupnom ekonomskom isplativošću i inovacijama. Politika Banke zahteva poštovanje svih važećih zakonskih i regulatornih zahteva.

Banka je razvila i primenjuje određene standarde za upravljanje operativnim rizicima u sledećim oblastima:

- identifikovanje operativnog rizika, koje obuhvata:
  - prikupljanje podataka o operativnim rizicima i gubicima – identifikovanje, evidentiranje i klasifikaciju podataka o gubicima Banke,
  - integrisani proces procene izloženosti Banke operativnim rizicima
  - procenu operativnog rizika prilikom uvođenja novog proizvoda, procesa i sistema,
- merenje operativnog rizika,
- nadzor i izveštavanje o operativnom riziku, i
- ublažavanje operativnog rizika.

Najmanje jednom godišnje, Interna revizija Banke, vrši nezavisnu procenu adekvatnosti sistema za upravljanje operativnim rizicima. Rezultati ove procene iznose se u okviru izveštaja o reviziji koji sadrži sve nalaze i predloge za unapređenje.

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi standardizovani pristup. Kapitalni zahtev za operativni rizik Banke, izračunat standardizovanim pristupom na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 4.326.720 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 4.344.143 hiljada).

### 28.6. Rizici izloženosti banke

Sektor za upravljanje rizicima prati, meri i izveštava nadležne odbore Banke o riziku izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, kao i riziku zemlje porekla lica prema kome je Banka izložena. U 2020. godini Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i rizika ulaganja, i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije, kao i limitima ulaganja propisanih od strane Banke.

Rizici izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom.

U skladu sa Politikom upravljanja rizicima, rukovodstvo Banke utvrđuje limite, odnosno koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Bankom.

Rukovodstvo Banke i odgovarajući organi i lica sa ovlašćenjima u Banci navedenim merama nastoje da obezbede usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeduju da izloženost Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica ne bude veća od 25% kapitala Banke, a da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.7. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Sektor za upravljanje rizicima prati nivo trajnih ulaganja i o tome obaveštava Izvršni Odbor Banke. Na ovaj način se obezbeduje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

### 28.8. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica. Izloženost Banke riziku zemlje je niska iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom kreditnom portfoliju Banke zanemarljivo.

### 28.9. Upravljanje kapitalom

Cilj upravljanja kapitalom je da Banka zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedila dividende.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja;
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja; i
- održala kapital na nivou koji je adekvatan za pokriće interno procenjenih kapitalnih zahteva za sve materijalno značajne rizike identifikovane u procesu interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP).

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje i u svakom trenutku ih održava na nivoima koji nisu niži od propisanih:

- pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke, koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke – 4,5%;
- pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koji predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive banke – 6%; i
- pokazatelj adekvatnosti (ukupnog) kapitala banke, koji predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive banke – 8%.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Regulatorni kapital po Odluci o adekvatnosti kapitala banke na dan **31.12.2020.** godine:

	U hiljadama dinara
NAZIV POZICIJE	31.12.2020.
<b>KAPITAL</b>	<b>81.399.241</b>
<b>OSNOVNI KAPITAL</b>	<b>81.399.241</b>
Osnovni akcijski kapital	81.399.241
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisiona premija	41.748.469
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	21.315.900
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	20.432.569
<i>Napomena: Dobit iz ranijih godina koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	12.368.722
<i>Napomena: Dobit iz tekućeg perioda koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	9.481.557
<b>Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici</b>	<b>1.926.979</b>
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	1.931.410
(-) Nerealizovani gubici	(4.431)
<b>Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike</b>	<b>43.488.903</b>
Ostale rezerve	43.488.903
<b>(+/-) Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala</b>	<b>(84.424)</b>
(-) Dodatna prilagođavanja vrednosti	(84.424)
<b>(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze</b>	<b>(5.385.746)</b>
(-) Ostala nematerijalna ulaganja pre umanjenja za povezane odložene poreske obaveze	(5.385.746)
<b>(-) Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala</b>	<b>(145.613)</b>
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenata biti veći usled odobrenja kredita	(107.184)
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na prethodnoj poziciji a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke*	(42.143)

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

## 28.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Regulatorni kapital po Odluci o adekvatnosti kapitala banke na dan **31.12.2019.** godine:

	U hiljadama dinara
NAZIV POZICIJE	31.12.2019.
<b>KAPITAL</b>	<b>81.696.226</b>
<b>OSNOVNI KAPITAL</b>	<b>81.696.226</b>
Osnovni akcijski kapital	81.696.226
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisiona premija	41.748.469
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	21.315.900
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	20.432.569
<i>Napomena: Dobit iz ranijih godina koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	2.292
<i>Napomena: Dobit iz tekućeg perioda koja ne ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital</i>	12.331.751
<b>Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti/gubici</b>	<b>2.497.944</b>
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	2.500.989
(-) Nerealizovani gubici	(3.045)
<b>Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike</b>	<b>43.488.903</b>
Ostale rezerve	43.488.903
<b>(+/-) Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala</b>	<b>(108.297)</b>
(-) Dodatna prilagođavanja vrednosti	(108.297)
<b>(-) Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze</b>	<b>(5.348.965)</b>
(-) Ostala nematerijalna ulaganja pre umanjenja za povezane odložene poreske obaveze	(5.348.965)
<b>(-) Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala</b>	<b>(284.437)</b>
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenata biti veći usled odobrenja kredita	(250.665)
(-) Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na prethodnoj poziciji a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke*	(46.725)

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.10. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj (fer) vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Određivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne iskazuju po amortizovanoj vrednosti mora uvažavati principe, kriterijume i hijerarhiju propisanu Politikom fer vrednosti, koja je usklađena sa pravilima fer vrednovanja ISP Grupe. Merenje fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne iskazuju po amortizovanoj vrednosti poštuje sledeću hijerarhiju koja reflektuje uverljivost inputa korišćenih pri određivanju fer vrednosti:

- Nivo 1: inputi su kotirane tržišne cene (bez korekcija) na aktivnom tržištu za identične instrumente;
- Nivo 2: inputi koji nisu kotirane cene uključene u nivo 1, ali su ili direktno ili indirektno (izvedeni iz cena) kotirani na tržištu. Ova kategorija podrazumeva: tržišne kamatne stope, tržišne kotacije CDS (credit default swap), tržišne cena obveznica sa primarnih aukcija ili tržišnih deviznih kurseva pri određivanju vrednosti instrumenata; i
- Nivo 3: inputi koji nisu sa tržišta dostupna informacija. Ova kategorija uključuje sve instrumente za koje informacija o vrednosti inputa nije direktno ili indirektno merljiva na tržištu.

Primena navedene hijerarhije nije opciona i Banka nije slobodna u izboru informacija koje koristi za određivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne iskazuju po amortizovanoj vrednosti, već mora poštovati gore navedenu hijerarhiju.

Finansijski instrumenti koji se ne iskazuju po amortizovanoj vrednosti i na koje se primenjuju pravila Politike fer vrednosti su:

- Hartije od vrednosti (državne FX obveznice, državne obveznice emitovane od strane stranih država itd.) za koje postoji likvidno i aktivno tržište koje pruža direktnu informaciju o kotiranim tržišnim cenama (Nivo 1);
- Državne obveznice Republike Srbije koje se vrednuju primenom tehnike diskontovanja budućih ugovorenih novčanih tokova, primenom tržišnih bezrizičnih krivih prinosa usklađenih po osnovu rizika zemlje (kod obveznica denominiranih u evrima) ili rizika likvidnosti (kod dinarskih obveznica za čiju ročnost ne postoji direktna kotacija) (Nivo 2);
- *Over-the-counter* finansijski derivati (devizni swap i devizni forward) se vrednuju diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova primenom tržišnih bezrizičnih kriva prinosa usklađenih po osnovu rizika zemlje (kod evro obveznica) ili rizika likvidnosti (kod dinarskih obveznica za čiju ročnost ne postoji direktna kotacija), (Nivo 2); i
- Akcije odnosno učešća u kapitalu pravnih lica koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se vrednost ne može pouzdano utvrditi vrednuju se po nabavnoj vrednosti ili poslednjoj dostupnoj informaciji o vrednosti umanjenoj za procenjene gubitke (Nivo 3).

U toku 2020. godine nije bilo transfera između nivoa u toku godine.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.10. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Sledeće tabele prikazuju vrednost finansijskih instrumenata merenih na osnovu različitih informacija u skladu sa hijerarhijom propisanom u okviru Politike fer vrednosti:

Fer vrednost na dan **31. decembra 2020.** godine:

U hiljadama dinara	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<b>AKTIVA</b>				
Hartije od vrednosti	13.877.177	70.574.650	14.154	84.465.981
Potraživanje po osnovu derivata	-	49.832	-	49.832
<b>Ukupno</b>	<b>13.877.177</b>	<b>70.624.482</b>	<b>14154</b>	<b>84.515.813</b>
<b>PASIVA</b>				
Obaveze po osnovu derivata	-	2.589	-	2.589
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>2.589</b>	<b>-</b>	<b>2.589</b>

Fer vrednost pozicije hartija od vrednosti raspoređena je u tri nivoa. Nivo 1 predstavljaju obveznice Republike Srbije u dolarima za koje postoji aktivno tržište koje pruža direktnu informaciju o kotiranim tržišnim cenama kao i akcije koje se kotiraju na međunarodnom tržištu. Nivo 2 predstavljaju obveznice Republike Srbije i finansijski derivati koje se vrednuju primenom tehnike diskontovanja budućih ugovorenih novčanih tokova, primenom tržišnih bezrizičnih krivih prinosa. Nivo 3 predstavljaju akcije odnosno učešća u kapitalu pravnih lica koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu.

Fer vrednost na dan **31. decembra 2019.** godine:

U hiljadama dinara	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
<b>AKTIVA</b>				
Hartije od vrednosti	11.122.970	97.169.151	15.539	108.307.660
Potraživanje po osnovu derivata	-	61.978	-	61.978
<b>Ukupno</b>	<b>11.122.970</b>	<b>97.231.129</b>	<b>15.539</b>	<b>108.369.638</b>
<b>PASIVA</b>				
Obaveze po osnovu derivata	-	7.869	-	7.869
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>7.869</b>	<b>-</b>	<b>7.869</b>

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.10. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje **fer vrednost instrumenata** koji nisu vrednovani po fer vrednosti i koji su raspoređeni prema odgovarajućim nivoima hijerarhije fer vrednovanja:

**31. decembar 2020. godine**

U hiljadama dinara	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
<b>AKTIVA</b>					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	142.071.319	-	142.071.319	142.071.319
Hartije od vrednosti	-	-	6.668.000	6.668.000	5.841.028
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	53.405.319	-	53.405.319	53.404.401
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	168.288.169	268.017.534	436.305.703	409.138.881
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>363.764.807</b>	<b>274.685.534</b>	<b>638.450.341</b>	<b>610.455.629</b>
<b>PASIVA</b>					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	42.577.833	25.787.736	68.365.569	66.389.398
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	458.807.995	69.192.030	528.000.025	521.155.412
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>501.385.828</b>	<b>94.979.766</b>	<b>596.365.594</b>	<b>587.544.810</b>

Fer vrednosti gotovine i sredstava kod centralne banke pripadaju Nivou 2 i prikazani su po knjigovodstvenoj vrednosti.

Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, su prikazani po fer vrednosti koja se obračunava diskontovanjem novčanih tokova za depozite odnosno diskontovanjem novčanih tokova umanjnih za očekivani kreditni gubitak (EL) za kredite. Obzirom da su u pitanju kratkoročni depoziti kod finansijskih institucija (novčano tržište), odnosno transakcije sa finansijskim institucijama koje imaju visok kreditni rejting i koje su ugovorene po kamatnim stopama koje odgovaraju tržišnim uslovima, navedene pozicije pripadaju Nivou 2.

Fer vrednost pozicija kreditni i potraživanja od komitenata i depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima su obračunate primenom tehnika diskontovanja budućih novčanih tokova za depozite odnosno diskontovanjem novčanih tokova umanjnih za očekivani kreditni gubitak (EL) za kredite. Doubtful kreditni se vrednuju na isti način kao i performing kreditni, s tim što se ukupnoj neto izloženosti dodeljuje ročnost procenjena od strane Sektora za naplatu i upravljanje potraživanjima u dohđi umesto inicijalno ugovorene ročnosti. Navedene pozicije pripadaju Nivou 2 (ukoliko je ročnost do godinu dana) odnosno Nivou 3 (ukoliko je ročnost preko godinu dana).

Za potrebe određivanja fer vrednosti koriste se bezrizične krive prinosa koje odgovaraju valutnoj i ročnoj strukturi ugovorenog novčanog toka. Kod ročnosti za koje ne postoje kotacije BELIBOR krive, prinos je jednak kotiranoj vrednosti šestomesečnog BELIBOR-a uvećanoj za spread. Spread za određenu ročnost se definiše kao razlika između izvršne stope izdate obveznice te ročnosti na primarnom tržištu i vrednosti šestomesečnog BELIBOR-a na dan izdavanja relevantne obveznice. Eurska kriva prinosa predstavlja bezrizičnu EUR-STANDARD krivu prinosa koja je definisana uz pomoć money market tržišta (za ročnosti do godinu dana) i interest rate swap krive koja se uvećava za rizik zemlje (za ročnosti nakon godinu dana), gde je rizik zemlje definisan kao razlika između srpske i američke bezrizične obveznice.

## 28. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

### 28.10. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

**31. decembar 2019. godine**

U hiljadama dinara	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Fer vrednost	Knjigovodstvena vrednost
<b>AKTIVA</b>					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	97.392.634	-	97.392.634	97.392.634
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	51.906.598	-	51.906.598	51.166.557
Kreditni i potraživanja od komitenata	-	171.836.155	233.082.276	404.918.431	373.909.572
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>321.135.387</b>	<b>233.082.276</b>	<b>554.217.663</b>	<b>522.468.763</b>
<b>PASIVA</b>					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	41.329.120	21.091.400	62.420.520	66.347.915
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	412.425.122	69.959.945	482.385.067	472.324.895
<b>Ukupno</b>	<b>-</b>	<b>453.754.242</b>	<b>91.051.345</b>	<b>544.805.587</b>	<b>538.672.810</b>

Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.



## 29. POTENCIJALNE OBAVEZE

### (a) *Sudski sporovi*

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos tužbenih zahteva, uključujući troškove i kamate, iznosi RSD 8.107.466 hiljada (31. decembar 2019. godine: RSD 6.384.799 hiljada).

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 23. na dan 31. decembra 2020. godine Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 627.526 hiljade (31. decembar 2019. godine: RSD 265.215 hiljada). Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Najveći iznos tužbenog zahteva u iznosu od 5.491.509 hiljada, a za koje Banka nije formirala rezervaciju je potekao od jednog fizičkog lica, vlasnika dužnika i jemca po plasmanima koji su odobreni tom dužniku, kao pravnom licu. Banka nije formirala rezervaciju za ovaj spor i po mišljenju rukovodstva Banke, tužilac je neosnovano i proizvoljno izneo činjenice na osnovu kojih zasniva svoje neprecizne zahteve za naknadu štete tako da se očekuje da će sud u celosti odbiti tužbeni zahtev. Svakako Banka će pratiti promenu okolnosti na kraju svakog izveštajnog perioda.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

## 29. POTENCIJALNE OBAVEZE (Nastavak)

### (b) *Poreski rizici*

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

### 30. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 30. novembar 2020. godine, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Od ukupno 4.374 poslatih izvoda otvorenih stavki (IOS), koji obuhvataju vrednost potraživanja od 666.078.085.558 RSD, osporeno je 28.

Iznos neusaglašenih potraživanja po poslatim IOS-ima iznosi RSD 370,643 hiljada što čini 0,05% potraživanja sadržanih u IOS-ima.

Najveći iznosi neusaglašenih potraživanja, 61,34% se odnosi na potraživanja od pravnih lica u stečaju.

### 31. DEVIZNI KURS

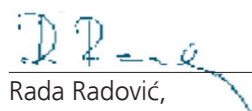
Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

U dinarima	2020.	2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	104,9186
CHF	108,4388	108,4004
GBP	130,3984	137,5998
CAD	75,0831	80,4108
AUD	73,6810	73,5185
DKK	15,7985	15,7359
SEK	11,6538	11,2183
RUB	1,2751	1,6919

## 32. DOGAĐAJI POSLE IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2020. godinu.

Beograd, 17. februar 2021. godine



Rada Radović,

Direktor Sektora za računovodstvo



Dragica Mihajlović,

Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem



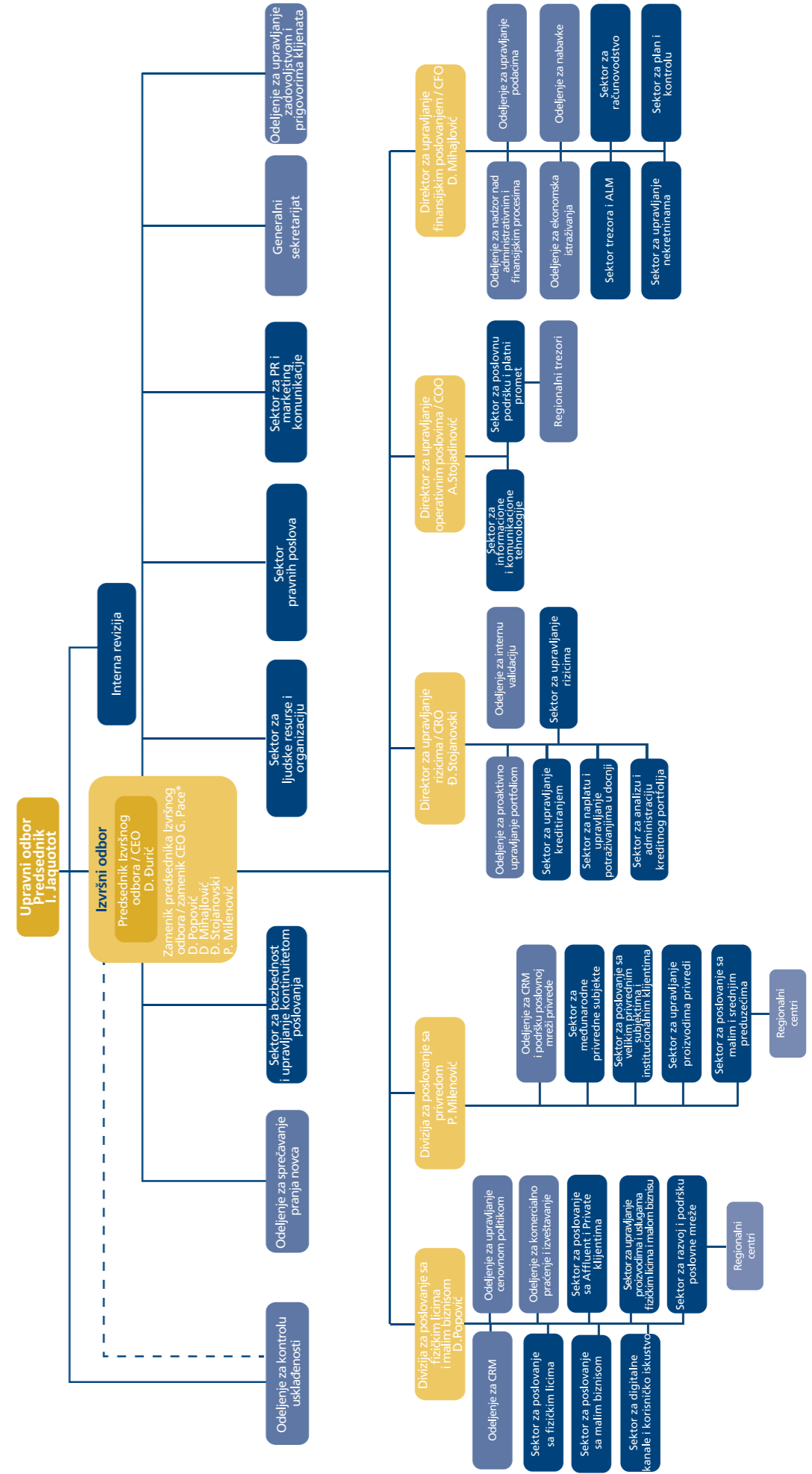
Draginja Đurić,

Predsednik Izvršnog odbora



# Organizaciona struktura

## Organizaciona struktura



\*nadležan za funkcije kojima rukovode Direktor za upravljanje finansijskim poslovanjem, Direktor za upravljanje rizičnim, Direktor za upravljanje operativnim poslovanjem, za Sektor za bezbednost i upravljanje kontinuitetom poslovanja kao i za upravljanje projektima u oblasti strateških projekata

# Mreža ekspozitura

Lokacija	Naziv ekspoziture	Regionalni centar	Adresa
Ada	Ada, Vuka Karadžića 18	Novi Sad	Vuka Karadžića 18
Aleksandrovac	Aleksandrovac, 29. Novembra bb	Niš	29. Novembra bb
Aleksinac	Aleksinac, Knjaza Miloša 115	Niš	Knjaza Miloša 115
Apatin	Apatin, Petefi Šandora 2	Novi Sad	Petefi Šandora 2
Arandjelovac	Arandelovac, Knjaza Miloša 192	Kragujevac	Knjaza Miloša 192
Arilje	Arilje, Stevana Čolovića 2	Kragujevac	Stevana Čolovića 2
Bačka Palanka	Bačka Palanka, Žarka Zrenjanina 80	Novi Sad	Žarka Zrenjanina 80
Bačka Topola	Bačka Topola, Glavna 29	Novi Sad	Glavna 29
Bački Petrovac	Bački Petrovac, Maršala Tita 4	Novi Sad	Maršala Tita 4
Bajina Bašta	Bajina Bašta, Svetosavska 19a	Kragujevac	Svetosavska 19a
Batajnica	Zemun, Batajnica, Majke Jugovića 1	Beograd	Majke Jugovića 1
Bečej	Bečej, Novosadska 2	Novi Sad	Novosadska 2
Beočin	Beočin, Trg Cara Lazara 8	Novi Sad	Trg Cara Lazara 8
Beograd	Čukarica, Požeška 128	Beograd	Požeška 128
Beograd	Čukarica, Požeška 45	Beograd	Požeška 45
Beograd	Čukarica, Trgovačka 15	Beograd	Trgovačka 15
Beograd	Novi Beograd, Bulevar Arsenija Černojevića 54	Beograd	Bulevar Arsenija Černojevića 54
Beograd	Novi Beograd, Bulevar maršala Tolbuhina 34	Beograd	Bulevar maršala Tolbuhina 34
Beograd	Novi Beograd, Jurija Gagarina 14	Beograd	Jurija Gagarina 14
Beograd	Novi Beograd, Jurija Gagarina 36b	Beograd	Jurija Gagarina 36b
Beograd	Novi Beograd, Milentija Popovića 7b	Beograd	Milentija Popovića 7b
Beograd	Novi Beograd, Milentija Popovića 7v	Beograd	Milentija Popovića 7v
Beograd	Novi Beograd, Milutina Milankovića 134g	Beograd	Milutina Milankovića 134g
Beograd	Novi Beograd, Nedeljka Gvozdenovića 24a	Beograd	Nedeljka Gvozdenovića 24a
Beograd	Novi Beograd, Omladinskih brigada 90	Beograd	Omladinskih brigada 90
Beograd	Novi Beograd, Otona Župančića 1	Beograd	Otona Župančića 1
Beograd	Novi Beograd, Partizanske avijacije 14	Beograd	Partizanske avijacije 14
Beograd	Palilula, 27. marta 23	Beograd	27. marta 23
Beograd	Palilula, Borča, Ivana Milutinovića 73	Beograd	Ivana Milutinovića 73
Beograd	Palilula, Marjane Gregoran 60	Beograd	Marjane Gregoran 60
Beograd	Rakovica, Miška Kranjca br. 12	Beograd	Miška Kranjca br. 12
Beograd	Rakovica, Vidikovački venac 80b	Beograd	Vidikovački venac 80b
Beograd	Rakovica, Vukasovićeve 50a	Beograd	Vukasovićeve 50a
Beograd	Savski Venac, Nemanjina 4	Beograd	Nemanjina 4
Beograd	Savski Venac, Vase Pelagića 48b	Beograd	Vase Pelagića 48b
Beograd	Stari Grad, Cara Dušana 50	Beograd	Cara Dušana 50
Beograd	Stari Grad, Džordža Vašingtona 8	Beograd	Džordža Vašingtona 8
Beograd	Stari Grad, Knez Mihailova 30	Beograd	Knez Mihailova 30
Beograd	Stari Grad, Kolarčeva 5	Beograd	Kolarčeva 5
Beograd	Stari Grad, Studentski trg 7	Beograd	Studentski trg 7
Beograd	Surčin, Vojvodanska 85	Beograd	Vojvodanska 85
Beograd	Voždovac, Banjica, Crnotravska 7-9	Beograd	Crnotravska 7-9
Beograd	Voždovac, Braće Jerković 137b	Beograd	Braće Jerković 137b
Beograd	Voždovac, Kumodraška 174	Beograd	Kumodraška 174
Beograd	Voždovac, Ustanička 69	Beograd	Ustanička 69
Beograd	Voždovac, Vojvode Stepe 77	Beograd	Vojvode Stepe 77
Beograd	Vračar, Bore Stankovića 9	Beograd	Sarajevska 31
Beograd	Vračar, Bulevar oslobođenja 3	Beograd	Bulevar oslobođenja 3
Beograd	Vračar, Južni Bulevar 84	Beograd	Južni Bulevar 84

Lokacija	Naziv ekspoziture	Regionalni centar	Adresa
Beograd	Vračar, Kneza Miloša 23	Beograd	Kneza Miloša 23
Beograd	Vračar, Kursulina 41	Beograd	Kursulina 41
Beograd	Zvezdara, Bulevar Kralja Aleksandra 330	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 330
Beograd	Zvezdara, Bulevar Kralja Aleksandra 79	Beograd	Bulevar Kralja Aleksandra 79
Beograd	Zvezdara, Mirijevski venac 23	Beograd	Mirijevski venac 23
Bogatić	Bogatić, Vojvode Stepe 35	Kragujevac	Vojvode Stepe 35
Bor	Bor, Đorđa Vajferta 3	Niš	Đorđa Vajferta 3
Brus	Brus, Kralja Petra I bb	Niš	Kralja Petra I bb
Bujanovac	Bujanovac, Karađorđa Petrovića 111	Niš	Karađorđa Petrovića 111
Čačak	Čačak, Kuželjeva 1	Kragujevac	Kuželjeva 1
Despotovac	Despotovac, Despota Stefana Lazarevića 50	Niš	Despota Stefana Lazarevića 50
Gornji Milanovac	Gornji Milanovac, Vojvode Milana 1	Kragujevac	Vojvode Milana 1
Indija	Indija, Novosadska 21	Novi Sad	Novosadska 21
Ivanjica	Ivanjica, Majora Ilića 1	Kragujevac	Majora Ilića 1
Jagodina	Jagodina, Kneza Lazara 5-6	Niš	Kneza Lazara 5-6
Kanjiža	Kanjiža, Glavna 3	Novi Sad	Glavna 3
Kikinda	Kikinda, Braće Tatića 16	Novi Sad	Braće Tatića 16
Kladovo	Kladovo, 22. septembra 9	Niš	22. septembra 9
Kostolac	Kostolac, Nikole Tesle 5-7	Niš	Nikole Tesle 5-7
Kovačica	Kovačica, Maršala Tita 31a	Novi Sad	Maršala Tita 31a
Kovin	Kovin, Cara Lazara 73	Novi Sad	Cara Lazara 73
Kragujevac	Kragujevac, Kralja Aleksandra I Karađorđevića 120	Kragujevac	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 120
Kragujevac	Kragujevac, Kralja Petra I 19	Kragujevac	Kralja Petra I 19
Kragujevac	Kragujevac, Save Kovačevića 12 b	Kragujevac	Save Kovačevića 12 b
Kraljevo	Kraljevo, Trg Jovana Sarića 8	Kragujevac	Trg Jovana Sarića 8
Kruševac	Kruševac, Vece Korčagina 18	Kragujevac	Vece Korčagina 18
Kruševac	Kruševac, Vidovdanska 4	Kragujevac	Vidovdanska 4
Kučevo	Kučevo, Trg Veljka Dugoševića 2	Niš	Trg Veljka Dugoševića 2
Kula	Kula, Maršala Tita 242	Novi Sad	Maršala Tita 242
Lajkovac	Lajkovac, Vojvode Mišića 84	Kragujevac	Vojvode Mišića 84
Lazarevac	Lazarevac, Karađorđeva 41	Kragujevac	Karađorđeva 41
Leskovac	Leskovac, Trg Revolucije 7	Niš	Trg Revolucije 7
Loznica	Loznica, Trg Vuka Karadžića bb	Kragujevac	Trg Vuka Karadžića bb
Ljig	Ljig, Vojvode Mišića 12	Kragujevac	Vojvode Mišića 12
Ljubovija	Ljubovija, Vojvode Mišića 44	Kragujevac	Vojvode Mišića 44
Mionica	Mionica, Dr. Jove Aleksića bb	Kragujevac	Dr. Jove Aleksića bb
Mladenovac	Mladenovac, Kralja Petra I 217	Kragujevac	Kralja Petra I 217
Negotin	Negotin, Trg Đorđa Stanojevića 70/II	Niš	Trg Đorđa Stanojevića 70/II
Niš	Niš, Bulevar Nemanjića 28-32	Niš	Bulevar Nemanjića 28-32
Niš	Niš, Milojka Lešjanina 1	Niš	Milojka Lešjanina 1
Niš	Niš, Nade Tomić 8a	Niš	Nade Tomić 8a
Niš	Niš, Obrenovićeva 82 (Fontana)	Niš	Obrenovićeva 82 (Fontana)
Niš	Niš, Sindelićev trg 18	Niš	Sindelićev trg 18
Niš	Niš, Vizantijski bulevar 78	Niš	Vizantijski bulevar 78
Novi Bečej	Novi Bečej, Trg Oslobođenja 5	Novi Sad	Trg Oslobođenja 5
Novi Pazar	Novi Pazar, AVNOJ-a 6	Kragujevac	AVNOJ-a 6
Novi Sad	Novi Sad, Bulevar Cara Lazara 79a	Novi Sad	Bulevar cara Lazara 79a
Novi Sad	Novi Sad, Bate Brkića 10a	Novi Sad	Bate Brkića 10a
Novi Sad	Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 4	Novi Sad	Bulevar Mihajla Pupina 4

Lokacija	Naziv ekspoziture	Regionalni centar	Adresa
Novi Sad	Novi Sad, Bulevar Oslobođenja 8-10	Novi Sad	Bulevar Oslobođenja 8-10
Novi Sad	Novi Sad, Bulevar Oslobođenja 76a	Novi Sad	Bulevar Oslobođenja 76a
Novi Sad	Novi Sad, Fruškogorska 10	Novi Sad	Fruškogorska 10
Novi Sad	Novi Sad, Rumenačka 33	Novi Sad	Rumenačka 33
Novi Sad	Novi Sad, Zmaj Jovina 15	Novi Sad	Zmaj Jovina 15
Obrenovac	Obrenovac, Miloša Obrenovića 133-135	Kragujevac	Miloša Obrenovića 133-135
Pančevo	Pančevo, Karađorđeva 2-4	Novi Sad	Karađorđeva 2-4
Pančevo	Pančevo, Miloša Crnjanskog 1	Novi Sad	Štrosmajerova 1
Paraćin	Paraćin, Kralja Petra I 4	Niš	Kralja Petra I 4
Petrovac na Mlavi	Petrovac na Mlavi, Bate Bulića 37	Niš	Bate Bulića 37
Pirot	Pirot, Branka Radičevića 18	Niš	Branka Radičevića 18
Požarevac	Požarevac, Trg Radomira Vujovića 8	Niš	Trg Radomira Vujovića 8
Požega	Požega, Knjaza Miloša 6	Kragujevac	Knjaza Miloša 6
Priboj	Priboj, Nemanjina 48-50	Kragujevac	Nemanjina 48-50
Prijepolje	Prijepolje, Sandžačkih brigada 39	Kragujevac	Sandžačkih brigada 39
Prokuplje	Prokuplje, 9. oktobra 6	Niš	9. oktobra 6
Raška	Raška, Miluna Ivanovića 8	Kragujevac	Miluna Ivanovića 8
Ruma	Ruma, Glavna 170	Novi Sad	Glavna 170
Ruma	Ruma, 15. maja 143	Novi Sad	15. maja 143
Senta	Senta, Zlatne grede 6	Novi Sad	Zlatne grede 6
Sjenica	Sjenica, Milorada Jovanovića bb	Kragujevac	Milorada Jovanovića bb
Smederevo	Smederevo, Cvijićeva 3	Niš	Cvijićeva 3
Smederevska Palanka	Smederevska Palanka, Svetog Save 19	Kragujevac	Svetog Save 19
Sombor	Sombor, Venac Stepe Stepanovića 32	Novi Sad	Venac Stepe Stepanovića 32
Srbobran	Srbobran, Zmaj Jovina 18	Novi Sad	Zmaj Jovina 18
Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica, Kralja Petra I 6	Novi Sad	Kralja Petra I 6
Sremska Mitrovica	Sremska Mitrovica, Svetog Dimitrija 2	Novi Sad	Svetog Dimitrija 2
Stara Pazova	Stara Pazova, Ćirila i Metodija 2	Novi Sad	Ćirila i Metodija 2
Subotica	Subotica, Dimitrija Tucovića 2	Novi Sad	Dimitrija Tucovića 2
Subotica	Subotica, Štrosmajerova 6	Novi Sad	Štrosmajerova 6
Surdulica	Surdulica, Ulica Kralja Petra I bb	Niš	Kralja Petra I bb
Svilajnac	Svilajnac, Svetog Save 52	Niš	Svetog Save 52
Šabac	Šabac, Gospodar Jevremova 44	Kragujevac	Gospodar Jevremova 44
Šid	Šid, Karađorđeva 11-13	Novi Sad	Karađorđeva 11-13
Temerin	Temerin, Novosadska 403	Novi Sad	Novosadska 403
Titel	Titel, Mihajla Krestića 8a	Novi Sad	Mihajla Krestića 8a
Topola	Topola, Tomislava Karađorđevića 3	Kragujevac	Tomislava Karađorđevića 3
Trstenik	Trstenik, Cara Dušana bb	Kragujevac	Cara Dušana bb
Ub	Ub, Kralja Petra I 44	Kragujevac	Kralja Petra I 44
Užice	Užice, Dimitrija Tucovića 129	Kragujevac	Dimitrija Tucovića 129
Valjevo	Valjevo, Karađorđeva 71	Kragujevac	Karađorđeva 71
Valjevo	Valjevo, Železnička 7	Kragujevac	Železnička 7
Velika Plana	Velika Plana, Momira Gajića br 2	Kragujevac	Momira Gajića br 2
Veliko Gradište	Veliko Gradište, Kneza Lazara 35	Niš	Kneza Lazara 35
Veternik	Veternik, Kralja Petra I 7a	Novi Sad	Kralja Petra I 7a
Vladičin Han	Vladičin Han, Svetosavska 16a	Niš	Svetosavska 16a
Vlasotince	Vlasotince, Nemanjina 2	Niš	Nemanjina 2
Vranje	Vranje, Lenjinova bb	Niš	Lenjinova bb
Vrbas	Vrbas, Maršala Tita 66	Novi Sad	Maršala Tita 66

Lokacija	Naziv ekspoziture	Regionalni centar	Adresa
Vrnjačka Banja	Vrnjačka Banja, Kruševačka 1	Kragujevac	Kruševačka 1
Vršac	Vršac, Sterijina 19a	Novi Sad	Sterijina 19a
Zaječar	Zaječar, Nikole Pašića 70	Niš	Nikole Pašića 70
Zemun	Zemun, Glavna 30	Beograd	Glavna 30
Zemun	Zemun, Gornjogradska 38	Beograd	Gornjogradska 38
Zlatibor	Zlatibor, Kraljev trg bb	Kragujevac	Kraljev trg bb
Zrenjanin	Zrenjanin, Kralja Aleksandra I Karadorđevića bb	Novi Sad	Kralja Aleksandra I Karadorđevića bb
Žabalj	Žabalj, Nikole Tesle 47	Novi Sad	Nikole Tesle 47

## GALLERIE D'ITALIA. THREE MUSEUMS, A NATIONWIDE CULTURAL NETWORK.

Gallerie d'Italia enables Intesa Sanpaolo to share its artistic and architectural heritage with the general public: 1,000 of its artworks are displayed in historic palazzos in three cities, creating a unique network of museums.

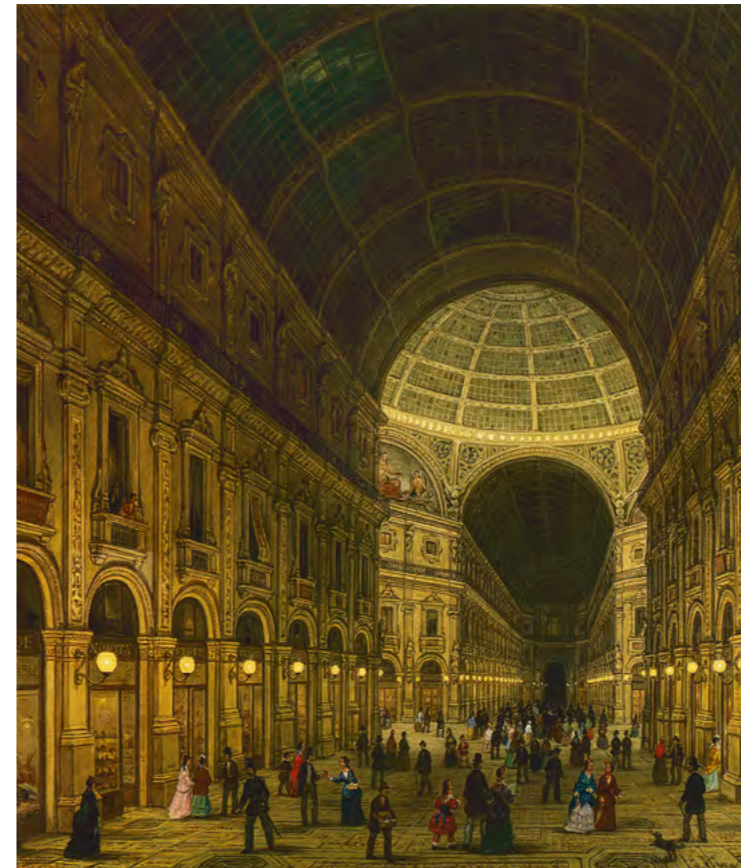
Housed in a palace of great architectural importance, **Gallerie d'Italia - Piazza Scala, Milan** has a selection of two hundred 19<sup>th</sup>-century Lombard masterpieces from art collections owned by Fondazione Cariplo and Intesa Sanpaolo, with a dedicated exhibit on Italian art of the 20<sup>th</sup> century.

**Gallerie d'Italia - Palazzo Leoni Montanari, Vicenza** is home to art of the Veneto region from the 1700s as well as Attic and Magna Graecia pottery. It also holds one of the most important collections of Russian icons in the West.

**Gallerie d'Italia - Palazzo Zevallos Stigliano, Naples** hosts the *Martyrdom of Saint Ursula*, the last known painting by Caravaggio, alongside more than 120 examples of Neapolitan art dating from the early 17<sup>th</sup> to the early 20<sup>th</sup> century.

A fourth hub for **Gallerie d'Italia** is currently under construction in **Piazza San Carlo, Turin**, with a special focus on photography and the digital world.

Cover photo:



**CARLO CANELLA**  
(Verona, 1800 - Milan, 1879)  
*The New Gallery in Milan with night-time passers-by, 1870*  
oil on canvas, 60.90 x 54.50 cm  
Intesa Sanpaolo Collection  
Gallerie d'Italia - Piazza Scala, Milan

*The New Gallery in Milan with night-time passers-by* was painted by the artist Carlo Canella, who specialised in perspective views of various Italian cities, particularly Milan and Verona, from the mid-1830s onwards.

His painting depicts the Galleria Vittorio Emanuele II a few years after it opened in 1867. The new Gallery found instant favour and acclaim among the people of Milan. The annals tell us that singers were the first to frequent the Gallery, trying out their voices in spontaneous singing contests beneath the great dome of the Octagon. Luxurious cafés, bookshops and numerous fashionable clothes stores flourished on the Gallery's ground floor.

The painting received instant praise for its novel subject matter and the artist's success in setting the scene in a gallery, which appears brightly lit despite the upper part being in shadow.

The piece is part of the collection on permanent display at **Gallerie d'Italia - Piazza Scala**, Intesa Sanpaolo's museum hub in **Milan**. Its 19<sup>th</sup>-century section begins with Neoclassicism and goes right through to the early 20<sup>th</sup> century, taking in a century of Italian art on the way, with historic paintings, Italian unification battles, *vedute* and landscapes, genre paintings and masterpieces of Symbolism.

